

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1998

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

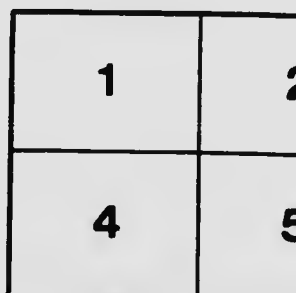
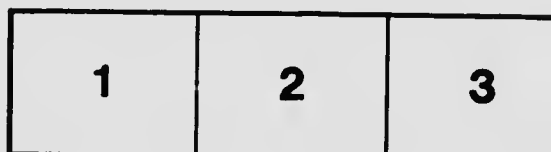
University of Manitoba
Winnipeg

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shell contains the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

anks

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

University of Manitoba
Winnipeg

ty
ity

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

med
res-
tha
ed

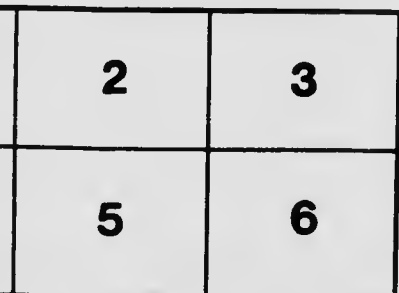
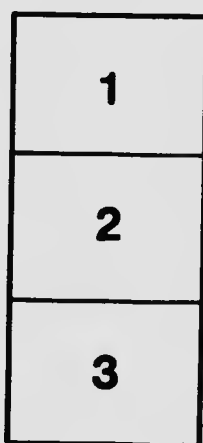
Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

-
.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole → signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

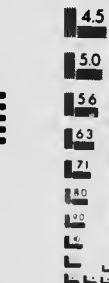
oe
o

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

THE UNIVERSITY OF MANITOBA
LIBRARY

PRESENTED BY
THE JÓN BJARNASON ACADEMY
1940

54184

Hel
245
S171 Hel
1918
02

SÁLMABÓK

OG

HELGISÍÐA-REGLUR

Hins evangelíska lúterska kirkjufélags
Íslendinga í Vesturhelmi.

ÖNNUR PRENTUN

WINDSOR A WINNIPEG 1918 ✓
A KOSTNAÐ KIRKJUFÉLAGSINS

ANNALS

OF THE

ROYAL CANADIAN MOUNTED POLICE

1911

THE COLUMBIA PRESS, LTD., WINNIPEG

ALMENN GUÐSPJÓNUSTA.

A tilteknum tíma, eða þegar hringt hefir verið í síðasta sinn, leikur organisti forspil á organ kirkjunnar.

Að því loknu má annaðhvort hafa inn-göngubæn og syngja svo sálm, eða syngja þegar inn-göngusálminn. Söfnuðurinn stendur á meðan sálmurinn er sunginn og þangað til að því er komið, að bera fram syndajátninguna.

Þá fer presturinn fyrir altarið og ávarpar söfnuðinn þannig:

Í nafni Guðs föður, sonar og heilags anda !

Söfnuðurinn syngur :

Amen.

Þá ber presturinn fram á syndajátning :

Beygjum hjörtu vor fyrir Drotni og játum syndir vorar.

Almáttugi Guð, skapari vor og frelsari! Vér sekir syndarar játum fyrir þér, að eðli vort er syndugt og vanheilagt, og að vér höfum brotið á móti þér í hugsunum, orðum og verkum. Þess vegna flýjum vér í faðm eilífrar miskunnar þinnar og biðjum þig og grátbæn-um um náð, sakir Drottins vors Jesú Krists.

IV. Almenn guðspjónusta.

Þessa málgrein á vel við að söfnuðurinn
hafi yfir með prestinum :

Miskunnsami faðir, sem gefið hefir
eingetinn son þinn í dauðann fyrir vegna,
miskunna þú oss og veit oss sökum
friðþægingar hans fyrirgefning allra
synda vorra; auk þú oss með heilögum
anda þínum sanna þekking á þér og
vilja þínum og einlæga hlýðni við þitt
heilaga orð, svo vér fyrir náð þína
fáum öðlast eilíft líf, fyrir Jesúm Krist,
Drottin vorn. *Amen.*

Þá segir presturinn :

Drottinn, miskunna þú oss !

Söfnuðurinn syngur :

Drottinn, miskunna þú oss !

Presturinn segir :

Kristur, miskunna þú oss !

Söfnuðurinn syngur :

Kristur, miskunna þú oss !

Presturinn segir :

Drottinn, miskunna þú oss !

Söfnuðurinn syngur :

Drottinn, miskunna þú oss !

Þá segir presturinn :

Almáttugur Guð, vor himneski faðir,
hefir miskunnað sig yfir oss og gefið
eingetinn son sinn í dauðann fyrir oss,
og fyrirgefur oss hans vegna allar synd-
ir vorar. Öllum þeim, sem á nafn hans
trúa, gefur hann einnig mátt til að verða:

Guðs börn og veitir þeim heilagan anda.

Söfnuðurinn syngur :

Amen.

Þá segir presturinn :

Dýrð sé Guði föður, syni og heilögum anda !

Söfnuðurinn syngur :

Dýrð sé Guði föður, syni og heilögum anda, svo sem var frá upphafi, er enn og verða mun um aldir alda. Amen.

Eða presturinn segir :

Dýrð sé Guði í upphæðum !

Og söfnuðurinn syngur :

Dýrð sé Guði í upphæðum, friður á jörðu og velþóknan yfir mönnum !
 Vér lofum þig, vér göfgum þig, vér dyrkum þig, þakkir gjörum vér þér sakir mikillar dýrðar þinnar, Drottinn Guð, himneski konungur, almáttugi faðir. Ó, Drottinn Jesús Kristur, þú eingetni sonur, ó, Drottinn Guð, lamb Guðs, sonur föðurins ! þú, sem burtu ber heimsins synd, miskunna þú oss; þú, sem burtu ber heimsins synd, þigg þú bæn vora; þú, sem situr til hægri handar Guði föður, miskunna þú oss. Því þú einn ert heilagur, þú einn ert Drottinn, þú einn, ó, Kristur ! með heilögum anda, ert hæst í dýrð Guðs föður. Amen.

Þá segir presturinn :

Drottinn sé með yður !

VI. Almenn guðspjónusta.

Söfnuðurinn syngur :

Og með þínum anda.

Þá segir presturinn :

Látum oss alla biðja.

Kollekta dagsins.

Söfnuðurinn syngur :

Amen.

Þá segir presturinn :

Pistillinn (eða lexían) á.....(fyrsta
sunnudag í aðventu) er skrifaður í.....
(bréfi Páls postula til Rómevrja, 16.
kapítula) og hljóðar þannig :

Pistill dagsins.

Söfnuðurinn syngur :

Hallelúja. Hallelúja. Hallelúja.

(Á föstunni er gamall siður að syngja
ekki Hallelúja, en í stað þess mætti
syngja vers úr Passfusálmunum.)

Þá segir presturinn :

Guðspjallið, sem tilheyrir þessum
Drottins degi, skrifar guðspjallamaður-
inn (Matteus í 21. kapítula).

Söfnuðurinn syngur :

Guði sé lof og dýrð fyrir hans gleði-
legan boðskap.

Presturinn les

Guðspjall dagsins.

Söfnuðurinn syngur :

Dýrð sé þér, Drottinn !

Eða :

Sælir eru þeir, sem heyra Guðs orð og varðveita það.

Þá stendur söfnuðurinn á fætur og ber fram ásamt prestinum hina postulegu trúarfátningu :

Eg trúi á Guð föður almáttugan, skapara himins og jarðar.

Eg trúi á Jesúm Krist, hans einkason, Drottin vorn, sem getinn er af heilögum anda, fæddur af Maríu mey, þindur undir Pontíusi Pílatusi, krossfestur, dáiinn og grafinn, steig niður til hells, reis á þriðja degi aftur upp frá dauðum, steig upp til himna, situr við hægri hönd Guðs föður almáttugs, og mun þaðan koma, að dæma lífendur og dauða.

Eg trúi á hellagan anda, hellaga almenna kirkju, samfélag hellagra, fyrirgefning syndanna, upprisu holdsins og eilíft líf. Amen.

Þá er sunginn sálmur.

Svo fer presturinn í prédikunarstólinn, flytur bæn og prédikan.

Að því búnu mællir hann fram þessa blessunarósk:

Náðin Drottins Jesú Krists og kærleiki Guðs og samfélag heilags anda sé með yður öllum. Amen.

Eða:

Friður Guðs, sem er æðri öllum skilningi, varðveiti hjörtu yðar og hugs-

VIII. Almenn guðsþjónusta.

anir yðar í samfélaginu við Jesúm Krist. Amen.

Eða :

Drottinleg blessan.

Þá er sunginn sálmur.

Þá fer presturinn fyrir altarið, og segir:

Skapa í mér hreint hjarta, ó, Guð.

Söfnuðurinn syngur, standandi :

Skapa í mér hreint hjarta, ó, Guð,

og veit mér af nýju stöðugan anda.

Varpa mér ekki burt frá auglit þínu

og tak ekki þinn heilaga anda

frá mér.

Veit mér aftur fögnuð þíns hjálpræðis

og styð mig með fúsleiks anda.

Eða presturinn segir :

Guði þekkar fórnir eru sundurmarinn andi.

Söfnuðurinn syngur :

Guði þekkar fórnir eru sundurmarinn andi,

sundurmarið og sundurkramið hjarta munt þú, ó Guð, eigi fyrirliða.

Gjör vel við Zion sakir náðar þinnar,

reis múra Jerúsalem !

Þá munt þú hafa þöknun á réttum fórnunum.

Þá ber presturinn fram almenná kirkjubæn :

Eilífi, miskunnsami, Guð og faðir!
 Vér biðjum þig í nafni Drottins vors
 Jesú Krists:

Lít í náð til kristinnar kirkju þinnar;
 varðveit þú hana og helga í sannleikan-
 um. Lát orð þitt vera flutt rétt og
 hreint og sakramentin réttilega um
 hönd höfuð. Blessa þú alla boðendur
 fagnaðarerindis þíns og alla starfsmenn
 ríkis þíns; bæði innan kristninnar og
 hjá heiðnum þjóðum; leiðbein þeim og
 styrk þá í öllu starfi þeirra með heilög-
 um anda þínum. Send verkamenn til
 uppskeru þinnar, og opna öllum heið-
 ingjum og þjóðflokki Ísraels dyr þíns
 ríkis. Minst þú í miskunn óvina kirkju
 þinnar, og lát þá snúa sér til lífsins.

Varðveit þetta land, sem vér búum í,
 og blessa þú allan hag þess; lát alt gott
 hepnast með oss; en kom í veg fyrir öll
 ill ráð og óguðleg fyrirtæki. Hált þú
 líka verndarhendi þinni yfir þjóð vorri
 og ættjörð.

Ver, Drottinn, ekkjum athvari og
 föðurfátisum faðir. Veit sjúkum og
 sorgmæddum líkn og huggun. Hjálpa
 þú náðarsamlega öllum, sem eiga í bar-
 áttu við efasemdir og freistingar. Styrk
 þá, er þrautir húa sökum Jesú nafns.
 Veit oss friðsemi og farsæld í allri sam-
 búð vorri, gott og hentligt tíðarför, rétt-

lát og kristileg úrslit allra starfsmála vorra.

Blessa þú kirkjufélag vort og alla söfnuði þess, og halt þú náðarhendi þinni yfir öllu starfi þess, að það megi verða ríki þínu til eflingar og heilögu nafni þínu til dýrðar.

Sérstaklega felum vér þennan söfnuð í hendur þínar. Bæg hneykslunum frá oss og sameina oss í heilögum kærleika til þín.

(Hér mega koma sérstakar fyrirbænr.)

Miskunna þig, Drottinn, yfir alla menn, samkvæmt óumræðilegum kærleika þínum í Jesú Kristi, Drottni vorum. Og þegar stund vor kemur, unn oss þá að deyja sáluhjálplegum dauða úr heimi þessum, og á efsta degi að rísa upp í dýrð og vegsemd.

Þá segir söfnuðurinn með prestinum:

Faðir vor, þú sem ert á himnum. Helgist þitt nafn. Tilkomi þitt ríki. Verði þinn vilji, svo á jörðu sem á himni. Gef oss í dag vort daglegt brauð. Og fyrirgef oss vorar skuldir, svo sem vér og fyrirgefum vorum skuldunautum. Eigi leið þú oss í freistni, heldur frelsa oss frá illu. Því að þitt er ríkið, mátturinn og dýrðin að eilífu. Amen.

Síðan ber söfnuðurinn fram offur sitt, og leggur presturinn það á altarið.

Þá má bera fram kirkjulegar auglýsingar.

Síðan er sunginn sálmur.

Þá segir presturinn :

Drottinn blessi þig og varðveiti þig.

Drottinn láti sína ásjónu lýsa yfir þig og sé þér náðugur.

Drottinn upplyfti sínu augliði yfir þig og gefi þér frið.

Söfnuðurinn syngur :

Amen. Amen. Amen.

Síðan gjöra allir bæn sína, standandi, og er svo leikið eftirspil & organíð.

(Ef skíra & börn, ferma, eða fólk er til altaris, þá fara þær a hafnir fram, þegar sunginn hefir verið, sálmurinn & eftir prédikun.

SKIRN.

(Ætlast er til, að skírn fari fram í kirkju ávalt, þegar því verður við komið.)

Fyrst er sunginn skírnarsálmur.

Þá talar presturinn á þessa leið :

Náðin Drottins Jesú Krists og kærleiki Guðs og samfélag heilags anda sé með oss öllum.

Guðs orð í heilagri ritningu kennir, að allir menn séu fæddir með syndugu eðli. Þessa kenningu staðfestir öll reynsla og sýnir, að allir menn eru synd-

ugleik háðir frá móðurlífi. En Guðs sonur, Jesús Kristur, er í heiminn kominn til þess að vér, syndugir menn, skyldum ekki glatast í syndinni, heldur öðlast eilíft líf í Guðs ríki sem Guðs ástfólgin börn. Og til þess hefir Drottinn vor og frelsari gefið oss skírnina og með henni veitt öllum mönnum og þjóðum aðgang að Guðs ríki og gæðum þess.

Fyrir því hefir hann og skipað fyrir um skírnina og sagt: "Alt vald er mér gefið á himni og jörðu. Farið því og gjörið allar þjóðir að lærisveinum, með því að skíra þá til nafns föðurins og sonarins og hins heilaga anda, og með því að kenna þeim að halda lit, sem eg hefi boðið yður. Og sjá, eg er með yður alla daga, alt til enda veraldarinnar" (Matt. 28, 18-20).

Að Drottinn á dögum holdsvistar sinnar veitti börnunum viðtöku í náð, sýnir oss hið heilaga guðspjall, er svo hljóðar:

"Og menn færðu börn til hans, til þess að hann skyldi snerta þau, en lærisveinarnir ávítuðu þá. En er Jesús sá það, gramdist honum það og hann sagði við þá: Leyfið börnunum að koma til mín og bannið þeim það ekki, því að slíkra er guðsríkið. Sannlega segi eg yður: Hver sem ekki tekur á móti guðsríki eins og barn, mun alls

eigi inn í það koma. Og hann tók þau sér í fang, lagði hendur yfir þau og blessaði þau" (Mark. 10. 13—16).

Vér viljum nú biðja þess, að einnig þetta barn (þessi börn) verði aðnjótandi blessunar Guðs, og segjum af hjarta :

Almáttugi, eilífi Guð, faðir Drottins vors Jesú Krists og faðir vor, vér áköllum þig fyrir þetta barn þitt (þessi börn þín) og biðjum þig að veita því (þeim) skírnargjöf þína og eilífa náð fyrir laug endurfæðingarinnar. Drottinn, virztu að taka á móti því (þeim). Og eins og þinn eingetinn sonur hefir sagt : "Biðjið, og mun yður gefast; leitið, og munuð þér finna; knýið á, og mun fyrir yður upp lokið verða", svo gef þú nú barni þessu (börnum þessum) gjafir þínar, ljúk upp fyrir því (þeim) dyrum náðar þinnar, svo að það (þau) megi fyrir þessa himnesku laug verða aðnjótandi eilífrar blessunar og hljóta inntöku í ríki þitt, sem þú hefir opnað oss fyrir Drottin vorn Jesúm Krist. Amen.

Nú gengur presturinn að skírnarfontinum og segir :

Lofaður sé Guð, faðir Drottins vors Jesú Krists, sem eftir mikilli miskunni semi sinni vill endurfæða þetta barn

(Þessi börn) til lifandi vonar fyrir upprisu Jesú Krists frá dauðum.

Drottinn varðveiti inngang þinn og útgang héðan í frá og að eilífu. *Amen.*

Síðan gjörir presturinn krossmark fyrir enni og brjósti barnsins með þessum formáli :

Meðtak þú tákn hins heilaga kross, bæði á enni og brjóst, til merkis um að hugur þinn og hjarta á að helgast fyrir trúna á himn krossfesta Drottin Jesúm Krist.

Heyrum nú skírnarsáttmálann, sem barnið á (börnin eiga) að skírast til :

Eg afneita djöflinum og öllum hans verkum og öllu hans athæfi.

Eg trúi á Guð föður almáttugan, skapara himins og jarðar.

Eg trúi á Jesúm Krist, hans einkason, Drottin son, sem getinn er af heilögum anda, fæddur af Maríu mey, þindur undir Pontíusi Pilatusi, krossfestur, dáinn og grafinn, steig niður til heilar, reis á þriðja degi aftur upp frá dauðum, steig upp til himna, situr við hægri hönd Guðs föður almáttugs, og mun þaðan koma að dæma lifendur og dauða.

Eg trúi á heilagan anda, heilaga almenna kirkju, samfélag heilagra, fyrirgefning syndanna, upprisu holdsins og eilíft líf. *Amen.*

Síðan spyr presturinn :

Á að skíra barnið til þessarar trúar?

Því er svarað :

Já.

Þá spyr presturinn :

Hvað á barnið að heita ?

Því er svarað :

Presturinn nefnir barnið, eys það þrisv-
ar vatni og segir um leið :

Eg skíri þig til nafns föður, sonar
og heilags anda. *Amen.*

Þá leggur presturinn hönd á höfuð
barnsins og segir:

Almáttugur Guð, faðir Drottins vors
Jesú Krists, sem nú hefir endurfætt þig
fyrir heilagan anda, tekið þig í samfélag
sins elskulega sonar og veitt þér fyrir-
gefningu syndanna, hann styrki þig með
náð sinni til eilífs lífs.

Faðir vor, þú sem ert á himnum.
Helgist þitt nafn. Tilkomi þitt ríki.
Verði þinn vilji, svo á jörðu sem á
himni. Gef oss í dag vort daglegt brauð.
Og fyrirgef oss vorar skuldir, svo sem
vér og fyrirgefum vorum skuldunaut-
um. Eigi leið þú oss í freistni, heldur
frelsa oss frá illu. Því að þitt er ríkið,
mátturinn og dýrðin að eilífu. *Amen.*

Friður sé með þér. *Amen.*

Þá ávarpar presturinn foreldra barnsins,

guðfeðgin og aðra, sem viðstaddir eru, á þessa leið :

Góð systkin, þér skuluð vera vottar þess, að þetta barn er skírt (þessi börn eru skírð) til nafns föður, sonar og heilags anda. Sem kristin söfnuður (í heimahúsum: fyrir hönd kristins safnaðar) hafið þér tekið á móti því (heim) í félag kristilegrar kirkju. Felið það (þau) í bænnum yðar og minnst þeirrar kristilegu skyldu yðar og alls safnaðarins, að annast um að barn þetta (börn þessi) megi, er það vex (þau vaxa) upp, halda sér við Krist, eins og það er (þau eru) nú fyrir skírnina gróðursett á honum. Friður sé með yður.
Amen.

Síðast er sunginn skírnarsálmur.

SKEMMRI-SKÍRN.

Sé af einhverjum ástæðum ekki umt að ná til prests til að skíra barn, má hver fullorðin kristin manneskja, hvort heldur er karl eða kona, skíra það skemmri skírn. Fer athöfnin þá fram á þessa leið :

Sá, sem framkvæmir skírnina, segir :

Hinneski faðir, meðtak þú þetta barn í nafni Drottins vors Jesú Krists.

Þá nefnir hann barnið, eys það þrisvar vatni og segir um leið

Eg skíri þig til nafns föður, sonar og heilags anda. Amen.

Faðir vor, þú sem ert á himnum. o.s.frv.

FERMING.

Fyrst er sunginn fermingarsálmur.

Þá ávarpar presturinn börnin nokkrum orðum.

Síðan nefnir hann nafn hvers einstaks barns og leggur fyrir það þessar þrjár spurningar :

Afneitar þú djöflinum, og öllum hans verkum og öllu hans athæfi ?

Trúir þú á Guð föður, son og heilagan anda ?

Viltu standa stöðugur. (stöðug) í þessum skirnarsáttmála þínum til þinnar dauðastundar ?

Barnið svarar hverri spurningu um sig jafnan.

Þá segir presturinn :

Gef mér þá hönd þína þessari jafningu til staðfestu.

Þegar presturinn hefir tekið í hönd barnsins, krýpur barnið, en presturinn leggur hönd á höfuð þess og segir :

Hinn þríeini Guð, sem áður hefir tekið þig að sér sem sitt barn í heilagri skírni og gjört þig að erfingja eilífs lífs, hann viðhaldi þér í skírnarnáð þinni alt til enda; hann gefi þér stöðuglyndi í þinni trú, þér til sáluhjálp.

Vertu trúr (trú) til dauðans, þá munt þú öðlast **kórónu** lífsins.

Þegar öll börnin hafa unnið heitið, segir presturinn :

Berum sameiginlega fram játning trúar vorrar.

Söfnuðurinn stendur á fætur og segir með prestinum og fermingarbörnunum:

Eg trúi á Guð föður almáttugan, skapara himins og jarðar.

Eg trúi á Jesúm Krist, hans einkason, Drottin vorn, sem getinn er af hellögum anda, fæddur af Maríu mey, píndur viðir Pontíusi Pílatusi, krossfestur, dáinn og grafinn, steig niður til heljar, reis á þriðja degi aftur upp frá dauðum, steig upp til himna, situr við hægri hönd Guðs föður almáttugs og mun þaðan koma, að dæma lífendur og dauða.

Eg trúi á hellagan anda, hellaga almenna kirkju, samfélag hellagra, fyrirgefning syndanna, upprisu holdsins og eilíft líf. Amen.

Þá ávarpar presturinn fermingarbörnin þessum orðum :

Kæru ungu bræður og systur! Samkvæmt þessari göðu játningu, er þér hafið nú játað í viðurvist margra votta, lýsi eg yfir því, að yður er nú veittur aðgangur að kvöldmáltíð Drottins og heimiluð öll þau réttindi er fermðum safnaðarlimum bera, samkvæmt grundvallarlögum safnaðarins.

Friður sé með yður.

Þá er sungið vers.

[Rétt er við fermingar-guðspjónustu að sleppa trúarjätningunni á eftir guðspjallinu.]

KVÖLDMÁLTÍÐIN.

Þegar sungið hefir verið altarisgönguvers eða sálmur, ávarpar presturinn altarisgestina þannig,—en þeir standa á meðan :

Svo að þér, kæru Krists vinir! getið réttilega meðtekið hið heilaga kvöldmáltíðarsakramenti Drottins vors, þá ber yður af hjarta að trúa því og treysta, að Jesús Kristur er kominn í heiminn til að gjöra synduga menn sáluhólpna, og að hann enn á þessari stundu kallar til sín alla, sem erfiða og þunga eru hlaðnir, og vill veita þeim hvíld. Þér eigið að trúa því, að hann

er mitt á meðal vor hvert sinn og hvar sem vér erum saman komnir í hans nafni, og að hann gjörir yður hluttakandi í líkama sínum og blóði í þessu sakramenti, er hann sjálfur stofnsetti, til þess að viðhalda samfélagi lærisveina sinna við sig og efla kærleiksfélagið milli allra játenda sinna.

Þegar þér því eftir boði Drottins og að dæmi hinna fyrstu lærisveina hans etið af brauðinu og drekkið af kaleiknum, þá gjörið þér það til að jata, að þér séuð og viljið vera lærisveinar hans, og til að minnast hans, sem elskaði oss og gaf sig í dauðann fyrir oss; en jafnframt til þess að sækja hingað styrk sálum yðar og næring guðslifinu í yður. Trúið því af hjarta, að enn sé hinn upprisni Drottinn nálægur oss, er vér neytum hinnar helgu máltíðar með innilegri þrá eftir fyllra samfélagi við hann og einlægu kærleikspeli til bræðra vorra, og að fyrir samfélagið við hann fái enn hinn syndum hlaðni fyrirgefning, hin órólega samvizka frið og hinn veiki styrk til fullkomnara lífennis.

Ef þér því eruð komnir hingað af innilegri þrá eftir samfélagi við hann og finnið til þess, að enn eruð þér of fjarri honum, þá getið þér réttilega

neytt hinar helgu máltíðar, yður til trú-
arstyrkingar og eflingar í öllu góðu.

Og svo sannarlega sem þér af hjarta
iðrist synda yðar og í einlægri trú flý-
ið til Guðs náðar í Jesú Kristi, frelsara
vorum, svo sannarlega boða eg yður,
sankvæmt Guðs orði og fyrirheitum,
fyrirgefningu allra yðar synda, í nafni
Guðs föður, sonar og heilags anda.

Presturinn snýr sér að altarinu og segir:

Látum oss biðja.

Faðir vor, þú sem ert á himnum.
Helgist þitt nafn. Til komi þitt ríki.
Verði þínu vilji, svo á jörðu sem á himni.
Gef oss í dag vort daglegt brauð. Og
fyrirgef oss vorar skuldir, svo sem vér
og fyrirgefum vorum skuldunautum.
Elgi leið þú oss í freistni, heldur frelsa
oss frá illu. Því að þitt er ríkið, mátt-
urinn og dýrðin að allífu.

Söfnuðurinn svavar.

Amen.

Þá tekur presturinn patínuna með
brauðinu sér í hönd og segir:

Vor herra Jesús Kristur, á þeirri nótt
sem hann svikinn var, tók hann brauðið,
gjörði þakkið og braut það, og gaf sínum
lærisveinum og sagði: Takið og etið;
það er minn líkami, sem fyrir yður verð-
ur gefinn. Gjörði það í mína minningu.

Því næst tekur presturinn kaleikinn sér í hönd og segir :

Sömuleiðis eftir kvöldmáltíðina tók hann kaleikinn, gjörði þakkir, gaf þeim hann og sagði: Drekkið allir hér af ; það er kaleikur hins nýja testamentis í mínu blóði, sem fyrir yður úthellist til fyrirgefningar syndanna. Gjörið þetta, svo oft sem þér það drekkið, í mína minningu.

Þá tekur presturinn patnuna með brauðinu, snýr sér að altarisgestunum og segir :

Brauðið, sem vér brjótum, er samfélag um líkama Krists !

Því næst útdellir hann brauðinu og segir um leið við hvern altarisgestanna :

Þetta er líkami Drottins vors Jesú Krists.

Þá tekur hann kaleikinn, snýr sér að altarisgestunum og segir :

Sá bikar blessunarinnar sem vér blessum, er samfélag um blóð Krists !

Síðan útdellir hann víninu og segir um leið við hvern altarisgestanna :

Þetta er blóð Drottins vors Jesú Krists.

Þegar hann hefir útdelt hverjum hringi segir hann :

Sá krossfesti og upprisni Jesús Kristur, sem hefir gjört yður hluttakandi í sínum heilaga líkama og blóði og

fullnægju gjört fyrir allar yðar syndir, hann varðveiti yður í samfélaginu við sig og viðhaldi yður í lifandi trú til eilífs lífs. Hans náð og friður sé með yður. *Amen.*

Þá standa þeir upp, sem hafa meðtekið sakramentið, og ganga til sæta sinna. en næsti hringur, ef fleiri eru, krýpur við altarið. Þegar allir hafa meðtekið sakramentið, segir presturinn :

Nú lætur þú Drottinn, þjón þinn í friði fara.

Söfnuðurinn syngur :

Nú lætur þú, Drottinn, þjón þinn
í friði fara,

eins og þú hefir heitið mér,
því að augu mín hafa séð hjálpræði
þitt,

sem þú hefir fyrirbúið í augsyn
allra lýða,

ljós til opinberunar heiðingjum
og til vegsemdar lýð þínum Ísrael.

Þá les presturinn þessa bæn :

Vér þökkum þér, Drottinn, algóði Guð, eilífi faðir, að þú hefir veitt oss þessa blessuðu náðarstund við kvöldmáltíð þíns elskulega sonar, og mettað oss himneskum ástgjöfum þínum. Blessa oss af náð þinni náutn hins heilaga sakramentis; lát kærleika frelsarans gagnataka hjörtu vor; lát trú vora á þig og hann bera sér

vitni í helgun lífernissins og hans sæla frið búa í hjörtum vorum, með fullvissunni um þína náð og velþóknun. Þér og honum sé lof og þakkargjörð um aldir alda.

Söfnuðurinn svarar:

Amen.

(Sjúklinga og gamalmenni, sem ekki komast til kirkju, má taka til altaris í heimahúsum, og er þá tilhlýðilegt, að nákomnir ættingjar þeirra eða vinir séu til altaris með þeim.)

HJÓNAVÍGSLA.

Fyrst er sunginn hjónavígslusálmur.

Þá biður presturinn bæn, og ávarpar síðan brúdhjónin þannig:

Með því að vér erum saman komin til að stofna helgan hjúskap, þá heyrum kenningu Guðs orðs um hjónabandið og kærleikssambúð kristinna manna. Og þá fyrst, hvað frelsari vor, Jesús Kristur, segir sjálfur um hjónabandið:

Hafið þér eigi lesið, að skaparinn frá upphafi skóp þau karl og konu, og sagði: Fyrir því skal maður yfirgefa föður og móður og búa við eiginkonu sína, og þau tvö skulu verða eitt hold. Þannig eru þau ekki framar tvö, heldur

eitt hold. Það sem Guð þvi hefir tengt saman, má eigi maður sundur skilja. (Matt. 19, 4-6).

Heyrum enn fremur orð postulans Páls :

Þér menn, elskið konur yðar, að sínu leyti eins og Kristur elskaði söfnuðinn og lagði sjálfan sig í sölurnar fyrir hann (Ef. 5, 25).

Konur læri að elska menn sína, elska börn sín, vera hóglátar, skírlífar, heimilisræknar, góðlátar, eiginmönnum sínum undirgefna, til þess að orði Guðs verði ekki lastmælt (Tit. 2, 4-5).

Íklædist þvi, eins og Guðs útvaldir, heilagir og elskaðir, hjartgróinni með-aumktin, góðvild, auðmykt, hógværd, langlyndi; umberið hver annan og fyrirgefið hver öðrum. En íklædist yfir allt þetta elskunni, sem er band algjörleikans, og látið frið Krists ríkja í hjörtum yðar (Kól. 3, 12-15).

Þá spyr presturinn brúðgumann :

N, N., eg spyr þig: Er það einlægur ásetningur þinn, að ganga að eiga konuna, N. N., sem hjá þér stendur, og með Guðs hjálp lifa saman við hana í meðlæti og mótlæti og hverjum þeim kjörum, sem algóður Guð lætur ykkur að höndum bera, eins og kristnum eiginmanni ber að lifa saman við eigin-

konu sína, þangað til dauðinn skilur ykkur?

Sé svo, þá staðfest það frammi fyrir augliti Guðs og í viðurvist þessara votta, með því að segja: já.

Brúðguminn svarar:

Já.

Því næst spyr presturinn brúðurina:

Sömuleiðis spyr eg þig, N. N.: Er það einlægur ásetningur þinn, að giftast manningnum N. N., sem hjá þér stendur, og með Guðs hjálp lifa saman við hann í meðlæti og mótlæti og hverjum þeim kjörum, sem algóður Guð lætur ykkur að höndum bera, eins og kristinni eiginkonu ber að lifa saman við eiginmann sinn, þangað til dauðinn skilur ykkur?

Sé svo, þá staðfest það frammi fyrir augliti Guðs og í viðurvist þessara votta, með því að segja: já.

Brúðurin svarar:

Já.

Ef hafður er hringur, þá segir presturinn, um leið og brúðguminn dregur hringinn á hönd brúðurinnar:

Þessi hringur sé sýnilegt tákni þess, að þið hafið í Drottins nafni heitið hvort öðru æfinlegri samfylgd í trygð og elsku.

Ef hafðir eru tveir hringir, segir prest-

urinn um leið og brúðhjónin draga hring hvort á annars hönd :

Þessir hringir séu sýnilegt tákni þess, að þið hafið í Drottins nafni heitið hvort öðru æfinlegri samfylgd í trygð og elsku.

Þá segir presturinn enn fremur :

Gefið svo hvort öðru hönd ykkar þessum hjúskaparsáttmála til staðfestu.

Leggur svo presturinn hönd sína yfir hendur þeirra og segir :

Með því að þið, N.N. og N.N., hafið komið ykkur saman um og heitið hvort öðru því, að lifa saman í heilögu hjónabandi, og með því að þið hafið játað þetta opinberlega í áheyrn þessa kristna safnaðar (þessara votta) og gefið hvort öðru hönd ykkar því til staðfestu, þá lýsi eg yfir því, að þið eruð rétt hjón, bæði fyrir Guði og mönnum, í nafni Guðs föður, sonar og heilags anda. Amen.

Það sem guð hefir tengt saman, má eigi maður sundur skilja.

(Séu fleiri en ein brúðhjón gefin saman í senn, skal hafa þetta alt. frá því spurningarnar byrja, upp aftur við hver brúðhjón fyrir sig)

Síðan krjúpa brúðhjónin og presturinn leggur hönd sína á höfuð þeim og segir :

Látum oss biðja

Herra Guð, himneski faðir, þú sem hefir skapað karl og konu og ákvarðað þau til hjúskapar, og viðhaldið þessari skipun og blessun þinni alt til þessa, vér biðjum þig að varðveita og blessa þessi brúðhjón, svo að alt, sem þú lætur þeim að höndum bera, verði þeim til góðs og þínu heilaga nafni til lofs og dýrðar. Bænheyr það í Jesú nafni. Amen.

Faðir vor, þú sem ert á himnum,
o.s.frv.

Þá segir presturinn:

Drottin blessi þig og varðveiti þig
o.s.frv.

Loks er sunginn sálmur.

GREFTRUN FRAMLIDINNA.

I. Á heimilinu.

Áður en lík er flutt af heimili til greftrunar, er lesinn ritningarkafli og beðin bæn og sunginn sálmur eða vers á undan og eftir.

En ef líkið er ekki flutt í kirkju, fer athöfnin á heimilinu fram á sama hátt og ráð er fyrir gjört í kirkjunni.

II. í kirkjunni.

Fyrst er sunginn sálmur.

Þá les presturinn ritningarkafla, einn eða fleiri, og biður þessa bæn:

Himneski faðir! Vér þökkum þér þá föðurlegu miskunn þína, að þú hefir með orði þínu tendrað lifandi von í hjörtum vorum og lætur hana lýsa oss í dimmu dauða og sorgar. Vér þökkum þér af hrærðu hjarta að þú lætur oss ekki eina, þegar dauðinn ógnar sálum vorum og harmur nistir hjörtu vor, heldur vitjar vor í líkn, til þess að styrkja oss og hugga. Og vér biðjum þig af auðmjúkum hug, miskunnsami faðir, að veita oss vizku og náð til þess að höndla með trúuðum og þakklátum hjörtum þá himnesku von og huggun, sem þú hefir búið oss í orði þínu og fyrir upprisu þins elskulega sonar, Drottins vors og lausnara, Jesú Krists. Algóði faðir! hughreyst oss svo og hugga á þessari skilnaðarstund og öllum þessum garstökum lífs vors, að vér fáum öruggi náð þér og þegar jarðnesku lífi voru lýkur dáíð þér, og meðtak oss þá í hinar eilífu tjaldbúðir fyrir föðurlegan kærleika þinn í Jesú Kristi. Amen.

Þá má syngja sálm eða vers.

Því næst flyttir presturinn líkraðu.

Að endingu er sunginn sálmur.

III. Við gröfina.

Meðan líkið er látið síga niður í gröfina, á vel við, ef ástæður leyfa, að sunginn sé sálmur, eða höfð yfir þessi ritningarorð:

Moldin hverfur aftur til jarðarinnar, þar sem hún áður var, en andinn til Guðs, sem gaf hann.

Jesús sagði: Eg er upprisan og lífið; sá sem trúir á mig, mun lifa þótt hann deyi. Og hver sá, sem lifir og trúir á mig, hann skal aldrei að eilífu deyja.

Sáð er forgengilegu, en uppris óforgengilegt; sáð er í vansæmd, en uppris í vegsemd; sáð er í veikleika, en uppris í styrkleika; sáð er náttúrlegum líkama, en uppris andlegur líkami.

Lofaður sé Guð og faðir Drottins vors Jesú Krists, sem eftir mikilli miskunn sinni hefir endurfætt oss til lifandi vonar fyrir upprisu Jesú Krists frá dauðum.

Guði séu þakkir, sem gefur oss sigurinn fyrir Drottin vörn Jesúm Krist!

Því næst segir presturinn :

Með því að algóðum og alvitrum Guði hefir þóknast að taka sálu þessa látna bróður vors (þessarar látnu systur vorrar, eða: þessa látna barns) burt úr heimi þessum, þá afhendum vér jörðunni líkama hans (hennar eða: þess) í von um upprisuna til eilífs lífs fyrir Drottin vorn Jesúm Krist, sem mun breyta lægingarlíkama vorum í sömu mynd og dýrðarlíkama hans hefir, eftir þeim krafti, að hann og getur lagt alt undir sig.

Þá kastar presturinn þrisvar mold á kistuna með þessum orðum:

Af jörðu ert ' kominn;
 að jörðu skal aftur verða;
 af jörðu skalt þú aftur upprísa.

Má þá syngja sálmvers. Beygja svo allir höfuð sín í þögulli bæn og presturinn segir:

Náðin Drottins Jesú Krists og kærleiki Guds og samfélag heilags anda sé með yður öllum. Amen.

Ganga síðan allir burt, nema grafarmenn.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that this is essential for the proper management of the organization's finances and for ensuring compliance with relevant laws and regulations.

2. The second part of the document outlines the specific procedures that should be followed when recording transactions. This includes details on how to categorize expenses, how to handle receipts, and how to ensure that all entries are properly supported by documentation.

3. The third part of the document discusses the role of the accounting department in providing accurate and timely financial information to management. It highlights the importance of regular reporting and the need for transparency in all financial dealings.

4. The fourth part of the document addresses the issue of internal controls and how these can be used to prevent fraud and other types of financial misstatements. It provides examples of effective internal control systems and discusses the importance of a strong internal control environment.

5. The fifth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all assets and liabilities. It emphasizes that this is essential for the proper valuation of the organization and for ensuring that all assets are properly protected and maintained.

6. The sixth part of the document discusses the importance of regular audits and how these can be used to ensure the accuracy and reliability of the organization's financial statements. It provides details on the types of audits that should be conducted and the role of the audit committee in overseeing the audit process.

7. The seventh part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all tax-related information. It emphasizes that this is essential for the proper calculation and payment of taxes and for ensuring compliance with all applicable tax laws and regulations.

8. The eighth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all employee-related information. This includes details on how to track employee hours, how to calculate payroll, and how to ensure that all employees are properly compensated for their work.

9. The ninth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all contract-related information. It emphasizes that this is essential for the proper management of the organization's legal obligations and for ensuring that all contracts are properly executed and enforced.

I.

Almenn tilbeiðsla.

1. Guðspjónustan

1.

Lag: Adams barn, synd þín svo var stór.

SEND oss nú, faðir, anda þinn,
með ástgjöf hans í brjóst vor þinn,
svo kenning Krists ver trúum.

Þín heilög rækja lát oss lög,
og lífsins orð þín girnast mjög,
að hug til himna snúum.
Ó, góði faðir, gef þá náð,
að gjörðir, mál og alt vort ráð
þér hrós og heiður tjái.
Æ, ver þú hjálp og hjástöð vor,
að hver og einn í Jesú spor
um lífstíð fetað fái.

2. Ó Guð, í tíma vek oss vel,
sem vitum ei nær kemur hel
og dagur dómsins stranga.
Að hafna synd oss hjálpa þú,
í hreinum kærleik, von og trú
veit öllum oss að ganga.
Oss villukenning forða frá,
við fláttskap heime oss kenni að sjá,
að hann ei sálar sviki,
í gleði og hrygð oss grandaver.

og gef að síðar erfum vér
þitt heilagt himnaríki.

2.

Lag: Lofis Gæði hans heilidóm.

GAKK inn í herrans helgidóm,
þú hjartkær drottins lýður,
og lofa Guð með glöðum róm,
er gleðihnoss þér býður.

Um löndin öll

Guðs orðin snjöll
af ótal vörum hljómi
í herrans helgidómi.

2. Sinn einkason oss Guð vor gaf,
svo gleði hans vér nytum,
svo frelsi þar vér fengjum af,
og fyrirgefning hlytum.
Því gleðjumst vér
af hjarta hér
og hrópum allir glaðir:
Ó, abba, elsku faðir!

3. Hans blessað orð er boðað nú
um byggðir heimsins víða;
það vekur kærleik, von og trú,
og veitir huggun bliða.
Hvern andardrátt,
hvern æðarslátt
þá ástgjöf látum róma,
og hallelúja hljóma.

4. Ó, lofum Drottin, drottins hjörð,
hans dýrð og gæzku játum,
hans náðarorð um alla jörð

vér ætíð vera látum
vort ljós á heið
og líkn í ndýð
og lækning heima í þrautum
og huggun heils á brautum

3.

Lag: Sattí Jesú, sjá oss hér.

SJA, ó Jesú, saman vér
söfnumat nú þitt orð að heyrast
opnast lát þú helgum hér,
himinfreðum sál og eyra
Himin þinn að í sér inni
og þig sjálfan hjörtun finni.

2. Myrkri hjúpað hugskot er,
heims er æ á vegum reikar,
andi þinn ef ljós ei lær,
lángt af vegi mannvit skeikar!
Gott að hugsum, gott að þöjum,
gef oss styrk, er hér þig biðjum.

3. Ó, þú ljominn dýrðar dýr,
dreif þú villumyrkri svarta;
veit að sálar sjónin skýr
sannleiks mæti ljósi bjarta;
söng vorn, bætt og athöfn alla
elskumerki hrein þú kalla.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

SUNNUDAGS er ljós tók lýsa
lífsins herra reis af gróf;
sunnudags hver sóli et rísa

sést, því dýrsta flytur gjöf,
móti dauða boðar bót,
broddi' hans snýr frá hjartans rót,
minnir á með unað blíðum
æfi drottins hér með lýðum.

2. Orðið hans af ótal tungum
endurtekst um heimsins lönd;
svefni vakna þú af þungum,
þigðu lífið nú, mín önd.
Eyru hver sem hefir, hann
heyri; gæt þín, aumur mann.
Rísum upp; sjá, rís á hæðum
röðull lífs; hans fögnum gæðum.

3. Hver er ljómar Drottins dagur,
dauðinn bleikur hörfan frá,
myrkrin skelfast, friðar-fagur
foringinn því birtist þá,
Drottinn sinni' í dýrð á stord;
dýrðlegt hljómar sannleiks orð.
máttugt orð, sem myrkurum eyðir,
menn úr dauða frelsta leiðir.

5.

Lag: Hjartað, þankar, hugur, sinni.

Ó, minn Guð, hve yndislegir
eru þínir bústaðir.
Upp þar ljukast lífsins vegir,
ljóssins blíðu náðardyr.
Þar eg leita þín og finn
þig, minn góði hirðirinn;
hjarða svala má þar mínu
mildu' af lífsins vatni þínu.

2. Þar er, Guð minn, gott að vera,
 gott að lofa nafnið þitt,
 fram að mega bljúgur bera
 bænarendvarp jafnan sitt.
 Æ þar, Jesú, orðin þín
 endúrveða' í hjarta mín:
 "Faðir, þér eg þakkir segi,
 þig falst smælingjunum eigi."

6

Lag: Guði lof skal önd mín inná.

Í Drottins helgidómi
 sé Drottni sungin þakkargjörð;
 um víða veröld rómi
 hans vald og náð hans barnahjörð.
 Hann allir lofi lýðir,
 því líkn hans aldrei þver;
 hann allar tigni tíðir,
 því tign hans frábær er.
 Hver hljóðfæranna hljómur
 æ heiðri skaparann;
 hvert andartak, hver ómur,
 um aldir göfgi hann.

7

Lag: Ofan af himnum hér kom, eg.

Í kirkju þína kenn þú mér
 að koma, Drottinn, sem mér ber,
 svo hvert sinn, er eg héðan fer,
 eg handgengnari verði þér.
 2. Til auðmýktar mitt hjarta hrær,
 þá hönd mér gef, sem brjóstið slær,

og bæn, sem hrópar: Herra! kær,
mér hjálp og miskunn sekum fær.

8.

Lag: Sál, dufti klædd, ei æmir þér.

MINN Guð og herra, hjartað mitt
þinn helgidóm lát vera,
og dýrstan, unað orðið þitt
mér alla daga bera.

Eg geng þá fús í heilagt hús,
að hlýða röddu þinni,
og heim svo fer, að eftir er
þitt orð í sálu minni.

9.

Með stáu lagi.

Ó, syng þínum Drottni, Guðs safnaðar
hjörð;

syngið nýjan söng,
þér, englanna herskarar, himinn og jörð.
Öll veröldin vegsami Drottin!

2. Ó, syng þínum skapara lofgjörðar-
lag;

syngið nýjan söng
og kunngjörð hjálprað hans dag eftir
dag.

Öll veröldin vegsami Drottin!

3. Ó, syng þú um dýrð Guðs á himn-
anna hæð;

syngið nýjan söng,
hvert hjarta, hver tunga, hver taug og
hver æð.

Öll veröldin vegsami drottin!

10.

Lag. Nú blítum vér heilagan anda.

ÞITT orð og andi, ó Guð, veit nú,
að oss í réttri saman tengi trú.

Kristið höfum heiti;
helga Krists lærdóma
hreinum hann varðveiti
há oss æ í blóma.
Herra, heyr þá bön.

3. Ó, vísdómsandi, oss veit það skyn,
að vor sé heill að eiga Jesúm vin,
hans að höðum hlýðum,
hans í fótspor fetum,
hrept með helgum lýðum
himna-sælu' að getum
Herra, heyr þá bön.

3. Ó, friðarandi, óröskuðveit
vor bræðra eining verði hvern um reit,
svo í sæld og voða
samhuga fram förum;
einn lát annan stoða
öllum lífs í kjörum.
Herra, heyr þá bön.

4. Ó, guddómsandi, uppfyll vort geð
á andlátsstundu hæstri huggun með,
að vér einkis metum
allan heimsins blóma,
heldur hrept að getum
himindýrð og ljóma.
Herra, heyr þá bön.

11.

Lag: Lofid Vorn Drottin.

SANNLEIKANS andi, lát sannleikans
ljós þitt oss skína,
send oss í myrkrunum himnesku geisl-
ana þína;
sannleikans sól
sjálfs Guðs að hátignarstól
lát þú oss leiðina sýna.

2. **Kærleikans** andi, hér kom með þinn
sólaryl blíða,
kveik þú upp eld þánn, er hjartnanna
frost megi þíða.
Breið yfir byggð
bræðralag, vinskap og trygð;
lát það vorn lífsferil þrýða.

3. **Friðarins** andi, á triðarins brautir
oss leiddu,
friða þú hjörtun og sundrunga störmun-
um eyddu;
fær oss þinn frið
föður vorn himneskan við;
heimför til hans loks oss greiddu.

4. **Heilagur** andi, þér heilagt bygg
musteri á jörðu,
heilagan söfnuð og flekklausan kristn-
ina gjörðu.
Heilagra hnoss
hlotnast um síðir lát oss
Drottins með heilagri hjörðu.

12.

Lag: Sjáðu, sjáðu, faðirinn fríði

KOMUM, fögnum fyrir Drotni,
 frelsis bjarg vor Guð er oss;
 lofgjörð vor og þökk ei þrotni,
 þegið þristum náðar hnoss.
 Guð er drotnum hæstum hærri,
 hans er dýrðin öllu stærri;
 gjörvalt er í hendi hans,
 hafsdjúp öll og bygðir lands.

2. Komum, Guðs á fötskór föllum
 fram með bæn og þakkargjörð.
 Guð er vígi og vörn oss öllum,
 vér hans eignarþjóð og hjörð.
 Hlyðum rödd Guðs, herðum eigi
 hjörtu vor á æfivégi,
 keppum náð að höndla hans,
 hvíld að erfum sæluranns.

13.

Lag: Hver veit, hve nærri er sáfi endi.

ÞÚ sendir, Drottinn, dökk af hæðum
 í dropum smaum niðr á jörð,
 að kveykja líf í köldum æðum
 og klaka leysa böndin hörð.
 Lát náðardaggar dropa þinn
 svo drjúpa' í mína sálu inn!

2. Þú lætur, Drottinn, ljós af hæðum
 hér lýsa sólargæslum í,
 Það grundu skryðir geisla klæðum
 og gulli faldar himinsky.
 Ó, lát þú náðarljósíð þitt
 svo lýsa skært í hjartað mitt!

3. Þú sendir, Guð, þinn son af hæðum;
hann sól og dökk var allri jörð:
Hann lýsir oss í ljóssins fræðum
og leysir synða böndin hörð.
Það ljósið prýði líf mitt alt!
Sú lífdögg þíði helið kalt!

14.

Lag: Ó Guð, þér hrós og heiður ber.

VÉR horfum allir upp til þín
í eilíft ljósið Guði hjá,
þar sem að dásöm dýrð þín skín,
vor Drottinn Jesú, hinnum á.

2. Vorn huga, Drottinn, drag til þín
í dýrðarljómann jörðu frá;
því ekkert hnoss í heimi skín,
sem hjartað friða' og gleðja má.

3. Og ekkert löngun hjartans hér
af heimsins gæðum seðja má.
Vér þráum líf, sem eilíft er,
og ætíð þér að vera hjá.

4. En styrk oss til að stríða hér,
að stríða synd og löstum mót.
Æ, veit oss náð, að þóknast þér
og þig að 'elska' af hjartans rót.

15.

Með sínu lagi.

SPÁMAÐUR æðsti, sem hefir frá
hæðum

hjalpræðiskenning oss blessaða fært,
mentaðu' oss fávísa menni í þe'n fræðum,
mönnum veit öllum, að geti þeir lært.

það, sem í dimmviðri þrauta má lýsa,
það, sem til himns má leiðina vísa.

2. Prestur, hinn æðsti, sem fyrir oss
færðir

fórnina dýrstu, þitt heilaga líf,
gef þú, að allir af syndunum særðir
sér til þin snúi, þú, volaðra hlíf.
Bið fyrir öllum, að brot sin þeir gráti,
bið fyrir öllum, að frelsast þeir láti.

3. Konungur, æðsti, sem kristninni
stýrir,

kraft henni veit þú að heyja gott stríð.
Gef þú, að ávektir dygðanna dýrir
daglega vaxi hjá kirkjunnar lýð.
Lát þinnar verndar og líknar oss njóta,
lát, þér til dýrðar, oss sigurinn hljóta.

16.

Með stífu lagi.

ÞANN signaða dag vér sjáum enn
með sólunni af djúpi rísa;
oss alla það veki, auma menn,
að oss virðist Drottinn lýsa;
því lýsi vor verk, oss, ljóssins börn,
að lengur ei myrkrin hysa.

2. Þá signuðu stund, þá sælu nátt,
er sonur Guðs blóður fæddist,
þá ljómaði af degi í austurátt
og ógurlegt myrkríð hræddist,
og ljúflega breiddist ljós um heim,
alt lífið að nýju glæddist.

3. Þó strá hvert á jörðu' og lilja' í
og lauf fengi röddu skæra, [lund
og alt vildi Guði alla stund
með englunum lofsöng færa,
sú vegsemdin yrði döpur og dauf
mót dýrðinni ljóssins kæra.

4. Af gröfinni ris með gull í mund
hinn glóandi morgunblómi;
með kórónu gullna kvöldsins stund
loks kemur í goðu tómi;
þá leikur svo dátt á brá með blund
hinn blessaði aftanljómi;

5. Til föðurlands vors svo förum heim,
þar frammar ei rennur dagur.
Borg lifanda Guðs í löndum þeim
og ljóminn svo undra fagur
oss tekur þá við; þar endar ei
vor iandæli sæluhagur.

17.

Með sínu lagi, eða: Af instu röt.

HVE yndislegt er æ til þin að snúa,
hve yndislegt, minn Guð, hjá þér að búa,
laus alira anna elsku þína kanna
í þinni tjaldbúð, herra herskaranna.

2. Hve langar mína sál í salí þína,
þar sífelt ljósin orða þinna skína.
Vor hljóðnar hljómur, himins vaknar
ómur;

hve gleður mig þinn hái helgidómur,
3. Hve sælir þeir, et athvarf hjá þér
og æ í þínu húsi búa mega þú [eiga

Minn Guð, sú gleði, gæzka þín er léði:
Að lofa þig með ljúfu hjartans geði.

4. Í forsal þínum eg sit heldur yztur
en annarsstaðar, þótt eg sitji fyrstur.
Hver Drottins dagur, dyrðarskær og
fagur,
er þúsund sinnum betri en heimsins
dagur.

18.

Lag: Ófán af himnum hér kom eg.

Ó Drottinn, minnar sálar sól,
nú sezt þú geginn ljóssins hjól,
en þegar birtan burtu fer,
þín blessuð ásján lýsi mér.

2. Gef hjarta mínu helgan frið,
gef hverri sálu líkn og gríð;
ó, fyrirgef oss fall og synd,
ó, frelsa, Drottinn, þína mynd.

3. Ó, frelsa hvert þitt fátætt barn,
er fer nú vilt um eyðihjarn,
og leið það heim í ljós og frið
og legg það föðurhjartað við.

4. Ó, minstu hvers, er meðir nauð,
ó, metta hvern, er vantar brauð;
ó, lækna hvern, er sárir sótt,
ó, sérhvern styrk, er brestur þrótt.

5. Ó, lit þína þeirra brygðar há,
sem heiðni blindar nótt og dag;
ó, kveik þeim ljós, ó, send þeim sól,
ó, sýn þeim Jesú náðarstól.

6. Ó, veit hjá þeim að verði ljós,
umz vaknar sérhver dæin rós.

Ó, veit oss öllum hjálp og hlíf
og hér og síðar eillíft líf.

19.

Lag: Vakna, Síons verðir kalla.

HALLELÚJA, dýrð sé Drotni,
vors Drottins vegsemd aldrei þrotni,
hann tigni alt sem mest það má.

Guð, vorn allir göfgi lýðir,
og gjörvalt skapað allar tíðir,
svo hér á jörð sem himnum á.

Hann lofi líf og eð
Hann lofi rödd og mál.

Hallelúja

Hans gæzkupelisi
alt gjörir vel,
vor Guð oss blessar líf og heil.

20.

Lag: Sjáðu, sjáðu, fátíðni.

HEDAN burt ver góngum gláðir,
Guð, úr þínu húsi nú,

alt ver þökkum, elsku faðir,
enn er hér oss veittir þú.

Lífsins örða ljósið hjarta,
læknismeðal sjúku hjarta,

endunnæring, bressing, hlíf,
huggun, svölun, kráft og líf.

21.

Lag: Enn í traustri elsku þinnar.

VIRZTU, Guð, að vernda' og styrkja
vora þjóð og gef oss frið;
þeim, sem vel þinn vingarð yrkja,
veit þú blessun, þrótt og lið;
gef, að blómgist, Guð, þín kirkja,
Guð, oss alla leið og styð.

2. Virztu, góði Guð, að mæða
gjörvöll börn þín fyr og síð;
lækna sjúka, þreytta, þjáða,
þrenging snú í lífskjör blið;
mædda, beygða, hrelða, hjáða
hugga' og styrk þú alla tíð.

22.

Lag: Sölin upprunnin er.

ÞÍN kirkja, góði Guð,
þú gef að standi
um aldir óbifud
af öllu grandi,
og orðið þitt til enda heimis að megi
til Jesú lýsa lýð
sem leiðarstjarna blið
á vorum vegi.

2. Lát byggðir blóma ná
og blessun hljóta;
lát réttinn framgang fá
og frið ei þrjóta;
lát sannleiks sól oss sífelt öllum lýsa
og rétta lífs á leið

um lífdaganna skeið
oss veginn vísa.

3. Þá dapur dauðinn ber
að dyrum, faðir,
veit hjálp að höldum vér
burt hédan gladdir
í vissri von um vist í sælu-bygðum;
um myrku heljarhlið
oss heim þú leið í frið
frá háska og hrygðum.

23.

Lag: Min þuggva og von.

FADIR andanna,
frelsi landanna,
ljós í lýðanna stríði,
send oss þitt frelsi,
synda slit helsi,
líkna stríðanda lýði.

2. Lýstu heimana,
lífga geimana,
þerðu treganda tárinn
Leys oss frá illu,
leið oss úr villu,
lækna lífenda sárin.

3. Sælu njótandi,
sverðin brjótandi,
faðmist fjarlægir lýðir.
Guðs ríki drotni,
dauðans vald þrotni,
komi kærleikans tíðir.

4. Faðir ljósanna,

lífsins rósananna,
lýstu landinu kalda.
Vertu oss fáum,
fátækum, smáum
líkn í lífsstríði alda.

24.

Lag: Helbrunnur vor Guð af hæg og sál.

VORS herra Jesú verndin blið
veri með oss á hverri tíð;
Guð huggi þá, sem hrygðin slæ,
hvort þeir eru fjær eða nær;
kristnina eflí' og auki við,
yfírvöldunum sendi lið;
hann gefi' oss öllum hinna frið.

25.

Lag: Adams barn, synd þín svo var stór.

VÉR biðjum þig, ó Kristur kær,
lát kenning þína fjær og nær
um heiminn blessun breiða;
gegn tali syndar veit oss vörn,
að verðum Guðs hin réttu börn;
þinn anda lát ok leiða.
Við hjarta þitt oss haltu fast,
og hjóttu vor lát gagnaþakast
af ástaranda heitum,
sem ljóssins börn að lífum vér
og loksins hljóttum vist hjá þér
með helgum hinna sveitum.

26.

Með snu lagi.

ALDREI mæzt í síðsta sinni
sannir Jesú vinir fá,
hrelða sál, það haf í minni
harmakveðju-stundum á.

2. Þótt vér sjáumst oftast eigi
undir sól, er skín oss hér,
í þeim mikla dýrðardegi
Drottins aftur finnumst vér.

3. Þótt vér hljótum hér að kveðja
hjartans vini kærstu þrátt,
inndæl von sú oss má gleðja,
aftur heilsum vér þeim þrátt.

4. Hrelða sál, það haf í minni
harmakveðju-stundum á:
Aldrei mæzt í síðsta sinni
sannir Jesú vinir fá.

27.

Lag: óvinnanleg borg er vor Guð.

GUÐ, faðir vor á himna hæð!
þitt helgast nafnið dýra;
þitt ríki útbreið, efl og glæð;
lát oss þinn vilja stýra.
Gef daglegt brauð og björg,
og brot vor kvíttu mörg;
oss freistni, forða við,
alt frelsa mannkynið.
Þín dýrð er eilíf. Amen.

28. Lög.

Lag: Guðs son mælti: Grát þú gígl.

DROTTINN blessi mig og mína morgun, kvöld og nótt og dag.

Drottinn vefji vængi sína vorn um lífa og sálar há.

Drottinn allra veri vorn; varðveit, faðir, öll þín börn.

2. Drottinn ljós sitt, láti skína, ljómar fögur ásynd hans.

Drottinn geisla sendi sína, sólargeisla kærleikans.

Drottinn yfir lög og lög láti skína sína nág.

3. Drottinn ásynd birtu hjarta börnum sínum alla tíð.

Drottinn vermi hvert eitt hjarta, hressi' og gleði' allan lýð.

Drottinn ljósi' og gefi' frið.

2. Lögjörð og ben.

29.

Lag: Drottinn.

HEILAGUR, heilagur, heilagur alls

herjar, Drottinn!

Himinn og jörðin um tuga þína og

dýr þera, Drottinn!

Öld eftir öld og

englanna þúsund fjöld

lofar þig lifandi, Drottinn!

2. Eilífur, eilífur, eilífur tímanna
faðir!

Aldrei þú breyttist um tímianna hverf-
andi raðir.

Öld eftir öld
áranna' og daganna fjöld
lofar þig, ljósanna faðir!

3. Alvaldur, alvaldur, alvaldur kon-
ungur hæða!

Upphimins sólar, þig tignandi, braut
sína þræða.

Himnanna tjöld,
heimanna, geimanna fjöld
lofar þig, lávarður hæða!

30

Með sínu lagi.

NÚ gjaldi Guði þökk
hans gjörvöll barna hjörðin;
um dýrð og hátign hans
ber himin vott og jörðin.
Frá æsku vorri var
oss vernd og skjól hans náð,
og alt vort bætti böl
hans blessað líknarráð.

2. Vor Guð, sem gjörvalt á,
oss gefi snauðum mönnum
í hjörtun æðstan auð
af andans gæðum sönnum;
í náð og sátt við sig
oss seka taki hann,

og leiði loks til sín
 í ljóss og dýrðar rann.

3. Guð faðir, þökk sé þér
 og þínum dýrsta syni
 og æðstum anda skýrð
 af engla og manna kyni.
 Þitt vald, sem var og er
 og verður alla tíð,
 sé heiðrað hátt um jörð
 og himin ár og síð.

Með sínu lagi.

ÞÚ, Guð, ert mikill! Mergðin engla
 sveita

þitt miklar nafn; þér himnar lotning
 veita,

þín guðdómstígn er hærrí allri hæð;
 þinn mátt og hátígn vottar voru blífa
 og vetrar hret og dökk og haglið stríða
 og skruggan skæð.

2. Þú góður ert; þín ást sér aldrei
 breytir, sem engli hættum mannitum þú veitir,
 já, maðki hverjum það, er þarf hatna
 með

hvert vor og sumar vottar elsku þína
 og vetrar frost og byljur einnig syna
 þitt gæzkugeð.

3. Hví skyldi þá mitt iskelfast hjart-
 að veika?
 Hví skyldi eg þá af kvíða beygður

reika?
 Þín gæzka, Drottinn, aldrei, aldrei dvín.
 Þótt vötn og veldur veröld hart um
 spennni,
 í von og trú eg augum mínum renni,
 Guð, þó til þín,

4. Já, grafar ögn skal ei né dauðans
 skuggar
 mér ótta fá, því háðin Krists mig
 huggar,
 að kveðja veröld veldur mér ei hrygð.
 Eg hugrór dey, og dómi kvíði' eg ekki,
 því dómarrann minn beztá vin eg þekki;
 hans tré, tí eg trygð.

32.

Lag: Andinn Guðs lifanda, leðu:

Gleðinnar hátíð.

RÉTTLÁTI Drottinn, þu hyr þann sakka
 má
 réttvísu dómana þína?
 Aldrei þótt fullskilið fáum vér þá;
 fegur þeir sólunni skína.
 Mannanna réttláti reynist, valt,
 réttlátt og heilagt. Há þér er alt.

2. Réttláti Drottinn, í rétt ef þú fer,
 ranglátir skelfas vér hljótum,
 márgt það vér gjörum, er misklar þér,
 mót þér vér daglega brjótum.
 Umbun þín, Drottinn; en einskæt náð,
 alt hjá oss mönnum er spilling háð.

3. Réttláti Drottinn, lát ranglát mitt

reiknast í dómi mér eigi;
 réttláti Drottinn, gef réttlæti þitt
 réttlæti mig á þeim degi.
 Drottinn, þitt réttlæti er regínhaf,
 röðli sem elskumar ljómar af.

33.

Lag: Syns Guðl. dýrð.

PITT nafn, ó Drottinn, dýrðlegt er,
 þín dýrðleg verkin undrumst vér.
 Og dýrðlegt er þitt dýrðarráð,
 en dýrðlegust þín ást og náð.

2. Eg margt hef syndgað móti þér,
 en miskunn þín samt hlífir mér;
 eg ótal margt hef illa gert,
 þú æ samt þolinmóður ert.

3. Þá undan dreg eg iðrun mín,
 mér eftir biður náðin þín;
 þó viltur gangi' eg glæpa stig,
 þín gæzkan kallar samt á mig.

4. Þá brýt eg þér á móti mest,
 þú mig vilt leiða, Guð, sem bezt,
 og tregðist eg að þjóna þér;
 með þolinmæði vægir mér.

5. Og hjálpin, Drottinn, öll mín er
 hjá engum nema sjálfum þér.
 Til annars hvergi hér eg fly.
 en hendur þinnar líknar í.

6. Mitt líf og sál og líkam minn
 eg legg í náðarfaðminn þinn.
 Mér unn af hjarta að elska þig.
 Í Jesú nafni bænheyr mig.

34.

Með sínu lagi, eða: í Jesú nafni upp stíga.
 SÉRHVERT ljós um lífsins nótt,
 hugsvölun í hverjum þrautum,
 hverja gleði á lífsins brautum,
 sérhvert lán og gæða gnótt,
 alt hið fagra, er augað lítur,
 andinn hvað sem dýrðlegt veit,
 alla sælu, er hjartað hlýtur,
 Herra, skóp þín elskan heit.

2. Alls hins góða er hún rót,
 lind, er heilsu lífsins geymir,
 lind, er rík af blessun streynnir,
 lindin, allra eynda bót;
 lind, er heillum lyði vefur,
 lind, er helgan veitir auð,
 lind, er fegurð lífi gefur,
 lind, er vekur hjörtun dauð.

3. Ó, þú Drottinn, dýrðarhár!
 Föðurást þín aldrei sefur,
 Eden nýja hún oss gefur,
 þvær af syndir, þerrar tár.
 Fyrir Jesúm, frelsið manna,
 fyrirgafst þú líka mér.
 Líf og himinsælu sanna
 sé eg búna' í faðmi þér.

35.

Lag: Hver sem Jónan Guð létun ráða,
 eða: Ris upp mín sál og bregð nú blundi.

Í gegnum lífsins æðar allar,
 fer ástar geisli, Drottinn, þinn;

í myrkrin út þín elskaukallar,
og allur leiftrar gæmurinn,
og máttug breytast myrka bólmál
í morgunstjörnur, tungl og sól.

2. En skærast, Guð mín, skín og
í skugga dauðans vera þín, E. [ljóma
er röddin þinnar elsku íómar,
í endurleystri sál mín
og segir: Þú ert sonur mín,
því sjá þú, eg er faðir þinn.

3. Og aldrei skilur önd mín betur,
að ertú Guð og faðir mín,
en þegar eftir villu vetur
mig vermir aftur faðmur þinn,
og kærleiks ljósið lífla mitt
fær líf og yf við hjarta þitt.

4. Lát undur þinnar ástar vekja
upp elsku hreina í hverri sál,
og öfund burt og hatur hrekja,
og heiftraekninnar slökkva bál.
Lát börn þín verða í elsku eitt
og elska þig, sinn föður, heitt.

86.

Lag: Guð lof skal önd mín inná.

UPP, sál mín, lát ei lína
þitt lof um nafnið skaparans;
lát alt þig ætíð minna
á ást og náð og miskun hans;
mér sekum gríð hann gefur
og græðir sjúkleik minn,
úr fjótrum fært mig hefur

og faðm mér breiðir sinn;
 mér gnóttir gæða veitir
 hans gæzka sérhvern dag,
 í fögnuð böli breytir
 og bætir vel minn hag.

2. Síu heit ei herrann brýtur
 og hans ei breytist vizkuráð;
 hans ástarþel ei þrýtur;
 ei þverrað fær hans blessuð náð;
 hann reiði rétta lægir
 og refsing mýkir þrátt;
 hann veikum börnum vægir
 og veitir líkn og sátt.
 Guðs náð er himnum hærri,
 ef hún oss veitast má,
 hvert afbrot er oss fjarri
 sem austrið vestri frá.

3. Sem faðir aumkast yfir
 sín elsku börn, er raunir þjá,
 svo hvern, sem lastyar lifir,
 æ lítur Guð í miskunn á.
 Hann man, að mold og reykur
 er maður hver á jörð,
 sem blómið vallar veikur,
 er veðrin skekja hörð.
 Þess framar finst ei staður,
 er fram hjá stormur brýzt;
 svo hverfur hver einn maður
 í heimi, er varir sízt.

4. Guðs náð um aldir alda
 þeim aldrei bregzt né ykur frá,
 með hreinni trú er halda

sér helgum Drottins vegum áðs
 Guð setti á himni hæsta
 sinn helgan veldis stól,
 um alheim geisla glæsta
 hans guðdóms breiðir sól,
 þér menn og englar allir,
 og alt Guðs verka safn,
 þú jörð, þér himna hallir,
 ó, heiðrið Drottins nafn!

37.

Lag: Guðs son kallar: Komlið til mín.

Þú, Guð, ert eilíf gæzka og náð,
 ó Guð, frá þér, vort hjálparráð,
 öll gnótt af gæðum streymir.

Þú, Guð, ert öllum skepnum skjól,
 þín skín um aldir náðarsól,
 þú, Guð, oss aldrei gleymir.

2. Þú gafst oss líf, svö gætum vér
 þá gæzku reynt, sem þú oss tær,
 og þegið blessun þína.

Þú saðning hverja og svölun lér,
 á sjó og landi hvar sem er,
 þín ástar-undur skína.

3. Í miskunn æ þú minnst vor,
 þín miskunn við hvert æfispör
 oss veg til gæfu greiðir.
 Þú hjálpar oss í hverri neyð,
 þú hjálpar oss í lífi og deyð,
 og lokst í dýrð oss leiðir.

4. Þú gafst í dauða, Guð, þinn son,
 og gafst með því oss sekum von,

að náðar skyldum njóta;
 já, ef vér trúum, trúrra laun,
 er tímans höfum lokið raun,
 þú ætlar oss að hljóta.

5. Þú, Guð, ert eilíf gæzka og náð,
 þú, Guð, vort traust og hjálparráð,
 oss aldrei yfirgefur.
 Um tíð og eilífu þökk sé þér,
 er þúsundfalda náð oss tér
 og dýrð oss heitið hefur.

38.

Með sínu lagi.

Þín miskunn, ó Guð, er sem himin-
 inn há,
 og hjarta þíns trúfestin blíða;
 þinn heilagan vísdóm má hvarvetna sjá
 um heims alla bygðina fríða.

2. Sem rambygðu fjöllin þín rétt-
 vísni er,
 sem reginhaf dómur þinn hreini.
 Vor Guð, allra þarfir þú glögglega sér
 og gleymir ei aumingjans kveini.

3. Já, dásöm er náð þín og dag sér-
 hvern ný,
 ó Drottinn, í skaut þitt vér flýjum;
 vér hræðast ei þurfum í hælina því,
 er hörmunga dimmir af skýjum.

4. Ef sálirnar þyrstir, þú svöln
 þeim lér,
 þær sæðning fá hungraðar frá þér;

vor Guð, þínu í ljósinu ljós sjáum vér;
og lífsins er uppspretta hjá þér.

39.

Með sínu lagi.

LOFIÐ vorn Drottin, hinn líknsama
föður á hæðum,
lofi hann allir með söngum og veg-
semdarræðum;
lofi hann sál,
lofi hann athöfn og mál;
gnótt hann oss veitir af gæðum.

2. **Lofið** vorn Drottin; hann leiðir
og venndar lög styður,
leysir úr nauðum og heyrir þess andvörp.
er biður;
bygðir um lands
blessaðar ástgjafir hans
drjúpa sem dökk til vor niður.

3. **Lofið** vorn Drottin; hann ávaxtar
iðninnar sveita,
atvinnu synjar lei þeim; er sér bjarg-
ræðis leita;
farsæld og frið,
fulltingi, hjástöð og lið
öllum oss virðist hann sveita.

4. **Lofið** vorn Drottin; er englanna
hersveitir hlýða,
hans eftir skipunum stormar og elding-
arliða;
dýrð honum ber; ova

himininn hástóll hans er,
jörðin hans fótskörin, fríða.

5. Lofið vorn Drottin, og takið með
englum hans undir,
allir hann vegsamið lífs yðar gjörvall-
ar stundir;
hátt göfgið hann,
herrann vorn Guð, sem oss ann;
allar hann lofið á lundir.

40.

Lag: Helðrum vér Guð af hug og sál.

VOR Drottinn Jesú, dýrð sé þér,
þig, Drottinn Jesú, lofum vér;
til hjálpar oss í heim komst þú,
til hjálpar oss þú ríkir nú.
Þú styrkir oss í stríði og neyð,
þú styður oss á sorgarleið,
þú leiðir oss til lífs í deyð.

2. Með lotning sérhvað lýtur þér,
sem lífs á himni og jörðum er.
Þótt veröld kalli vald sitt hátt,
það veikt er æ og þrýtur brátt;
en ríki þitt ei raskast má,
það rétti og sannleik bygt er á,
og að eini þar er frelsi að fá.

3. Vorn óstyrk, Drottinn þekkir þú,
og það, hve oft vor dofnar trú;
æ, veit oss styrk, svo veröld flá,
ei vilt oss geti sannleik frá;
lát hjörtu vor svo helgast þér,

að heilags friðar njótum vér
og hreppum arf, sem aldrei þræna.

41.

Lag: "Coronation."

ÞÉR ljóssins edglar, lífs um rann,
ó, lofið herrann Krist
og krýnið dýrðarkónung þann,
já, krýnið Jesúm Krist

2. Þér, vottar blóðs, Guðs heilags
í himna dýrðar vist,
ó, tignið hann, sem heilögur bæn,
og hyllið Jesúm Krist.

3. Þér, Adam bör þess heilags
er ánauð þjáði þyrst,
sem hlutuð frelsi hin num á,
nú heiðrið Jesúm Krist.

4. Þér, lýtur heilags, und þess heilags,
er heill sú auðnaðist,
við Jesú hjarta frið að
ó f. ö. r. Jesúm Krist.

Hv. logur st. d, er frelsis rós
ei raun getur m. d.
en avalt láum þess ljós,
vorn lávarð, es. n. K. t.

42.

Lag: "Nótt og bygdir blunda."

MITT höfuð, Guð, eg hneigi,
að hjarta stiga megi

í bljúgri bæn til þín,
Lát heims ei glys mér granda,
en gef mér bænar anda.
og hjartans andvörp heyr þú mín.

2. Eg bið þig, faðir blíði,
um bót í lífsins stríði,
í Jesú nafni nú,
í hæðir hjartað mænir,
þú heyrir allar bænir
í Jesú nafni, í Jesú trú.

3. Og þótt eg öðlist eigi,
gef ei eg þreytast megi,
sem bezt að biðja þig.
Þú einn veizt tíma og tíðir,
eg treysti því um síðin
þú bænheyrir og blessir mig.

43.

Lag: Einn herra eg bezt setti.

AÐ biðja sem mér kær,
mig brestur stórum á.
Minn herra, Kristur kær,
æ, kenn mér íþrótt þá.
Gef, yndi mitt og iðja
það alla daga sé,
með bljúgum hug að biðja
sem barn við föður kné.

44.

Lag: Minn miskunn, Ó Guð, sé.

ÞÚ, Jesús, ert vegur til himinsins heim
í heimkynnið sáunnar þreyta; þú

æ, lát oss ei villast frá veginum þeim
á veginn til glötunar breiða.

2. Þú, Jesús, ert sannleikur; lát oss
fá lært,

ei lyginnar röddum að hlýða;
en veit að oss öllum sé inndælt og kært
af alhug þitt sannleiksorð blíða.

3. Þú, Jesús, ert lífið, sem dauðann
fær deytt;

lát dauðann úr sálunum víkja;
en lífið, sem eilífan unað fær veitt,
með almættis krafti þar ríkja.

45.

Lag: Jesús, þínar opnu undir.

VERTU hjá mér, hirðir, bestur,
hjartað mitt svo eigir þú.
Þegar dug og djörfung brestur,
Drottinn, gef mér nýja trú.
Vertu hjá mér, hvort eg þarf
hvíldar eður vinn mitt starf.
Loks er æfiárin þverra,
allra næst mér vertu, herra.

46.

Lag: Hjartkæri Jesús, af hjarta eg þrá.

TIL þín, ó Jesús minn, lát þú mig langa,
lýs þú mér blindum, svo finni eg þig;
afvega frá þér ef ætla eg að ganga,
aftur mér haltu frá glötunar stig;
sýn þú mér veikleik minn, sekt mína
og galla,

sýn þú mér böll mitt, ef frá þér eg sný;
 styð mig, er ætla eg 'ormagna' að falla,
 opna mér faðminn, er til þín eg flý.

47.

Lag: Kær Jesú Kristi.

HREINT skapa hjarta,
 herra Guð, í mér;
 lát ljós þitt bjarta
 lýsa' oss jafnan hér
 heims á hálum brautum,
 heims að flýjum synd.

Unaði' í og þrautum
 oss þín þryði mynd.

Verði á oss vilji þinn,
 vertu hjá oss, faðir minn;
 burtu frá oss, sérhvert sinn
 synd og voða hrind.

48.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

STYRK oss, Jesú, styrk oss veika,
 styrk oss til að fylgja þér;
 lífs af braut ei lát oss skeika,
 lífs svo kransinn hljótum vér.
 Hér er freisting, hér er stríð,
 hér er mæða' og reynslutið;
 vér því biðjum: vík ei frá oss,
 vertu' í lífi' og dauða hjá oss.

sný;
alla,
lý.

49.

Lag: Ætti í trúasti elsku þinnar.

VEIT mér náð að vaka' og stríða,
vinna trúarsigurinn,
þínum vilja helgum hlýða,
hreinan geyma lærdóm þinn,
unz eg lít þitt auglit blíða
í Guðs ríki, Jesú minn.

II.

Þrieinn Guð.

1. Sköpun og forsjón.

50.

Lag: Hælms um ból.

LOFIÐ Guð, lofið þér Guð,
þjónar hans helgiranns.
Lyftið upp höndum og hjörtum og sál.
hefjið upp lofgjörð og blessunarmál.

∴ Lofið hinn lifanda Guð. ∴

2. Lofið Guð, lofið þér Guð,
börnin öll hans í höll.
Lofið þér Drottin í helgidóm hans,
heilagan konung hins eilífs ríks.

∴ Lofið hinn lifanda Guð. ∴

3. Lofið Guð, lofið þér Guð,
allir menn, allir senn.

Lofa þú Drottin hans dýrkeypta hjörð,

Drottin, sem skapaði himin og jörð.
 ∴ Lofið hinn lifanda Guð. ∴

51.

Með sínu lagi.

UPP, skapað alt í heimi hér,
 að heiðra Guð, vorn Drottin;
 hið minsta verk hans mikið er,
 um mátt hans alt ber vottinn.

2. Hvað get eg sagt? Ó, málið mitt
 ei megnar, Guð, að lýsa,
 hve margt er ástar-undur þitt,
 hve öflug stjórnin vísa.

3. Ó, mikið Guð, þér menn á jörð,
 á málum óteljandi;
 ó, mikla Guð, þú hólpin hjörð,
 á himna dýrðarlandi.

4. Guð, einn og þrennur, þakkar-
 sé þér, og jafnan vari; [gjörð
 vort hallelúja hljómi' á jörð,
 en himnar amen svari.

52.

Lag: Einn herra eg best astti.

HVE dýrðlegur er Drottinn
 og dásemd mikil hans!

Þess öll ber veröld vottinn

í verkum skaparans:

Í svells- og sumarrósum,

í sólar geislaflosum,

í himins leiftufljósum,

um loft og jörð og haf,

2. Oss benda blómin smáu
 á blessun lífgjafans,
 og himinfjölin háu
 á hátign skaparans;
 oss benda djúpir dalir
 á Drottins hlífðarskjól,
 og háir hamrasalfr
 á herrans veldisstól.

3. Oss djúpið hafsins hulda
 eins hermir alsstaðar
 um Drottins vegu dulda
 og djúp hans miskunnar;
 oss boðar báran kalda
 er brotnar hafs við strönd,
 að andstreymisins ralda
 fer eins við Drottins hönd.

4. Oss bendir loftsins ljómi
 og ljósin uppi þar
 að herrans helgidómi
 í hásal eilífðar;
 oss þangað visar veginn
 hans verk, svo dýrðlegt hér,
 en hvað þá hinu megin
 það hátignarlegt er!

53.

Með sínu lagi.

UPP, skepna hver, og göfga glöð
 vorn Guð með þakkar fórn;
 af ástar verkum eilíf röð
 ;: er öll hans völdug stjórn ;:
 2. Ó, lofið mesta meistarann,

þér menn, á hverri tíð;
því mikla gjörir hluti hann
:, um heiminn ár og síð .:

3. Oss öllum líf og afl og brauð
hann óverðskuldað gaf;
í líkn á vora leit hann nauð
:, og létti byrðum af .,:

4. Þótt vont vér höfumst einatt að,
hann auglit sýnir blítt;
í hegningar vér hljótum stað
:, frá honum velgjörð titt .,:

5. Vor sól og skjöldur æ hann er,
vort athvarf, traust og hlíf,
vort ljós í dalnum tímna hér,
:, í dauðanum vort líf .,:

6. Hann lokar augum brostnum
er burtu sofnum vér, [blítt,
og vermir sál og hjúkrar hlýtt;
:, er hjartað kólna fer .,:

7. Hann opnar helgan himin sinn,
er heims er lokið vist,
og sínum þangað safnar inn
:, í samfélag við Krist .,:

8. Ó, lofum allir, lofum hann:
hann lofi rödd og mál;
hann lofi alt, er lofa kann,
:, hann lofi hjarta og sál .,:

54.

Lag: Guð, Jehóva, þig göfgum vér.

MINN, Guð og herra er hirðir minn,
mér hjálpararm hann réttir sinn.

Eg veit, hann æ mér vill hið bezta,
 eg veit, hann ei mig lætur bresta
 það neitt, er getur gagnað mér,
 því góður hirðir Drottinn er.

2. Um blómum stráða, græna grund
 mig Guðs míns leiðir föðurmund
 að svalalindum silfurskærum,
 og svaslar mér úr lækjum tærum;
 hans líknarhöndin hressir mig
 og hjálpar mér á réttan stig.

3. Og þótt eg gangi' um dauðans dal,
 hans dimma mér ei ógna skal.
 Ef geng eg trúr á Guðs míns vegi,
 mér grandar sjálfur dauðinn eigi.
 Þín hrísla' og stafur hugga mig,
 minn hirðir, Guð, eg vona' á þig.

4. Þú dýrðlegt sæluborð mér býr,
 með blessuð náðargæðin dýr;
 þitt líknarbalsam ljúfa' og bjarta
 þú lætur drjúpa sært á hjarta;
 þú mér þinn gleðibíkar ber,
 sem bezta svölun hjartans er.

5. Minn Guð, eg finn þú fylgir mér,
 eg finn, hve vel eg leiddur er
 á öllum mínum ævivegum
 af armi þínum guðdómlegum.
 Eg eins er hér í dauðans dal
 í dýrðar þinnar bjarta sal.

55.

Lag: Ó Guð, þér hrós og heiður ber.

Ó, herra Guð, þér heiður ber,
mitt hjarta lofgjörð flytúr þér.
Þú annast minn æ hefir hag,
þín hönd mig geymdi nótt og dag.

2. Þá neyð mitt hreysi nálgast,
þitt náðareyra' ei daufheyrðist,
þín gæzka létti eyndum af,
og aftur heill og blessun gaf.

3. Í sótt og verkjum lágt eg lá,
"Ó, líkna, faðir," það eg þá;
í líkn og náð þú leizt til mín,
mér lækning veitti höndin þín.

4. Þá réttum vegi veik eg frá,
eg viltist lasta brautir á,
þín föðurgæzka guðdómleg,
mér greiddi' að nýju réttan veg.

5. Þá huggun þráði hjarta mitt,
þú huldur stundum auglit þitt;
þó lézt þú aldrei einan mig,
og aftur náð þín birti sig.

6. Eg alla blessun þakka þér,
sem þínar líknar vottur er;
en einkum glaður þakka' eg það,
að þú sem barn mig tókst þér að.

7. Eins neyð og raunir þakka' eg
er þú af kærleik sendir mér; [þér,
þú breytir gráti' í gleðihag,
þín gæzka ný er sérhvern dag.

8. Þótt sé hjá oss að kvöldi kvein,
er kæti' að morgni' og unni' hrein.
Og lífs er aftan líðinn er,
oss ljómar morgun' dýr hjá þér.

56.

Með sínu lagi.

Á hendur fel þú honum,
sem himna stýrir borg,
það alt, er áttu' í vonum,
og alt, er veldur sorg.
Hann bylgjur getur bundið
og bugað storma her;
hann fótstig getur fundið,
sem fær sé handa þér.

2. Ef vel þú vilt þér líði,
þín von á Guð sé fest.

Hann styrkir þig í stríði
og stjórnar öllu bezt.

Að sýta sárt og kvíða

á sjálfan þig er líris.

Nei, þú skalt biðja' og biða,

þá blessun Guðs er vis.

3. Ó, þú, minn faðir, þekkir
og það í miskunn sér,
sem hagsæld minni hnekkir,
og hvað mér gagnlegt er;
og ráð þitt hæsta hlýtur
að hafa framgang sinn,
því alt þér einum lytur
og eflir vilja þinn.

4. Þig vantar hvergi vegi,
þig vantar aldrei mátt,
þín bjargráð bregðast eigi
til bóta' á einhyern hátt.
Þitt starf ei nemur staðar,
þín stöðvar enginn spor,
af himni' er þú þér hraðar
með hjálp og líkn til vor.

5. Mín sál, því örugg sértu,
og set á Guð þitt traust.
Hann man þig, vís þess vertu,
og verndar efalaust.
Hann mun þig miskunn krýna,
þú mæðist litla hríð;
þér innan skamms mun skína
úr skýjum sólin blíð.

57.

DROTTINN, minn Guð, þú ert bjarg
mitt og borg,

brugðist þú getur mér eigi.
Þú ert mitt athvari í sérhverri sorg,
sól mín á harmanna degi.

Frelsisins merki eg hef upp hátt,
hjálpin úr upphæðun kemur brátt.

2. Drottinn, minn Guð, þú minn
skjöldur og skjól,

skeytin ei bitur mér granda.

Flý eg til þín, eins og fuglinn í ból,
fel eg mig þér milli handa.

Þinum í höndum ei hætt er mér;
hrósandi sigri eg gleðst í þér.

3. Drottinn, minn Guð, þú ert vernd
mín og vörn,
voðans í Ölgandi flóði
Frelsa þú lýð þinn og blessa þin börn,
blessaði faðirinn góði.
Lifandi Drottinn, eg lofa þig,
ljósanna faðir, ó bænheyr mig.

58.

Lag: Minn hugsun og von.

Ó. Drottinn minn dýr,

ó, herra minn, hýr,

tak við málefni mínu.

Styrk mig að standa

stórum í vanda;

bjarga barninu þínu.

2. Þín miskunn er mest,

þín blessun er best.

Hví þá hjarta mitt kvíðir?

Styrk mig að stríða;

stutt er að bíða;

gef mér sigur um síðir.

3. Minn helgasta hlíf,

mitt ljúfasta líf,

stytt þú stundlega kífið.

Bíður vor bezta

blessunin mesta

gleðin, ljéstið og lífið.

2. Endurlausn.

59.

Lag: Kom, skapari, heilagi andi,

EG gleðst af því eg Guðs son á;
hann gaf mér sig og alt um leið,
er bæta fátækt mína má
og minni létta sálarneyð.

2. Eg gleðst af því eg Guðs son á;
hvað gjört fær mér nú heimurinn?
Minn ástvin, Jesús, er mér hjá
með allan mátt og kærleik sinn.

3. Eg gleðst af því eg Guðs son á;
nú grandað fær ei dauðinn mér;
því brodd hans hefir brotið sá,
sem bróðir minn og vinur er.

4. Eg gleðst af því eg Guðs son á,
hann gefa vill mér himin sinn,
og þangað leiða þrautum frá
í þreyða friðinn anda minn.

5. Eg gleðst af því eg Guðs son á,
eg gleðst, ó Jesú minn, í þér,
og bið þig heitt um blessun þá,
að burt þú aldrei hrindir mér.

60.

Lag: Guð miskunni nú öllum oss.

ÞÚ, Guðs son, eilíf gæzkalind,
að guðdómsvaldi xíkur,
þig klæddir vorri moldarmynd
og mönnum gjörðist líkur;
þú hefir lítillækkað þig!

til líknar kyni manna,
svo leiddir það á lífsins stig
til ljóss og dýrðar ranna
úr hlekkjum hörmunganna.

2. Því valdið aftur hlauztu hátt,
sem hverri tign er stærra,
og guðdómsnafnið eilíft átt
nú öllum mönnum hærra.
Hvert hné á jörð og himni sig
til heiðurs þér æ beygi;
hver tunga sífelt tigni þig,
í trú hver rómur séri
þér lof, sem linnir eigi.

61.

Með sínu lagi.

ENN í trausti elsku þinnar,
er með guðdóms ljóma skín
fyrir sjónum sálar minnar,
sonur Guðs, eg kem til þín,
Líkn eg þrái, líkn eg þrái,
líttu því í náð til mín.

2. Eg þig tilbið, eg þín leita,
ómaklegan þó mig finn;
æ, virzt þú mér aumum veita,
endurnæring, dróttinn minn.
Til þín mæni' eg, til þín mæni' eg,
taktu mig í faðminn þinn.

3. Mitt af syndum særða hjarta
sundurkramið meðtak þú;
lát þinn ástarljómann bjarta
lífga það og styrkja nú;

lækna sárin, lát mín tárin
ljóma af elskú og sannri trú.

4. Við þitt, Jesú, helgast hjarta
hvíld eg finn, en sorgin dvin;
þar er ástarbirtan hjarta,
blessuð náðin þaðan skín;
hjartablóð þitt, hjartablóð þitt
hjartasárin græðir mín.

5. Allar nægtir æðstu gæða
eg, minn Jesú, fæ hjá þér;
himnesk orð þín hugga og fræða,
himnesk náð þín líknar mér;
hold og blóð þitt, hold og blóð þitt
himnesk lífsins fæða er.

6. Særða og nakta sálu mína
sjálfur helgiskarti bú;
láttu hennar skruða skína
skært í þinni augsyn nú;
ástarþyðum augum blíðum,
ó minn Jesú, til mín snú.

7. Þér eg fórna, þér nú gef eg,
þér eg vigi hjarta mitt,
í þinn faðmunn inn mig vef eg;
æ, við blessað hjartað þitt
unn mér þreyja, unn mér deyja,
öll mín brot þá verða kvitt.

62.

Lag: Sællr eru, þeir sjálfum Guð.

ÞÚ, herra, komst úr himna dýrði
að hugga, gleðja og svara,
og þig í klæddir þjónsins rýrði

til þrauta' og dauðans kvala,
og blessuð líknar boðin þín
þú birtir heims um álfur;
oss bauðstu lífsins bragðsætt vín,
hið beiska drakstu sjálfur.

2. Æ, hví er þá svo hrygt og snautt
mitt hjarta, Jesú góði?
Ei lát það vera lengur autt,
svo létti sorgarmóði!
Ó, kom, ó, kom, eg kalla' á þig;
af kærleiks náðarbrunni
þú, Drottinn, gleð og drykkja mig,
að deyja' í þér eg kunni.

63.

Lag: Sjáðu, sjáðu, fæðirinn fríði.

HIRÐISRAUST þín, herra blíði,
hljómi skært í eyrum mér,
svo eg gjarnan heyri' og hlýði
hennar kalli' og fylgi þér,
þér, sem vegna þinna sauða
þitt gafst sjálfur líf í dauða;
þér, sem ert mín hjálp og hlíf,
huggun, von og eilíft líf.

2. Herra minn og hirðir góði,
hjarta mitt skal þrísá þig;
því eg veit, að þú með blóði
þínu hefir frelsað mig.
Undir hirðis hendi þinni
hólpið æ er sálu minni,
og þú glatar aldrei mér,
ef eg hlýðinn fylgi þér.

64.

Með stnu lagi.

SJÁÐU, sjáðu, faðirinn friði,
feikna þínu sonar þíns;
sjáðu, sjáðu, kvöl og kvíði
kremur hjarta Jesú míns.
Seku barni þyrmdu þínu,
þessa' er fyrir leið hann þínu.
Guð, þitt minstu' á orð og eið
árnan fyrir hans og deyð.

2. Sjáðu holdið blóðugt, bjarta,
bundið, neglt á krossins tré.
Ástin streymir hans frá hjarta,
hann á mót fær reiði' og spé.
Sjáðu' hans limi sundurþanda,
sjáðu benjar fóta' og handa;
sjáðu þann, sem þín er mynd,
þjáðan undir manna synd.

3. Sjáðu, fyr' hans sortnar augum,
særíst líf og öndin hans;
sjáðu, tára litast laugum
ljúfust ásján frelsarans;
sjáðu hjartað, — hvílik þína!
hvílik neyð fyr' glæpi mína!
Sjáðu' hann lífið lét á kross,
líkn hjá þér að veitist oss.

4. Þessi' er sá, sem þú hefir slegið
þinna barna fyrir sekt;
þessi' er, Guð, þitt eilíft eigið
offur gilt og þægilegt;
þessi' er læknir minna meina;

miskunn, hæli' og lífið eina,
líf né dauði' ei má því mig,
minn Guð, skilja nú við þig.

5. Minstu slíkrar miklu náðar,
minstu' á Jesúm, soninn þinn;
minstu' á skepnur þínar þjáðar
þína' á líking, Drottinn minn.
Halt við trúnni' í hjarta mínu,
hugga mig af Jesú þínu.
Líf og sálu, líknin mín,
legg eg nú í geymslu þín.

65.

Lag: Syrgjum ekki sáluga bræður.

HINN saklausí talinn er sekur,
að sekir við réfsingu sleppi;
og frelsarinn fjötra á sig tekur,
að fjötradir lausnina hreppi.

2. Hinn góði' er með glæpalyð talinn,
að glæpamenn sæmdarnafn hljóti;
hinn heilagi er hæddur og kvalinn,
að heiðurs og sælu þeir njóti.

3. Hinn réttláti Guðs son er grátinn,
að gleðivon heimans börn eigi;
og konungur lífsins er látinn,
að lífa' hinir dauðlegu megi.

4. Hví dó hann? Svo spillingin deyði.
Hvað drýgði' hann? Hann friðþægja
Hvað veldur? Guðs réttláta reiði. [vildi.
Hvað ræður? Guðs eilífa mildi.

5. Ó, undur, gekk sólin þá undir

hins alvalda Guðs yfir reiði?
Hún falin var fáar um stundir;
en fljótt skein hún aftur í heiði.

6. Já, svo var þá sigurinn unninn
og sigraður myrkranna kraftur;
þá undir var reiði Guðs runnin,
en runnin upp líknarsól aftur.

7. Það boða Guðs almættisundur,
sjá, öll skelfur jörðin og nötrar;
þá hrökkva sem hörkveikur sundur
þeir hörðustu, sterkustu fjötrar.

8. Þeir hörðustu hamrarnir klofna
hins helgasta fortjöldin rifna;
og gamlar þá grafirnar rofna,
og gengnir til moldar upp lifna.

9. Ó, klofni mér helbjarg af hjarta,
og himinsins fortjaldið rifni;
ó, rofni Guðs reiðiský svarta,
og rósir úr gröfunum lifni.

66.

Lag: Jesú, þín minning mjög sæt er.

Ó, Jesú, líkn og lífið mitt,
þú lífið gafst í dauða þitt,
til þess að deyða dauða minn,
í deyð til lífs því geng eg inn.

2. Þú gráta hlaut, svo gleddist eg,
þú gekst hinn þunga kvalaveg,
svo æfi minnar efsta leið,
mér yrði heimför sæl og greið.

3. Þú leiðst á jörðu last og háð,
svo lofi' og sæmdum fái' eg náð,
og fjötur þrengdi fast að þér,
svo frelsið eilíft veittist mér.

4. Með hverju get eg þakkað þér?
Við þig um alt í skuld eg er.
Þú gafst mér lífið góða þitt,
eg gef þér hjartað veika mitt.

67.

Lag: Sjáðu, sjáðu, faðirinn fífi.

JESÚ, lífs mins lífið sanna,
líf í dauða gafstu þitt;
þú af byrði þjáninganna
þreyttist, svo mér verði fritt.
Þinn, ó Jesú, dauði deyddi
dauða minn og skelfing eyddi.
Jesú, þér sé þakkargjörð
þúsundföld á himni' og jörð.

2. Saklaus varstu sekur dæmdur,
sýkn að talinn verði ég;
bundinn milli fjenda flæmdur,
frjáls að minn eg gangi veg;
mér að verði sömi sýndur,
sárum varstu þyrnum krýndur.
Jesú, þér sé þakkargjörð
þúsundföld á himni' og jörð.

3. Synda minna byrði barstu,
brotin lágu mín á þér;
hátt á krosstré hafinn varstu,
himins til að lyftir mér,
faðminn út þú blóðgan breiddir.

blítt að Guðs í skaut mig leiddir.
Jesú, þér sé þakkargjörð
þúsundföld á himni' og jörð.

4. Sál þín auðmykt sýndi bliða,
sonur Guðs og blessað lamb,
að eg þurfi eigi' að líða
óttá og smán mitt fyrir dramb;
dauðastríð þú hlaut að heyja,
hægt að veiti mér að deyja.
Jesú, þér sé þakkargjörð
þúsundföld á himni' og jörð.

5. Fyrir heitu hrygðartárin,
hjartakvöl og sálarneyð,
fyrir högginn, fyrir sárin,
fyrir krossins bitra deyð,
fyrir handa' og fóta meinin,
fyrir píslarþorsta kveinin,
Jesú, þér sé þakkargjörð
þúsundföld á himni' og jörð.

68.

Með sínu lagi.

HVAÐ hefir þú, minn hjartkær Jesú
brotið?

Af hverju dóm svo þungan bíða, hlotið?
Hvers vegna hlýtur hegning þú að líða
svo harða' og stríða?

2. Hver orsök til er allra kvala þinna?
Hinn ógurlegi grúi synda minna.
Þá hegning, er eg hefði átt að bíða,
þú hlaut að líða.

3. Hve undarlegt! í staðinn sinna sauða
er sjálfur leiddur hirðirinn til dauða,
og herrann réttvís þess með þjáning
er þrællinn veldur. [gekdur,
4. Hinn góði deyr, sem aðhefst alt
hið bezta,
hinn illi lifir, glæp er framdi versta;
hinn seki maður sýkn í dómi er fundinn,
en son Guðs bundinn.
5. Ó, kærleiksgnótt, er þrýsti þér
að ganga
á þyrnaleið, ó, Jesú minn, svo stranga.
Að löstum mér eg lék um æfi mína,
þú lézt þig þína.
6. Ó, Drottinn hæsti, hirðir sálna kæri,
með hverju get eg lofað þig sem bæri?
Eg á ei neitt, er helgri hátign þinni
rétt hæfa kynni.
7. Þó eitt er það, sem víst þú mikils
metur,
ef mín við synd eg tek að gæta betur,
ef holdsins girnda hlekki þungu slít eg
og heims ok brýt eg.
8. En sökum þess, að þrátt eg veit
mig bresta,
hið þrjózka holdið mitt við kross að
festa,
þá bið eg þig, mér hjálparhönd að rétta,
svo hepnist þetta.

9. Ó, styrk þú mig, svo veg þinn vel
 eg feti,
 ei veröld neins og hennar gæði meti,
 ei láti frammar hold og heim mig villa
 og hjarta spilla.

10. Þér trúan lát mig lífs til enda vera,
 svo lífsins krónu' eg síðar megi bera
 og lofa þig í himna dýrðar höllum
 með hólpnum öllum.

69.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

JESÚ, blóð og benjar þínar,
 bitur písl og dauði þinn
 allar bæti eymdir mínar,
 einnig sjálfan dauða minn.
 Hugsí eg um hrelling þá,
 hjarta þitt sem lagðist á,
 það mér eisku þína sannar,
 það hvern synda leik mér bannar.

2. Þá er veröld vill mig ginna
 veginn út á breiða þann,
 þar sem hennar þjónar finna
 það er fýsnum skettita kann;
 beiskan píslar þunga þinn
 þá eg læt, ó, Jesú minn,
 halda föstu hjarta mínu
 hnossin við í ríki þínu.

3. Hvað sem vill mér hrelling þúa,
 hæli benjar þínar ljá;
 því skal hjartað þjáða snúa,
 þangað, hvíld og styrk að fá.

Beiskur þíslar þíkar þinn
 bætir hrygðar kaleik minn;
 þá er kvölin sár þig særði,
 sár þitt hvert mér heilsu færði.

4. Eg hinn aumi, syndum seldi,
 set mitt traust á dauða þinn;
 dauði sá minn dauða feldi,
 dauðann gjörði lífsveg minn.
 Huggun æðsta hefi' eg þá,
 hlutdeild að í þér eg á.
 Náð þín eynd í unað breytir,
 eilíft sælulíf mér veitir.

5. Hafi eg í hjarta mínu,
 helgur náðar brunnur, þig,
 þá eg engri þjáist þínu,
 þá ei dauðinn skelfir mig.
 Enginn grandar óvin mér,
 ef eg hæli fæ hjá þér,
 Sigur unnið sérhver hefur,
 sem í blóðfaðm þinn sig vefur

70.

Lag Jesú, þínar opau undir.

KRÝP eg nú að krossi þínum,
 Kristur Jesú, Drottinn minn!
 Hlaðinn ótal eyndum mínum
 undir krossinn flý eg þinn,
 þar að friða særða sál,
 sárra harma slökkva bál,
 brot mín Guði bljúgur játa,
 bresti mína' og syndir gráta.

2. Drottinn Jesú, athvarf á eg

ekkert nema krossinn þinn;
 undir honum einum má eg
 andann hrelða friða minn.
 An hans myndi alt mitt ráð
 eynd og glötun vera háð;
 án hans væri' eg harmi hreldur,
 hræðilegum þislum seldur.

3. Broddinn þeirrar beisku þínu
 brauztu, herra, Jesú minn!
 hels í stríði þegar þínu
 þungann synda barstu minn;
 bætti fyrir brotin mín
 blessuð guðdóms náðin þín;
 dýrstur krossinn kvala þinna
 kvittun ávættin synda minna.

4. Þennan fast eg faðma krossinn,
 friðþægingar krossinn þinn,
 þinn sem dýrstur dreyra fossinn
 döggað hefir, Jesú minn!
 Himinstigi hann mér er,
 himin Guðs hann opnar mér;
 anda mínum beinir bjarta
 braut að Guðs míns föðurhjarta.

71.

Með sínu lagi.

Þú minn Drottinn þyrnum krýndi,
 þann er heiður veröld syndi,
 krans eg vil um kross þinn flétta,
 kenn þú mér að gjöra þetta,
 Drottinn minn, til dýrðar þér.

2. Að þér tókstu týnda sauðinn, traustari var ást en dauðinn. Fremur gefur þú en þiggur, þér á hjarta framast liggur það, að deyja vegna vor.

3. Djúpt úr æðum, inst frá hjarta, undin flæðir þín hin bjarta, nógu sterk hvern klett að kljúfa, klakaserkinn harða' að rjúfa, hreinsa' og mykja hjörtun spilt.

4. Þú, er sjálfán þig mér gefur, þú, sem endurleyst mig hefur, lát mig þig með sama sinni, sífellt hafa fast í minni, elska þig af öllum hug.

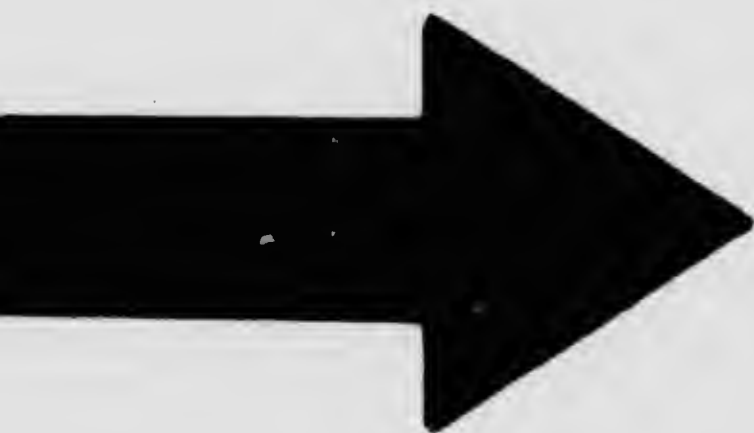
5. Hærrí þótt sé huga mínum, held eg mig að krossi þínum. Styð þú mig að stríða' og liða, styrk þú mig í dauðans kviða. Leið þú mig í lífsins borg.

72.

Lag: Jesú, þínar oppu undir.

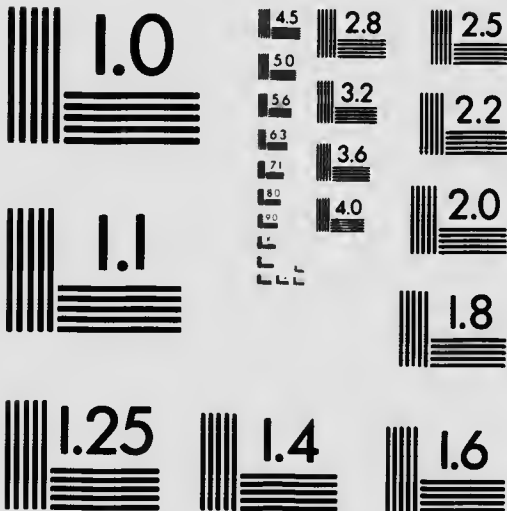
MEDAN, Jesú minn, eg lífi,
mig lát aldrei gleyma þér;
hönd þín mér á hjarta skrifi
hugsun þá, sem dýrust er.
Ég bið, þar þá játning set.
"Jesús minn frá Nazaret,
er sú hjálp, sem æ mig styður,
er mín vegsemd, líf og friður."

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

3. Helgun.

73.

Lag: Kom, skapari, hellagi andi.

KOM, helgur andi, kom með náð,
í kristnum sálum stað þér þú;
af himni send þín heilnæm ráð
í hjörtun, sem að tilbjóst þú.

2. Þú huggun, ei sem hreldum brást,
hins hæsta gjöf; þú mannsins líf,
þú lífsins brunnur, eldur, ást
og andleg smurning, vernd og hlíf.

3. Þú óþrjótandi gjafa gnótt,
frá Guði um allan heim sem fer;
á kristnum tungum flýgur fljótt
það föðurorð, sem þú oss ber.

4. Í hjörtun sannri hell þú ást,
í huga' og skilning ljós þitt kveik;
þitt afl, sem þeim, er það, ei brást,
það bjargi holdsins óstyrkleik.

5. Lát freistarann ei fá oss veitt,
en friðinn efl í hverri gréin;
ef þér vér fylgjum, fær ei neitt
hið fjandsamlega' oss unnið mein.

6. Þig, andi, syni' og föður frá,
í fullri trú vér lofum hér;
þér, heilög þrenning himnum á,
af hjarta lofgjörð færum vér.

74.

Lag: Kom, Guð helgi andi, hér.

KOM, Guð andi helgi, hér
himnum af og til vor ber
ljóssins geisla', er ljóma' af þér.
Kom, vér börn þig köllum á,
kom og gjafir þinar ljá;
kom í hjörtun himnum frá.

2. Huggarinn, sem hjálpar bezt,
heill fær sálin af þeim gest;
endurnæring ertu mest.
Öllu' í starfi ertu hvíld,
andarþorstans svölun mild,
og í harmi huggun gild.

3. Blessað ljós þig biðjum nú,
brjóstið innra' að fyllir þú
heitum kærleik, hreinni trú.
Nema þér sé fullting frá,
finst ei gott neitt mönnum hjá,
saklaust jörðu' er ekkert á.

4. Lauga það, sem óhreint er,
og það dögva', er visna fer;
lækna það, sem lemstur ber;
mýk alt stirnað mjög og spilt,
vermdu það, sem frosti' er fyllt;
greið þess veg, er gengur vilt.

5. Veit þeim, trú sem vottar þér,
vonargleði' í brjóstum sér,
sem um eilífð ávöxt þér.
Gef oss dygða gleði' leg not,

gef oss hólpin æfilot,
unaðs hjá þér engin þrot.

75.

Lag: Ó, Guð, þér hrós og heiður ber.

Ó, Guð, mér anda gefðu þinn,
er glæðir kærleik, von og trú,
og veit, hann helgi vilja minn,
svo vilji' eg það, sem elskar þú.

2. Æ, lát hann stjórna lífi' og sál,
að lífi' eg eins og kristnum ber,
og öll mín hugsun, athöfn, mál
til æfiloka helgist þér.

3. Þig, sem hið góða gefur alt,
ó, Guð, af hjarta bið eg nú;
við ótta þinn mér ætið halt
og elsku þína' og sanna trú.

4. Minn greiði veg þín gæzkan
blið,
svo geti' eg trúr mitt runnið skeið;
en þegar lyktar lífsins stríð,
mér líkna þú í dauðans neyð.

5. Að eg sé blessað barnið þitt,
eg bið þinn andi vitni þá.
Æ, heyr þú hjartans málið mitt,
vor mildi faðir himnum á.

76.

Lag: Hve sælt hvert hós.

ÞINN andi, Guð, til Jesú Krists mig
og komi mér á hina réttu leið, [kalli

svo ætíð eg að brjósti hans mér halli
í hverri freisting, efa, sorg og neyð.

2. Þinn andi, Guð minn, upp mig sí-
felt lýsi,

með orði þínu, ljósi sannleikans;
í lífi og dauða það mér veginni vísi
til vors hins þráða, fyrirheitna lands.

3. Þinn andi, Guð, mitt endurfæði
og í mér skapi hjarta nýtt og gott, [sinni
er aftur verði eftir líking þinni
og ávalt beri þinnar myndar vott.

4. Þinn andi, Guð, mitt helgi og betri
hjarta
og hreinsi það frá allri villu' og synd,
og höll þar inni byggi dýra' og bjarta,
er blíða sífelt geymi Jesú mynd.

77.

Lag: Nú biðjum vér hellagan anda.

GUÐ, helgur andi, heyr oss nú
ó, heyr, vér biðjum: veit oss rétta trú,
huggun hjörtum mæddum
heims í eynda kjörum,
svölun sálum hræddum,
síðast burt er förum.
Streym þú, líknarlind.

2. Þú, blessað ljós, ó, lýs þú oss
í líknarskjólið undir Jesú kross.
Veit oss hjálp að ghlýða
hirdi vorum góða,
lausnaranum lýða,

lífgjafanum þjóða.

Streym þú, líknarlind.

3. Þú, kærleiksandi, kveik í sál
þann kærleikselð, er helgi verk og mál,
að í ást og friði
æ vér lifað fáum,
unz að æðsta miði
allir loks vér náum.

Streym þú, líknarlind.

4. Þú, huggun æðst í hverri neyð,
oss hjálpa þú og styð í lífi og deyð.

Veit þú, að oss eigi
afl og djörfung þrjóti,
er hinn óttalegi

óvin ræðst oss móti.

Streym þú, líknarlind.

5. Guð, helgur andi, á hinztu stund
oss hugga þú með von um Jesú fund.

Þá er þrautin unnin,

þá er sigur fenginn,

sælusól upp runnin,

sorg og þrenging engi.

Streym þú, líknarlind.

78.

Lag: í fornöld á jörðu.

AF heilagleik meirá, ó, herra, gef mér,
af hugrekki og tæpi gegn freistinga her,
af trú á þinn almátt og eilífa frið,
af unaði hjartans og grandvörum síð.

2. Af þakklæti meirá, ó, Guð minn,
mér gef,

af gleðinni meir, því að fundið þig hef,
af Guðs sonar veggsemi, af Guðs sonar
hrygð,
af Guðs sonar kærleik og sannleik og
dygð.

3. Af hreinskilni hjartans enn meira
gef mér,
svo mætti eg standast, ó, Guð, fyrir þér.
Eg vil, ó, eg vil að minn vilji sé þinn
og verða þér líkur, ó, frelsari minn.

III.

Kirkjuárið.

1. Aðventa.

79.

Með sínu lagi,

VAKNA, Síons verðir kalla,
ó, vakna, hljómar röddin snjalla,
þú, Jerúsalem, borg Guðs, brátt,
Hygginn vert og hugsa eigi,
að hér til hvíldar bjóða megi,
þótt yfir standi aldimm nátt.
Sjá, herrann kemur nær,
kom, brúður, honum nær.
Blys lát brenna,
og gleðst í lund;

á Guðs þins fund . . .
hann leiðir þig við ljúfa mund.

2. Sion hljóminn helga nemur,
sig hún í skyndi býr og kemur
og ástvin breiðir arma mót.
Sjá, hann birtist, son Guðs friður,
í sannleiksvaldi, náðarblíður,
sú morgunstjarna' og meinabót.
Þú, herra', ens hæsta son,
vor huggun, gleði' og von,
hósianna!
Með fögnuð vér
nú fylgjum þér
í himnadýrð, sem eilíf er.

3. Eilíft lof með einum rómi
þér inna skal, Guðs dýrðarljómi,
með englum sælum uppi þar,
þar sem lífsins geislar glitra
frá guðdómsstóli hins alvitra,
sem með sér ann oss eilífðar.
Hvað auga aldrei sá
og, eyra mátti' ei ná,
vér nú sjáum.
Ó, herra, þér,
sem hjörtun sér,
um eilífð syngjum vegsemd yér.

80.

Lag: Ó, Guð, þér, hrós og heitur ber.

GJÖR dyrnar breiðar hliðið hátt!
Þú, herrans kristni, fagna mátt;

því kongur dýrðar kemur hér
og kys að eiga dvöl hjá þér.

2. Hann býður líknar blessað árs
hann býður dýpst að græða sár,
hann býður þungstu að borga sekt,
hann býður aumra að skýla nekt.

3. Sjá, mildi er lögmál lausnarans,
sjá, líkn er veldissproti hans;
því kom þú, lýðar kristinn, nú
og kongi dýrðar sagna þú.

4. Hve sælt þá land, hve sælt það
er sælugjafinn líknarfús
sér trútt og hlyðið fundið fær,
þar friður, heill og blessun grær.

5. Hve sælt það hjartað ávallt er,
sem ást til Krists með lotning ber,
og honum í sér bústað þyr,
að bragði sorg öll þaðan flyr.

6. Gjár dýrnar breiðar, hliðið hátt,
þig, hjarta, þryð, sem bezt þú mátt,
og trúarlampánn tandra þinn,
og til þín bjóð þú Jesú inn.

7. Eg opna hlið minns hjarta þér,
ó, herra Jesú, bú hjá mér,
að fá hjálparhönd þín sterk
þar heilagt unnið náðarverk.

8. Ó, kom, minn Jesú, kom sem fyrst,
ó, kom og mér í brjósti gíst,
ó, kom þú, segif sáfa mín,
ó, seg við mig, Eg kem til þín.

81.

Lag: Hjartað, þankar, hugur, sinni.

SLA þú hjartans hörpustrengi,
hrær hvern streng, sem ómað fær.
Hljómi skært og hljómi lengi
hósianna nær og fjær.
Hvert þitt insta æðarslag,
ómi' af gleði þennan dag.
Konungurinn konunganna
kemur nú til sinna manna.

2. Ríki hans um allar álfur
ómælanda geimsins nær.
Hásætið er himinn sjálfur,
hallarprýði sólin skær;
fótskór hans hin fagra jörð,
fylgðin hans er englahjörð.
Skrúða ljóssins skryddur er hann,
skira lífsins krónu ber hann.

3. Hann þótt æðst í hátign ljómi,
hógvær kemur alsstaðar.
Hjarta þitt að helgidómi
hann vill gjöra' og búa þar.
Opna glaður hjartans hus,
hýs hinn tigna gestinn þus.
Getur nokkuð glatt þig fremur:
Guð þinn sjálfur til þín kemur.

4. Líknarár hann enn þá gefur,
ár, sem hæð ei breyting er,
ár, er sumar ávalt hefur,
ávöxt lífs að færa þér.
Vetur, sumar, vor og haust

votti þakkir enda laust
 konunginum konunganna,
 krýndum vegsemd. Hósianna.

82.

Lag. Nú sjaldi Guði þökk.

UPP lyftið höfðum hátt,
 því herra nálgast itekur,
 sá Guðs hinn góði son,
 af gröf sem alla vekur.

Hin ljúfa lausnár-stund
 nú lýsir yfir jörð
 í trú og vissri von
 svo vitt sem byr hans hjörð.

2. Sjá, himin, jörð og haf
 nú herrans komu boða,
 og sjálft Guðs sannleiks orð
 hinn síðsta morgunroða,
 sem boðar frelsi, frið
 og fögnuð Drotni hjá
 til handa hvarjum þeim,
 sem hér hann trúir á.

3. Nú tendra trúar ljós,
 að taka móti Drotni,
 og varast umfram allt,
 að andans viðsmjör þrotni,
 Gjör hjartað blítt og bjart,
 sem barn með glaða lund,
 og hugsa hreint og frjálst
 um herrans komustund.

83. Guðs ríkið þitt

Lag: Kirkjuvörð Guðs er gamalt loka.

HEFJUM upp augu og hjörtu með,
hjálpæðisstund yor er nærri;
Jesúm vér fáum sjálfan séð,
sorg öll og kviði er þá fjærti;
senn kemtur eini sumartíð,
sólunni fægri er ljómar blið
Drottins í dýrðinni skætri.

84.

Lag: Kær Jesú Kristi.

VELKOMIN vertu,

vetrar perlan frið;

síblessuð sertu,

signuð jólatíð,

Guðs frá gæzku hendi

gull dýrra hnoss,

þökk sé þeim, er sendi

þig, svo gleðjir óss.

Þú oss fríðar boðskap þa

birtir gríð og náð oss tæ,

læknar sviða, sárt er skær,

súta léttir kross.

2. Velkominn vertu, saki þú
vor Immanuel; áttu þú
ástgjöf af ertu þín ans þú
alt sem þær velli þú þú þú
böl, er hjóstu þú þú, með þú
haldin þú og þú, þú þú
hvild, er þú þú þú
þyrstum svalalind.

Jesú góði, þóð sé þér,
 þig að bróður fengam vér;
 þitt oss blóðið lifgjöf lær,
 ljóminn Guðs og mynd.
 3. Velkominn vertu,
 vorri að létta neyð;
 athvarf voru eru
 æðri lífi og deyð.

ástvin elskilegur,
 aumra hirðir trú,
 hjalp og heillavegur,
 hlíf og verndarmúr.
 Þú vor græðir synda sár,
 sorg ler mæðir, þerrar brár,
 sækir bæði síð og ar
 sauði glötun úr.

4. Velkominn vertu
 viltri manna hjörð,
 siblessuð sértu,
 sólin lífs, á jörð
 guðdóms geisla þína
 götu mannkyns á
 láttu skært oss skína,
 skelfing bagbu frá.
 Kuldann krek ur hjortunum,
 hreina vek i safnunum,
 trú og þrek i drautumum,
 þig unz faum sjá.

S. Heinn í hátíð er ný.

85.

Með sínu lagi.

UPP, gleðjist allir, gleðjist þér,
 í Guði vorum fagna þér,
 vort hjálpráð nú er nærri.
 Ó, heyrið bliðan boðskap þann,
 að borinn er í manndóm hann,
 sem Guð er himnum hærri.

2. Burt, hrygð úr allra hjörtum nú,
 kom, heilög gleði svo í trú
 vér Jesúm faðmað fáum,
 og elskan heit af hjartans rót
 þeim himingesti taki mót
 með lofsöngs hljómi háum.

3. Ó, virztu, góði Guð, þann frið,
 sem gleðin heims er jafnast við,
 í allra sálir senda;
 og loks á himni lát oss fá
 að lifa jólagleði þá,
 sem tekur aldrei enda.

2. Jól.

86.

Með sínu lagi.

HEIMS um ból helg eru jól;
 signuð, mæð son Guðs ól,
 frelsun mannanna, frelsisins lind,
 frumglæði ljóssins, en gjörvöll mann-
 :, meinvill í myrkrunum fá. :. [kind

2. Heimi í hátíð er ný;

himneskt ljós lýsir ský,
 liggur í jötunni dávarður heims,
 lifandi brunur hins andlega seims,
 : : komungur lífs vors log ljóss :

3. Heyra má himnum frá
 englasöng: Allelújá!
 Friður á jörðu; því faðirinn er
 fús þeim að líkna, sem tilreiðir sér
 : : samastað syninu hjá :

Méi áinu lagi.

Í dag er glatt í döprum hjörtum,
 því Drottins ljóma jól.
 Í niðamykrum nætur svörtum
 upp náðar rennur sóli
 Er vetrar geysar stormur stríður,
 þá stendur hjá oss friðarengill blíður,
 og þegar ljósið dagsins dvin,
 oss Drottins birta kringum skín.

2. Oss öllum mikinn fögnuð flytur
 sá friðarengill skær:

Sá Guð er hæst á himni situr,
 er hér á jörð oss nær;
 sá Guð, er ræður himni háum,
 hann hvílir ná í dýrastalli lágum;
 sá guð, er öll á himins hnoss,
 varð hold á jörð og býr með oss.

3. Guðs lýður, vertu el lengur hrædd-
 og lát af harmi og sorg; [ur
 í dag er Kristur Drottinn fæddur
 í Davíðs helgri borg.

Hann fjötrum veifaðast í þú vafinn,
í frelsi barna Guðs svo þú sért hafinn;
hann þína töra tók á sig, um þess vilji
að tign Guðs dýrðar skryði þig.

4. Á himni næturljósins ljótla,
svo ljúft og stílt og rótt, gnóast þú
og unæðraddir engla hljóma; með þú
þar uppí himni helga nótt. Ó, hvað mun
dýrðin þin þýða?
Og hvað mun syngja englaraustin bliða?
Um dýrð Guðs föður, frið á jörð
og föðurást á barna hjörð.

5. Ó, dýrð sé þér í hæstum hæðum,
er hingað komst á jörð,
á meðan lífi þínu í æðum,
þig lofar öll þín hjörð,
á meðan tungan má sig hræra,
á meðan hjartað nokkur kahn sig bæra,
hvert andartak, hvert æðarslag
Guðs engla syngi dýrðarlag.

88

Lag: Jesú, þínar önnur undir.

DÝRÐ sé Guði í hæstum hæðum,
Himinn syngur í fögrum hljóma,
Mannkyni hrætt á jörðu æðum,
undir tak með loftöngsárfum,
Alt Guðs speki, miskunn, mátt,
mikli göfgi, grísi hátt,
Dýrð sé Guði í hæstum hæðum!
Hrósi jörð hans ástargæðum.

2. Ef þú ekki undrast, mæður, í

ástar Drottins vermet yl,
 og í auðmýkt gerist glaður,
 Guðs svo elsku finni til,
 hversu máttu hans mildi þá
 maklegt þakkar offer tjá
 og með engla lofsöng lýsa til
 líkn vors Drottins þakka' og þrisa?

3. Dýrð, álskerjar Drottinn, þína
 djúpri' í lotning eg tilbið,
 Þína elsku' og eymdir minnar
 auðmjúkur eg kánast víð.
 Hvað var eg þó miskunn mér,
 minn Guð, gafst frá höfnum þér;
 eigi syni þýmdir þingum þá,
 þreif hann mig frá þadar þínum.

4. Alt mitt dagfar yfir lýsi,
 að eg sé þeim hræður á,
 undrum hláðar, alt þá þrisi
 ást, er son þinn heimv gaf.
 Sú í hlýðni hetgi mig,
 hans svo feti' og dygða stig.
 Vegsemd, lof og þaklar þýla
 þér sé, Drottinn, fyr og síðar.

5. Dýrð sé Guði þæstum hæðum,
 hann gaf soninn föllum mér,
 Mannkyn, hrætt í instu æðum,
 aldrei gleym því, vattin hann þér;
 almátt, speki' og elsku þá
 alt mitt líf víðfrægja má,
 unz eg Guði á himna hæðum
 hef upp lof með engla kveðum.

Ív 89: 1007 antborða mál

Mó: línt ísl. 1478085 : 20

SYNG Guði dýrt, hans dýrkeypt hjört,
þeim Drotni, er græddi meinið þitt,
gaf eigin son sinn aumri jörð,
og opnaði himnaríki sitt.

2. Guðs sonur, orðit ellifó frá,
sem ungbarn litit fæddur er,
og föburdýrðar ljóminn lá,
í lágri jötu niðri hér.

3. Ó, hvað hann skifti vel oss við,
hann vorri tók við eynd og rýrð,
en gaf oss sekum frelsi, frið,
sins föbur náð og hjómadyrð.

4. Hann verður þjóhn, eg völdin fæ,
hann vinna má, eg hvíðan nýt,
hann sætir kyöl, eg sælu næ,
hann saklaus dey, eg lífit hlýt.

5. Hann bar von þungu glæpagjöld,
og galt þá skuld, en á oss lá,
hann myrkra lagði, að velli völd
og valdi dauðans hreif oss frá.

6. Nú er þvi manna bölið bett,
af birtu skærri sigruð nátt,
nú komist getur Adams ætt
við æðstan Guð í frið og sátt.

7. Nú lengur eigi lokað er
oss ljóssins heit og paradís,
nú kerúb þeim ni megin ver,
sem vist þar inni hljóta kys.

8. Nú dauðin sig má draga til hleð

við dauða næg er fengin þót,
því ópin leið að lífsins tré,
þeim, líf er gírnist, blásir mót.

90
Með sínu lagi.

HIN fegursta rósin er fundin
og fagnaðarsæl komin stundin,
er frelsarinn fæddist á jörðu,
hún fanst meðal þyrnanna hörðu.

2. Upp frá því oss saugaði syndin,
og syvirlívar Guðs orðin myndin,
var. **Heimur** að hjálpraði spauður,
og hver einn þrangletti dauður.

3. Sem þistill til annars er eigi
en eld í að honum menn fleygi,
svo var og um vandan heim þenna,
hann var ei til neins, nema að brenna.

4. Þá skáparinn himinros hreina
í heiminum spretta lét eina,
vorn gjörspiltan groður að bæta
og gjöra hans þefskjuna sæta.

5. Nú kirkja Guðs beztum nær blóma
og borð fær avóxt með sömna,
því frelsarinn henni tætti hefur
þá hjúkrun, þar frjóteika gefur.

6. Nú ætti' eigi þakklætt að þagna,
nú þér bæri, mannkyn, að fagna,
en litinn þess víða bet vettinn,
í veröld að rósir er spröttins.

7. Þér dramblátra hugskotin hörðu,

þér hördust þýmasá-jörðu, hvar þú
hví yður svo nátt upp þér hreykið,
og hreykin til glötunar reikið.

8. Æ, snúið af hrokaleið háu
og hallist að jötunni lágu;
þá veginn þér ratið hinni rétta,
því rósir í dölunum spreitta.

9. Þú, réttfætis-röðull hinni blíði,
ert rós mín og heiður og þryði,
þér sála mín sífellt skal þakka,
að sætleik þinn léte hana smakka.

10. Þú, rós mín, ert rós mínú gedu
þú, rós mín, ert skatt mitt og gleði;
þú harmanna beiskja mér betin,
þú banvænar girndir upp rötir.

11. Þótt heimur mig hamingju sneiði,
þótt harðir mig þyrnarnin meiði,
þótt hjartana af hrellingu sviði,
eg held þér, mín rós, og sei kyði.

Lag: Þorinn er sveinn í Betlehem.

Betlehem er þá barn oss fætt;
því fagni gjörvöll Adams ætt.

Hallelúja.

2. Það barnið oss fæddi var fátækt
mar.

hann er þó dýrðar drottinn skap.

Hallelúja.

3. Hann var í jötuð, ólaguð
lagt.

en ríkit þó á himnum hátt.

;;: Hallelúja. ;:

4. Hann vegsömuðu á vitr-

ingar. ;:

ham tigna himins herskara.

;;: Hallelúja. ;:

5. Þeir bóa frelsi og

á jörð. ;:

og blessun Drottins barnahjörð.

;;: Hallelúja. ;:

6. Vér undir tökum

song. ;:

og nú finst ei oss nöttin löng.

;;: Hallelúja. ;:

7. Vér fögnum komu

arans. ;:

vér erum systkin orðin hans.

;;: Hallelúja. ;:

8. Hvert fátækt hreysi

nú er. ;:

því Guð er sjálfur gestur hér.

;;: Hallelúja. ;:

9. Í myrkrum hjómar

sol. ;:

þér, Guð, sé lof fyrir gleðileg jól.

;;: Hallelúja. ;:

10. Þú hefur þessu

Lög: 2. Orðin þú himnum hafa komið.

AF himnum ofan boðskap þér

oss, börnum, jafnárjengla þen;

vér fögnum þeirri fregn í trú;
af fögnuð hjartans syngjum nú.

2. Í dag er heimi frelsi fætt,
er fær vor mein og harma bætt;
það barnið þekkjum blessað vér,
vor bróðir, Jesús Kristur, er.

3. Og oss til merkis er það sagt:
Í aumum reifum finnum lagt
það barn í jötu, er hefir heim
í hendi sér og ljóssins geim.

4. Því gleðjumst allir, góðir menn,
og göngum þangað allir senn,
þá jólagjöf, Guðs son, að sjá,
er sauða hirðar gleðjast hjá.

5. Æ, velkominn oss vertu þá,
er vorar syndir tókst þig á.
Oss, Jesú, kemu að þakka þér,
að þinir bræður erum vér.

6. Ó, Guð, sem ráð á öllu átt,
hví ertu kominn hér svo lágt,
í tötrum lagður hart á hey,
sem hefðir dýrri bústað ei?

7. Þótt veröld öll sé við og löng,
sú vaggan er þér samt of þröng
og þín ei verð, þótt væri hún full
af vegsemd þeirri, er skín sem gull.

8. Svo hefir, Drottinn, þóknast þér,
og þá vilt speki þenna mér,
að heimsins auð og allt hans glys
þá eigi virðir meira en fis. TA

9. Því bú til vöggur í brjósti mér,

minn beztir Jesú, handa þér,
í hjarta mínu hafðu dvöl,
svo baldi, eg þér í gleði og kvöl.

10. Af hjarta og tungu heilög dýrð
sé herrans Jesú föður skýrð;
heyr barna þinna bæn og þökk
og brjóstin, Guð, sjá glöð og klök..

93

Lag: Gæskuríkaatl, smáarl minn.

SJÁ, morgunstjarnan blikar blíð,
sem boðar náð og föelsi lýð,
og sannleiks birtu breiðir.
Þú blessun heimis og hármabót,
þú heilög grein af Jesse röt,
mig huggar, lifgar, leiðir.
Jesú, Jesú,
líknir manna, lífið sanna,
ljósið hjarta,
þér eg fagna, hnoss míns hjarta.

2. Þú dásöm perla, dýr og skær,
þú djásnið mannkyns, Jesú kær,
þú eilíf alheimis gleði,
þú himinljá, heiminum,
þitt heilagt evangelíum,
er svömm særbu geði,
Herra, herra,
himneskt manna hósianna!
hátign þinni
vegsemd, dýrð og lof ei linni.

3. Lát helgan kærleikshita þinn
í hjartað mitt sérþrengja inn.

Þú kærleiksbólin, Kristur þú minn
 Þú líknareik og lífsins tré; þú ert
 það lán mér veit; á þér að sé
 eg frjór og fagur kvistur.
 Lát mig, lát mig
 vermast hjá þér, veit eg á þér
 vaxa megi;
 limur þinn ei leyf að deyi.

4. Mér gleðiljós frá Guði skín,
 ef guðleg náðaraugu þín
 í miskunni mig á lita;
 þitt heilagt orð, þín áman góð,
 þins anda gjöf, þitt hold og blóð
 mér hnygð úr hjarta slíta.
 Tak mig, tak mig
 þína í væmna ástararma,
 að eg hljóti
 hjúkrun þar og hvíldar njóti.

5. Ó, Jesú góði, ég er þinn,
 ó, Jesú góði, þú ert minn;
 því glaður bölið ber eg;
 hjá þér, ó Jesú, hvíst er óvís
 og vegsemd mér í paradís;
 úr þrautum þangað fet eg mál.
 Amen, amen,
 Brétt mín vitja, vitzu' og ólytja
 veika brúði
 þína heim í helgu skróði.

94

Las: In dulce jubilo.
 SJA: himins þopast hlíð.

heilagt engla-lið,
 fylking slóhinga fríða
 úr fagnaðarins sal,
 fer með boðun: blíða
 og blessun lýsa skal
 : : yfir eyndadala :

2. Í heimi er dimt og hljótt,
 hjarðmenn sjá um nótt
 ljós í lofti glæðast,
 það ljós Guðs dýrðar er;
 hjörtu þeirra hræðast,
 en herrans engill tér:
 : : "Óttist ekki þér." : :

3. "Með fegins fregn, eg kem:
 Fæðst í Betlehem
 blessað barn það hefur,
 er birtir Guð á jörð,
 fríð og frelsi gefur
 og fallna reisir hjörð,
 : : Þökk sé Guði gjörð." :

4. Já, þakka sæl mála þú,
 þakka eg lofsyng nú
 fæddum fríðargjafa,
 því frelsari' er hann þinn;
 seg þú: "Hann skal háfandi
 æ hjá mér bústað sinn,
 : : á vinur velkominn." :

5. Ó, Guðs hinn sannison,
 sigur líf og von
 ris með þér og náttist,
 þú réttlætisins sóla;

alt mitt angur bætist; þú ert mitt ljós og skjól.

∴ Ég held glaður jóla.

6. Á hæstri hátíð núd
 hjartafólginn trú
 honum fagni' og hneigi,
 af himni er kominn er;
 sál og tunga segi
 með sælum engla her;
 ∴ Dýrð sé, Drottinn, hér.

95.

Lag: Loftis vörn Drottin.

SIGNUÐ skín réttlætissólin frá Isra-
 els fjöllum, augu þín frá

sólstafr kærleikans ljóma frá Betle-
 hems völlum.

Blessuð um jóla
 börnunum Guðs þessi sól
 flytur ljós frelsisins öllum.

2. Hví er þá dapurt og dimt í þér,
 mannlega hjarta?

Dimman og hrygðin í guðsríkis birt-
 unni' ei skarta.

Ei má þín synd,
 ei má þín fávizka blind,
 byrgja þér ljósið Guðs hjarta.

3. Kærleikans himindin fegursta,
 frelsarinn blíður.

faðminn Guðs miskunnar enn semí fyrir
 hjörtunum byður,
 hvíld finnur hér.

hver sá, er þjakaður, er þess megi þess
huggun sá, hrelling, er þú ert þú.

4. Kom þvi, ó maður, og fagnaðu
frelsinu lýða.

flýttu þér þruggur Dróttins í armanna
í þíð.

Heit honum trú, og þess megi þess
hjarta þitt gef honum ni, með niðri
lát hann ei lengur þin biða.

5. Sver þu honum hollustu, svik ei þu
þann vástvin þí trygðum.

safna þér fjársjóði, geymdum í himna-
sanna bygðum.

lát hjá þér sjást, og þess megi þess
lifandi trú, von og ást.

gakk fram í Guðs barna bygðum.

96.

Með öðru lagi.

GLEÐINNAR hátíð vér höldum í dag,
hér þótt sé dapurlegt miða.
höfum þá gleðinnar hátíðabrag,
hrindum burt söggum og kviða.
Gleðin af höfðum oss gefin er,
gleðinnar höfund, fögaum vér.

2. Friðarins hátíð vér höldum í dag,
hér þótt sé margt við að stríða.
stillum í hjörtunum stormanna slag,
styttist til sumarsins blíða.

Friður á jörðu nú fluttur er,
friðarins höfðingja tignum vér.

3. Frelsisins hátíð vér höldum í dag,

hér þótt vér fjötrana berum.
 Guðs sonur færir það gjörvalt í lag,
 glaðir í trúnni því verum,
 Frelsari heimsins oss fæddur er,
 frelsisins konungi lútum vér.

4. Ljósanna hátíð vér höldum í dag,
 hér þótt sé myrkur vor dagur,
 hátíðin boðar oss blíðari hag,
 birtir hann aftur svo fagur,
 ljósið af hæðum oss ljóma ber,
 ljósanna gjafara þökkum vér.

5. Barnanna hátíð vér höldum í dag,
 hér þótt vér eldumst og mæðumst.
 Annað sinn verðum því ungir í dag,
 aftur af nýju vér fæðumst.
 Barnanna réttur oss boðinn er,
 barnið Guðs himneska prísnum vér.

106

107. 1016

107. 1016 **107.** **1016**

JESÚ, þú ert vort jóla ljós.
 Um jólin ljómar þin stjarna.
 Þér englarnir kveða himneskt hrós,
 það hljómar og raust Guðs barna.
 Skammdegis myrkið skyggir svart,
 þú skuggir sjáum þó tóma.
 Þú, ljósið af hæðum, blátt og bjart,
 þú ber oss svo fagran ljóma.

2. Jesú, þú ert vort jólatré,
 á jörðu plantaður varstu,
 þú ljómandi ávöxt lézt í té
 og lifandi greinar birstu.

Vetrarins frost þó hér sé hart
 og hneppi lifið í dróma,
 þú kemur með vorsins skruð og skart
 og skryðir alt nýjum blóma.

Þó nú þú sést, þó nú þú sést

Þó nú þú sést, þó nú þú sést

Lag: Admetan sölin skera skina

VÉR, ungu börnin áttum og smá,
 nú óskum, Jesú kær, að fá
 í hjartans ást að heilsa þér,
 Ó, hjálpa oss að þig finnum vér.

2. Með söng vér komum klökk þér
 mót, og kyssum duftið þér við fót,
 Ó, blessað nótt er blessað hnoss,
 til blessunar var gefið oss.

3. Kom blessað heims í haðmadal,
 þú, himinbarn, úr dýrðarsal,
 Ó, hversu þungt að þin hér beið,
 hin þrönga jata, kross og demd.

4. Gegn spilling heims þú vörn
 oss veit, að vér er brjótum skírnaheit;
 til þin, til þin oss langa lát,
 og lát oss hafa á sannleik gát.

5. Um afibraut oss leið og lýs,
 að loks in þinni paradís,
 á unaðsmáli og glei vér,
 um allífið lofgjörð syngjum þér.

3. Nýár. (Nafn Jesú.)

Lag: Jesús kallar: Kómist tit þing

PITT nafn er, Jesú, unun öll,
 það aumra stöðvar táraföll,
 það auðgar anda n snauða,
 það gefur sekum von og vægð,
 það veitir mæddum frið og hægð,
 það lær oss lif i dauða.

2. Pitt nafn er, Jesú, heilagt hnoss,
 að himni lykill fyrir oss
 og ljós, sem lýsir öllum,
 ef trúin hrein það horfir á,
 vér höldum fétta stefnu þá
 á leið að lífsins höllum.

3. Ó herra, nafnið helga þitt
 á hjartað dítu virztu mitt;
 þar "Jesús" jafnan standi;
 en heitið mitt i hjarta þér
 af hjartans miskunn þinni ber
 um eilífð ævarandi.

100.

Lag: A. Þig. Herra, Jesú Krist.

Í Jesú nafni byrja þer
 með bæn af hjartans grunni
 það alt, er stofna viljum vér,
 svo vel það blessast kánni;
 því sé ei nafnsins góða gætt,
 er göngu vorri og störfum hætt;
 en ef þess gætt er, eflaust þá

mun alt þess hjá þógukunni þú hefur
til dýrðar Guði framgang fá. mál

2. Í Jesú nafni sæld og sorg
oss sífellt ber að mæta; sæld og
því Jesú nafn er blessuð borg, það
er bölið sáill oss græta, það er þó
og heimsíki líni styrkust stöð
að stundað getum Drottins boð.
Það heilagt nafn á hverri tíð
oss hyöt er blíð,
að heyrja gott í heimi stríð.

3. Í Jesú nafni dauðans dýr
vér djarfir nálgast megum;
í lambsins blóði laugaðir
til lífs vér heimyon eigum
og munum sælu nægtum ná,
ef nafnið Krists vér traum á.
Það blessað nafn er bót við neyð,
og bitrum deyð,
og oss til himins lýsir leið.

4. Þrettándi.

101.

Mes sínu nafni.

Ó hve dýrleg er að sjá
alstirnd himinfesting blá,
þar sem ljósin gullnu glitra,
glöðu feika brosi og titra
::: og oss benda upp til sín. :::

2. Nöttin heilga hálfnuð var,
huldust nærfelt stjörnuvatn; H

þá frá himinbogað þú þragði minni
birti' af stjörnu' um jörðu lagði
.: ljómam hennar sem af sólar. :.

3. Þegar stjarna' á himni hátt
hauður lýsir miðja' um náttu, þú
sögðu fornar sagnar víða, þú
sá min fæðast meðal lýða; þú
.: konanga sem aðstund er; :.

4. Vitringar ur austarætt
ei því dvöldu', en fóru brátt
þess hins komna kongs að leita,
kongi kónung þeim að veita,
.: mestur sem að alinn er; :.

5. Stjarna skær þeim lýsti leið;
leiðin þangað varð þeim greið,
unz þeir sveininn fundu fríða;
fátæk móðir váði himn þíða
.: hægri í sælu' að hjarta sér; :.

6. Stjarna veitt oss eittig er
og ef henni fylgjum vér,
hennar leiðarljósið bjarta
leiða um jarðar lumfð svarta
.: oss mun loks til lausnarans. :.

7. Villustig sú aldrei á
undrastjarnan leiðir há;
orðið Guðs hún er hið skæra,
oss er Drottinn virtist læra,
.: svo nú væri' oss leiðarljósið. :.

102

Lag: Upp skepna hver og gólga glöð.

HVE fagurt ljómar ljósa hér

á loftsins bláu geymt
 Hve milt og blitt þau benda mér
 :: í bústað Dróttins heim. ::

2. Hve björt og fögur sú var sól,
 er sást um austurgeim.
 og fegurst skefn hin fyrstu jöl
 :: við fæðing Guðs í heim. ::

3. Hve fagurt leiðarljós var það,
 sem lýsti vitringum.
 Ó, ljóssins faðir, leyf þú að
 :: það lýsi smálingjum. ::

4. Ó, lát þá stjörnu lýsa mér
 um lífsins eyðisand.
 og sýna mér, nær fjörð fer,
 :: hið fyrirheitna land. ::

5. Ó, lát þá stjörnu lýsa mér
 um lífsins myrka dal,
 og leiða mig, nær lífið þver,
 :: í ljóssins bjarta sal. ::

6. Eg hefði ei gull né getsemar.
 minn Guð, að fara þér,
 en til er dæpurt trúar skar,
 :: ó, tak það gilt af mér. ::

7. Eg geta meira gefið þér,
 ó, Guð minn, fyrirgef
 en aftur gef því meira mér;
 :: því minna kem þú hef. ::

8. Ó, gef mér lífsins gull í mund,
 svo glaðst eg fái hér,
 og leið þú mig á lausnarstund
 :: í ljóssins dýrð hjá þér. ::

5. Fastan.

103.

Lag: Sólin ljóma sínum skrydd.

GAKK þú með í grasgarðinn,
gæt, að Jesú ströngu þrautum:
leiðarvisir það sé þinn
þröngum lífs a harmabrautum.
Bið í auðmýkt, eins og hann,
allra meina græðaratin.

2. Gakk þú með til Gabbata,
Guðs son dóm þar varð að líða.
Auðmýkt Jesú ihuga,
er þér heimsins dómur sviða.
Umber hógvær, eins og hafin,
aðkast heimsins, spött og bann.

3. Gakk þú með til Golgata,
Guðs son lit þar sjálfan deyja.
Andlát hans þér afmála,
er þú dauðans stríð skalt heyja.
Lær að andast, eins og hann,
er í dauða sigun vann.

4. Gakk þú með til grafar hans,
gleymd er nótt, er rennur dagur.
Yfir legstað lausnarans,
ljómar morgunroði fagur.
Guð vill aftur, eins og hann,
upp þig vekja dýrðlegan.

104.

Með einu lagi.

Hversu mig leysast löngun?
Ó, höfuð dreypa drífis,

er drúpir smáð og þínt,
 af höndum þræla þrifið,
 og þyrnum sárum krýnt,
 ó, heilagt höfuð fríða,
 er himnesk lothning ber,
 en háðung hlaut að líða,
 mitt hjarta lýtur þér.

2. Þú auglit allra skærast,
 í upphæð vegsamað,
 þú yndið engla kærast,
 hví ertu hrakt og spjað?
 Hví ertu þannig þjálfið,
 að þekkjast mátt ei lá?
 Hví svo af böðlum blakað,
 að blikna hlýtur þú?

3. Af blygð og harmi hreldur
 eg, herra, játa má:
 Mín synda sekt því veldur,
 hún sárt þig lagðist á.
 Sjá, hér eg er, sem hefi,
 þig hrakið, þínt og stítt,
 þín miskunn mér hó gætt,
 að megi' eg öð st. ná.

4. Æ, virztu við mig kannast,
 svo vondur sem eg er,
 og sau' þinn auman vanhast,
 sem einatt villur fer;
 mér virztu særdum svala
 í sálar þungri neyð,
 æ, virztu við mig tala,
 og vísa' á rétta leið.

5. Eg vil þar vera hjá þér,
 er veit eg þindan þig,
 og eigi fara frá þér;
 æ, fyrirlit ei mig;
 er dauðans syefn fær sigið
 á signað auga þitt,
 eg vil þitt höfuð hnigið
 við hjartað leggja mitt.

6. Af hjarta þér eg þakka,
 að þyngstan kvaladeyð
 þú ljúft þér lézt að smakka,
 svo leystir mig úr neyð,
 Lát, Kristur, kærleiksriktur,
 ei kulna trú hjá mér,
 en loks, er æfi lýkur,
 mig lát þú deyja í þér.

105

Lag: Þinn þin og Drottinn, hoga hefið

Mín sála, hverf frá heimil og synd,
 þinn herra Jesúm sjá;
 þá helgu sköða hrygðarmynd,
 er hangir krossi á.
 Hver mun nú framar mannleg girnd
 þig mega teldan fá?
 Þín vegna streymir lífains lind,
 æ, lífið höndla þá.

2. Lit, hve hans undir sulkun og sár,
 er sekt alls heims hami þar.
 Sjá Drottins Jesú þyrnu þar,
 hans dreypa' og benjarnar!
 Sjá alt það synda ógnafar,

6. Páskar.

107.

Lag: í Jesú nafni upp stá.

SIGURHATÍÐ sæl og blíð
ljómar nú og gleði gefur;
Guðs son dauðann sigrað hefur;
nú er blessuð náðartíð.
Nú er fagur dýrðardagur,
Drottins hljómar sigurhrós;
nú vor blómgast náðarhagur,
nú sér trúin eilíft ljós.

2. Ljósíð eilíft lýsir nú
dauðans nótt og dimmar grafir;
Drottins miklu náðargjafir,
sál mín, auðmjúk þakka þú;
fagna, Guð þér frelsi gefur
fyrir Drottin Jesúm Krist,
og af náð þér heitið hefur
himnar kús dýrðarvist.

3. Drottinn Jesú, líf og ljós
oss þín blessuð elska veitir;
öllu stríði loks þú breytir
sæluríkt í sigurhrós.
Mæðu og neyð þín miskunn sefi,
með oss stríði kraftur þinn.
Sigur þinn oss sigur gefi,
sigurhetjan, Jesú minn!

108.

Lag: Sá krótsótt Kristur lífir.

DAUÐINN dó, en lífið lifir,

lífs og friðar sólin skær
ljómar dauðadölum yfir,
dauðinn oss ei grandað fær;
lífið sanna sálum manna
sigurskjöld mót dauða ljær.

2. Kongur lífs á krossi deyddur
krónu lífs mér bjó hjá sér;
dapur nú er dauði neyddur
dýrðarlíf að færa mér;
þótt hann æði, þótt hann hræði,
það ei framar skaðvænt er.

3. Hann, sem reis með dýrð frá
duft upp lætur rísa mitt, [dauða,
leyst úr fornum fjötrum nauða,
fyrir blóðið helga sítt,
hold og andi lífs á landi
lífjafara sinn fá hitt.

4. Jesú minni, sem dauðann deyddir,
deyja gef mér eins og þú.
Og við þig, í ljós er leiddir
lífið, æ að halda trú;
lát mig þreyja þér og deyja,
þrá mín heit og bæn er sú.

109

Lag: Gæzkurkasti græðari minni.

Í austri ris upp ársó skær,
í austri sólin, Jesús kær,
úr steinþró, djúpri stígur,
sú páskasólin björt og blíð,
er birtist öllum kristnum lýð,
og aldrei aftur hnígur.

Jesú, Jesú, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 sigur er unninn, sól upprunnin, sannur
 sannrar gleði, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 vina þinna grátu, geði, þú ert alltaf með mig og ég er þú.

2. Það ógnarbjarg er alltaf frá,
 er yfir gröf vörs Drottins láguð, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 og gröfin opnuð aftur, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 Ó, hver tók líka burt það bjarg, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 á brjósti mér er lá sem farg, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 Það gjörði, Guð, þinn kraftur, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 Jesú, Jesú, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 bjargið trausta, hetjan hrausta, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 hjartakæra, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 bjarg, sem enginn burt skal færa, þú ert alltaf með mig og ég er þú.

3. Í Drottins gröf var blítt og hjartvírt,
 þar birtust englar djóss með skart blítt og hjartvírt,
 og ásýnd undurfríða, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 í hverri gröf, sem grafín er, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 í gegnum myrkrið, trúin sér, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 Guðs engla birtast blíða, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 Jesú, Jesú, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 virzt þeim láta, er liðna gráta, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 legstað yfir, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 engla boða, að látinn lifir, þú ert alltaf með mig og ég er þú.

4. Þig boða englar upprisinn,
 það endurtekur heimurinn, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 það ótal tungur tala, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 það ómar glávar upphéimshjörð, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 það undir tekur þöguljörð, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 er rís úr dauðans dvala, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 Jesú, Jesú, þú ert alltaf með mig og ég er þú.
 þú, minn Drottinn, þú barst vottinn og þú ert alltaf með mig og ég er þú.

Þess, eg megi
rísu upp á efsta degi.

5. Sem upp rís sól um árdags stund
og upp rís blóm á þíðri grund
úr köldum klakahjúpi,
svo upp rís síðar eilíft ljós
og óvisnanleg himinrós
úr dauðans myrkradjúpi.
Jesú, Jesú,
þótt eg deyi', eg óttast eigi,
æðri kraftur
leiðir mig til lífsins aftur.

110.

Lag: Kom, skapari', hellagi andi.

SJA, gröfin hefir látið laust
til lífsins aftur herfang sitt,
og grátur snýst í gleðiraust.
Ó, Guð, eg þrísu nafnið þitt.

2. Nú yfir lífs og líðnum mér
skal ljóma sæl og eilíf von.
Þú vekur mig, þess vís eg er,
fyrst vaktir upp af gröf þinn son.

3. Á hann í trúnni horfi eg,
og himneskt ljós í myrkri skín;
með honum geng eg grafar veg
sem götu lífsins heim til þín.

111.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

HERRANN lifir, höldum páska,
hrósum sigri lausnarans.

Synd og dauða, sorg og háska
 sigrum vér í mætti hans.
 Höldum lífsins hátíð nú,
 höndlum nýja von og trú;
 upp með Jesú ond vor rísi,
 endurfædd og náð hans lýsi.

112.

Lag: Lofið vorn Drottin.

LÁTID nú, Adams börn, hátíðleg
 sigurljóð hljóma,
 hefjið með fögnuði þakkar og lof-
 gjörðar róma;
 herrann vor hár,
 hann, sem bar mein vor og sár,
 heljar sleit harðsnúinn dróma.

2. Látið ei hugfallast, dauðinn
 er fallinn og deyddur,
 dauðlegum vegur til heimkynna
 lífsins er greiddur;
 lýsir nú lýðin þess,
 lífssólin inndæl og blið;
 hræðist ei: háskinn er eyddur.

3. Hvað er nú gröfin? Hún
 hvílurún orðin er værast
 herbergi þreyttum og ofsóktum
 gríðaskjól kærast,
 svefnhýsi sætt,
 sem fær lífs andvökur bætt
 þeim, er af sorgunum særast.

4. Hvað er nú dauðinn? Hann
 grandað ei Krists vinum getur;

Guðs börnum vorboði kær eftir
hörmunga vetur
orðinn hann er;
öllum, sem veröldin lær,
huggunum huggar hann betur.

5. Hver fær nú efað, að hann,
sem á krossi leið dauða,
hirðir er trúfastur aumstaddra, frá-
viltra sauða,
og að hann er
ástvin, sem leiðir og ver
lýð sinn á landinu nauða?

6. Hver fær nú efað, að heilaga
fórnin á krossi
hafi því valdið, að slöktur er reið-
innar blossi,
og að oss er,
öllum, ef trú höldum vér,
braut greidd að blessunar hnossi?

7. Hver fær nú efað, að holdið,
sem moldarskaut vefur,
hverfur til fulls ei, en að eins um
tíma þar sefur.
og að sú ást
eilíf, sem lýðum ei brást,
lífið nýtt líka því gefur?

8. Upprisuljós þitt lát, upprisni
Drottinn, oss lýsa,
eilífs til samfundar með þér oss
leiðina vísa.
Deyð sálma deyd,

deyð vora spillingar-neyð;
upp lát oss andlega rísa.

113.

Með sínu lagi.

SJÁ, ljós er þar yfir, sem lagður var
nár!

Hann lifir, hann lifir, nú ræzt hafa spár.
Hann ris upp í ljóma, nú lífið er veitt
og lausn úr þeim dróma, sem mannkyn
bar þreytt.

Hvert innsigli' er brotið og bjargi velt
frá,

á burt eru verðir; því hræðsla greip þá.
Og heljar hlið skjálfa. Hallelúja.

2. Ei myrkrið vann ljósið, þótt langt
væri strið;

nei, ljóssins varð hrósið um eilífa tíð.
Burt hrelling er flúin, því himneska von
oss hefir veitt trúin á Guðs einkason.
"Hví leitið þér, konur, svo harmþrungn-
ar hér?"

Ei hann, sem nú lifir, hjá framliðn-
um er;

upp herrann er risinn." Hallelúja.

3. Til himneskrar gleði nú gröfin
er hlið,

ei grafar á beði er seinasta mið.
Þér höfuð, sem niður af hrygð voruð
sveigð,
upp hefjið nú yður og verið ei beygð.

Kom, hjörð, til þíns hirðis og leiða þig
lát,
hann lifir, hann lifir og enn hefir gát
frá himnum á sínum. Hallelúja.

4. Ei haggast hans kirkja, þótt hret
geysi stríð,
hans heilög orð styrkja gegn óvinum lýð.
Enn víða' eru' á ferðum hans vottar um
heim,
þótt viðjum og sverðum sé otað mót
þeim,
og vitna' um hinn heilaga', er hreif oss
úr neyð,
um hann, sem á krossinum deyddi
vorn deyð,
um hertoga lífsins. Hallelúja.

5. Þér kristnir, hví grátið og kviðið
þér enn?
Af kveinstöfum látið, þér friðkeyptu
menn.

Það jörðin brátt tekur, af jörðu sem er;
en Jesús það vekur til dýrðar hjá sér.
Hann vitjar síns akurs á uppskeru tíð
og illgresið skilur frá hveitinu' um síð.
Hann hveiti sitt þekkir. Hallelúja.

114.

Með sínu lagi.

PLANTA á leiðið lilju bjarta,
lífsins mark á dauðans ból.
Gegnum myrkrið grafar svarta
glóa blómin hýr mót sól.

Hvert eitt blað, á gröf er grær,
 Guðs er engils vængur skær.
 Dauðaklukkur dimt ei hringja;
 dýrðarljóð Guðs englar syngja.

2. Sólin huldist svörtum mökkva,
 sonar Guðs er blóð út rann.
 Gröfin ljómar, dimman dökkva
 dreifist burt, er uppris hann.
 Syngi Drotni sérhver þjóð
 sigurpáska morgunljóð.
 Jesús uppreis, Jesús lifir,
 Jesús ríkir himnum yfir.

3. Sjálfur Drottinn lífsins lifir,
 losnuð eru dauðans bönd;
 grafir hafinn er hann yfir,
 oss hans blessi líknarhönd.
 Vöknum nú af værðarblund
 vors um fagra morgunstund;
 og með sigursálmí glöðum
 svífi' upp önd á vængjum hröðum.

7. Hvítasunnna.

115.

Lag: Vakna, Stons verðir kalla.

SKÍN á himni skír og fagur
 hinn skæri hvítasunnudagur,
 er dregur nafn af Drottins sól,
 dagurinn, er Drottins andi
 af dýrðarinnar björtu landi
 hér steig á hels og harma ból.
 Því syngjum sigurlag

og signum þennan dag.

Drottins andi,
oss heill veit þá, að hinnum á
vér hátíð slíka megum sjá.

2. Fyrstu vinir sjálfs Guðs sonar
þeir sátu milli ótta' og vonar
á þessum Drottins degi fyr;
allir þó með einum huga,
sem engin þrænging kunni buga,
og andans biðu öruggir.
Með einum huga enn
svo allir séu menn,
einn sé andi
og ein sé lund
um alla stund
og ein sé von um gleðifund.

3. Skyndilega heyrðist hvinur,
sem hvast er veður yfir dynur,
og fylti húsið fljótt hjá þeim.
Drottins anda kærleiks kraftur
svo kemur mörgum sinnum aftur,
hann fyllir enn upp allan heim.
Ef þungt hann andar á,
þá ekkert standast má;
en hann andar
þó aftur blitt
og hægt og hlýtt,
og hjartað gjörir milt og þýtt.

4. Liðu tákni í lofti skæru,
sem leifturtungur bjartar væru,
og settuð yfir sérhvern þar.
Tungur enn með leiftri ljóma

og lofstír Drottins þöglar róma,
 hans veldi' og dýrð til vegsemdar.
 Hvert lauf í lágum dal,
 hvert ljós í himinsal
 eru tungur,
 er tala hátt,
 þótt hafi lágt,
 um herrans speki, gæzku' og mátt.

5. Allir fyltust anda hreinum,
 Guðs andi kendi lærisveinum
 að tala ókunn tungumál.
 Fyll þú brjóst vor, friðarandi,
 og fjötrum svift og sterku bandi
 af vorri tungu, vorri sál.
 Ó, lát þinn lausnarkraft
 vort leysa tunguhaft.
 Allar tungur
 með allan mátt
 á allan hátt
 þér alla vegsemd rómi hátt.

116.

Lag: Sjáðu, sjáðu, faðirinn friði.

KOM þú, himins ástgjöf æðsta,
 andinn helgi, til vor nú;
 kom þú, sálna huggun hæsta,
 hjörtun sjálfur uppfyll þú;
 kom, og eldinn kærleiks sanna
 köldum glæð í brjóstum manna;
 kom, og allan kristinn lýð
 krýn þú blessun ár og síð.

8. Trinitatis.

117.

Lag: Kom, skapari', heilagi andi.

ÞIG, Guð, vor Drottinn, göfgum vér,
ó Guð, vér þakkir segjum þér;
þig; faðir æðstur, herra hár,
öll heimsbygð lofar sið og ár.

2. Þín englasveit og helgra her
á himni lofgjörð syngur þér;
þinn kærleik tigna kerúbar,
þinn kraft og vísdóm serafar.

3. Þú heilagur ert, herra Guð,
þú heilagur ert, mikli Guð,
þú heilagur ert, góði Guð,
þú, Guð alsherjar, Drottinn Guð,

4. Um jörð og himin hátign þín
í hæstri dýrð um aldir skín.
Við hástól lambsins himnum á
þér helgir spámenn lofgjörð tjá.

5. Þar prisa þig og postular,
þig þíslarvottar göfga þar;
en heilög kristnin hér á jörð
þér hljóma lætur þakkargjörð.

6. Þig, faðir hár á himnastól,
og hirðinn góða, Krist, vort skjól,
og andann helga, huggarann,
þitt heiðrar fólk, sem bezt það kann.

7. Þig, góði Jesú, göfgum vér,
þér Guðs son, Kristur, dýrðin ber;

Þú vorri klæddist veikri mynd,
að vora kvittað fengir synd.

8. Þú hefir, Jesú, dauðann deytt,
þíns dýrðarhimins erfð oss veitt;
þú situr Guðs við hægri hlið
og heldur ríki sannleiks við.

9. Þú kemur, Drottinn dýr, um síð
og dæmir fallinn Adams lýð.
Ó, herra, veit, að héðan vér
í hinna dýrð þá fylgjum þér.

10. Ó Drottinn, þjóna þína styð,
er þú með blóði keyptir grið;
veit umsjá þínum eignarlyð,
og arf þinn blessa fyr og síð.

11. Úr synda snörum sérhvern hríf,
í sálum glæð þú trúarlíf;
í myrkrum heims oss lýs og leið.
og líkn oss veit í allri neyð.

12. Þú mikli Guð, oss miskunn sýn,
vér mænum, Guð, í von til þín;
ó, þyrn oss, Guð, og glötun ver,
ó Guð, vort traust er alt á þér.

118.

Lag: Heiður sé Guði himnum á.

GUD faðir, lof og þökk sé þér,
er þín vilt börn oss kalla,
og veikum styrk og vörn oss lær
og viðreisn þeim, er falla.
Þín vizka, náð og vald er hátt;
þú vægir oss, þótt hrópleg þrátt
oss hendi hrösun alla.

2. Ó Jesú, Guðs hinn góði son,
er gjörðist bróðir manna,
svo eilífs lífs oss veittist von.
Þú virtist dauðann kanna.
Ó, dýrð sé þér, vort ljós og líf,
ó, lof sé þér, vor stoð og hlíf,
þú líknarlindin sanna.

3. Guð helgur andi, huggun trú,
þín hjálp við oss ei linni;
þér stað í vorum brjóstum bú,
og blessun krýn oss þinni;
vor hjörtu ljós og frið lát fá,
og freisting þegar ræðst oss á,
gef sérhver sigur vinni.

119.

Lag: Hve gott og sagurt og inndælt er.

Ó, lofa skaparann, lífsins hjörð,
ó, lofið, prísið hann alla vega,
þér allir lýðin á allri jörð,
því alt hann gjörir svo dásamlega.

Já, lofið Drottin,

já, lofið Drottin,

::: já, lofið Drottin,

ó, lofið Guð!

2. Ó, lofa frelsarann, lífsins her;
hann líf og sigur og frelsi gefur;
hans náð og miskunnin eilíf er;
og aldrei trygðin hans brugðist hefur.

Já, lofið Drottin,

já, lofið Drottin,

∴ já, lofið Drottin, ∴
ó, lofið Guð !

3. Ó, lofa huggarann, lífsins fjöld;
hann lífið styrkir og dauðann þíðir;
hann leiðir kynslóðir öld af öld,
og alla leiðir í dýrð um síðir.

Já, lofið Drottin,
já, lofið Drottin.
∴ já, lofið Drottin, ∴
ó, lofið Guð !

9. Aðrir helgidagar.

120.

Lag: Vakna, Stons verðir kalla.

VAKNIÐ, raust af himni hljómar,
sem hátíðlega' og kröftugt ómar
um grafir degi dómsins á.
Rísið upp úr gleymdum gr. fúum,
og gangið út úr djúpum höfum;
nú dynja lúðurhljóðin há:
Ó, vakna, dáið drótt.
nú dimm er liðin nótt;
lítið daginn,
hinn efsta dag,
hinn æðsta dag,
er gjörir út um yðar hag.

2. Jörð og haf og himnar skjálfa,
er heyra Drottins engla sjálfa
um heiminn kalla hvellum róm.
Djúpið opnast, fjöllin falla
og felmtur mikill grípur alla,

er safnast fyrir Drottins dóm.
 Nú byrjar guðdóms gjörð,
 hann greinir sína hjörð
 eins og hirðir.
 Þeir góðu þá
 sitt frelsi fá,
 en hinum verður vísað frá.

3. Jesú, mig þín koma kætir,
 þú kross og raunir mínar bætir,
 hjá þér eg frið og frelsi hlýt.
 Þyrnum breytir þú í pálma
 og þungum ekka' í gleðisálma;
 því glaður mína gröf eg lit.
 Og þá eg þreyttur er,
 eg þangað halla mér;
 bráðum aftur
 mig vekur þú;
 í von og trú
 eg því vil glaður þreyja nú.

121.

Lag: Óvinnanleg borg er vor Guð.

Ó nær mun linna harmahríð
 og hvenær birta tekur?
 Nær kemur afturelding frið.
 er oss af svefni vekur?
 Þá vonzka' og viðurstygð
 með vélar, fals og lygð
 á helgum stendur stað,
 þá stundin líður að,
 er heljar myrkrin hrekur.

122.

Lag: Einn herra og bezt ætti

Ó, hversu gott að ganga
 í Guðs vors húsið er
 og lífs í stríði stranga
 þar styrks að leita sér!
 Í herrans helgidómi
 er hverjum syölun veitt,
 er bliðum barnarómi
 þar biður Guð sinn heitt.

2. En—æ, hve oft og tíðum
 hins æðsta húsið nú
 er lítills virt hjá lýðum
 og lítið hirt um trú!
 Hve margir stunda minna,
 að mæta Jesú þar,
 en syndar iðn að sinna
 í solli veraldar.

3. Þótt komið hafi Kristur
 og kirkjur gnæfi hátt,
 hann einatt er sem mistur
 og eigi fundinn þrátt.
 Ó, syndug sál, þín gættu
 og sannleik mundu þann:
 Þú ert í ógnar hættu,
 ef ei þú finnur hann.

4. Æ, flýt þér hann að minna,
 sem fyrst hans leita ber;
 og lát ei bænum linna,
 svo leitin hepnist þér.
 Í Drottins húsið haltu,
 en hug frá veröld snú;

þá fljótt hann finna skaltu,
ef fund hans girnist þú.

5. Ó, Kristur, kom og sýndu
með kærleiks ásýnd þig
þeim öllum, er þér týndu,
svo aftur betri sig;
og veit þeim styrk að vera
í verki Guðs með þér,
og okið blessað bera,
sem bezt og hollast er.

123.

Lag: Þann signaða dag vér sjáum enn.

VÉR týnum oft Jesú í heimi hér
í hávaða lífs og glaumi;
vér leitum hans þar, sem ei hann er,
og oftlega' í leiðslu' og draumi.
Vér hyggjum hann fjær, þá hann er nær,
og hrekjumst af tímans straumi.

2. Vér leitum að Jesú, en hann er hér
í húsi síns föður kæra.
Í helgidóm bent oss hingað er
með hljóminum klukkna skæra.
Hér lýsir hans orð, hans blessað borð
hér blessun oss hefir að færa.

3. Guðs musteri' er öll völd við,
þar víst er hann meðal sinna.
Á hverjum helzt stað og hverri tíð
ná herrann vörn, Jesúm fiuna.
Í því, honum ber, hann enn þá er
oss elsku síns föður að vinna.

4. Vort hjarta sé musteri heilagt það,

er herrann í bústað eigi;
og hvenær, sem leitum honum að,
þar hann ætíð finna megi,
svo vizkan og náð þar verði sáð,
er vaxi með hverjum degi.

5. Eg síðar til Jerúsalem kem
á sólbjörtu gleðilandi;
í musteri dýrðar Drottins nem
hans dásemdir óteljandi.
Hve gleðst þá mín lund við Guðs míns
sú gleðin er ævarandi. [fund;

124.

Lag: Sælir eru þeim sjálfur Guð.

Ó, þú, sem breyttir vatni' í vín
í veizlusalnum forðum,
ó, góði Jesú, minstu mín,
og mæl þú líknarorðum.
Breyt synd í dygð, breyt táli' í trygð,
gjör trú úr vantrú minni;
breyt reiði' í líkn, breyt sekt í sýkn;
gjör sælu' úr refsing þinni.

2. Þinn tími kominn enn ei er
mér unað fullan veita;
en þangað til eg þreyi hér.
að þú vilt kjörum breyta.
Hið góða vín vill gæzkan þín
oft geyma seinni dögum.
Þá sólin skín, er skúrin dvín;
svo skiftir vorum högum.

3. Og þótt vér göngum þrautaspor,
vilt þú oss gleðjast láta.

í mæðunni þú minust vor,
það megum vér æ játa.
Já, góðan hag og glaðan dag
oss gafstu mörgu sinni,
og kættir lund við kæran fund
með kærri návist þinni.

4. Ef vér þig höfum, Guð, sem gest,
þá ganga vel oss hlýtur;
þú getur sérhvern bætt vorn brest,
og bætt upp hvað sem þrýtur.
Ó, gist hjá mér í heimi hér
í hrygð og gleði minni.
Kom hingað fyrst, svo geti' eg gist
í gleði síðar þinni.

5. Já, fyrst í þessum þrautadal
oss þvílík gleði veitist.
hve mun þá Guðs í gleðisal,
til góðs er sérhvað breytist?
Fyrst miskunn þín lét vatn í vín
á vorri jörðu breytast,
ó, hvort mun þá ei himnum á
úr hörmung gleði veitast?

125

Lag: Hvar mundi vera hjartað mitt.

ÞÁ mæðubára minsta rís,
ó, maður, hvert eitt sinn,
þér sýnist bráður bani vís.
sem bátur sökkvi þinn;
þú kveinar hreldur: "Hvar ert þú,
sem hafsins öldur bazt?"

Þú, Drottinn, ert mér dulinn nú,
þú, Drottinn, sefur fast."

2. Nei, þótt hann sýnist sofa fast
og sinna þér ei hót,
lát ei að heldur hugfallast,
en hraustur stutt á mót.
Ei sefur hann, þótt sofum vér,
hann sigrast ei af blund.
Ó, gætum vér í veröld hér
svo vakað eina stund.

3. Sjá, Drottinn vakir, vakir æ,
og veit hvað bjarga má;
hann stillir vind og stöðvar sæ
og stýrir skerjum frá.
Ó, vak þú sjálfur stutta stund,
hvort stríð er eða greið.
Því stórt er pund, en stíð er mund,
og stutt er æfiskeið.

4. Ó, lát þér ant að yaka vel,
en vert ei hræddur þó,
er hörð að dynja háskael
á heimsins ólgusjó.
Þótt völt sé skeið og vant um ráð
og veik þín lífsins bönd,
er stýrið gott. Því stór er náð
og sterk er Drottins hönd.

5. Þótt boðar skelli' á bátinn þinn,
ei byljótt hræðstu él,
því stendur sá við stjórnvölinn,
er stýrir öllu vel;
og yfir kalda dauðans dröfn
frá djúpi hörmungar

hann leiðir þig í lífsins höfn
á landi sælunnar.

126.

Lag: Hver, sem að reisir hæga bygg.

ÞÓTT æði stormar heims um haf,
ei háski granda má oss;
þeir bát vorn fært ei fá í kaf,
því frelsarinn er hjá oss;
ei öldur skaða oss hót, því hann,
er haf og vinda stöðva kann,
þeim bægir burtu frá oss.

2. Þótt vantrú sjái af hättum her
og hugsí: "Drottinn sefur",
og hræðslan kveini: "Hjálpin þver,
oss herrann yfirgefur,"
eg þreyja vil í traustri trú
og treysta, Jesú minn, að þú
mig örmum verndar, vefur.

3. Mitt hjarta, Jesú, vantrú ver,
þótt volki heims ei linni;
en þá mig hels að boða ber,
þú bjarga sálu minni,
þá virztu hasta á vind og sjó,
og veittu mér í sælli ró
að lenda í lífshöfn þinni.

127.

Lag: Sölin upprunnin er.

ÞÓTT holdið liggi lágt
og læst í dröma,
fær andinn hafist hátt

í himinljóma;
 hann fylgir Drotni fjalls á tindinn
 þar fögur útsjón er, [bjarta;
 Guðs undra djúp þar sér
 hið hreina hjarta.

2. Hér niðri' á láði' er lágt
 og ljósi fjærri;
 í trúarhæð er hátt
 og himni nærrri;
 þar er svo hátt, að hverfur alt hið
 hið lága færast fjær, [smáa;
 en færast aftur nær
 hið helga' og háa.

3. Hér niðri' í djúpum dal
 er dimman svarta,
 þar uppi' í svölum sal
 skín sólin bjarta.
 Þar er svo bjart, að birtast huldir
 í gegnum grafar húm, [vegir;
 í gegnum tíma' og rúm
 þá augað eygir.

4. Ó, hér er hark og stríð
 og hávær glaumur;
 en þar er þögn svo blíð
 sem þögull draumur.
 Þar er svo hljótt, að hverfur tímans
 Guðs hjarta heyrast slá, [niður;
 í hjarta mínu þá
 býr fró og friður.

5. Þar tignartindi á
 eg tjald vil gera;

þar góðum Guði hjá
er gott að vera,
og ummyndast og búast björtum
og öðlast eilíft skart [klæðum,
með andlit sólarbjart
á helgum hæðum.

6. Eg bjart lit blika ský
á banadegi;
raust heyri eg þar í:
"Minn elskulegi!"

Þá skyggir dauðans ský á lífsins
mig enginn ótti slær, [blóma,
mér einn er Jesús nær
í ljóssins ljóma.

128.

Lag: Guð miskunni nú öllum oss.

ÞÚ, heimsins ljós, fékst myrkva af
er mína læging barstu; [mér,
en fagra birtu' eg fékk af þér,
er forkláraður varstu.

Hve undur dýrðlegt andlit þitt
í ummyndun var þinni;
þess bjarmi skíni' í brjóstið mitt
og breyti mínu sinni;
þar ljómi ljós þitt inni.

129.

Lag: Hver, sem ljúfan Guð lætur ráða.

UM sólarupprás æfi þinnar
þig árla kallar Drottinn þinn.
Í árdögg skærri skírnarinnar

hann skírir þig sem verkmann sinn
og vígir þig til víngarðsmanns,
að vinna fyrir ríkið hans.

2. Um þriðju stundu þig hann
er þinnar æsku sólin skín; [kveður,
þá fegurð lífs og glys þig gleður,
ei gleym, að Drottinn sér til þin;
í víngarð sinn hann vísar þér,
að vinna meðan dagur er.

3. Um sjöttu stund til starfs hann
kveður.

er starf hans ríkis gengur tregt;
þú hefir mikið höndum meður,
en heyr þú, eitt er nauðsynlegt:
Að höndla dýrðar hrossið það,
sem hefir Guð þér ákvarðað.

4. Um hinztu stundu hann þig
er hnigin sem er æfisól; [kallar,
þá degi lífs að húmi hallar,
er hálfgjört enn það, Guð þér fól.
Þar til hin hinzta dagsbrún deyr,
í Drottins nafni vinn þú meir.

5. Og þegar síðast kvöldið kemur,
hann kallar sérhvern verkmann heim;
hann geldur engum öðrum fremur,
en öllum saman gefur þeim.
Ó, met sem gjöf, en gjald ei það,
sem Guðs son hefir verðskuldað.

130.

Lag: Einn herra, eg bezt ættl.

Ó, Guð, þin kenning góða:

Þitt guðlegt orða-sáð,
um heim til hjálpar þjóða
í hjartna jarðveg stráð,
þeim kjörum sífellt sætir,
er sorgleg telja má;
það hindrun margri mætir,
svo má ei vexti ná.

2. Á götu' og grýtta jörðu
hið góða fellur sáð,
og þrátt hjá þyrnum hörðu,
svo þroska fær ei náð;
en sjaldnast fundið fær það
þá frjóu jörð, sem er
þess eðlis að þar grær það
og ávöxt mikinn ber.

3. Þú, herrann hæsti, þekkir
hver hjartans jörð mín er,
og veitst hvað henni hnekkir,
svo hún ei ávöxt ber;
Ó, hattu' ei, Guð, að hirða
um harðan akur minn;
en þess hann virztu virða,
að verða reitur þinn.

4. Frá þyrna þröng og steinum
virst þú að hreinsa mig;
og girð mig náðar greinum
frá guðleysingja stig.
Minn hjartans akur yrktu,
gef andans dög og sól;
til gróðurs góðs hann styrktu,
ó, Guð, hans vertu skjól.

131.

Lag: Faðir vor, sem á hinnum ert.

MINN Jesú, kunnugt það er þér,
hve þrátt sá óvin ræðst að mér,
er vill í glötun svikja sál,
frá sannleiks orðum beygja mál,
frá verki réttu hefta hönd
og hneppa líf í synda bönd.

2. Eg veikur eigi verjast kann,
í voða brátt mig leiðir hann,
ef þú ei, herra hár, mig ver
og honum skipar burt frá mér;
af bljúgum hug því bið eg nú,
að burt frá mér hann rekir þú.

3. Lát hann ei geta hindrað mig,
ó herra, frá að lofa þig;
lát aldrei því fá hamlað hann,
að heyrt eg geti sannleikann;
lát hann ei blekkja sálar sjón
og svik hans önd ei búa tjón.

4. Ef fellir hann mig, fljótt mig reis:
ef fjötrar hann mig, brátt mig leys;
ef villir hann mig, blítt mér bend;
ef blindar hann mig, ljós mér send;
ef skelfir hann mig, legg mér lið;
ef lokkar hann mig, þú mig styð.

5. Ó, lækna, Jesú, líf mitt alt,
ó, lát það vermast, sem er kalt,
það vökva fá, sem visna fer,
það verða hreint, sem flekkað er,

það auðgast, sem er aumt og snautt,
það endurlifna, sem er dautt.

132.

Lag: Kross á negldur meðal manna.

HVERT það ríki þver og þrotnar,
þar sem stríð og sundrung drotnar,
mótstríðandi sjálfu sér.

Minsta ríki' er mannsins hjarta,
mjög þó skift í ótal parta
það af vendum öndum er.

2. Virztu illa anda' að reka,
eigingirni' og vantrú freka,
Jesú, burt úr brjósti mér.
Illum girndum burtu bægðu,
brotum eyð, en sekum vægðu,
lát mig ætíð þjóna þér.

3. Hreinsa þú svo, herra góði,
hjarta mitt með þínu blóði;
herra, gjör það hreint og prýtt,
svo eg láti' ei illa anda
illra girnda', er sálu granda,
aftur fá þar athvarf nýtt.

4. Bú þar aftur bústað handa
blíðum föður náðaranda.
hreinum anda helgunar.
Mér í brjóst sá andi andi
ódáins af fögru landi
lífsins blæ og blessunar.

5. Andi trúar, andi vonar,
andi Jesú Krists, Guðs sonar,
andi dýrrar elsku hans.

Lát þú sannleiks ljósið bjarta
lýsa skært í mínu hjarta,
fyll það krafti kærleikans.

133.

Lag: Heimill vort og húsin met.

Á eyðimörk hér erum vér,
svo oft er mannhjálp fjarri,
en þó ei neitt að óttast er,
ef oss er Drottinn nærri.
Þótt lítil séu föng að fá
og fólkið margt og þraudin smá,
hann getur gjört þau stærri.

2. Á eyðimörku mettaði hann
á "manna" lýðinn forðum;
á eyðimörku mannfjöldann,
er minna var á borðum;
á eyðimörku einnig hann
á enn þá minna; seðja kann
með að eins nokkrum orðum.

3. Úr litlu mikið gjört þú gazt,
ó, Guð, með veldi háu;
lát mína blessun margfaldast
og mikið gjör úr smáu.
Það lítið gott, sem í mér er,
gjör einnig stórt og bú í mér,
þér höll úr hreysi lágu.

4. En fyrst þinn guðdómsmáttur
í mikið litlu breyta, [má
hvort munst þú eigi mikið þá
af miklu kunna' að veita?
Af miklum sjóði miskunnar

gei miklar gjafir, blessunar;
um líkn ei nokkrum neita.

134.

Lag: Lofsö Guð í hans helgidóm.

NÚ gleðifregn oss flutt er ný
úr fögrum himinsöium:
Sá Guð, er hæst býr hæðum í,
vill hér í jarðar dölum
oss búa hjá; um blessun þá
og birta leyndardóma
Guðs engla raddir róma.

2. Ein kyrlát, mæ'r þá kveðju fær,
sem kætir bæði' og hræðir:
Að hennar sonur hjartakær,
er hún á síðar færir,
það veldi fær, er voldugt nær
um víðar heimsins álfur
og lærra' en himinn sjálfur.

3. Við mey þá engill mæla réð:
"Þú munt af hinnum þiggja
Guðs anda gjöf; þig mun þar með
Guðs máttur yfirskyggja.
Og lífs þíns von, þinn ljúfa son,
þú lausnara skalt kalla;
hann endurleysir alla."

4. Lát kraft þinn, Jesú, Jesú minn,
mig jafnan yfirskyggja,
og lát þitt orð og anda þinn
mér æ í hjarta byggja,
svo ég sé þinn og þú sért minn

og þinn æ minn sé vilji
og okkur ekkert skilji.

5. Þitt himnaríki' í hjarta mér
þinn helgur andi búí,
svo hafni' eg því, sem holdlegt er.
en hjarta til þín snúi,
unz englum jafn þitt Jesú-nafn
fæ ég með þeim að róma
hjá þér í lífsins ljóma.

135.

Lag: A hendur fel þú honum.

SJA, vinur vor hinn blíði
hinn vonða nálgast stað,
þótt háðung hans þar bíði
og högg og dreyra-bað;
hann þangað fer, þótt fái
þar fyrir séða neyð,
og búinn sér þar sjái
hinn sára krossins deyd.

2. Í skraut er hann ei skryddur,
en skæra her þó mynd;
því hann er hógværð prýddur
og hreinn af allri synd.
Í hendur féndum fer hann
og fús sig lætur þjá;
þó veit hann, að sá er hann,
sem alla sigra má.

3. Hér sá er, sem vill reisa
þá sál, er beygir kross;
hér sá er, sem vill leysa
úr synda fjötrum oss;

hér sá, er sig vill gefa
til sálarheilla þjóð;
hér sá, er neyð vill sefa
og sitt ei spara blóð.

4. Ó, Jesú, gef eg geti
það gjört til heiðurs þér,
að með þeim flokk eg feti,
sem fagurt lof þér tær
Á vegum vina þinna
æ vera lát þú mig,
en forðast hópinn hinna,
er hæða' og svíkja þig.

5. Mig vantar vegleg kæði,
á veg að breiða þinn;
því vil eg kærleikskvæði:
þér kvaka, Jesú minn.
Eg hefi' ei, herra, pálm,
en heiður vil þér tjá,
því syng eg mína sálma.
Ó, son Guðs, heyr þú þá

6. Til lofs þer, ó sálarma,
er líf oss getur þitt
mitt hjarta "Ósanna"
nú hljóma lætur sitt.
Kom, blessað lamb Guðs bláa,
er býðst að hjálpa mér
og fyrir lýð þinn líða;
ó, lof og dýrð sé þér.

136.

Lag: Minst þú, ó maður á minn deyð.

Ó, kom í hátíð þessa minn!

Þér heilsar allur lýðurinn
og klæðum lagða braut þér býr,
með blessun þér á móti snýr.

2. Ó, kom í hátign, herra minn!
Því harla nærri' er dauði þinn;
þín sigurför mót satan hér,
mót synd og dauða hafin er.

3. Ó, kom í hátign, herra minn!
Af hæðum fórnargjörning þinn
með undrun skoðar englaher;
sjá, augun hinnesk fylgja þér.

4. Ó, kom í hátign, herra minn!
Til hörmunganna rið nú inn.
Þinn faðir hæst á himnum er,
hans hjarta biður eftir þér.

5. Ó, kom í hátign, herra minn!
Með hátign gakk í dauða þinn.
Á krossi mildu höfði hneig,
á himni' og jörð svo ríkið eig.

137.

Lag: Jesú, þín minning' mjög sæt er.

ÞÁ kvöldmálstími kominn var,
með Kristi' að borði settust þar
hans sveinar tólf. Hann talar þá,
en tregi' og sorg á hjarta lá:

2. "Af hjarta þráði' eg þessa tíð,
að þetta eti' eg, fyr en lið,
með yður lamb, því ekki má
þess oftast neyta jörðu á."

3. Hann kaleik tók og talar þá:

“Hann tukið, börn, og dreypið á,
því vínberslög í heimi hér
ei héðan frá að munni eg ber.

4. Og ekki fyr en föður hjá,
eg fæ hann nýjan himnum á.”
Þá tók hann bráuð og braut í verð,
og blessar það með þakkargerð.

5. Og segir: “Takið hold mitt hér,
sem heiminn fyrir gefið er,
og etið það í minning mín,
um mannsins sonar fórn og þín.”

6. Og kvöldverð eftir endaðan
þeim aftur kaleik réttir hann
og mælir: “Bræður, bergið þér,
mitt blóð hér yður gefið er.

7. Til syndalausnar yður er
það öllum gefið, svo að þér
svo minnst oft á Drottins deyd,
sem drekkið það um lífsins skeið.”

8. Þitt hold og blóðið, herra minn,
mig hefir lífgað, þrælinn þinn.
Gef, Jesús, líf mitt þroskist því,
að þín ég verði skepna ný.

138.

Lag: Hver veit, hvað fjarri er æfi endl.

“**VER** hjá oss, Drottinn, degi hallar,”

— svo daprir báðu vinir tveir.

Það minar sefar sorgir allar,

að sviftir hörmum urðu þeir.

Oss, beztu Jesús, bænheyr þú.

Vér biðjum þig hins sama nú.

2. Ver hjá oss æ með anda þínum,
 svo aftan sérhvern biðji hver,
 á leiðinni en sofnar sínum,
 í þinni trú og von á þér
 um kvittan synda, líkn og lið
 og ljós og styrk með hjartans frið.

3. Ver hjá oss, brjóstin hrygg að kæta,
 ver hjá oss, vörn að léttu kross.
 og þá, er sárt oss þrautir græta,
 í þolinmæði styrk þú oss.
 Á beiskra þísla þungann þinn
 og þína hógværð oss þú minn.

4. Ver hjá oss, þá er hallar degi
 og húma lífs af kvöldi fer;
 ver hjá oss, að vér hræðumst eigi,
 er heiminn við oss skilja ber;
 með skærum trúar skildi þá
 mót seklíng dauðans vörn oss ljá.

5. Ver hjá oss þá og hrelða gleð oss,
 að hinnta verði stríðið létt;
 með brauði' af lífsins borði seð oss
 og bikar náðar að oss rétt;
 er sýn oss þrýtur, sýn oss inn
 í sælan dýrðarhimin þinn.

139.

Lag: Hásæti fyrir herrans er.

Ó, Jesús Kristur, kom til mín
 með kraft og frið og gleði,
 og lífsins orðin lát mig þín
 með ljúfu heyra geði,
 þau lífsins orð um lífsins hnoss

og lífsins, sigur hjarta.
Með þinni grófi er opnað oss
Guðs eilíft föðurhjarta.

2. Ó, fylg þú, Jesú mildi, mér
á mínum æfivegi;
á rétta leið svo rati, eg hér,
en ranga villist eigi,
og hugga mína hreldu lund
með helgri ræðu þinni,
og gef mér loks þinn gleðifund,
þá göngu er lokið minni.

3. Ó, Drottinn Jesu, dvel hjá mér
um daga lífsins alla,
en einkum þegar aftna fer
og æfi tekur halla;
og þegar svifur svefn á bra
og sjónum loka eg mínum,
þar aftur lát þú opna þá
í unaðssöfum þínum.

140.

Lag: Þann signaða dag vér sjáum enn.

AD luktum dyrum kom lausnarinn,
til lærisveinanna forðum,
og þar þeim miskunnar-boðskap sinn
með blessuðum friðarforðum.
Um læstar tyr kemst lausnarinn em,
Guðs lög þótt standi í skorbúm.

2. Í Eden forðum var lokið leið
að lífsins blómguðum víði;
kerúb með sveipanda sverð þar berð
með sínu himneska líði.

Um læstar dyr þón þá lausnarinn
og lauk upp því gullna alfö.

3. Og enn er þó harðlæst hjarta
og harðlega mótt stríðir, [manns,
og guðdómsraust eigi gegnir hans,
er gjörvöll nátturan hlýðir.
Um læstar dyr kemur lausnarinn
og líkur þó upp um síðir.

4. Og eitt sinn grafar hið dimma djúp
yfir dauðum oss lykjust tekur.
Þar blundum vér allir í bleikuni djúp,
unz básunan löndin skekur.
Um læstar dyr kemur lausnarinn
og lúður hans alla yekur.

5. Og lífsins bók er þó lokuð enn
og leiðinni að dyrböllum.
Þar stöðum vér daprir, dæmdir menn,
og Drottins miskunn áköllum.
Ó, lausnari vor, kom um læstar dyr
og ljúk upp fyrir oss öllum.

141.

Með sínu lagi.

SVO blítt er hirðis hjartað æ,
mins herra Jesu kæra,
að hirðisnafn ef heyr't eg fæ,
mig hættir þó að sára.
Hvað sál mín skorta þig mun þá,
hvað þér að hættu verða má,
er hann þú átt að hirði,
er heims þar synða þyrði?
2. Í náðar hagann helga sinn

minn hirðin frúr mig kallar, þú ert
 þar blessuð, líknar blóm og fjinn,
 er bæta þarfir allar, þú ert minn minn
 og verði mér að hörmun heitt. Á
 svo hjartað glörest taki þreytt, þú ert
 þar lífa mun lindin tæra, þú ert minn
 mér ljúfa svölu færa, þú ert minn

3. Ef vegum hans eg villist frá
 á veginn syndar breiða,
 af hjarta ant er honum þá,
 úr hásku mig að leiða.
 Ó, fallna sál, þú hugfast naf!
 þinn hirðin góði máskunni af
 að þér sig blidur böygir,
 svo barn Guðs verða megir.

4. Þótt reiki eg hér umi dauðans
 á dimmum þrauta vegi,
 mig engin hættu skelfa skal.
 minn skjöldur borgzt mér eigi!
 Mig veitna styður stafur þinn,
 þinn sterki sprött, Jesú minn,
 hinn vanda verginn hræðir,
 mig ver og frels gæðir.

5. Þú náðargæða býr mér borb,
 þótt þyrstur dætur eði,
 og lætur blessaði fólks orð
 mér lýsa og vísla bæði.
 þú líknar balsam heit þú
 á leintrað höfð drjúpa mit,
 mér gleðiblik þú þú,
 mér blíða truggun lér þú.
 Þótt einn þú sést á heimi hér

mér hrygðar ógni bylgja
þín gæzkan og miskunn mér
um mína daga fylgja
Á himni síðan ætíð er
mér eilíf sælúvist hjá þér;
þar sést þinn saubót tündur
með sigurdjásni krýndur.

148

Lag: Heitur sé Guði hinnum

ÞIG, hirðinn sálna hinnum á,
þig, höfund trúarinnar,
vér biðjum: ver oss breyskum hjá
með blessun náðar þinnar
svo rækja lát oss rétta trú
í ríki þínu að krýnir þú
oss djásni dyrdárinna.

2. Ver, Jesú kær, vor tleifarljós
á lífsins vegi sanna;
ver ungsend vor og hús,
þú einkahjálpin manna;
lát hjörtu vor þér halda fast
og héðan sífellt upphitast
til helgra himinanna.

3. Gef trú vor sé byggð sem þor
á blíðum orðum þínum;
gef ávöxt hennar allir vér
til æfiloka sýnum;
en þá vér rösun þótt oss hönd,
og reis upp hvernja fallna önd,
svo arfleifð sé vér sýnum.

4. Hinn brákaða sigi brjót þú reyr,

en blýsið trúar nærðu,
 hvert andvarp þess, en iðrast þeyr,
 ver unun hjarta sárnum, qqq .qqj
 Lát enga sál þér fella frá,
 en freisting nær sem raðst oss á,
 oss styrk að standast farðu.

5. Þú, hirðir trúar, en tundrað
 oss trúaræistann hefur, (hjá)
 svo glæð þú hann, að glaðir þá,
 er grafar hóm oss vefur, .qqj .qqj
 vér kveðjum harmi heinis og líf, qqq
 en hreppum eilíft dýrðar líf, qqq
 er guðleg náð þin gefur.

143

Lag: Loftö vorn Drottin.

Hví ertu, sál mín, í jarðneskar hugs-
 anir hnigin?
 Horf eftir Jesú, sem nú er til dýrðar
 up stiginn.

Upp, upp, mín önd,
 upp í Guðs himnesku lönd,
 heims bak við skuggaleg skýin.

2. Horfum við nið á hægömu wer-
 aldarinnar,
 hjörtun ei festum, tálsnötur, spill-
 ingarinnar.

Upp, upp, mín önd,
 upp í Guðs dýrðlegu lönd,
 heimkynni hátignarinnar.

3. Horfum við nið á hægömu wer-
 aldarinnar, jarðneska gæða, munntöð

hvarvetna ríkir þar ánað og þreng-
ing og mæða.

Upp, upp, mín önd,
upp í Guðs fagnaðarlönd,
unaðinn himnanna hæða.

4. Horfum ei niður í harmanna

þröngbýlu dali,
hér þess ei leitum, er þorstanum anda
þors svab.

Upp, upp, mín önd,
upp í Guðs friðsælu lönd,
óssins og sáttmar tali.

5. Horfum ei niður í heilýkríð

grafar hið svarta,
huggun þar finnur ef dapurt og ang-
urvært hjarta.

Upp, upp, mín önd,
upp í Guðs sólfögru lönd,
lifenda ljósheminn hjarta.

144

Mín huggun og von

ert hafinn, Guðs son,
föður hægri til handar.

Freksit er unnið,
fórnarblóð runnið.

Lofi alt þig, hvað andarggu

2. Á minni er mín von,

þú hæsti Guðs son,

föður blessaðin bíður

börnunum hiteddum.

bræðrunum mæddum
svölu sendir þú niður.

3. Mín fuggun og von,
Guðs hinnneski son,
vér þín væntun í skýjum.
Löng er þoss biðin,
leið þoss Híffðin,
upp ljúka á vér nú knýllun.

145.

Lag: Einn herri er best þessi.

Þá dimmar hráðin dynja
og dauðlegt titrar hold,
og hvarma skárin hrynja
svo hratt og titt á mold,
þá andar lífa af landi,
svo létt um yotar brá,
Guðs unaðsbliður andi,
svo aumra þerri þar.

2. Þá hér er dimt í heimi
og hvergi er ljós að sjá,
og alt er auðn í geimi
og engi lílill að fá,
þá ljóss: í geisla flóðr,
frá tjóssins dýrbarsól,
Guðs andi, er ber svo illþuc
oss birtu af náðarsól.

3. Og þegar dags í dninga
oss dug og krafts þver,
og þans af hita og þunga
er hlígun þreyttir vér,
í léttum bla þá ljúka

svo ljúfur, hringinn og skær
Guðs anda þína og blöðun
og endurnæring ljár.

4. Þótt lífi vær mættum, játa
í líkingu frekara, ef
ef vér hann viljum, játa
og vitna' um sannleik hans,
vér öðlumst lífið aftur,
nær úti' er stundarraun,
Guðs anda elsku kraftur
oss eilífi gefur taun.

5. Ein hátið herrans blöð
nú hringd er þrásum ína,
nú þarf er kvarta og kvíða,
því kemur huggatinn,
Mig hugga, þelgár andi,
ó, hjálpa', ef mér sé vís
ný hátið lífs á landi
í ljóssins paradís.

146

Lag: Helms um þól.

VERÐI ljós, verði hér ljós,
heim er skóp, þér hringi kváð;
brauzt þá úr myrkranu geigvæðim geim
gullfagra; ljósið, sem skón yfir heim,
:: Aftur þó dinnu aði, þú ert oss

2. Verði ljós, verði hér ljós,
aftur bauð einnig hann,
Elskaði' hann þeiminn í þjánn er syf,
eingetinn son sinn því mönnuminn gaf.
:: Ljómandi ljós, þá upp hann, þú ert oss

3. Verði ljós, verði ljós,
 heyrðist hjá hverri þjóð,
 Mennirnir elskuðu myrrið heima svart
 meir þó en ljósið Guðs, skínandi bjart.

∴ Verk þeirra voru sígi góð

4. Verði ljós, vísunnas ljós
 breiðist um alla jörð;
 eyði það villunnar ánauf og lygð,
 efli það vísdom og sannleik og trygð;

∴ lýsi það lausnars hjörð.

5. Verði ljós, verandi ljós
 breiðist um alla bygð;
 þíði það kuldann og klakann úr sal,
 kveiki þar elskunnar hógandi hálfur

∴ efli það drengskap og dygð.

6. Verði ljós, trúarbjart ljós
 hjarta í hvers eins manns
 Eyði það kvíða, en efli þar frið,
 unun og gleði manna lausnara við.

∴ lýsi mér lífsorðið hans.

147

Lag: Guði lof skal end mín lagna.

NÚ ljómar dýrðardagur,
 hin dimma nótt en lítið ljá,
 og friðarbogi fagur
 Guðs föðurhigni blikar á.
 Um dauðans dimmar álfur
 nú dýrðleg birta skín;
 Guðs sonur, Jesús sjálfur,
 er sál og unun mín.
 Nú leynist enginn lengur

á lausnara síns fund,
 en frjáls og gláður gengur
 til Guðs á heilgri stund.

2. Til Jesú Krists mins kæra
 eg kem um nótt og bjartan dag;
 hans orð er ljúft að læra,
 mig langar hans í samfélag.
 Eg feginn enn vil fræðast,
 minn frelsari ástargjarn,
 hve eg má endurfræðast
 og aftur verða barn;
 Sem barn með bljúgu sínni,
 sem barn í hreinni trú,
 sem barn, er blessun finni,
 er börnum heitir þú.

3. Það líður vindblær löttur
 um loft og haf og dal og sveit;
 en hvaðan hann upp spfettur
 og hvert hann fer, það enginn veit.
 Svo er Guðs andi hulinn,
 er í býr hjarta manns;
 hans vegur víst er dulinn,
 þó verkar kraftur hans.
 Sá guðdómsandinn glæði
 minn guðdóms myndar vottuð nið
 og í mér endurfræði
 allt inndælt, slit og gott.

148

Lag: Þú Guð ert mikill.

HVAÐ stoðar þig allt heimsins góð og
 gæði.

og gull og silfur, skart og dýrðleg klæði,
er þú utan á þitt dauðlegt hold? Hvar
liggur það, þá líkaminn er dauður,
og langt frá öllu þrjáli hvílir snandur
í myrkri mold?

2. Hvað sakar þig, þótt sértu tötrunv
itt klæddur, og sért þú af þeim smáu molun
faadury er hrjóta' af borði' hins ríka' og mikla
manns?

Þú ert þó Guðs barn alt eins og hinn
ríki,

og eins þú lifa kært svo Guði líki,
og hnoss fá hans.

3. Veizt þú þá ei, að endurgjaldid
kemur,

og eigi sleppur þá hinn ríki fremur,
ef Guðs að böðum gjörðir hás og spott?

Veizt þú þá ei, að umbun hinir finna,
og föggjöld hlýtur sérhver verka sinna?
er gjörðir gott?

4. Veizt þú þá ei, að dómsins ludur
dynamur,

þá djásnið fölnar, veldisstöðinn hrynur
og gullkalfurinn hjarðar eins og hjóm?

Veizt þú þá ei, að elskert gildi hefur
öll auðlegð heims og neina bót ei gefur
við Drottins dóm?

5. Ver hugrór því, þótt er þú safnir
Guð,

er óhapp swift þig gátur, selys og dauði,
og einhvera tíma mist þú missa mátt?

Því sa fna heldur, sem þér lendist betur,
og séni ei nokkur frá þér tekið getur,
en æ þú áttu.

6. Vör atölegð sé að eiga himnaríki,
vor upphefð breytni sú, er Guð líki,
vort yndi að feta þiförspor láusnarans,
vor dýrdarskrúði dreyrinn Jesú máti,
vor dýrðlegasti fögnuður og keti
sé himinn hans.

149

Lag: Af Instu rót min önd og sál sig gleður.

FYRST boðar Guð sitt blessað náðar-
orðið,

svo býður hann sitt ríka kærleiksbörðið
og sendir einkason sinn til að kalla
til sinnar kvöldmáltíðar alla — alla.

2. En fyrsti og annar afsökunnar
höfja
og eins fer líka boðsmanninum þriðja;
og það er kunngjört herra hefðarrikum,
að heimsins börn ei síni boðskap slíkum.

3. Þá spyr hann að, hvort veikir
ekki vilji
hvort volaðir og blindir ekki skilji;
þá býður hann þeim þjargarlausu og
snagðu,
þeim breysku, særðu, föllnu, tyndu og
dauðu.

4. Hvert orð er sterkast Orðið
hans, ler, kallar þið til þess
sjá, reinn og dauðir ganga lífs til hallar;

þeir koma í hópunum heimurinn sem
smáir,
en herrann segir: "Þeir eru enn of
fair."

5. Hann býður þenn þá að "Farið,
laðið, leiðið,
og leitið, kallið, biðið, þrýstið, neyðið,
mitt kærleiks djúp á himnins víðar hallir,
í húsi mínu rúmast allir, — allir!"

6. Fyrst kallar Guð, og bregðist þú
því boði,
þá biður Guð, og þó að hvorugt stöði,
þá þrýstir Guð, og það er síðsta orðið,
ef því er neitað, hraðstu sálar morðið!

7. Ó, Drottinn, þú; sem býður, biður,
neyðir,
eg blindur er, en sonur þinn mig leiðir
frá synd og hættum gegnum dauðans
dalinn,
í dýrðan þinnar fagra gleðisalinn.

150

Lag: í dag eftir þessu barnið er.

ÞÓTT tynist einn úr herrans hjörð,
það heimur lítill metur,
en hirðir sá, ef heldur vörð,
þó hans eins saknað getar,
hann eigi vill sig vaði neian,
en vísan hafar hvern og einn
í tölu sauða sinnar,
Hinn góða hirði Guðs á þörð.

er gleymir engu af sinni hjörð, þá veit
hið týnda fýsir finna.

2. Hann leitar mín í dauðans dal og
dauðann yfirvinnur;

þar sorg og neyð og synd mig fal,
um síðir hann mig finnur.

Hann hefur mig á herðar sér
og heim í flokkinn sauða þar
með ljúfu og glöðu geði.

“Ó, samgleðjist mér,” segir hann,
“minn sauðinn týnda, eg áttur fann”;
þá hljómar himnesk gleði.

3. Sá peningur eg einnig er,
sem er í sorpi falinn;

þó konungs mynd og merki eg ber,
og með hans sjóði er falinn.

En fyrst í sorpi ligg eg lágt
og líka gildir hér svo smátt,

mér lítið lýðir anna.

En Guðs son eigi gleymir mér;
er Guðs, hans föður, inmynd ber,
hann vill mig feginn finna.

4. Hann kveikir ljós og leitar mín
með lífins ofri björtu;

og tók á mig þess ljómi skín,
í lágu fylgni og svörtu.

Hve feginn þá hann finnur mig,
hann fagnar þá og gleður sig

með Drottins englam öllum.
Þeir sinum Drotni samfagna,

er séð eg fæ minn lausnara
í Drottins dýrðar höllum.

151.

Lag: Hver sem er reisir þessa bygd:

Ó, Jesús, blessuð líknarlind,
er leiðst á krossi dauða,
að bættir aumra bræðra synd
og bölið viltra sauða,
gef þú mér ástaranda þinn,
að aumki' eg sérhyern bróður minn,
er þjáist þyngslum nauða.

2. Ó, gef í hjartað miskunn mér,
að miskunnan og njóti,
og illum dómum þess ver,
að vögan dóm og illjóti.
Ó, lát mig forðast heft og háð,
og heift og flærð, láð þína náð,
eg af mér eigi ónjóti.

3. Ó, veit mér styrk þenn hjálpar-
er hjálpar þarf, að rétta,
og mýkja þreyttum þrauta bönd
og þjáðum krossi þess létta.
Þú, Jesús, eilíf ast, mér kenna,
að elska' af hjarta Guð og menn.
Æ, gef mér, Guds son, þetta.

152.

Lag: Til þessa lyft þér, þugur minn.

HVE djúrt var tákn það, Drottinn minn,
á djúp er lagði svönnum þinn,
og mægd svo mikla veiddi,
dýrastur var dráttur sá,
er djúpi sjálfan þreif þann frá.

og hann á land þar leiddi,
er lífið fagninn breiddi.

2. Hve margar salir sáhnast þar,
er sorgar öldur gefa vana,
á dauðans djúpi rísa,
til þín, ó Guð, þær hrópa hátt,
í hættu staddar dag og nátt
og biðja vegg sér vísa,
þær vita þíni sjá lýsa.

3. Þú býðar þjómis þínu einn,
að þreytast ei að veita menn,
og þá til lands að leiða und,
Hann sjálfur hláðing syðlum þer,
en samt, til þess að hlýðnast þén,
hann net sitt nú vill greiða,
í nafni Krists að veita þér.

4. Með hendi þinni hafir snert,
gjör himneskt vald þitt opinbert,
svo mikinn feng vér jánum,
Úr eymdadjúpi oss þú hrif,
við ógnadjúpi þú oss hlíf,
gef lífs vér landi nánum,
og líknardjúp þitt sjánum.

153.

Lag: Þú, Guð, ert mikill.

LEGG þú á djúpið, eftir Drottins orði
og æðrastu ei, því nægja mun þíni fördi,
þótt ómaksföri þú furið marga stundi,
ef trú og dád og dugur þig ei svikur,
er Drottinn lífs þíns enn þá nógu ríkur,
og mild hans mund.

2. Legg þú á djúpið, þegar Kristur
kallar,

og kveð án tafar holdsins girndir allar,
og feta beint í fótspor lausnaráns,
og lát ei kross né kvalir ykkur skilja,
en kepstu við að stunda Guðs þíns vilja
með hlýðni hans.

3. Legg þú á djúpið, þú, sem enn ert
ungur,

og æðrast ei þótt straumur lífs sé
þungur,

en set þér snemma háleitt mark og mið;
haf Guðs orð fyrir leiðarstein i stafni,
og stýrðu síðan beint í Jesú nafni
á himins hlið.

4. Legg þú á djúpið, þú, sem þreytt-
ur lendir

úr þunga röðri heimsins.—Jesús bendir,
ó, haf nú Drottin hjá þér innan borðs;
þú fer þá góða för i síðsta sinni,
því sálarforða skaltu byrgja inni
Guðs eilífs orðs.

5. Legg þú á djúpið, ó, þú sál mín
auma,

en eftir skildu hegómlega drauma,
þeir sviku þig, og sjá, þinn afli brást.
Á djúpið út, það kvöldat, Jesús kallar,
því kvitta vill nú syndir þínar allar
Guðs eilíf ást.

154

Lag: Ó, minn Guð, og illa brýtt.

GÓÐAN ávöxt Guði þerum;
gróðursettur hans af náð
þessa heims í akri erum,
æðra lífs þó til var sáð.
Góðan jarðveg gaf oss Drottinn,
góð svo jurt hér yrði sprottin.

2. Lifðögg hann oss sendi sína:
Sinnar skírnar vatnið tært,
ljósið sitt hann lét oss skína:
lífsins orða blysið skært;
náðar geisla himins hlyja
hann oss jafnan sendi nýja.

3. Samt vér engan ávöxt þerum,
er til dýrðar Guði sé;
vor og haust vér ávalt erum,
ófrjósom og visin tré,
hæfileg í eldinn einan;
annað virðist brátt um seiman.

4. Litum eftir lífsins kyisti,
lífs er dýrstan ávöxt þar,
jólátrénu Jesú Kristi,
jafnan er í blómgun var;
alla vega hann var brjáður,
hann þar ávöxt þó sem áður.

5. Góðan ávöxt Guði þerum,
góðan ávöxt sjálfum oss;
eigi lengur ylsnir verum,
vöxum upp við Jesú kross,
Lát oss þar við lífstréð rétta,
lífsins faðir, ávalt spretta.

155.

Með stau lagi.

JESÚS grætur, heimur hlær,
 himnið sama sikátt lifir;
 syndaprællinn séð ei fær
 sverð, er höfði vofir yfir;
 sál hans viðjum vefjast lætur;
 veröld hlær, en Jesús grætur.

2. Jesús grætur; hjartáð hans
 hrellir mankyns bölið sára;
 salarglotun syndugs manns
 séð fær gæzkan ei án tára.
 Vitnið, dagar, vottið, nætur,
 veröld sekri: Jesús grætur.

3. Jesús grætur, orð hans er:
 "Ánað þig, minn lýður, reyfir;
 ó, að vissuð annir þér,
 yðar hvao til friðar heyrir!
 Munið synir manna og dætur,
 Meini af yðar Jesús grætur.

4. Jesús grætur; gráfið þér,
 Guð er þrátt með brotum styggið;
 glötun búin yðar er,
 ef í synd þér fallir hggjið.
 Heimur, á þér hafu gætur,
 heimur, sjáðu: Jesús grætur.

156

Lesi. Guðs son sallar. Komtu til mín.

AF helgum ungum hrynja tár,
 í helgri sál of tregri sár.

og hrygð í helgu geði.

Hví grætur sá, er gefur fró?

Hví grætur mannkyns líf og ró?

Hví grætur hinna gleði?

2. Hvört grætur Drottinn af því
hann eygir höfuðskeljustað
og sér þann káleik kvala,
sem honum byrlar heiftug þjóð,
er hatri láta vill hans blóð
og öfund sinni svala?

3. Nel, tár af því ei hrundu hans,
því hugrókk sálf var frelsarans,
og föður fús að hlyða;
hann þeiskju dauðans bitra fann,
en bikar tæma vildi þann
í botn til lausnar lyða.

4. En af því grét hann, að hann sá,
að ávalt deyð hans margir sma,
og sína synd ei jata.
Það særði blessað hjartað hans,
hve hryggileg er blindni manns,
er vill ei læknast láta.

5. Æ, gæt þín maður grát í dag
þitt grátlegt ásíðkomulag
og djúpu synða sárin,
Ef heitt þú iðrast, saka sál,
þér sýna sloknað reiðibál
þíns Drottins dýru tárin.

6. Æ, grát nú, blinduð sál, um síð,
í syndum allt of langa tíð,
þú lást og lékst í neði

Æ, lit þú tárin lausmarans,
og lát þú líða grátraust hans
þitt sefa syndugt eði.

7. Æ, lit hans tár; þad lýsa því,
að lendi hver á glötun,
er ei af lösum löttur.

Æ, lit hans tár; þar tjóinar wad,
og líkn á mér þér, sáa þjáð,
ef sárt af synd þú grætur.

8. Ó, lof sé þér, vor herra hárt,
er hrynja lézt þín blessuð tár,
að bæta bölið þunga;

sú heilög dagg er hjörtum fró
og hreldum sálum veitir þú,
er engin tjáð fær tunga,

157

Í Guðs háskforðum gengu tveir;
sinn Guð að bíða fórs þeir;
Um laun það sárta, sagðist sýkn,
þína sekur kvæðst, þog það um líkn.
Í herrans gengi og rúna æmli þeir,
en hvorum þeirna eg líkna meir?

2. Sem Þarsei eg smatt er þú
og oft eg sjálfur hrósa mér,
og þó ei neit eg hildist hef;
Ó, herra Guð minn, sýnit gef,
og gef mér heziona huga far,
sem hins, en stóð þar á lengdar.

3. Eg þótti varla að þorfa hiatt
til hitnins upp, þér þá sér.

í skæru ljósi; ei skynja; eg þig;
 í skugganum þó sér þú mig.
 Eg veit, þú telur tásin mín,
 þótt telja' ei kunni' eg ástverk þín.

4. Þá hryggur eg á brjóst mér þer,
 eg ber á náðardyr hjá þér;
 eg bið, að opnist brjóst þitt,
 eg bið, að opnist ríki þitt;
 eg bið, mín synd sé burtu máð,
 en brjóst þitt fyllist þinni náð.

158

Lag: Át djöfri hrygð.

Ó, Jesu, brunnur blessunar,
 þú blessuð alheims gleði,
 af hverju sært þitt hjarta var
 og hrygð í þínu gleði?

Hver var sú eynd, er andvarp heitt
 fekk upp frá brjósti þínu leittd |
 Þú sátt sást í milli þess þútt milt
 þú sást, að Guðs mynd gjöt-
 af grimmu valdi synda [spilt er
 hjá þillum oss í heimi hér
 og tungsköð myrkar blinda,
 þú sást, að treg er tungan manns,
 að tigna dásemd skaparans,
 og hana hlekkir binda.

3. En jafnan veltjar þú um þá,
 er þjást og mæðast hjóta þú,
 að líkna þinnar lindum frá
 þeim lakaing megi fljóta þú,
 hvert andvarp heitt frá hjarta þér

að hjarta Guða og þreggja tæna
þess hjöntunn breiddu þjótta. enid

4. Ó, herra, seg þitt "hefata"

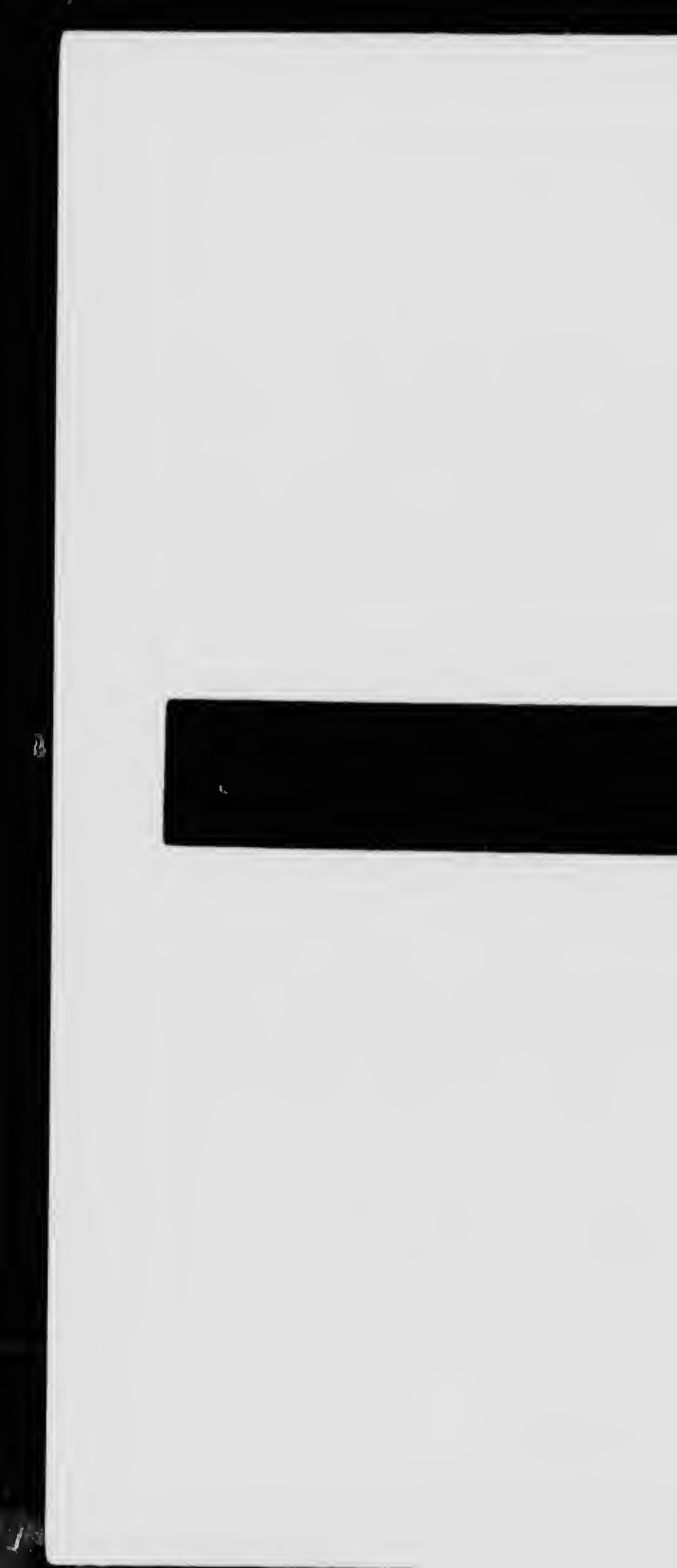
við hjarta munn og eyra
að vér þig meglum megsama þve
og viljum orð þín heyrast þu þu
Þitt bróður hjartað öllum oss þu
lát opið, þá er maðir kræs þu þu
og böndin bölsless reyrnað þu þu

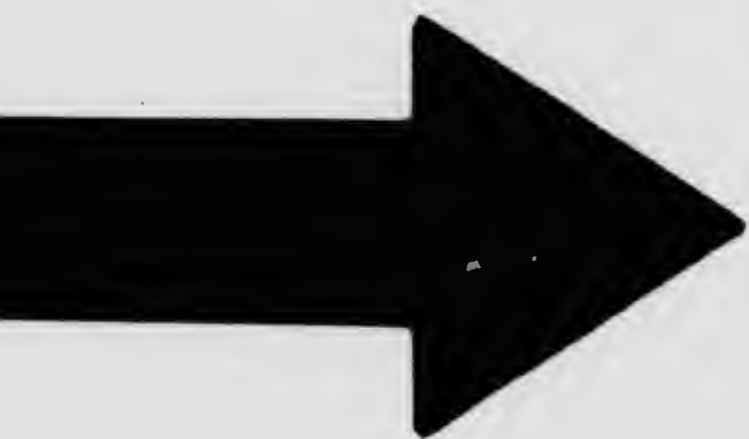
5. Þá tungan víðast missir mátt
og megn í andláti þínu
lát andvörp þjótta til himins hátt
frá hjarta stiga mínu
og ber þau þymin föður þínum
en faðma sjálfum anda þínum
að helgu hjarta þínu

Lag: Upp þú og þú þu þu

LÁT opnast augu mín
minn ástyin himnum á
svo ástarundur þín
mér auðnist skýrt að sjá
Hið fríða foldarskaut
hinn fagra stjarnaher
á loftsins ljórabraut
og ljóssins dýrð hjá þér

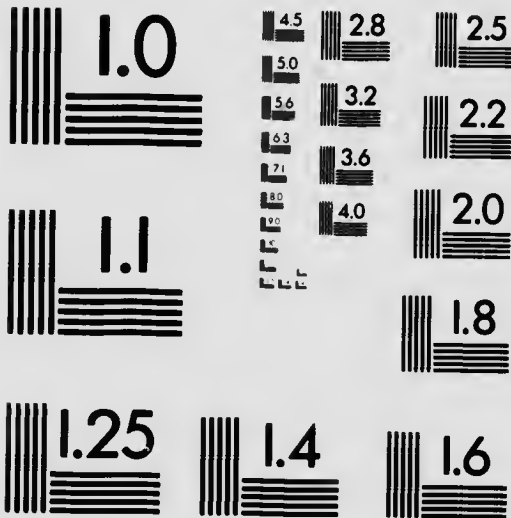
2. Lát opnast eyru mín,
minn ástarfaðir kær,
svo eilíf orðin þín
þú gævalt þyri skær
þíns lögmála hvíllan hljómi þú

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

þín heilög bók er ströng,
þíns guðspjalls ástarónið er
og engla helgan söngið.

3. Lát þú uppast manni þinn,
svo mál hans, Drottinn kær,
þitt vald og vísdóm þinn
er vottinn nær og fjær.
Veit mér það mikla þig,
á meðan það er slá,
þú, lengur lát þú mig
þig lofa himnum á.

4. Lát þú opna hjarta þitt,
míns hjarta, Drottinn minn,
svo hýsi ég hjarta þitt,
þar helgan anda þinn.
Lát fríðmál frjalsarans,
þar föstum bústað ná,
og orð og anda hans,
mér ætíð búa hjá.

5. Lát þú opna þitt hjarta,
þá heðan birt ég fer,
mitt andlát vertu við
og veit mér fríð hjá þér.
Þá augun ekkert sjá
og eyrun heyra ei meir
og tungan mæla ei má,
þá mitt þú andvarp heyr.

160

Lag: Jesú Krist, þú kalla' og 4.

HVAR lífs um vegg þú farinn fer,
þú finnur ávalt marga þó!

er eigi megna sjálfum sér, lok go
 úr sinni neyð að bjarga, ródrið lí
 Þótt fram hjá gangi fjöldi manns,
 þú fram hjá skalt ei ganga;
 lát þig fanga,
 að mykja meini hans, meðum A
 er mæðu líður stranga.

2. Hvar sem þú emhverri áttan sér,
 hann aðstoð máttu ei svifta.

Hvert sem hann vinur eða óvin er,
 það lengu lát þig skifta
 Þið er að báta bætis hans,
 er báða skap að hefja ritto
 vernd og vefur,
 og limir lausnans,
 er líf hann, það um gefur.

3. Þú getur víst felið og eins

ólán, ritað líka
 þér getur orðið margt til gagns,
 að miskunn þurfa slíta
 Vilt þú þá ef að áðrir menn
 því úr að bæta reyni
 mæðu meini?

Þeir fara fram hjá einn,
 þó flýr ei burt sa einn.

4. Sá einn er hysgi fram hjá fer,
 er frelsarinn von blíft
 hvert mein hann veit, hvert sár hann
 er svellur lífa í stríði sér,
 Hann sjálfan þurkur sárinn öll
 og sæðum heimfti graðir,
 eyndum eyðir,

og lokstú himnahöll
 til herbergis oss leiðir,
 þannig iðloft iðngg þitt musti þess
 þess iðngg iðngg þitt musti þess

Lag: Minst þú, ó maður, á minn deyd.

Á meðan engin mætir neyð

á meðan slétt er æfaleið,

vér göngum þrátt með léttu lund

og leitum ei á Jesú fund.

2. En þegar kemur hregg og hríð,

og hrelling þjakar neyð og stríð,

i dauðans angist dappir þá

vér Drottin Jesúnt köllum; á

3. Hann harmakvein vor heyrir vel

og hastar á hið dharma el

og sveipar skjum sólu frá;

öll sorg og kvíði dvinar þá;

4. En gjafarinn oss gleymist þrátt.

þótt gæzku reynum hans og mátt,

af gjöfum Drottins gleðjumst vér;

en gleymum, að oss þakka þér;

5. Vér hrifumist út i heimsins

glauum

af hörðum freistinganna straum;

og fyr en vér því vitum af

þá við oss tekur dauðans haf.

6. Sjá, æflin hefir enga bið;

þó em er vinn að snúa við;

að flytja þakki þeim, sem gaf,

ei það má gleymast heðan af.

7. Því jafnvel skynlaus skepnan

sér,

hve skaparannum þakka ber,
um himingeiminn lög og lág,
hún lofar, Drottins miklu náð.

8. Ó, stöndum eigi eftir þú,
én aftur snúin þökk að tjá,
og látum hjóma lífs með hjörð
hans lof og dýrð með þakkargjörð.

162.

Með önu lagi.

GUÐS sön mælti: "Grát þú eigi,"
gæzkurikur, er hann sá,
ekkiu, sem hans varð á vegi,
vasin sorgum Nam hjá.
Þegar hrygðin hjartað sker,
huggun orð þau veita mér.

2. Ef eg stríð við ösbergð heyi,
eða skortur hrellir mig,
Guðs sön mælti: "Grát þú eigi,"
Guði víst er ant um þig,
hann, sem fæðir fugls smá,
fyrir þér mun einnig sjá.

3. Ef eg sjúkileik þjáðut þreyi,
þungt eftir styn og dag og nátt,
Guðs sön mælti: "Grát þú eigi,"
græða vil eg sár þín brátt.
Gegnum neyð þér atlað er
inn að ganga í dýrð hjá mér.

4. Ef mér þrátt á sá fidegi
óvilðsýnin heimurinn,
Guðs sön mælti: "Grát þú eigi,"
gæt þess, eg er vinur þinn;

heims eg líka hatun þar, og þú
hugróf þó og glaður varð minn.

5. Ef á mínum æfidegi
ástvinum eg sviptum en,
Guðs son mælir: "Grát þú eigi,
geymdir eru þér hjá mér,
ástur gefa þér skat þá,
þar sem hel ei granda má."

6. Ef á hinztum æfidegi
ógnir dauðans hrella mig,
Guðs son mælir: "Grát þú eigi,
glötun frá eg leysti þig,
Guðs barn, lát þig gleðja þá,
Guði hjá eg þjó þér stað."

163.

17. Lag: Sjáðu, sjáðu, íslendingar!

JESÚ, blessuð líknarlindin,
lífsappretta, stóð og hlíf,
oss, er báruver særði syndin,
sendur til að veita líf!
Ó, hve márgit enn þig stýggja,
ei þitt himnaríki þiggja,
Mammionsyndi meta sitt
meira' en| dýrbárbrúðkaup þitt!

2. Ó, hjá þínu brúðkaupsborði
blessuð vist og dýrleg er,
þar er lífs og fríðar forða,
fögnuð all þar bestan lér,
þar er engin þraut, þar er grætir,
þar er alt, sem meimín þætir,

lofgjörð er þar allra mál,
í þér gleðst þar líf og sál.

3. Þetta eilíft eitrlæti
sinnig; Drottinn, bauðst þú mér,
þú mér hefir sælusæti
sekum veitt og geymt hjá þér.

Veit, að þinni vild eg hlýði,
veit, að mína sálu prýði
brúkaups skruðinn sanni sa,
sem þú vilt mér finnist hjá.

4. Tígnid Krist, þér tungur allar,
tígni hann vor sál og geð,
er í sælusal oss kallar
sifelt náðarorði með.

Tígnum hann, er himniskrúður
helgu skryðir sína brúði
og til lífsins leiðir inn
loks í dýrðarústak sinn.

164.

Lag: Hvað hefir þú, mína hjartkær
Jesú, brótið?

ÞINN sonur lífir", sagði Jesús forðum,
og sveininn græddi, er trúað var þeim
orðum.

Hin sonu örðin sár míns hjarta græða,
er svíða og blæða.

2. Ó, hve eg gleðst, minn Guð og
faðir blíði,
að gafstu mér þá trú í lífsins stríði,
að dauðanum vahn son þinn sigur yfir þú
þinn sonur lífir.

3. Ó, gef þú, að lá mér það rætast
 megi, þá þu og þu og þu og þu og þu
 að megi' eg vera þinn á nótt og degi,
 og lífs og dauðum sé það sagt mér yfir:
 Þinn sonur lifir.

4. Og þegar berast burt af tímans
 straumi
 vor börn oss fjær í heimsins mikla
 gláumi,
 þá seg við oss það, sem vér gleðjumst
 Þinn sonur lifir. [yfir:

5. Og þegar blessað börnin frá oss
 deyja,
 í bæn og trú þá kenn þú oss að þreyja,
 og seg við hvern, er sorgin þinnir yfir:
 Þinn sonur lifir.

6. Já, þegar sjálfir vér til heljar
 hnigum,
 og hinnta fetið lífsins þreyttir stígum,
 í sjálfum dauða sagt það verði oss yfir:
 Þinn sonur lifir.

7. Og þegar hold vort hylur moldin
 rauða,
 og hyggja vorir náungar oss dauða,
 þá hljómi grófum sigursöngur yfir:
 Þinn sonur lifir.

8. Eg vona fast hjá þér að lýktum
 iðenda
 í lífi því, sem þú inn er þess endá.

Þá dauða, synd og sorgir hafinn
yfir

þinn sonur lifir

9. Mitt heimafolk, mitt hús og allir
lýðir

þá þú til þín, minn faðir, koma um
síðir,

og syngja glæðir sigri lífsins yfir: Ö
Þinn sonur lifir

165

Las: Bl. 107a og best mitt

SÚ trú, sem fjöllin flytur,

oss fári þyngstu ver;

ei skaða skeyti bitur,

þann skjöld ef berum vér;

í stormum lífs hún styður

og styrkir hjörtu þeyttu

í henni er fólgað friður,

sem fær ei heimur veitt

2. Minn Jesús, lát ei líma

í lífi trú mér hjá,

svo faldi fat þinna

ég fái þreifað á,

og kraftinn megí kanna

sem kemur að frá þér

til græðsku meinum manna

og mesta blessun lær

3. Í trú mig styrk að stíða

og standast eins og bær

í trú mig láttu fíða

í svo líki Drottinn þér

er dauðans broddur bitur
 mér beiskri veldur þrá,
 þá trú, er fjöllin flytur,
 mig friða láttu þá.

166.

Lag: Ó, faðir minn, og þrællinn þinn.

Ó, faðir minn, heyr þjóninn þinn,
 er þökk af hjarta færir,
 þér líknin há, er ljósin smá
 af ljósi þínu nærir.

Þitt hulda ráð þú hefir skráð
 í hjörtu barna þinna,
 er veraldar ei vitringar,
 með vizku kunna finna.

2. Eg trúir þig, en deifir mig
 í tölu spekinganna,
 og nóg er mér ef mitt eg er
 á meðal smíkinganna,
 er Jesúm Krist einu finna fyrsta
 og friðarboð hans þiggið,
 og alt sitt traust ef laust
 á orði Drottins byggja.

3. "Eg kem til þín, ó kom til mín,"
 svo kallar hann til sinna,
 "Hver þreyttur er og byrðin þessa
 skal bót við þrautum finna,
 þeim hvíld eg ljá, þeim frið eg fæ,
 sem fúa vill ok mitt taka,
 og læra' af mér, sem ljúfur er,
 þann litt mun byrðin saka."

4. "Eg kem til þín, ó kom til mín,"

eg kalla aftu'r á móti;
 "ó kom með frið, með líkn og lið,
 og leyf eg hvíldar njóti.

Við krossins rót er bezta bót
 og beztu hvíld að finna;
 þitt okið sætt fær bölið bætt
 og byrði synða minna."

5. Eg kem til þín og þú til mín,
 ó, því er sælt að taka;
 eg dvel hjá þér og þú hjá mér
 og þá mun ekki saka;
 eg ok ber þitt og þú ber mitt
 í þessum harmadöllum;
 og eg er þinn og þú ert minn
 í þínum gleðisöllum.

6. Sú kemur stund, þá feginsfund
 vér fáum allir síðan;
 við lambsins stól, hjá lífsins sól
 vér litum dag svo blíðan.
 Þar skin Guðs ást, þar ský ei sjást,
 er skyggi' á Drottins ljóma;
 vér fáum þá til fulls að sjá
 vors frelsis leyndardóma.

167.

Með sínu lagi.

EG heyrði Jesú himneskt orð:
 "Kom, hvíld eg veiti þér.
 Þitt hjarta' er mætt og höfuð þreytt;
 því hälla' að brjósti mér."

2. Eg kom til Jesú sár af synd,
 af sorg, af þreytu' og kvöl,

og nú er þreytta hjartað hvítt
og horfið alt mitt böll.

3. Eg heyrði Jesú ástarorð:
"Kom, eg mun gefa þér
að drekka þyrstum lífs af lind;
þitt líf í veði er."

4. Eg kom til Jesú. Örfyrst önd
þar alla svölun fann;
hjá honum drakk eg lífs af lind;
mitt líf er sjálfur hann.

5. Eg heyrði Jesú himneskt orð:
"Sjá, heimsins ljós eg er.
Lít þú til mín, og dimman dvin
og dagur ljómar þér."

6. Eg leit til Jesú, ljós mér skein
það ljós er nú mín sól,
er lýsir mér um dauðans dal
að Drottins náðarstól.

163.

Lag: Sæti Jesú, sjá oss hér.

LOF og dýrð og þökk sé þér,
þjóða Drottinn, faðir hæsti;
paradís þín aftur er
opin nú, er syndin læsti;
logasverði' úr leið er hrundið,
lífsins tré að nýju fundið.

2. Friðar veg og frelsunar
framar engar byrgja varnir;
það er hullð vitrum var,
vitað fá nú smælingjarnir;

okið það, er engan þreytir;
ánað heims í frelsi breytir.

3. Létt er byrði lögb á oss,
lífsorð Jesú hjörtum svara;
til vor gröf og kvalakross
Kristis um líf og sælu tala;
Drottins gröf mót dauða' er vigi,
Drottins kross vor himinstigi.

4. Gröfin nú er himna hlið
herrann Kristur svo því breytti;
krossinn boðar fenginn frið,
friðinn þann, er Guðs son veitti.
Lofið vísdómsvegu háu
vitringar og börnin smáu.

169.

Lag: Einh herra og best setti.

MINN friður er á flóttu,
mér finst svo tóm og kalt;
eg geng með innri ótta,
og alt mitt ráð er valt.
Eg veit ei hvað mig huggi,
og hvergi sé eg skjól;
mér ógnar einhver skuggi,
þótt eg sé beint við sól.

2. Eg spyr mig: hvert skal halda?
En hvergi flýja má;
eg hrópa: hvað skal gjalda?
Því hvergi neitt eg á.
Því stent minn styrkur eigi,
sem stormi lostin björk
mitt höfuð þreytt eg hneigi
á hrygðar eyðimörk.

3. Þó lýsir líknar vonin,
 eg lyfti trúar staf,
 Eg er í ætt við soninn,
 sem eta girntist draf.
 Eg sé mitt frelsi, faðir,
 eg fylgi sveini þeim;
 eg þekki ráðið, það er:
 til þín að hverfa heim.

4. Þú breiðir arma bjarta
 og barnið faðmar þitt,
 eg finn þitt heita hjarta,
 og hjartað fagnar mitt.
 Eg vil ei við þig skilja,
 eg vel þitt náðarskjól;
 mitt veika líf er lilja,
 þín líkn er hennar sól.

170.

Með sínu lagi

Ó. hversu sæll er hópur sá,
 sem herrann kannast við;
 ef frelsara sinn æ hann á,
 hann æ á nógan frið.
 Í ást, í von, í trú og trygð,
 hann trausta sér hér reisir bygð;
 og trú og von þótt varí skamt,
 þá varir ástin samt.

2. En er eg, Drottinn, einn af
 þeim?
 má eg þá kallast þinn?
 Munt þú, er kemur, herra, heim,
 mig hitta viðbúinn?

Ó, lát mig hvíld ei fyrri fá,
en fengið hefi' eg vissu þá,
og fyr en svara sér þú mig:
þú sér, eg elska þig.

3. Og þótt, er gef eg þetta svar,
mér þrengi harmur sár,
þá minstu þinnar miskunnar
og mín af þerra tár.
Ef að eins þú, er sérhvað sér,
æ sanna finnur ást hjá mér,
og þekkir mig í þinni hjörð,
eg þá hef nóg á jörð.

171.

Lag: Enn í traustli elsku þinnar.

“ELSKAR þú mig? elskar þú mig?”
einatt, Jesú minn, spyr þú mig,
lífs þegar dagur ljómar svo fagur,
ljóst er og glatt er um æfistig.
Þú, sem alt veizt, þú, sem alt veizt,
þú veizt líka eg elska þig.

2. “Elskar þú mig? elskar þú mig?”
einnig, Jesú minn, spyr þú mig,
loft þegar skyggir, hrið þegar hryggir,
húmar og kólnar um æfistig.
Þú, sem alt veizt, þú, sem alt veizt,
þú veizt líka eg elska þig.

3. “Elskar þú mig? elskar þú mig?”
ætið, Jesú minn, spyr þú mig,
heill þegar kætir, hrygð þegar grætir,
hvað sem oss mætir um lífsins stig.
Þú, sem alt veizt, þú, sem alt veizt,
þú veizt, Drottinn, eg elska þig.

IV.

Kirkjan.

1. Almenn kirkja.

172.

Lag: Óvinnanleg borg er vor Guð.

VOR Guð er borg á bjargi traust,
 hið bezta sverð og verja;
 hans armi studdir óttalaust
 vér árás þolum hverja.
 Nú geyst—því gramur er, —
 hinn gamli óvin fer;
 hans vald er vonzku nægð,
 hans vopn er grimd og slægð;
 á oss hann hygst að herja.

2. Með eigin kröftum enginn verst;
 þó eitt má frelsun valda:
 hinn rétti maður með oss berst,
 er mannkyns skuld réð gjalda.
 Sá heitið háleitt ber;
 það heiti "Jesús" er;
 hann Guðs er eðlis einn,
 ei annar slíkur neinn;
 hann víst mun velli halda.

3. Þótt djöflum fyllist veröld víð,
 þeim vinst ei oss að hrella;
 því Jesús vor oss, veikum lýð,
 er vörn og hjálparhella.
 Þótt mannkyns morðinginn
 nú magni fjandskap sinn;

hann engu orka kann,
því áður dóm fékk hann;
eitt orð má fljótt hann fella.

4. Hver óvin Guðs skal óþökk fá.
Hvert orð vors Guðs skal standa;
því oss er sjálfur herrann hjá
með helgri gjöf síns anda.
Þótt taki fjendur féð,
já, frelsi' og líf vort með,
það happ þeim ekkert er,
en arfi höldum vér;
þeir ríki Guðs ei granda.

173.

Lag: Upp, gleðjast allir, gleðjast þér.

Þú, flokkur smár, ei hræðst þú hót,
þótt hamist fjendur þér á mót,
og hátt þeir heyrist gjalla.
Þeir fagna hreyknir þinni þröng,
en þeirra kæti mun ei löng;
lát því ei þrekið falla.

2. Þú góðum treysta málstað mátt,
því málstað þú með Guði átt,
þeir ei, sem á oss herja.
Ei glatast orð vors Guðs og hjörð,
hans Gídeon er enn á jörð,
er lýð hans vel mun verja.

3. Í Jesú nafni vitum vær,
að valdið oss ei tjóni fær
nein geysan guðleysingja;
með oss er Guð, með Guði vér,

með Guðs hjálp stenztt hinn veiki her,
og mun um sigur syngja.

174.

Með sínu lagi. = Lifandi Guð, eg leita þín.

KIRKJA vors Guðs er gamalt hús,
Guðs mun þó bygging ei hrynja;
Guð er til hjálpar henni fús,
hvernig sem stormarnir dynja;
mannvirki ramgjörst féllu fljótt,
finnur enn skjólið kristin drótt
herrans í húsinu forna.

2. Herrann ei býr í húsum þeim,
hagleg er manna verk þykja;
musteri gjörvöll hér um heim
himnanna Drottin ei lykja;
þó hefir bústað bygðan sér
blessaður Guð í veröld hér,
dýran af duftinu reistan.

3. Inni Guðs veglegt erum vér
upp bygt af lifandi steinum,
skirn vora tállaus trú ef er
tengd við í kærleika hreinum;
jörðunni þó að allri á
að eins vér lifðum tveir, oss hjá
byggi vor blessaði drottinn.

4. Hvar sem í náðar-nafni Krists
nokkrir í sameining biðja,
andans er friður æ þeim viss,
orðin Guðs heilög þá styðja.
Guð sjálfur er, sem orð hans blið,

alsstaðar nærri á hverri tíð,
náðþyrstum sálum að svala.

5. Hús þau, er kirkjur köllum vér,
kær skulu' oss öllum þó vera;
frelsarinn börn svo faðmi' að sér,
foreldrar þangað þau bera;
Guðs hús er þar og himna hlið,
hefir þar sáttmál gjört oss við
hann, sem oss himinerfð gæddi.

6. Skírnarker minnir skýrt oss á
skírnina', er náðinni heitir;
altarið máltíð eins á þá,
andans er næringu veitir,
fögnuði með þar finnum vér,
frelsari vor að hjá oss er,
miskunn hans sífelt hin sama.

7. Náðugi Guð, af náð veit þú,
nær sem að klukkurnar kalla,
söfnuðir Krists í sannri trú
safnist um veröldu alla;
lát þá í anda son þinn sjá.
sonar þíns kveðju heyrða fá:
"Friður sé öllum með yður!"

175.

Lag: Á og síð eg er í voða.

KIRKJAN er oss kristnum móðir,
kristinn sérhver er vor bróðir;
Guðs og Krists vér erum ætt
allir, sem hún hefir fætt.

2. Móðir sú til frelsis fæðir,
frjálsa þegna rétti gæðir;

móðurþel til barna ber,
blítt þau tekur öll að sér.

3. Svo hún gjört oss frjálsa fái,
frjáls og hlýðin börn oss sjái;
frelsislærdóm frelsarans
flytur hún í nafni hans.

4. Hún vill að eins laða' og leiða
lýð, en ei með valdi neyða,
býður frelsi, boðar náð,
birtir himneskt líknarráð.

5. Börn sín vill hún Kristi klæða,
Kristis með náðarbrauði fæða,
að hún loksins fái fært
föðurnum hvert barn sitt kært.

6. Það, er vinna vill þín kirkja,
virztu, Guð, af náð að styrkja,
að það beri ávöxt þann,
er þá móður gleðja kann.

7. Hennar móðurhjarta kættu,
hennar móðursorgir bættu;
vorri móður vernd þú sýn,
vora móður sigri krýn.

176.

Lag: Þann heilaga kross vor herra bar.

ÞÁ syndugra manna sakt þú barst
og saklaus á krossi þíndur varst
til bræðranna frelslis, Guðs son góð,
þú gleymdir ei þinni hreldu móður

2. Vér komum, ó, Jesú kæri; nú,
og kveinum til þín, að hjálpir þú;

því vér eigum líka móður mædda,
af margfaldri neyð og stríði hrædda.

3. Sú móðir vor kirkja kristin er,
sem kvíðandi berst í veröld hér.

Æ, líkna þú henni, Guðs son góður,
sem grátinni forðum þinni móður.

4. Æ, bæt hennar þungbært mæðu-
mein

og margan þinn slíkan lærisvein
sem Jóhannes, — hennar sorg að sefa,
— í sonar stað henni virstu gefa.

177.

Lag: Sá frjáls við lögmál fæddur er,

SEM fuglinn hreiðri hlúir að
og hjúkrun ungum veitir,
eins Guð vor sjálfur sínum stað,
er Síon nýja heitir.

2. Hvar er sú borg? Um heiminn
á hverjum stað þar er hún, [hér,
sem orðið krossins kunngjört er,
og krossins merki ber hún.

3. Hún stöðug jafnan standa kann,
þótt stormur æði byrstur;
því hún er byggð á hornstein þann,
er heitir—Jesús Kristur.

4. Þótt grimmir fjendur flykkist að
og falli Gnðs borg hótí,
Guðs engla vörður á þeim stað
er æ til varnar móti.

5. Og staðinn helga straumur ver,
er stöðvar áráð fjenda;

sá straumur blessað blóðið er
vors bróður himinsenda.

6. Í örvænting þótt hamist hel
og heift ei vilji gleyma,
í Guðs borg liður lýðum vel,
því lífið á þar heima.

7. Það unað borgarbúum lér
og býr hvern dag þeim glaðan,
á friðarhöfn að útsjón er,
hin inndælasta þaðan.

178.

Lag: "Old Hundred."

VOR Guð, oss lýsa lát þitt orð,
er linna þeirra brögð og morð,
er fela vilja friðarsól
og fella Jesú veldisstól.

2. Þú, Kristur, drotna drottinn ert,
þitt dýrðlegt vald gjör öllum bert,
og kristni þína voða ver,
að vegsemi æ hún gjaldi þér.

3. Þú, andinn helgur, allá tíð,
í eining trúar styrk þinn lýð;
hjá oss þú dvel í andláts neyð,
og oss til lífs úr dauða leið.

2. Trúboð:

179

Með stnu lagi.

FRÁ Grænlands ís-gnúp yztum,
frá Innlunds kóral-strönd,

frá landi stunnan sólar
við silfurlinda-bönd,
frá fljótum frumskóganna
og friðri pálna-hlíð
berst hróp til vor að hrífa
úr hlekkjum viltan lýð.

2. Mun oss, er orðsins njótum
og allrar náðar, tjá
þeim synja lampa lífsins,
er langvinn myrkur þjá?
Ó, boðum Jesúm, boðum
hans blessað hjálparráð,
unz fólki fjærstu landa
er frelsis-orð hans tjáð.

3. Þér, vindar, blítt það berið
og báru sævargeims,
unz alt skín í þess ljóma
til endimarka heims,
unz lambið lausnar kemur,
er leið og dö á kross,
í veldi vegs og dýrðar
til verndar frelstum oss.

180.

Með sínu lagi

Í fornöld á jörðu var frækorni sáð,
það fæstum var kunnugt, en sumstaðar
smáð;
það frækorn var Guðsríki, í fyrstunni
smátt,
en frjóvgabist óðum og þroskaðist
brátt.

2. Þá dundu' yfir stormar og hret-
viðrin hörð
og haglé og eldingar geysuðu' um jörð
Það nístist af frosti, það funaði' af
glóð,
en frjóvgaður visir þó óskemdur stóð
3. Og frækornið smáa varð feiknar
stórt tré,
þar fá mátti lífsins í stormunum hlé;
það breiddi sitt lim yfir lönd, yfir höf
á lifenda bústað, á dáiinna gróf.
4. Í skjóli þess þjóðirnar þreyta sit
skeið
og þreyttur fær hressing á erfiðri leið
í skjóli þess hrakinn og vesall fær vörn
þar velja sér athvarf hin saklausu börn
5. Það vantar ei enn þá hin ísköldu é
og orma, sem vilja þess rót naga' í hel;
en hvernig sem fella það farið er að,
þeir fá því ei grandað né eyðilagt það
6. Það blómgast og vex og æ blóm-
legra rís,
í beiskjandi hita, þú nístandi ís;
af lausnarans blóði það frjóvgaðist
fyrst,
þann frjóvgunarkraft eigi getur það
mist.
7. Frá heimskauti einu til annars það
nær,
þótt önnur tré falli, þá sífelt það grær;
þess greinar ná víðar og víðar um heim,

umz veröldin öll fær sitt skjól undir
heim.

8. Og sú kemur tíðin, að heiðingja
hjörð

þar hælís sér leitar af gjörvallri jörð;
sú tíðin, að illgresið upp verður rætt
og afhögna limið við stofninn sinn
grætt.

9. Hve gleðileg verður sú Guðsríkis
öld!

Um gjörvallan heim ná þess laufskála-
tjöld.

Úr hvelfingu myndast þar musteri frítt,
þar mannkynið alt Guði lof syngur blítt.

181.

Lag: Guð miskunni nú öllum oss.

Í miskunn, Guð, vor minstu nú,
veit milda blessun þína;
þitt auglit blítt og orð lát þú
til eilífs lífs oss skína.

Þinn helgan veg og hjálparráð,
gef heimur allur sjái,
og herrans Jesú heilög náð
til hveirrar þjóðar nái
og alla frelsað fá.

2. Þig lofi, Guð, þín himnesk hjörð,
þér heiður mannkyn róni;
Því fagni sérhvert fólk á jörð
með fögrum söngva hljómi,
að réttinn hönd þín voldug ver
og valdi syndar eyðir,

en líf og kraftur orð þitt er,
sem öllum veginn greiðir
á réttar lífsins leiðir.

3. Ó, Guð, hver lýður þakki þér
og þínum syni kæra,
að jörðin æ sinn ávöxt ber,
en orð þín sálir næra.
Guð einn og þrennur ár og síð,
ver aumra miskunnari.
Þig allur tigni alla tíð
þinn engla' og manna skari.
Því allir "amen" svari.

182.

Lag: Jesú, þínar opnu undir

LÁT þitt ríki, ljóssins herra,
ljóma skært um jörð og sjá;
láttu meinin þjóða þverra,
þerðu tár af hverri brá;
sannleiksorðið sigurbjart
sigri villumyrkrið svart.
Synda fár og fjötrar víki
fyrir þínu náðarríki.

2. Tendra þjóðum eld í anda,
efldu Jesú Kristi hjörð;
láttu hana styrka standa,
stríð þótt herji víða jörð;
orðsins þjónum auk þú hlíf,
afl og fjör og heilagt líf,
anda Krists og elsku heita,
ótal sálum hjálpað veita.

3. Prestsvígala.

183.

Með stnu lagi.

ANDINN Guðs lifanda', af himnanna
hæð,

heimi' er til blessunar kemur,
ljósið er hatað og lygin er skæð.
lymskan sín myrkraverk fremur.

Æ, vertu þvi hjá oss nú í náð,
nóttin er voðaleg, hættan bráð.

2. Eldlegar tungur og ástheita sál
öllum þeim gef, er þú sendir,
hjálpæðis bitrast og mildast þó mál,
munni sem postula kendir.

Heimskauta meðal á hverjum stað
himnesku' af afli þeir boði það.

3. Fögnuð og ljós þeir æ flytji sér
með,

frjóvgist hvert spor, er þeir ganga.
Hugprýði' og þrek styrki hugfallið geð;
huggun lát grátendur fanga.

Föðurorð mildiríkt, leynt sem ljóst,
líknarhug gagntaki sérhvert brjóst.

4. Skín þú sem árgeisli' um ilmandi
grund

ómandi' í vormorgunroða.
Orðið þitt lifgandi lýð vekir' af blund,
líkn Guðs með þakklæti' að skoða.

Unaðar-raddanna undurdjúp
áorki', að steinhjörtu verði gljúp.

5. Heilagrat skírnar veit háleitast
hross,
hvarvetna nýir menn fæðist.
Frelsarans blessaða kenning um kross
kröftugleg blómgist og glæðist.
Lífstréð frá krosstrésins láttu rót
limar, sem faðm, breiða Drotni mót.
6. Sælunnar unaðsemd alla lát fá
ást fyrir lausnarans þjóða;
föðurráð eilíft og andans verk þá
eitt verði' í syninum góða.
Enginn svo gíatist í herrans hjörð,
hættan þótt mörg sé og dimt á jörð.

184.

Lag: Hver, sem ljúfan Guð lætur ráða.

SEND liðsemd, Drottinn, þjónum þín-
er þína geyma skulu hjörð; [um,
af eigin mátti enginn sínum
því orkar maður þess á jörð.
Styrk þá að bera byrði þá,
er baztu þeirra herðar á.

2. Gef þeim, er öðrum veginn vísa,
að veginn sjálfir þræði rétt.
og séu fögur ljós, er lýsa
og ljóma skært í sinni stétt;
gjör verkin þeirra vegsamlig,
svo vegsamlegan gjöri þig.

3. Ó, lífsins Guð, á lífsins vegi
þeim leiða kenn þú börnin þín.
Svo hirðar bæði' og hjörðin megi,
nær hÉrvist fallvölt eitt sinn dvín,

þér, yfirhirðir æðsti, hjá
í unað hinna safnast fá.

4. Kirkjuvígsla.

185.

Með sínu lagi.

INNDÆLAN, blíðan, blessaðan,
bústaðinn þinn, [friðan
Drottinn minn, þrái' eg, þar kýs að fá
þrátt komið inn. [eg
Lifandi Guð, í þíns helgidóms hús
hugurinn stefnir til lofgjörðar fús.

2. Alheimi kunnur algæzku brunnur
ertu, Guð hreinn;
fuglum þú skýli fær, svo þeir hvíli
fullrótt hver einn;
húsið þú opnar mér heilaga þitt,
hjartað svo friðarins njóti þar mitt.

3. Hingað að snúa, hér inni' að búa
hagsæld er mest;
tungunni' er kæti, Guð ef hér gæti
göfgað sem bezt.
Sæll er sá maður, sem fögnuð þinn fær
fundið, þú guðsbarna lofsöngur skær.

4. Þúsundir daga, holdið er haga
hyggur bezt sér,
geta líkst eigi Guðs einum degi,
gláðir þá vér
lyftum í hæðir með heilögum söng
hjörtum úr veraldar umsvifa þröng.

5. Heimsdrotna' að vitja heimboðs og
háborð við mitt, [sitja

einkis það met eg mót því, ef get eg
 musteri þitt
 fengið að sækja; þótt sæti' eg þar neðst,
 sit eg þér nærri, minn Drottinn, og
 gleðst.

186.

Lag: Til þín eg, Drottinn, huga hef.

O maður, hvar er hlífðarskjól
 á heimsins köldu strönd?
 Hvar leiftrar Drottins dýrðarsól
 á dauðans skuggalönd?
 Hvar stöðvast tímans hála hjól,
 en hnýtast eilíf bönd?
 Og hva er sæl und sólar stól,
 vor sjúk og dauðþreytt önd?

2. Vort hlífðarskjólið heimi í
 er húsið, Guð minni, þitt;
 ei hret né stormar hreyfa því
 né hræða brjóstið mitt;
 þar gefur náðin herrans hlý
 mér himinljósið sitt;
 í hjartans unun hér eg bý,
 því hér er sekum frítt.

3. Og hræðslu' og sektar húmið svart
 úr hjarta mínu fer;
 því svo er lífsins ljósið bjart,
 sem leiftrar til mín hér.
 En blygðast þín, ó, hjarta hart.
 því herrann til þín sér,
 og ber þú ætíð brúðkaupsskart
 að borði Drottins hér.

4. Ó, mikla hnoss, að hitta þig
og helga svölun fá,
minn Guð, þá syndin særir mig
og sorgin dynur á.
Mitt duft er fast við dauðans stig,
en dýrð þín, Guð, svo há,
og samt mitt hjarta hefja sig
til himnaríkis má.

5. Guð heigur andi, hingað snú
og helga þennan sál;
Guð helgur andi, hjá oss bú
og helga munns vorts tal;
Guð helgur andi hjartans trú
þá hljóma til þín skal,
þú z oss að lokum leysir þú
til lífs úr táraddal.

187.

Lag: Hér straumur tímans fram hjá fer.

Í þennan helga herrans sál
vort hjarta leita gríða skal,
því úti herjar heift og stríð,
en hér er eilíf blíðutið.

2. Svo kom þú hingað, kristin sál,
ó, kom með heilög lofsöngsmál;
kom hingað klökk og hjartans fús,
í heimi finst ei betra hús.

3. Og þetta húsið helgum vér,
ó, himna Drottinn, einum þér;
í Jesú trú með Jesú frið,
í Jesú nafni halt því við.

5. Kirkjufundur.

188.

Lag: Þann signaða dag vér sjáum enn.

VÉR komum saman á kirkjufund,
vér komum í Jesú nafni.

Nú vakni sérhver af værdarblund
og veraldar lysting hafni.

Ó, biðjum Guð að blessa vort ráð,
svo blómgist hans kirkja' og dafni.

2. Vér komum saman á kristinn fund
og Kristur sé með oss öllum;
hann rétti' oss nú sína mildu mund,
er miskunn hans vér áköllum;
hann styðji með krafti kristinn lýð
og kristnina verji föllum.

3. Vér komum saman á kærleiksfund,
í kærleika saman iðjum.
Þótt mörg sé skoðun og margbreytt
vér móður samhuga styðjum; [lund,
því ein er vor trú e ein vor von
og einn vér föðurinn biðjum.

4. Vér komum síðar á Kristí fund,
er kallar hann oss að dómi;
af hverjum sitt þá heimtar hann pund
með hvellum og snjöllum rómi.
Ó, notum þau, áður vekjumst vér
af voldugum lúðurhljómi.

189.

Lag: Óvinnanleg borg er vor Guð.

VORT kirkjufélag framleið þú,

vor faðir elskulegi,
 í sönnum kærleik, sannri trú,
 á sáluhjálpar vegi.
 Halt krossins kenning við;
 gef kristni þinni frið;
 þitt ríki í heimi hér
 með heilagt líf í þér
 gef hvern mann helga megi.

190.

Lag: Þín miskunn, ó, Guð, er sem himininn há.

Ó, leið þú oss, Guð vor, á ljósanna
 braut,
 er liggur til hásla þinna.
 Vort félag vér leggjum í lausnarans
 skaut,
 þar lát þú oss sæluna finna.

V.

Náðarmeðulin.

1. Guðs orð.

191.

Lag: Gjörvöll kristnin skal gleðjast nú.

HVE sælir allir yrðum vér,
 af orði lífsins blíða,
 sem Guðs af náð oss gefið er,
 vér gættum rétt að hlýða!
 Það blessað orð er hjörtum hnoss,
 það heims í myrkrum lýsir oss,
 það veitir styrk að stríða.

2. Um sannleik þann, sem æðstur er,
 oss orðið Drottins fræðir;
 í hverju, sem að höndum ber,
 það huggun beztri gæðir.
 Það veikri sálu veitir þrótt;
 að verði hjarta mæddu rótt,
 það heimvon helga glæðir.

3. Ef vegi Guðs vér víkjum frá
 á villustiginn breiða,
 þess heilög .ödd oss hvetur þá
 hjá háska þeim að sneiða.
 Það áminnir oss alla þrátt,
 að oss til sáluhjálpar brátt
 vér Guðs náð látum leiða.

4. Veit oss, ó Guð, að orð þitt dýrt
 oss alla vakið fái
 og þannig hjarta hverju stýrt,
 að hæstu gæðin þrái.
 Það hverja deyfi harma skál.
 Það hverja styrki veika sál
 sælum sigri nái.

5. Lát orð þitt, Guð, um alla jörð
 svo öllum þjóðum lýsa,
 að allir verði' að einni hjörð,
 sem eigi sælu vísa.
 Lát alla blessun orðsins fá
 og alla síðar himnum á
 þitt náðarnafn æ þrísá.

192.

Lag: óvinnanleg borg er vor Guð.

ÞITT orð er, Guð, vort erfðafé,

þann arf vér beztan fengum.
 Oss liðnum veit til lofs það sé,
 að ljós við þess vér gengum.
 Það hreystir hug í neyð;
 það huggar sál í deyð.
 Lát börn vor eftir oss
 það erfa blessað hnoss.
 Ó, gef það glattist engum.

193.

Lag: Kom, skapari, hellagi andi.

HÚN er mér kær, þú blessuð bók,
 sem boðar mér það líknarráð,
 að sjálfur Guð að sér oss tók,
 hin seku börn, með föðurnáð.

2. Eg heyri þaðan hljóma blítt
 af himni rödd, er segir mér:
 Guð vill, að sérhvað verði nýtt,
 sem veikt af syndaspilling er.

3. Eg horfi þar á helga mynd
 míns hjartakæra laugsamans,
 er leysti mig frá seldu og synd
 og sælu bjó mér hitana ranns.

4. Eg sé þar dýrsta sigurgjöf,
 eg sé þar friðarnerki reist,
 eg sé þar bjargi swift af gröf,
 eg sé þar heljar böndin leyst.

5. Sér ljóss og ráða leitar þar
 í lífsins vanda sál mín hrædd
 og sér þar aflar svölunar,
 er sárt hún stynur, þyrst og mædd.

6. Þú, heilög ritning, huggar mig.
 mér heilög orðin lýsa þín;
 sé Guði lof, sem gaf mér þig,
 þú gersemin hin dýrsta mín.

194.

Lag: A meðan sólin skæra skín,
 eða: "Old Hundred."

Ó, herra Jesú, hjá oss ver,
 því heims á vegum dimma fer;
 þitt orðaljósið lát oss hjá
 með ljóma hreinum skinið fá.

2. Þótt ill sé tíð og öldin spilt,
 lát oss, þinn lýð, ei fara vilt,
 en hjá oss æ þitt haldast orð
 og helga skírn og náðarborð.

3. Ó, Kristur, þína kirkju styð,
 þótt kuldi' og svefn oss loði við,
 og kenning þinni götu greið;
 um gjörvöll löndin hana breið.

4. Það náði, Guð, þín miskunn
 mild,
 hvað margir kenna' að eigin vild
 og hærra meta hugboð sitt
 en heilagt sannleiksorðið þitt.

5. Ó, læg þú hvern þann lærdóms
 vind,
 er leiðir vilt, og brátt þeim hrind,
 er treysta fremst á fróðleik sinn,
 en falsa hreinan lærdóm þinn.

6. Ei oss ber heiður, heldur þér,
 en heiður þinn, ó Jesú, er,

að sigri haldi líörðin sú,
er heiðrar þig með rétttri trú.

7. Þitt orð er sálar æðsta hnoss,
þitt orð er sverð og skjöldur oss;
þótt annað veltist veröld í,
oss veit til enda' að halda því.

8. Þitt heilagt orðið heims í nauð
sé, herra kær, vort daglegt brauð,
oss leiðsögn holl um harmadal
og himins inn í gleðisal.

195.

Lag: Hjartuð, þankar, hugur, sinni.

GUD, lát orð þitt ætíð standa
óumbreytt á meðal vor;
lát oss rekja' í réttum an-
réttrúaðra feðra spor.
Dögum hallar, hjá oss ver,
höndum á oss veika ber;
himinleið oss leið þú rétta,
lífsins brauði sálir metta.

2. Skírn-Ferming.

196.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

EG er skírður, huggun hæsta
hjarta mínu veitir það;
þótt mín sekt sé þungbær næsta,
þekki' og á eg gríðastað;
barn míns Guðs eg orðinn er,
allrar gleði fær það mér;
ekkert heims um gnóttir gef eg,
gæðin æðri nóglæg hef eg.

2. Eg er skírður, skal mig ekki
skelfa synd né myrkra völd;
hjálparráð eg hef og þekki,
hann, sem bar mín syndagjöld;
fyrir skírnar blessað það
benja Drottins nýt eg að;
laugast hef eg lífsins flóði,
lausnarans Jesú dýru blóði.

197.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

FADIR, sonur og friðar andi,
fót minn leið þú hrösun frá;
skírnarheit að vel eg vandi,
virztu náð og styrk mér ljá.
Lát mig jafnan lifa þér;
líf á meðan veitist mér,
unz á himnum fæ eg finna
fögnuð meðal barna þinna.

198.

Lag: Guðs vors nú gæzku þrífsum.

VOR Jesús börnin blíður
að brjósti leggur sér,
og þeim hið bezta býður,
það borgarréttur er
með himins helgri þjóð;
hann erfð þér n æðsta veitir
og allri sælu heitir
sitt fyrir blessað blóð.

2. Til Krists því koma látið,
þér kristnir, börnin smá,
og hæsta heill það játið,

að hans þau fundi ná;
 ó, berið börn til hans;
 hann virðist við þeim taka,
 þau vöði má ei saka
 í faðmi frelsarans.

199.

Lag: Ofan af hinnum hér kom eg.

Ó, blíði Jesú, blessa þú
 það barn, er vér þér færur nú;
 tak það í faðm og blítt það ber
 með lörnum Guðs á örmum þér.

2. Ef á því hér að auðnast líf,
 því undir þínum vængjum hlíf,
 og engla þinna láttu lið
 það leiða' og gætr slysum við.

3. Ó, gef það vaxi' í vizku' og náð
 og verði þitt í lengd og bráð
 og lífi svo í heimi hér,
 að hinna fáí dýrð með þér.

200.

Lag: Þín miskunn, ó, Guð, er sem himininn há.

GUD faðir sé vörður og verndari þinn,
 svo veröld ei megi þér granda;
 hvert fet þig hann leiði við föðurarni
 og feli þig sér milli handa. [sinn

2. Guðs sonur sé fræðari' og frelsari
 ei frá þér hans skírnarnáð viki; [sinn,
 hann opni þér blessaðan ástarfaðm sinn
 og innleiði þig í sitt ríki.

3. Guðs andi sé hjálpari' og huggari
 þinn,

í heimi þín vegferðar-stjarna;
hann hjálpi þér síðan í himininn inn
að hljóti þú frelsi Guðs barða.

201.

Lag: Óvinnanleg borg er vor Guð.

LAT þennan dag, vor Drottinn, nú
oss dýran ávöxt færa.

Ó, beztí faðir, blessa þú
vorn barnahópin kæra.

Nú frammi fyrir þér,
vor faðir, stöndum vér,
þín eldri' og yngri börn,
þín elska líknargjörn
vor hjörtu virðist hræra.

2. Þeim ungu legg þitt orð í munn,
þess afl í sálum brenni,
svo hreina trú af hjartans grunn
þau hreinlynd viðurkenni;
þau voru færð þér fyr,
þú faðm þeim opnaðir;
þú blesuð börnin smá
lézt blessun skírnar fá;
ó, gef þau glati' ei henni.

202.

Lag: Sérhvert ljós um lífsins nótt.

BLESSUN yfir barnahjörð;

ljúfi faðir, legg nú þína,

lát þeim æfinlega skína

þinnar líkrar ljós á jörð.

Ástgjöf hreinnar elsku' og trygðar

ætið hjá þeim varðveit þú;
 þú þau skarti dýrrar dygðar,
 dauðans til þau gjör þér trú.

203.

Lag: Gæzkurkastl græðari minn.

ÞÚ lambið Guðs, er leiðst hér pin,
 um lömbin veiku sjáðu þín
 á heimsins hættuvegi;
 í þína hjörð þau, herra, tak
 og heillum yfir þeirra vak
 frá æsku' að dauðadegi;
 styrk þau, styð þau;
 og er hriðar æfi stríðar
 allar dvína,
 virztu lífs þau krónu krýna.

204.

Með sínu lagi.

KONUNGUR lífsins kemur hér til sala,
 kveður til fylgðar börnin jarðardala,
 undan þeim fer hann, friðarmerkið ber
 írelsari er hann. [hann,

2. Hertýgi ljóssins lífsins konung
 skrýða,
 lýsir af bitru orðsins sverði víða,
 konungs á höfði kostuleg mun skarta
 kórónan bjarta.

3. Alvæpni Guðs hann æskumönnum
 gefur,
 eðalstein lífsins hann á skjöldinn grefur.
 skeyti þá engan skaða mega vinna,
 skjól er hann sinna.

4. Fermingar barn, til fylgdar þig hann
krefur,
fegurstu kosti eilífs lífs hann gefur.
sakleysið verndar, sorg í gleði breytir,
sigurinn veitir.

5. Styrki þig Guð, að velja veginu
réttu,
vizkan og náðin sveig úr rósum flétta,
undan þér fer hann, friðarmerkið ber
frelsari er hann! [hann,

3. Kvöldmáltíðin.

205.

Með sínu lagi.

TUNGA mín af hjarta hljóði
helgan leyndardóm um þann,
líkam Krists og blessað blóðið,
bót sem öllum heimi vann,
konungs þjóða þá hins góða
það á krossi' úr æðum rann.

2. Síðstu nótt, þá sat að borði
sjálfur Krístur bræðrum með
lögmáls gjörla eftir orði,
— engin máltíð dýrri er séð, —
höndum hreinum sínum sveinum
sig til fæðu gefa réð.

3. Hold í brauði, blóð í víni
bauð sitt væri, Drottinn kær;
miskunr slík þótt manna' ei skíni
myrkum skilning; trúum vær;
trúin eina hjarta hreina
huggun, gleði' og styrkleik fær.

hann
r.
ytir,
ginn
étta,
ber
ann,

4. Helgidóm svo háan allir
heiðra stúlum þá þjóð
Gamlar dögnals fórnir í falli
fyrir Drottins örym síðil ríðir
Trúin mæta þekklímá bæta
brestinn skilningi kristnaum lýð.
206.

Láttu þú, Slóttu þú gjörð
leiðtogann og trúðlam bæta
Jesúm lýða lagsnarann
heiðra þúttim þá hljómi snjöllunni
hugfest þú, að langu þér öllum
manna lofstir meiri hann.
208.

2. Þitt í dag sé þakkarefni
þjóðum náðarpantur gefni
blessað lífsins brauð þú þá
er hann knúður kærleik hreimur,
klökkur bytti lærisveinum
síðst er borði sat hann að.
210.

3. Ástar, hneinu sknúðu skartá
skyldugt væri hverju hjatta
þessum degi dýrum á
og með háðing hlógra hjóða
höfundinum, Kristi góða,
náðarmáltíð þakka þá.
212.

4. Kristur veitist allur öllum
æfinlega þá ver föllum
fram við blessað borðið hans;
Kristur eyðist ei né þrytur
214.

alla blessun hver einn hlýtur,
þó að neyti þúsund manns.

5. Þessi dýr og guðleg gæði
góðir fá og vondir bæði;

þó er munur mikill á:

Góðir æðstar heillir hljóta,
hinir miskunn af sér brjóta,
þar eð herrans, hold þeir smá.

6. Allir, sem til Guðs borðs ganga,
gæti' að halda rannsókn stranga

högum sálar sinnar á;

Krists með trú og tárur leiti,
til þess sér til lífs þeir neyti
og hans friður faðmi þá.

207.

Lag: Guð miskunni nú öllum oss.

Hér kem eg, seki syndarinn,
af sálar þorsta neyddur,
og flý í líknarfaðminn þinn,
sem fyrir mig varst deyddur.
Ó, Jesú, tak á móti mér
að máltíð helgri þinni,
og hvíld mér bú við hjarta þér,
að hjarta-sorg mín linni
og hjartans frið eg finni.

208.

Með sínu lagi.

Ó, Guðs lamb synda sýkna,
er særði krossþínan megna,
þér svo var ljúft að líkna,
að léztu sjálfum þér hegna.

Þú einn barst allra syndir;
 vér án þín værum týndir.
 Oss veikum væg þú, ó Jesú.

209.

Lag: Jesú, þín minning mjög sæt er.

ÞÍN minning, Jesú, mjög sæt er,
 sú minning hjörtum fögnuð lér;
 en að þú sjálfur ert oss hjá
 er unun hæst, er veitast má.

2. Ei heyrst fegra' í heimi-mál,
 ei hugsað æðra getur sál
 og engan söng að eyra ber,
 sem unaðslegri' en nafn þitt er.

3. Þú einka-von ert angráðum,
 þú athvarf traust ert biðjendum,
 þú líkn og hjálp ert leitendum,
 þú lífið sjálft ert finnendum.

4. Þú, Jesú, lífsins lindin bezt,
 þú ljós og yndi sálna mest,
 þú betra hverri býður þrá,
 já, betra' en alt, sem hugsast má.

5. Ei orð finst það, er því fær lýst,
 um það fær tunga borið sízt,
 hvað, Jesú, þig að elska er,
 það einn veit sá, er lifir þér.

6. Þú ætíð, Jesú, ert hans þrá
 í einverunni' og mönnum hjá;
 í verki' og hvíld, í vöku' og blund
 hans von til þín er alla stund.

7. Ó, Drottinn Jesú, Drottinn mín,
 er dýrstan vanst oss sigurinn,

Ó, Kristur, Guðs son, kom til mín
með kærleiks-undrin helgu þín.

16. Ó, kom þú, hezti konungur,
ó, kom þú, dýrðar höfundur;
ver sálar minnar sólin skýr,
ver svölun mín og vonin dýr.

17. Þú sigur vást á vonzku hér,
er vora líking bafu hér,
en ert nú föður aðstun hjá
í upphæð dýrðar höfundar.

18. Eg fylgi, Jesú, þangað þér,
ei þig fær skilríki nétt frá mér,
þú hefir tekið hjartað mitt
það hjá þér ávefur og er þitt.

19. Þig lofar allur himins her
og helga veggsemd greiðir þér.
Þú, gleðin heims, þú gafst oss frið
vorn Guð og föður sjálfan við.

20. Þig lofi, Jesú, líf og sál,
þig lofi tunga og hjartans mál.
Í trú vér biðjum: til þín inn
oss tak þú alla í himin þínu.

Ó, minn ó, 210. minn Ó.

Lag: Jesú, þínar opnu undir.

JESÚ, sem að dauðann deyðan
dauðlegum gafst lífið mér,
þú að borði lífs míns leiddur,
lausnarpántur lenginn er,
ef þú minna ást og trú,
áuk mér sálar rosemáttu.

þig mitt lífið heiðri' í heimi;
hjálp veit, þér eg aldrei gleymi.

VI.

Synd og náð

211.

Lag: Avf, avf, mig auman mann.

HEYR mín hljóð, himna Guð,
hjartað mitt
harmar þjá, hrópa' eg á
hjalpráð þitt.
Gjör við brotin brjóstað kvitt,
barni þínu' að verði fritt;
fyrir son þinn :: sorgir styttr. ::

2. Neyðin mín nú og þín
náð mig knýr;
bið eg þig, bænheyr mig,
bölið lýr;
trúuð sál, er til þín flýr,
tapast aldrei, faðir dýr;
mér ei virðist :: von sú rýr. ::

3. Ó minn Guð, ó minn Guð,
eg þig bið:
Sorgin sker, send þú mér
sálarfrið.
Freistni' ei staðist fæ eg við,
faðir góður, veit þú lið;
heyr þú barnsins :: kvein og lið. ::

4. Hugann synd hrellir blind,

herra minn ;
 skelfir neyð, dapur deyd,
 dómurinn
 Bót og líkn mér, faðir, finn,
 freisting í mig leið ei inn,
 heldur frelsa :: þjóninn þinn. ::

5. Lækna mig, lífs að þig
 lofi' eg hér,
 hjartans grunn, hug og munn
 helgi þér.
 Dýrð þér enginn, Drottinn, tér,
 dauðanum, sem haldinn er,
 heldur sá, er :: líf þú lær. ::

6. Veika trú viðrétt þú,
 veg minn greið ;
 lít til mín, léttu þín,
 leys úr neyð.
 Gef mér, herra, góðan deyd,
 Guð, í himnafrið mig leið,
 mitt er linnir :: lífsins skeið. ::

212.

Með sínu lagi.

HJARTKÆRI Jesú, af hjarta eg þrái,
 hjálpræðið blessað, að innlífast þér ;
 drag mig til þín, að eg fundið þig fái,
 fjarlæg það alt, er þig skilur frá mér ;
 eynd mína ljóst fyrir sjónir mér settu,
 sýndu mér spillingardjúpið mér í ;
 holdsviljann deyd og til hjálpar mér réttu
 hönd, svo að verði eg skepna þín ný.

Ó, sigurfrægð, er fengir þú,
ef flýttir þér í dag og bættir ráð þitt nú.

3. Æ, gættir þú, hve gott er þar að
búa,

er Guðs son hefir sínum búið stað,
við heimi brátt þú baki mundir snúa
og bljúgur flýja krossi Drottins að.
Ó, engla Guðs þíns gleddir þú,
ef Guðs í barna flokk þú snúa vildir nú.

4. Æ, vildir þú nú aðeins algjörlega
með önd og lífi Drotni helga þig,
þú fengir bót við böli hverju' og trega,
í brjóst þitt myndi gleðin t þa sig.
Ó, sæla hvíld, er hlytir þú,
í herrans líknarskaut ef bljúgur flýðir
nú.

5. Æ, gætir þú, — þú gætir, ef þú
vildir, —
við Guð þig sætt og höndlað náð hans
fljótt.

Það tekizt fær, þú fresta því ei skyldir,
því fyr en varir kemur dauðans nótt.
Vorn góða Jesúm gleddir þú,
ef gæfir honum þig með lífi' og sálu nú.

216.

Lag: Upp hef eg augun mín.

Í dag er dýrmæt tíð,
í dag er náð að fá;
vor Guð enn líknar lýð,
ef löstum víkur frá,
Kom, aðgæt, aumur þú,

þitt ásigkomulag,
og Krists í nafni nú
tak nýja stefnu' í dag.

2. Sjá, lífs- og líknar-sól
enn ljómar yfir þér,
og sekri skepnu skjól
enn skautið náðar lér.
Ó, lít þín synda-sár,
ó, sjá þinn eymdar-hag;
þú veizt ei nema nár
þú nefnist strax í dag.

3. Í Jesú faðm þú flý;
hann fús þér opnar sig,
og hafna hverju því,
er hefir svívirt þig.
Þú fær ei sælu' að sjá
með saurugt hjartalag;
því vík nú vondu frá
á veginn Guðs í dag.

4. Enn hljóta hjörtu frið
er herrans miskunn þrá;
enn opnast himna-hlið,
og hnoss er æðst að fá;
enn kemstu', ef keppir þú,
við Krist í samfélag;
til þoða næg er nú
þér náðin enn í dag.

5. Er limir lífsins stund,
þér lokast himna dyr,
ef Krists ei komstu' á fund
með klökku hjarta fyr;

því bættu þrátt þitt ráð,
og betrun sigr drag;
þigg Drottins dýrsta náð,
í dag, í dag, í dag.

217.

Lag: Jesús kristur, helstur minn.

KOM til Jesús, sjúka sál,
sár þin vill hann mykja og græða;
lát þig heims ei lokka tál,
lát þig gjallft spott ei hræða;
haf þú veikleik holds í minni,
hygg þú vel að spilling þinni.

2. Krjúp þú Jesús króssi hjá,
klökk og auðmjúkt seg af hjarta:
Læknir þú, sár mín sjál,
sjúkleik þinn eg hlýt að kvarta;
helgri dreyma dög með þinni,
Drottinn, eyð þú spilling minni.

218.

Lag: Adagio, kristur minn og þig.

ÚR hrygðar úþurrhatt til þin,
ó herra Guð, eg kveina,
þitt blessað eyra beyg til mín,
svo bót eg fái ména.
Ef reikna viltu illgjörð manns,
og muna gjörvöll brotin hans,
hver stund fær staðist einn:

2. Afnást, sem trúurileið hjá þér,
þú illgjörð, kvittar mínaskol þér.
Ei gildir néitt, sem gjörvar þér,
vor góðverk þess kleik sýna.

Hjá þér voru hróson engin er,
 þig óttast, Drottinn, hverjum þer
 og miskunn þiggja þína
 3. Eg alt mitt traust set æ á þig,
 en ei á verðung mína;
 mitt hjartað særbal huggar sig
 við hjartans elsku þína
 þín bléssub náð, sem elfi er,
 og órð þitt blítt mér gleði ler,
 allt æfndagar dvina.

4. Þótt dragist, Guð, þín hjálp um
 og hagsæld lífs mig brestu.
 í trú og von þíns tíma eg víð,
 þínum tími er æ hinn bestu;
 þú veizt, nær hjálpin hófst er,
 í hverri neyð þá vissu mér
 í huga fast eg festu.

5. Þótt mörg og stór sé mannleg
 þín miskunn þó er stærri.
 þín tæmist aldrei líknarlind,
 þín líðsemd æ er nærri,
 þú barna gætir veikra vel
 og vottar skýrt þitt fóðurbel;
 þín náð er hinnum hærri.

210

0, Drottinn Guð, eg minn tit sýnda
 mínna,
 en meira þó er velgöshing þinna
 þótt séu öll mín afförð fjállan hærri;
 þín ást er stærri.

2. Eg móti þér hef mörgum sinnum
brotið,
en miskunn þína ótalsinnum hlotið.
Ó, virtz þú enn að hylja misgjörð mína,
og miskunn sína.
3. Mig hreinan þvo úr líknar þinn-
ar lindum,
og lauga mig af öllum mínum syndum,
svo hreinn eg verði' og hvítur eins og
sem hjúpar fjöllin. [mjöllin,
4. Nú skapa, Guð, mér hreint í
brjósti hjarta,
svo helga þína mynd eg spegli hjarta;
og styrk að nýju afl í anda mínum
með anda þínum.

220.

Lag: Far, helmúr, far sáll.

- EG þrái fund þinn,
eg þrái' að sjá dýrð þína, frelsari minn;
því hégómi' og reykur er heimsins glys
alt,
og hverfult hans lán og hans ágæti valt,
og eymdanna þyrnum er æfi- stráð -leið,
;: unz endar lífs skeið. ;:
2. Og syndanna sekt,
hún særir og þjáir æ hjarta mitt frekt;
eg líkama dauðlegum frelsast vil frá,
svo fái' eg um eilífð að vera þér hjá;
en hræðist þó dauðann og dómsúrskurð
;: ó, Drottinn, Guð minn. ;: [þinn,
3. Mín þreytt sál og þjáð

hjá þér leitar athvarfs og biður um náð;
 því miskunnar-faðminnn æ þú breiðir
 þinn
 mót þeim, sem að játa þér misgjörning
 sinn
 og trúandi' og iðrandi tilbiðja þig.
 :: Æ, tak að þér mig. ::

4. Æ, legg þú mér lið,
 svo lifi' eg þér, Drottinn, en synd
 skiljist við;
 á meðan að náðarfrest mér veitir þú,
 svo mig undir burttfararstundina bú,
 að feli' eg þá öruggur frelsaða önd
 :: í föður míns hönd. ::

221.

Lag: Upp hef eg augun mín.

MED iðrun, auðmýkt, trú
 vor afbrot játum vér
 í hjartans nauðsyn nú,
 ó, náðarfaðir, þér.
 Æ, sýn oss sekum vægð
 og sálar meinin græð;
 æ, veit oss hugarhægð
 og huggun þinni gæð.

2. Ó, Guð, hve sæll er sá,
 hvers synd er burtu máð
 og frjáls því fagna má,
 að fundið hafi náð;
 þú ert hans einkahlíf
 í öllu stríði og neyð,

220

Lag: Far, hólmtíðar

Ó, sál mín er særð,
því syndanna hrekkir mig geigvænleg
stærð.

Þær hótá mér skefning og hegning og
neyð,
og hættan er mikil og þorfar mín leið.
Eg get mér ef bjarggöð og gleði mín
þver;

Guð, hjálpi mér

2. Þú volaðra vin,
semí vort Hefir friðkeypt hroðsaktinn
kyn,

sem alt getur heilagð og blessað og bætt
og blómgað og fjelsað og lífgað og
gætt

með: ástundin mín er skátt, áttítt semí dvin,
: eg enni flytt þú.

3. Ó, Kristur minn kær,
þú kærleikans einfi brunnurinn í skær,
af líkn þína afmá þú sekt mína
synd,

og svata mér þyrstun af múskunnar
lind;

þú betra mitt hjarta með blessaðri máð,
: svó bætt og minn fad.

Um lífgað leið
mig leið þú og sér þú í gleði og
neyð;

veit mér að svandasi þú stríðinu hertal
re, styrk mig, svo trúlega fylgir þú þér.

unz eg þig í dýrðinni frelsaður finn,
 .: ó, frelsari minn. .:.

224.

Lag: Aví, aví, mig auman mann.

JESÚ minn, Jesú minn, ég kem hér;
 á þinn fund alla stund æski' eg mér.
 Marga þunga byrði' eg ber,
 bót, sem dugir, hvergi er,
 annarsstaðar .: en hjá þér. .:.

2. Hættan veg hræðist eg, hvert sem
 sný,

syndga þrátt, safna brátt sekt með því.
 Æ er búin neyðin ný,
 nálgast dauðans þrumuský;
 Drottinn, því til .: þín eg flý. .:.

3. Orð þín mig mildilig minni' eg á.
 Kýs hjá þér kærsta mér kveðju þá:
 "Kom, hinn þjáði, þín mér hjá
 þreytta sálin hvíld skal fá."
 Eg er þreyttur, .: líkn mér ljá. .:.

4. Líf er yalt, lán þess alt laust eg
 finn;

hugdirfð flýr, háska býr heimurinn.
 Vill mig færa' í fjötur sinn
 frelsa lát mig kraftinn þinn
 þér til dýrðar, .: Drottinn minn. .:.

5. Aumka mig og við þig einan bind,
 svala þrá, sjúkleik frá sálu hrind.
 Gef mér bergja lífsins lind,
 lát mig ekki deyja' í synd,
 skryð mig þinni .: skirri mynd. .:.

225.

Lag: Rís upp, mín sál, að nýju nú.

TIL himins upp eg augum lit,
því ofan þaðan hjálpar nýt,
minn Jesú, blíði bróðir.
Ei ómaklegan af þér slít,
ó, Jesú, Jesú góði.

2. Því vötnin æða voðalig
og vilja' í djúpið svelgja mig,
minn Jesú, blíði bróðir.
Eg alla von á einn set þig,
ó, Jesú, Jesú góði.

3. Í hörmungunum, herra minn,
upp horfa' eg vll á krossinn þinn,
minn Jesú, blíði bróðir.
Þar Guðs, míns elsku, eg alla finn,
ó, Jesú, Jesú góði.

4. Mín sál er hungruð, hrygg og
þjáð,
og hjartað þyrstir eftir náð,
minn Jesú, blíði bróðir;
en einn ert þú mitt athvarf þráð,
ó, Jesú, Jesú góði.

5. Mitt hjartað þyrsta svalar sér
og saðning öndin fær hjá þér,
minn Jesú, blíði bróðir;
og friðarskjól þar eilíft er,
ó, Jesú, Jesú góði.

6. Mig langar heitt, því þrautir
með þér að vera himnum á. [þjá,
minn Jesú, blíði bróðir,

Fly þú sála þrgld, til hans
hann er minn vonarada

4. Sonur Guðs vor ástah er,
oss er dauðinn þrá ei þögðun
Jesus lífð sama sér þeim mö
sæma lét að kalla oss þögðun

Fly þú sála þrgld, til hans,
hann er minn vonarada

5. Ástvin þezt þökk sé þér,
þú oss líkhar auðri þögðun

völd um líf þitt er þér
þú ert Guð ólíngur óþögðun

Sálma þinur síst skýtt
sé þér niegsend þögðun

227

Lag: Hartab, þankar, hugur, sinn.
JESUS er minn hollur hirðir,

hann fyr' mig sett líf út gaf;
vonarlaus og annars yrði

örvæntingu, að þínast af þessum
Saklaus minn sekt hann þar

særður fyrir brot mín var
Hverjum, sem um huggun þú

herrans, Jesu vertust frður

2. Jesús er minn hollur hirðir,
hann minn sterki verndarmúr

Hver mér, óvin ögra þyrði
eða slita' hans vörzlum þú

Allra fénda vek og völd
víkja fyrir þessum skjöld

Hetjan sú, er sigrað hefur,
sig'rinn mér í hendur gefur.

3. Jesús er minn hollur hirðir,
hjálpin góð í rauna þrá.
Þótt mig þynnar stundum stirðir,
stingi, græðir hann mig þá.
Þótt eg ráfi' um dauðans dal,
dirfa mig sú huggun skal:
Hann vill mig, þá heim skal kveðja,
himna' í sælu' um eilífð gleðja.

4. Jesús er minn hollur hirðir,
hvergi neitt mig bresta má.
Lítt um glysið heims eg hirði,
hans af táli' eg vel má sjá.
Minn er Jesús alt mér einn,
orðin hans minn leiðarsteinn,
dauði' hans huggun hreldu geði,
hans mér vegsemd eilíf gleði.

228.

Lag: "Rock of Ages."

BJARGIÐ alda, borgin mín,
byrg þú mig í skjóli þín.
Heilsubrunnur öld og ár
er þitt dýra hjartasár.
Þvo mig hreinan, líknarlind,
lauga mig af allri synd.

2. Heilög boðorð, herra, þín
hefir brotið syndin mín;
engin bót og engin tár
orka mín að græða sár;

ónýtt verk og ónýtt trú;
enginn hjálpar nema þú.

3. Titrandi með tóma hönd
til þín, Guð, eg varpa önd;
nakinn kem eg, klæddu mig,
krankur er eg, græddu mig,
óhreinn kem eg, vei, ó, vei,
væg mér, herra, deyð mig ei!

4. Þegar æfi-þrautin dvín,
þegar lokast augun mín,
þegar eg við sælli sól;
sé þinn dóms og veldis stól;
Bjargið alda, borgin mín,
byrg mig þá í skjóli þín!

VII.

Kristilegt líf.

229

Lag: Jesú, þínar öpnu undfr.

JEG er kristinn, jeg vil leita,
Jesú, þín af hug og trú.
Jeg er kristian, jeg vil breyta,
Jesú minn, sem kendir þú.
Jeg er kristinn, jeg vil þig,
Jesú, biðja' að leiða mig.
Jeg er kristinn, jeg vil mæna,
Jesú, til þín augum bæna.

2. Jeg er kristinn, jeg vil láta,
Jesú, orð þitt lýsa mér.

Jeg er kristinn, jeg övil og ráta, þú
 Jesú, mína synd má þú láta mig
 Jeg er kristinn, jeg má þig
 Jesú minn, övil reiða mig, þú
 Jeg er kristinn, þú skal vera minn
 Jesú, ok þitt átt þera.

3. Jeg er kristinn, jeg vil breyta,
 Jesú, unzt þú kallar mig.

Jeg er kristinn, jeg vil breyta,
 Jesú minn, þú átt þig.
 Jeg er kristinn, þú skal vera minn,
 Jesú, þína dýrð að þig.
 Jeg er kristinn, þú skal vera minn,
 Jesú þín átt þig.

230.

Lag: Nú gíftu Guði þökk.

MED Jesú, byrja þú
 með Jesú vil ég enda
 og æ um æfing
 hvert andvarp þonun senda.
 Hann er það mark og mið,
 er máni og sífekt, þú
 með blessun, þót og þú
 hann býr mér stíð hjá minn átt.

2. Þú Jesú, þú er þú
 um jörð og mána þú
 um heimsins gætt er þú
 og glaufr hans átt þú
 mitt þætig þú átt þú
 mér byrðan þú átt þú.

Gegn svikum heims mér hjálpa þú.
lát hjarta mitt í sannri trú
um æfi stöðugt standa.

2. Ó, gef, að aldrei ginni mig
það glys, er skilur sál við þig,
en veit eg voðann sjái;
á elsku þína mig þú minn.
lát mér ei gleymast dómstól þinn,
svo vel eg vakað fái.

3. Ó, lát mig, Guð minn, lifa þér.
ó, lát mig stöðugt halda mér
við þig og vegu þína.
Gef, herra, frið í hjarta mitt,
og heim mig leið í ríki þitt,
er reynsludagar dvína.

232.

Með sínu lagi; eða: í forníð & jörðu

VIÐ freistingum gæt þin
og falli þig ver,
því freisting hver unnin
til sigurs þig ber.
Gakk þruggur rakleitt
mót ástríðu-her,
en ætíð haf Jesúm
í verki með þér.

2. Hinn vonða soll varast,
en vanda þitt mál
og geymdu nafn Guðs þíns
í grandvarri sál;
ver dyggur, ver sannur,
því Dróttinn þig sér,

haf daglega Jesúm
í verki með þér.

3. Hver sá, er hér sigrar,
skal sigurkrans fá;
í trúnni vér vinnum,
þótt verði margt á;
því sá, er oss hjálpar,
við hrösun oss ver.
Ó, hafðu þinn Jesúm
í verki með þér.

233.

Lag: "Nearer, my God, to Thee."

HÆRRA, minn Guð, til þín,
hærra til þín,
enda þótt öll sé kross
upphæðin mín;
hljóma skal harpan mín:
:: hærra, minn Guð til þín ::
hærra til þín.

2. Villist eg einun frá
vegmóður, einn
köld nótt sé kringum mig,
koddí minn steinn,
heilög sé heimvon mín:
:: hærra, minn Guð, til þín, ::
hærra til þín.

3. Sofanda sýn mér þá
sólstigans braut,
alfaðir, upp í þín
eilífa skaut;
hljómi þá hátá min.

.,: herra, minn Guð, til þín
herra til þín.

4. **Arfa og lafar.**
ungur af beð; st
guðshús úr grynni
gláður eg hlóð.
Hver og ein þó
.,: hefur mig,
herra til þín.

5. Lyfti mér fengst
lukkunnar hjól,
upp yfir stund og stað,
stjörnur og sól,
hljóma skal harpan mín.

.,: herra, minn Guð, til þín
herra til þín.

.,: Lærdómstími æfin er.

LÆRDÓMSTÍMI æfin er,
ó, minn Drottinn, veit eg geti
numið alt, sem þó
þína speið
Gef eg sannleiks
gef í viku og máð eg daga.

2. Vinnutími æfin er.
Ár og síð á lífstíð minni,
Drottinn þinn til dyra þér.
dyggilega gef eg vinnu
Gef mín störf til þína
gef þau út þitt ríki þitt.

3. Reynslutími æfin er

Ó, minn Guð, mig veikir leiðdu; gegnum böð sem sýttir mér, mína leiðir þetta greiddu. Veit, í trú og vaka þú, veit, eg sigri góttan þú.

4. Náðartími þér er.

Að því, Drottinn, lát mig hyggja, sú að nauðsyn mest er mér, miskunn þína í tíma að þiggja. Yfirbota um mér, herra, æfidagar fyr en þverra.

Lag: Hver, sem þú ert Guð þinn.

Ó, þú lífgjafinn Adams son, þú ástríkastí Jesú, mín trúar-angur þig og endurlausnar-krafting þin. Æ, lát þinn anda leiða mig um ljós og náðar hjartan.

2. Lát þú ei hefndis-glysinguma, æ, geym þú mig í fatni þér, mér innræt sannleik og þinna er eynd og hvíli hjarta þín svo ljósi þeirra lýsi mér, þá leiðin myrk og tonvold er.

3. Mitt hold er veitt í hefndis-stríði, mig herklæð, Drottinn þíni vörn. Svo þinni rödd í hjarta þínu þin hönd mig styrkt líkmarþögn. Ó, herra, vermt þú hjarta mitt við helga náðar-brjóstið þitt.

4. Lát elsku þinnar ímynda skina,
 ó Jesú gætt í hjarta mér;
 og þar synslu-dagar dvína
 og þans bylgjur hreifa sér,
 æ svala náðarþyrstum þá,
 mér þinnar líknar straumum á.

236.

Með sínu lagi.

EG geng í hættu, hvar eg fer,
 ó, haf það, sál, í minni;
 við fótmál sérhvert óvin er
 með egndri snöru sinni;
 hans vélráð vöðalig
 í voða fella mig,
 ef Guð, mitt vígi, gleymist mér;
 eg geng í hættu, hvar eg fer.

2. Eg geng í hrelling, hvar eg fer,
 og hlýt við synd að stríða,
 og hirting, sem er makleg mér,
 eg marga hlýt að líða.
 oft felmtri fyllist eg,
 sé færan hvergi veg,
 þá grátheims þokan geigvæn er;
 eg geng í hrelling, hvar eg fer.

3. Eg geng mót heli, hvar eg fer,
 á hverjum æfidegi;
 æ, fyrir dyrum dauðinn er,
 mér duga varnar eigi.
 Fyr vonum veffang eitt,
 úr veröld fær mig leitt,

svo geigvæn opnast gröfin mér;
eg geng mót heli, hvar eg fer.

4. Eg geng í heimi, hvar eg fer,
með helgum englaskara;
ei þorir djöfull móti mér
og myrkra völd að fara.

Burt, sorg og sít, mér frá;
mér sveitin öflg er hjá,
er grandi mig og glötun ver;
eg geng með englum, hvar eg fer.

5. Eg geng í heimi, hvar eg fer,
með herra Jesú mínum;
hann styrkir mig og stöðugt ver
með styrkum armi sínum.

Hans feril feta eg,
í friði geng minn veg,
þótt grandi spái gjörvalt mér;
eg geng með Jesú, hvar eg fer.

6. Eg geng til himins, hvar eg fer,
ó, hjarta, kvíð þú eigi; [fer,
eg þangað kemst, sem endir er
á öllum þrautavegi.

Burt, heimsins heimskuprjal,
til hæða stefnir sál;
ei glys þitt, veröld, geðjast mér;
eg geng til himins, hvar eg fer.

237.

Lag: "Lead, Kindly Light."

SKÍN, ljósið náðar, myrkrin grúfa
grimm,

ó, lýs mér leið;

heimsins synd og krossins þraut.

“Hér ef þú með honum lifur,
hans þá dýrð þín seinna bíður.”

2. Vertu trúr í trúnni að stríða,
treystu fast þinn Jesúm á;
hrind þú frá þér hrygð og kvíða,
herra þínum vík ei frá.

“Ef þú trúnni haldið hefur,
hann þér sigur-djásnið gefur.”

3. Vertu trúr í kærleik Kristi,
kærleiks hans þú feta þraut;
hann þeim jafnvél hjálpa þyrsti,
hans er gjörðu mesta þraut.

“Þú í elsku ef stöðugt stendur,
styrkur Guðs þér æ er sendur.”

4. Vertu trúr í von og glaður,
varla nein þótt sjáir ráð;
það, sem enginn megnar maður,
megnar Drottins, öflug náð.

“Bygt á sandi, sá ei getur,
sína von til Guðs er setur.”

5. Vertu trúr, já trúr til dauða,
trúr, er kemur dauði þinn;
stutt og fljót er stundin nauða,
stór og löng er eilífðin.

“Sá til dauða er dyggur stríðir,
dýrðar-krónu fær um síðir.”

239.

Lag: 8110u, sjáðu staðirinn í 1811.

MIG lát, Jesú, með þér ganga,
mega rekja fótspor þín,

svo í lífsins stríði stranga
 styttist þrautasporin mín,
 Lát mig ganga á ljósum degi,
 lát mig ganga á kærleiksvegi;
 gakk þú æ á undan mér,
 eg svo megi fylgja þér.

2. Mig lát, Jesú, með þér líða,
 mega þera hér þinn kross,
 svo eg eftir sáran kviða
 síðar öðlist gleðihnoss.
 Eftir táraskúr úr skýjum
 skín þín sól með geislum hlýjum.
 Hér ef ber eg þraut með þér,
 þín mun gleði veitast mér.

3. Mig lát, Jesú, með þér deyja,
 minn þú dauða sigrað fékst;
 stríðið, er eg átti að heyja,
 í það fyrir mig þú gekst.
 Lát mig burt frá löstum deyja,
 lífs á meðan hlýt eg þreyja;
 lát mig deyja lífs með þér,
 líf þú aftur svo í mér.

4. Mig lát, Jesú, með þér lífa,
 með þér rísa dauða frá;
 lát þú engil bjargið þífa,
 brjósti mér er liggur á.
 Einn sé jafnan okkar vilji;
 okkur líf né dauði ei skilji;
 lát mig ætíð lífa þér,
 lífið þitt svo veitist mér.

240.

Lag: "Abide with me."

VER hjá mér, herra, dagur óðunn dvin;
ó, Drottinn, eg hef lengi saknað þín;
í æskuglaumnum gleymdi sál mín þér;
í gleðidraumnum ugði' eg lítt að mér.

2. Þó lukust upp mín augu, herra
kær,

hve ásýnd þín var náðarrík og skær;
ó, hvílik sæla hresti' og gladdi mig;
ó, hvílik sæla, Guð, að finna þig!

3. Ó, herra, dvel nú það sem eftir er,
og aldrei frammar lát mig týna þér,
því mér er betri kyöl við Jesú kross,
en konungstign, ef misti þvilíkt hnoss.

4. Senn slokna öll mín litlu gleðiljós,
og líf mitt fjarar senn við dauðans ós,
—og húmið stóra hylur mína brá:
Ó, herra Jesú, vertu hjá mér þá.

241.

Lag: Rís upp, mín sál, og bregð nú blúndi.

ÞINN vil eg, Jesú, jafnan vera,
þig jafnan elska af hjartans rót;
eg vil þitt ok með auðmýkt bera
og allri freistni stríða mót;
eg auðsveipinn vil iðja hér
það alt, sem heimatár þú af mér.

2. En viljinn er í veikju gildi,
mig vantar kraftinn, Drottinn minn;
því kom til mín með kærleiks mildi

og kraft af hæðum veit mér þinn.
Til sérhvers góðs eg ófær er,
ef ei þú, Jesú, hjálpar mér.

3. Æ, styrk þú viljann, styrk þú trúna,
æ, styrk mig heimsins vélum gegn;
æ, styrk mig, leið mig braut mér búna,
þótt brjóstið hrelli sorgin megn;
æ, styrk þú mig í stríði' og neyð,
æ, styrk þú mig í lífi' og deyð.

242.

Lag: Far, helmur, far sæll.

FAR, veröld, þinn veg,
að vera þér háður nú afsegi eg;
þeim byrðum, sem þú hefir bundið á mig,
eg burt snára frá mér og einkis met
þig.

Eg hverfa vil frá þér og hafna þér nú;
:: burt, hégómi, þú. ::

2. Ó, veröld, hvað valt
og vesalt og fánýtt er glysið þitt alt;
ei annað en brothætt og gljáandi gler
og glæsileg vindbóla' og skuggi það er;
ei annað en hismi, þótt hnoss sýnist nú;
:: burt, hégómi, þú. ::

3. Hvað æfi mín er,
hin óvissa svípstund, sem kemur og fer?
Hvað sorg mín og kæti' og þau verk,
er eg vinn,
mín viturleg forsjá og áhugi mín?

Hvað strit mitt og húgsýki, er hrellir
á mig nú?

::: Burt, hegómi, þú.

4. Þú gull, ert það góð,
sem gjarnast er dyrkað, en völtust er,
þú stoð;

þú ljómandi moldin, þú heimskingja
oft harðastum þínum ert elskendum
kross;

að treysta þér, háskaleg heimskan er sú;
::: burt hegómi, þú.

5. Hvað upphæðin er þú
Hvað eru þau djásnin, sem heims tign-
in berir

Þú virðing, þrátt öfund að baki þér býr,
en blítt mót þér hræsnin að framan æ
snýr:

að halda þig farsæld, er heimskuleg trú;
::: burt, hegómi, þú.

6. Þú hylli, sem hátt,
þeim hreykir, er síðan þú legir svo
brátt,

þú hverfandi gufa, þú fjúkandi fis,
þú faðmar og afrakir sífellt á mis.
Þá heimska má kalla, sem hafa á þér
trú;

::: burt, hegómi, þú.

7. Þú vínfengi valt,
sem veröldin lætur í málæti fált,
þú svikarinn fagri, sem hrossin svo blítt,

að bregðast í nauðum þér löngum er títt;
á heitorðum þínum eg hefi enga trú;
:: burt, hégómi, þú. ::

8. Þú holdsgleði hætt,
þú hefir svo márgan að endingu grætt,
já, tendrað þann neistann, er svikinni

að síðustu gjörst hefir eilífðar bál;
í háskann þú leiðir, þótt hýrt brosir nú;
:: burt, hégómi, þú. ::

9. Því far þú mér frá,
þú fláráða veröld, þig hætti eg að þrá;
mig frammar ei gleþja né ginna þú skalt,
um glys þitt ei hirði eg né ágæti valt;
mig fýsir að komast af fallhætri braut
:: í frelsarans skaut. ::

10. Um endalaus ár
þar eilífa miskunnin þerrar mín tár;
þar sumár ei þrýtur og dagur ei dvin,
því dýrðarsól eilíf þar vermir og skín.
Ó, sigur, ó, fögnuð, að flytjast úr þraut
:: í frelsarans skaut. ::

243.

Lag: Hætt fyrir herrans er.

Á Guði traust mitt einum er,
hann ilt ei lét mig henda;

hvort lán eða ólán hlýt eg hér,
mér hann það veit eg senda.

Á föður milda máttarhönd

eg mig skal jafnan reida;

hann mína svo að ending önd
í æðstan frið mun leiða.

2. Á einum Guði er öll mín von;
eg einum Guði treysti
fyr' Jesúm Krist, hans sanna son,
er syndum frá mig leysti;
hann sigrað hefir satans mátt,
mér svo ei næðir að granda.
Á Drotni þeim skal dag og nátt
með djörfung von mín standa.

3 Þótt hætta dynji og hörmung á,
það hug minn skal ei græta;
á Jesúm Krist eg kalla þá;
hann kvöl vill mína bæta.
Í herrans nafni hvíld og frið
eg hlýt, þá stund er komin,
mun svo hans lúður vakna við
í vegsemd himins. Amen.

244.

Lag: A Guð alleina.

Á Guð hinn góða
með gleði, set eg traust;
hans lof vil ljóða
af ljúfum hug og raust.
Hvert mein, sem mætir,
hans milda, föður þel
úr böli bætir
og braut mér greiðir vel;
minn Guð minn gætir,
þótt geysi neyð og hel.

2. Son Guðs hinn góði,

er gaf í dauða sig,
 með benja blóði
 frá bölvun keypti mig.
 Eg er hans eiginn,
 því af mér sleit hann bönd;
 hann visar veginn
 og veika styrkir önd;
 mig fús og feginn
 eg fel hans líknarhönd.

3. Mér hjálp að hlýða
 þér, hjartans faðir minn;
 mig styrk að stríða
 og stunda vilja þinn.
 Lát, Guð, ei ginna
 mig glysið heims frá þér;
 svo veit mér vinna
 hvert verk, sem kristnum ber,
 unz lífs ár linna
 og leið alls holds eg fer.

4. Það huga hreldan,
 æ hugga lát þú minn,
 að syndum seldan
 mig sonur leysti þinn.
 Kenn mér að meta
 og mikla gæzku þá,
 þann feril feta,
 að friði megi eg ná,
 og glaður geta
 minn gráfar beð lagst á.

5. Mér gef með gleði
 að ganga veröld frá;
 af gæzkugeði

seg, Guðs son, við mig þá:

“Mitt blóð, þíns bróður,

þér, þrotin öll gaf kvitt;

minn sælusjóður

er síðan óðal þitt;

kom, Guðs vin góður,

og gakk í ríki mitt.”

245.

Með stau lagi.

GEGNUM hættur, gegnum neyð

göngum, Krists menn, vora leið.

Hvorki blöskri böi né kross,

brauðið lífsins styrkir oss.

2. Hræðumst engin sötgar sár,

sérhvert bráðum þorann tár.

Ótti hreki' eiss ei af braut,

orkan vaxi' í hverri þraut.

3. Hugprúð gleðjist hjörtu mædd,

herskrúðanum Drottins klædd.

Berjumst hart; ei hríð er löng;

hún mun enda' í gleðisöng.

4. Áfram því með dug og dáð,

Drottins studdir ást og náð.

Sé hann með oss, ekkert er

óttalegt; þá sigrum vér.

5. Gegnum hættur, gegnum neyð

göngum, Krists menn, vora leið.

Hvorki blöskri böi né kross,

brauðið lífsins styrkir oss.

246.

Með sínu lagi.

HVE gott í Jesú ástarörmum
sem ungbarn veikt að blunda fá
og hans í friðarfaðmi vörnum,
að finna hvíld, er nauðir þjá!
Hví, sál mín, hugsjúk viltu vera?
Hann vill hið stríða með þér bera;
hans blessuð líkn ei breytir sér;
þér trygð hans blíð ei brugðist hefur,
hann blóð sitt þér að veði gefur,
að guðleg náð eingleymi þér.

2. Vör þá, mín sál, með glöðu geði
og glöð þig fel í Jesú skaut,
lát þig ei svifta þeirri gleði
um þynnum stráða æfibráut,
að Guð þínum hefir tár þín talið,
og til þess fyrir Krist þig valið,
að verðir þú hans blessað barn.
Af mildi er hann og miskunn ríkur,
þú mátt því treysta, að þig ei svíkur
í neyð sá faðir náðargjarn.

247.

Lag: Hjartad, þankar, hugur, stáhl.

ÞEGAR aðstoð alla brestur
og mér líknað menn ei fá,
einn er vinur allra beztur
eyndabæði mínum hjá,
faðirinn Drottinn himna há,
hann, sem þerrar öll mín tár,

tekur hjartans tali frá móti; þú heyrir þá
tungan veik þótt stíðna hljóti.

2. Hörmung öll sem hugann réyrir,
hjálp þá manna farin er,
andvarp hvert, sem enginn heyrir;
augljóst stendur fyrir þér.
Ei þótt skiljist orðið mitt;
eyrað, Guð, það heyrir þitt;
kemst að þínum kærleiksbrunninu;
kvakið mitt frá hjartans grunni.

3. Jeg vil iðja' í Jesú nafni;
Jesú nafnið styrkir mig;
jeg vil biðja' í Jesú nafni,
jafnt á gleði og ranna stig.
Þótt eg mæðast hljóti hér,
himnum ástærilífstíð þveður engus
fylling minnar í faðeg vonar;
faðir, vegna Krists, þíns sonar.

247. **Með stau lagt.** Höggnisvef. III.

248. **VIII.** Mótlæti og huggun.

248. **Með stau lagt.** Höggnisvef. III.

ÞAD er svo oft í dauðans skuggadölum,
að dregur myrkva fyrir lífsins sól;
mér sýnist lokað ljóssins gleðisölum,
öll lokin sund og fokið hvert í skjól.
Ó, Guð, lát enn þó ætíð skína

mér opinn himin þinn, að dýrð eg sjái
þína.

2. Það er svo oft á þröngum lífsins
brautum,
að þróttinni vantar til að hjálpa sér;
eg kemst ei fram úr freistingum og
þrautum,
eg fell, eg hnig, ef þú ei bjargar mér.
Ó, Guð, lát andanin ofan stíga
og anda styrkja minn, þá niður vill
hann hníga.

3. Það er svo oft í háum heimsins
glæmi,
að heyrist ekki lífsins friðarmál.
Það heyrist ógnárys í tímans straumi,
en engin rödd, en friði hrelda sál.
Ó, Guð, lát hlóm þinn hærra gjalla,
að heyri' eg þína raust mig elskubarn
þitt kalla.

4. Og þegar dauðans svefn á augu
sigur,
þá sýn mér opinn dýrðar-himin þinn.
Og þegar hold mitt þreytt til hvíldar
hnígur,
ó, þinn send anda til að styrkja minn.
Og þegar lokast aftur eyra,
þitt evangelíum um Jesúm lát mig
heyra.

og þreytt af krossins byrði,
 ei vanmegnastu, vertu' ei hrædd,
 þótt vilji Drottins yrði;
 þrey, þol og lið, bið, vona, bið;
 þitt böl fær góðan enda;
 þá neyð er hæst, er herrann næst;
 þér hann mun fögnuð senda.

2. Þótt finnist langt að liða þér,
 það litil stund má heita.
 Þess gæt, að eilífð eftir fer;
 þar æ mun Drottinn veita
 oss unun þá, sem aldrei má
 upp hugsa mannlegt hjarta.
 Ver kyr í lund, sú kemur stund,
 sem kveikir ljósið bjarta.

3. Í Jesú nafni bið og bið,
 því brátt þinn ástvin kemur.
 Ef ásýnd hans þér birtist blíð,
 hvað böl þitt stillir fremur?
 Hann græðir sár og sorgar tár
 ei sífelt lætur renna.
 Þinn hug við allt það hugga skalt,
 sem hans þér orðin kenna.

250.

Með sinu lægt

ÁR og síð eg er í voða,
 ár og síð þó náð til boða;
 aldrei sorg og angist þver,
 aldrei dylst þó Jesús mér.

2. Ávalt synða eymd mig grætir,
 ávalt Jesús mein það bætir;

ávalt þreytir æfileið,
ávalt léttir Jesús neyð.

3. Stundum hrygð er ströng í geði,
stundum brjóst mitt fyllist gleði;
tíðum hjartað örótt er;
ávalt huggun trúin lér.

4. Sorg og gleði saman fara,
sætt og beiskt í æfikjara
bikarinn er byrjað mér,
blandað lán mitt hlutfall er.

5. Jesú, sjá, hve jeg má gráta,
Jesú, virztu hjá mér láta
trúna' á þig, mín blessuð borg,
buga kvíða minn og sorg.

251.

Lag: "Jesus, Lover of my soul."

SALAR minnar sanni vin,
sæti Jesús, leyf þú mér,
þegar eg af þrautum styn,
þýða hvíld í faðmi þér.
Meðan fara fram hjá el,
fel mig þar ó, Jesús minn.
Leið mig gegnum harm og hel
heim í dýrðar-salinn þinn.

2. Þú ert eina athvarf mitt,
öll mín von er byggð á þér.
Þungar raunastundir stytt,
styrk og huggun veittu mér.
Án þín get eg ekki neitt;
án þín hvergi huggun finn.

Leyf mér hneigja höfuð mitt,
hjártans vin, í faðminn þinn.

3. Jesú minn, þú ert mér allt;
upp hinn fallna reis og styð;
veikum, blindum við þig halt,
veittu hryggum sannan frið.

Á mér liggur sekt og synd,
saurugt margt og rangt eg vinn.
Frá þér ströymir lífsins lind,
ljúf og tær, ó, Jesú minn.

4. Náðin þín, minn herra há,
hylur alla mína synd.

Gef mér kraft og græð mín sár,
gef mig þryði æ þín mynd.

Hreinsa, lát mitt hjartað kalt,
Ó helgan lífsins straum frá þér,
Veit að gott og göfugt allt
grói' og vaxi' í hjarta mér.

252

Með sínu lagi

Ó, hvert skal eg flýja, þá hjartað er
breytt?

Ó, minn Guð, hinum bágstöddu bjarga!

Þú, Guð, einn fær huggun í hörmun-
um veitt.

Því að sorgin, hún meðir svo marga.

2. Já, þeir eru sálir, er sorgin legst á.

Ó, minn Guð, hinum bágstöddu bjarga!

Þeir hreldu, kvað frelsarinn, hugsvöðun

fá.

Því að sorgin, hún meðir svo marga.

3. Nú ógnarlegt reiðarslag hefir mig
hitt.

Ó, minn Guð, hinum bágstöddu bjarga!
Þú, Drottinn, ert einasta athvarfið mitt.
Því að sorgin, hún mæðir svo marga.

4. Ó, Drottinn, eg bið þig, mig yfir-
gef ei.

Ó, minn Guð, hinum bágstöddu bjarga!
Við brjóst þitt eg ligg, hvört eg lifi
eða dey.

Því að sorgin, hún mæðir svo marga.

253.

Með sínu lagi.

Ó, þá náð, að eiga Jesum
einkavin í hverri þraut!

Ó, þá heill, að halla mega
höfði sínu í Drottins skaut!

Ó, það slys, því þrossi' að hafna,
hvílikt fár á þinni braut,

ef þú blindur vilt ei varpa
vón og sorg í Drottins skaut.

2. Eigir þú við böl að búa,

biðir freistni sorg og þraut,

óttast ekki, bænin ber oss

beina leið í Drottins skaut.

Hver á betri hjálp í nauðum?

Hver á slíkan vin á braut,

hjartans vin, sem hjartað þekkir?

Höllum oss í Drottins skaut.

3. Ef vér berum harm í hjarta,
hryggilega dauðans þraut,

þá hvað helst er herrann Jesús
 hjartans fró og líknar skaut.
 Vilji bregðast vinir þínir,
 verðirðu einn á kaldri bráut,
 flýtt þér þá að halla og hneigja
 höfuð þreytt í Drottins skaut.

254.

Lag: Faðir vor, sem á hinnum ert.

HANN lifir, sem til lífs mér dó;
 hann lifir, það er hjarta fró,
 er gleðin blíð á burtu flýr
 og baki við mér heimur snýr;
 eg huggast vil og hugsu þá:
 Mér hjálp er víð, því Krist eg á.

2. Hann lifir, sem til lífs mér dó;
 hann lifir, það mér veitir ró,
 er hræðast verð eg veikleik minn
 og vanmáttkan til góðs mig finn;
 mín huggun þá sú hugsun er,
 að hjálpar Jesús veikum mér.

3. Hann lifir, sem til lífs mér dó;
 hann lifir, af því hlýtt eg ró
 þá sviða valda synda spjót,
 er samvirkunni drífa mót;
 eg veit, að hann sem deyddi deyð,
 með dauða syndar eyddi neyð.

4. Hann lifir, sem til lífs mér dó;
 hann lifir, það er hreldum ró,
 er ástvinir, sem á eg hér,
 á undan kallast burt frá mér.

Það huggar mig; Eg ástvin á,
sem aftur vill mér gefa þá.

5. Hann lifir, sem til lífs mér dó;
hann lifir, sú er huggun nóg;
er dapur ógnar dauðinn mér,
eg djarfur honum móti fer,
og segi: Vertu velkominn,
eg veit, þig sendi Jesús minn.

255.

Lag: Hættli fyrir herrans er.

Á einum Guði er allt mitt traust,
eg engu skál því kviða.

Mitt hjartans angur efalaust
hans ástin þekkir bliða.

og á mig harma efnin vönd

þótt ærin vilji leita,

Guðs almáttuga hægri hönd
því hægt kann öllu að breyta.

2. Hið innra sál mín angur bér;

eg oft má til þess finna;

hún kvíðir þungum heindum hér,

þó er hún nam til að vinna.

Min samvizka óttast, synda grönd,

þær sorgir hugann mæða;

en Drottins ein má hægri hönd,

min hjartasárjn græða.

3. Hið ytra' er höld af hármu þjáð,

að herðum, krossinn þrengir,

og því meir bilar þol og dáð

sem þrautafimann lengir;

en ekkert finst um lög né lönd

er linun veita meg,
míns nema Drottins hægri hönd;
um hjálp hún synjar eigi.

4. Eins manna stöð og styrkur
það stofnar oft til nauða; [bregzt;
með sorgum æfin áfram dregst
og endar loks með dauða.
Við hold er skilja hlýtur önd
og hérvist ljúka sinni,
Guðs almáttuga hægri hönd
þá hjúkri sálu minni.

5. Í mínum Guði eg huggun hef
í hverri neyð, sem mætir;
á vald hans mig og vilja eg gef,
því veit eg, hann mín gætir;
þótt synda, eynda og sorga bönd
mig særa vilji og meíða,
Guðs almáttuga hægri hönd
mun hjálpa og þau af greiða.

6. Sá Guð er trúr, sem trúir eg á;
eg treysti ei öðrum herra.
Hans blessuð forsjón bezt mun sjá,
nær bölið mitt skal þverra.
Sem aldan hafs þótt æði að strönd,
ei of langt komist getur,
sín takmörk Drottins hægri hönd,
eins hverri mæðu setur.

7. Nú lofa eg Guð; eg fékk nú
nú finn eg engan kvíða; [fríð;
eg veit, mér Drottinn veitir,
því vil eg þreyja og bíða;

min annast Jesús efnin vönd
og allan mýkir trega;
hans almáttuga hægri hönd
mér hjálpar eilíflega.

256.

Lag: Óvinnanleg borg er vor Guð.

Þú, Guð, ert minn, eg á þig að
eg er í höndum þínum;
mitt veika hjarta huggar það
á harmaferli mínum.

Eg veit, þitt voldugt ráð
er vízka dýr og náð;

því gleðst eg, Guð, í þér,
er gleðisólin mér
í heimi hverfur sýnum.

2. Þótt hrygðar dimm mig skelfi
mig skal ei vonir breyta. [ský,

í þinnar ástar faðm eg flý,
og finn þar skjólið bezta.

Sem barn við móður barm

þar bættan fæ eg harm;

þar hlýt eg heilla gnótt,

þar hvílir sál mín rótt

og öblast unan mesta.

3. Þú grátum börnum gleymt ei
ó, Guð, minn harm það bætir; [fær,

þin blessuð hjálp og hlíf er nær

í hverri neyð, sem mætir.

Burt, hrygð, úr hjarta mér,

min huggun Dróttinn er;

hans eilíf ást og náð.

mitt annast gjörvalt ráð;
hann mér til góðs mig grætir.

257.

Lag: Sæti Jesú, sjá oss hér.

ÉG er Guðs og Guð er minn,
Guði frá mig ekkert skilur;
undir krossi frið eg finn,
födurþel sitt Guð ei dylur;
kærleiks vafinn er eg örmum
einnig mitt í neyð og hörmum.

2. Guðs börn sá í tárur titt
tímans hér á köldum vétri;
en er sælusumar blitt
síðar skín í löndum betri,
æðst og dýrust unaðsgæði,
upp þau skera af tára sæði.

258.

Lag: Ó, Guð, þér hrós og heitur ber.

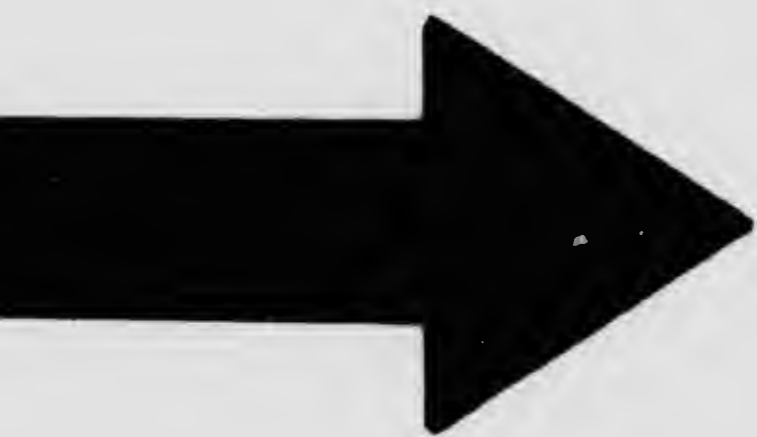
ÞÚ græddir alla auma menn,
sem á þig trúðu, Jesú minn;
en söm er líkn þín sífellt enn,
og samur enn er máttur þinn.

2. Því skal það einka-ahvarf mitt
í allri lífsins neyð og þrá,
til þín að hverfa og hjálprað þitt
í heitri trú að kalla á.

259.

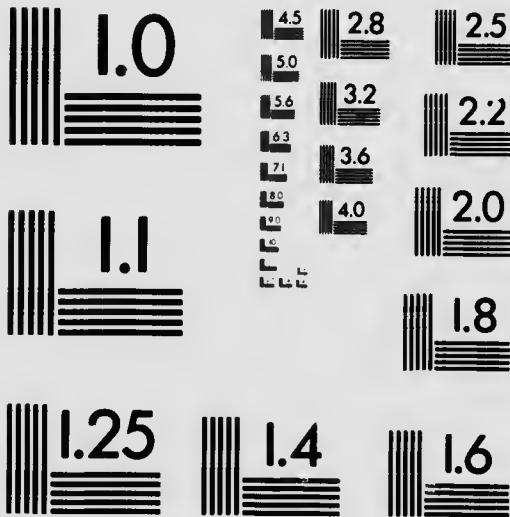
Lag: Enn í trausti elsku þinnar,
UPP til þín, sem öllum hefur
eilíft bóid hjálparráð;

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

upp til þín, sem öllum gefur
andar svölun, líf og náð,
sig úr djúpi sorgar hefur
sál mín örmædd, hreld og þjáð.

2. Þér eg niður fell við fætur,
friðar hæsti gjafarinn;
þar mín öndin þreytta grætur,
þar minn gríðastað eg finn;
vinn þú mínu bæti bætur,
beztu vinur, Jesú minn.

3. Ó, mig þjáir eynd og mæða,
ó, mig hrellir böl og synd;
ótal sár mér aumum blæða,
önd mín stynur, veik og blind;
hana að eins eitt má græða:
Unda þinna blessuð lind.

4. Lít í náð til meina minna,
mildi Jesú, líknarhár;
ó, eg lít til unda þinna,
er mín blæða harmasár,
lát mig huggun hjá þér finna,
hörmunganna þerðu tár.

5. Þú einn veizt, hvað þjáðu hjarta
þrengir bóls á huldri leið.
Eg vil biðja, en ekki kyarta
undir minni þungu neyð;
lát þíns friðar ljósið bjarta
lýsa mér um reynslu skeið.

6. Helgrar trúar sönnu sæði
sá þú djúpt í hjarta mér;
veit mér þrek og þolinmæði,

þegar neyð að höndum þer;
veit, þinn, Jesú, veg eg þræði,
veit eg deyi' í faðmi þér.

260.

Lag: A, hendur fel þú hönum.

Þú einn, í ljós er leiddir
það líf, er aldrei dvin,
og sjálfan dauðann deyddir,
ó, Drottinn minn, til þín
eg leita lífs í mæðum,
því líf og sál er þreytt;
æ, send mér hjálp af hæðum,
er huggun fái veitt.

2. Eg stend í þungu stríði,
og styrk mig bréstar þrátt,
mig særir súr og kviði;
ó, sjá, hve eg á bág,
því synd og sorg, og mæða
mig sífellt leitast á;
en ótal undir blæða
og öndu veikast þjá.

3. Eg hlyt það hrældur finna,
að hjarta mitt er spilt;
eg ei má yfirvinna
það allt, er fær mig vílt.
Ó, send mér viltu sanna,
að sjá þú réttu leið,
og fjötur freistinganna
af fótum mínum greið.

4. Þitt lífsins ljósið hjarta
æ, lát þú, Drottinn minn,

í mínum hug og hjarta
 æ hafa bústað sinn;
 á friðar leið það lýsi
 um lífsins sporin myrk
 og réttan veg mér visi
 með von og trúarstyrk.

261.

Lag: Övnananleg borg, er, vor, Guð.

KOM, huggari, mig hugga þú,
 kom, hönd, og bind um sárin,
 kom, dökk, og svala sálumínú,
 kom, sól, og þerra tárin,
 kom, hjartans heilsulind,
 kom, heilög, fyrirmynd,
 kom, ljós, og lýstu mér,
 kom, líf, er æfin þver,
 kom, eilífð, bak við árin.

262.

Lag: Þín miskunn, ó Guð.

ÚR djúpinu kalla eg, Drottinn, til þín
 í dýrðinni himnesku þinni.
 Ó, virztu úr hæðum að heyra til mín
 og hyggja að grátbeiðni minni.

2. Eg reiði mig, Guð, ei á réttlæti mitt,
 mig reiði' eg á gæzkuna þína;
 og bið þess að auglitið blessaða þitt
 þú bjart látir aftur mér skína.

3. Sjá, djúp eins og höfin og há eins
 og fjöll
 er hörmungin, neyðin og syndin,

en stærri' er en geimur og eilífðin öll;
þín eilífa miskunnarlindin.

263.

Lag: Sjáðu, sjáðu, faðirinn fríði.

KOM, og berðu kinnar mínar.

Kom, og hugga grátinn mig.

Kom með helgar hendur þínar,

hjálp mér! nú bið eg þig:

Kom þú, athvarf allra manna,

örugg hjálp, og lífið sanna.

Kom með friðarfaðminn þinn,

frelsaðu mig, Jesú minn.

IX.

Dauði og eilífð.

1. Kristilegur viðbúnaður.

264.

Með sínu lagi.

UM dauðann gef þú, Drottinn, mér

eg dag hvern hugsa megi:

að brátt mín lífstíð lifin er,

það lát mér gleymast eigi;

mitt hjarta upplýs, herra minn,

að hræðast kuðni' eg dóminn þinn,

er hefst á hinna degi.

2. Sem þverhönd ein er æfin breið,
mig allfátt kann að hugga,

og löngum þreytir lífsins skeið,
 en launsvik fjendur brugga.
 Svo stutt og fallvölt æfin er,
 að einkum henni líkja ber
 við skjótt burt horfinn skugga.

3. Vort æfiblóm er sorg og sít
 og svo sem grasið vallar;
 vort líf sem ræða liður út
 og lesnar sögur snjallar;
 sem fuglar burtu fljúgum vér,
 eins fljótt og straumur hraðast fer
 Guð menn úr kífi kallar.

4. Þótt margir menn í heimi hér
 sig hégómlega mæði,
 sú fyrirhöfn til einkis er,
 sinn auð og ríkdómsgæði
 þeir vita' ei hót, hver hljóta skal.
 Mér, herra, kenn mitt dagatal,
 svo vísdóms veg eg þræði.

5. Þú ert, minn Guð, mitt athvarf
 eg aðstoð þinni treysti; [bezt,
 ver gleði sálar minnar mest,
 ver mínum veikleik hreysti;
 hjálp mér í dauðans döpru þín,
 ó, Drottinn, varðveit sálu mín,
 er sjálfur son þinn leysti.

265.

Lag: Um dauðanu gef þú, Drottinn, mér.

Mín lífstíð er á fleygiferð,
 eg flýti mér til grafar;
 að litlum tíma líðnum verð

eg lagður nár án tafar.
 Þú dauðleg vera, dvel ei þá,
 þinn dauða fljótt að minnast á.
 Það ráð er þörf að hafa.

2. Eins og þú vildir óska þér
 í andláts síðstu mæði,
 að lifað hefðir, lifðu hér
 í lukku' og þratum bæði.
 Öll hefð og metorð heimsins þá
 sem hismi verða metum á
 við hinna vegin gæði.

3. Þótt að oss saki sótt og hel,
 vér samt því megum trúa,
 að hér ef lifað höfum vel
 oss heim er gott að snúa
 til Drottins, og í dýrðarvist
 frá dauða leystir fyrir Krist
 við sælu' og blessun þúa.

266.

Lag: Hver veit, hve nærri' er æfi endi.

HVER veit, hve nærri' er æfi endi?

Sem örskot flýgur tíðin hjá.

Hve fljótt mér borð fær að hendi,

að falli mitt hið veika strá!

Mér afdrif síðast gef þú góð.

ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

2. Í morgun lifa eg fór á fætur,
 þó fundist nár eg get í kyöld,
 því eins um daga' og dimmar nætur
 æ dauðans reidd er höndin köld.

Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

3. Æ, kenn mér, Drottinn, daga
hvern dag að gjöra yfirbót, [að telja,
og Jesú kross mér verju velja,
er vopni dauðans geng eg mór
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

4. Í tíma lát mig, herra, hafa
svo húsi mínu ráðstafað,
að búið geti' eg burt án tafa,
er banastundin kemur að.
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

5. Þinn himin sætan hjarta mínu,
en heiminn beiskan vera lát,
þótt oti veröld yndi sínu,
á eilífð veit eg hafi gát.
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

6. Æ, virztu mína vonzku' að
hylja,
með verðleik Jesú, faðir kær,
og lát mig svo við syndir skilja,
að sálu tjón ei búi þær.
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

7. Í blóðgum Jesú benjum veit eg
mér búið skjól og griðastað,
á vængjum trúar þangað þreyt' eg,
svo þori fjendur mér ei að.

Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

8. Minn ástvin Jesús elskulegi,
mér ástarfaðm ei lokar sinn;
á hans eg þreifa síðu' og segi:
"Minni sanni Guð og Drottinn minn."
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

9. Í skírnarlang mig helgri hefur
minn herra Jesús íklætt sér;
sú vígsla dýr mér vissu gefur,
að vinur Guðs og barn eg er.
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

10. Sinn líkam Jesús lét mig næra,
hann lét sinn dreyra svála mér.
Ó, hvílik náð, þess herra kæra
í hjarta nú er þú er.
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

11. Svo komi þá minn dauðadagur,
nær Drottinn vill, eg glaður fer;
því Krists með dreyra fossi fagur
mér ferðaskróði keyptur er.
Mér afdrif síðast gef þú góð,
ó, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

12. Í þér, ó, Guð minn, glaður
þreyi' eg;
mig guðleg styður náðarhönd;
í þér, ó, Guð minn, glaður dey eg;
nú getur hel ei sakað önd;

þú afdrif síðast gefur góð
mér, Guð minn, fyrir Jesú blóð.

267.

Með sínu lagi; eða:
Guða son kallar; komið til mín.

AD kvæða heim sem kristnum þér
um kvöld og morgun lífsins er
jafn erfitt æ að læra
og engum lærðist íprótt sú
ef ei, vor Jesú, værir þú
há oss með orð þitt kæra.

2. Þú dauðans þekkir beizkju bezt,
vor bróðir, Jesú kær, er lézt
þitt líf, að dauða deyddir,
þér manna kunnugt eðlið er,
og angist sú, er reynum vér,
að dyrum dauðans leiddir.

3. Þá andlátstíminn að fer minn,
send ástvin kæran minn og þinn
að banabeði minum,
er um þinn sigur segi mér
og samfundanna fögnuð, er
mun veitast þjónum þínum.

4. En kom og sjálfur, kom til mín,
minn kærsti vin, er æfin dvín,
og seg það sálu minni,
að dauði þinn er dauðabót,
svo dauða rór eg taki mót
og ei til ótta finni.

5. Þá hrörnar sjónin, heyrn og ímál
mig heyra lát það inst í sál

af vinar-vörum þínum,
hve himnaríki inndælt er
og að þú hafir búið mér
þar vist og vinum mínum.

6. Ó, Drottinn, nær sem dauðans,
frá dufti mínu skilur önd,
mig lykja láttu hvörnum
sem barn við móðurbrjóst og fá
þann blund, er værstan hljóta má,
í þínum ástarörnum.

268.

Lag: Þann signaða dag vér sjáum enn.

NÚ héðan á burt í friði eg fer,
ó faðir, að vilja þínum;
í hug er mér rótt og hjartað er
af harminum læknað sínum;
sem hézt þú mér, Drottinn, hægán blund
eg hlýt nú í dauða mínum.

2. Því veldur hinn sæli sonur þinn,
er sála mín heitast þráði;
þú sýndir mér hann, ó herra minn,
af hjarta þíns líknarráði;
í lífi og deyð mig huggar hann,
þá huggun eg bezta þáði.

3. Þú hefir hann auglýst öllum lýð
af ástríkti föðurmíldi,
til þess honum líti veröld við
og verða hans erfð hún skyldi;
að ljósið hans orða lýsi blitt
um löndin öll, náð þín vildi.

4. Hann öllum er heimi ljós og líf,
og leiðtoginn viltra bezt;
í nauðunum örugg, hann er hlíf,
þótt hjálpina manna bresti;
hann Ísrael, þínum eignarlyð,
er yndið og heiður, mesti.

260

Með stíru lagi.

VERTU hjá mér, halla tekur degi,
herra, myrkrið kemur, dylst mér eigi.
Þegar enga hjálp er hér að fá,
hjálparlausra líknin vert mér hjá.

2. Óðum sólin æfi minnar lækkar;
altaf heimsins gleðitjosum fækkar;
breytist alt og hverfur þá ið og þá;
þú, sem aldrei breytist, vert mér hjá.

3. Kom þú ekki í konungsvaldi
stíðu,
kom með þinni elsku, líkn og blíðu,
kom, að hugga mig, er harmar þjá;
hæli syndarans, mér vertu hjá.

4. Þú mig tókst í faðm í fyrstu æsku;
fyrirleit eg tíðum þína gæzku;
aldrei þó mér sekum fórstu frá.
Fram til endans, herra, vert mér hjá.

5. Án þín glæða, enga stundu lit eg
án þín falla' í hverju spori hlýtt eg
heimsins dimmu' og hálu brautum á.
Herra', í dimmu' og björtu vert mér hjá.

6. Með þér geðrór mæti eg hverju
fári,

með þér verður sála þá hverju tári; þú
skeyti dauðans ákelfist eg þá.
Skjöldur minn, ó Jesús, vert mér hjá.

7. Mitt við andlát augum fyrir
minum

upp, minn Drottinn, haltu krossi þínum:
Gegnum myrkríð lífsins ljós að sjá
leyf mér, góði Jesús! Vert mér hjá.

8. Bend mér upp og yfir tjöldin skyja
upp mig tak. Lát jarðar myrkrin flýja
fyrir ljósi landinu engla frá.
Í lífi' og dauða, herra, vert mér hjá.

270.

EG lífi' og eg veit, hve löng er min bið,
eg lífi', unz mig faðirinn kallar;
eg lífi' og eg bið, unz eg leysist í fríð;
eg lífi sem farþegi sjóinn við,
unz heyri' eg, að herrann mig kallar.

2. Eg dey og eg veit, nær dauðann
að ber,

eg dey, þegar komin er stundin;
eg dey, þegar ábati dauðinn er mér,
eg dey, þegar lausnin mér hentust er,
og eilífs lífs uppspretta er fundin.

3. Eg ferðast og veit, hvar min for
stefnir á;

eg fer til Guðs himnesku landa;
eg fer, unz eg verð minum frelsara hjá
og frammar ei skilnaðar sorgin má
né annað neitt ástýnum granda.

4. Eg lífi nú þegar í Drotni í dag,
 eg dey, svö aðerfi ég lífið,
 eg ferðast mót eilífum unáðarhag.
 Hvi er þá mín sál, en með gleðibrag?
 Eg á þegar eilífa lífið.

271.

Lag: Jesu, þínar opnu undir.

HERRA Jesu, hjá oss vertu,
 huggun vor í lífi og deyd
 dagar líða, ljós vort eru,
 ljómann heims er felur heyð.
 Huggun sú er hugarfró,
 hjartans yndi, sæld og ró,
 þig að vita vera' oss nærri,
 vinahjálpi þá, öll er fjærri.

2. Herra Jesu, hjá oss vaktu,
 heðan birt er sóttum ver,
 oss í miskunn að þér taktu,
 einkatraustid vort það er.
 Bænd oss heim í hæð til þín,
 himinljóma þann oss sýn,
 er til fulls ver sidar sjáuna,
 sjálfan þig er lítið faum.

3. Herra Jesu, hjá oss vertu,
 hug' rinn til þín lyftir sér,
 hjá oss kvöldið síðsta sértu,
 sjálfur þá vort ljós þú ver.
 Hugsun þá lat hugga sál,
 heyrn er þrytur, sjón og mal,
 að oss hæl er endir nauða,
 og að fæðist líf í dauða.

AF instu rót mín önd og sáð sig gleður,
og lofs og dýrðar munnur mál þá
kveður,

er eg þess gæti, Guðs hvað sonur sæti
mér veitti, er dauðans vann, hattu yfir-
læti.

2. Sem fuglinn bráin birtu brátt í húri,
eins sit eg hér um svarta nátt og stúri.
Það bölið bæti bezt minn Jesús sæti
og leiði mig í eilíft ofirlæti.

3. Æ, morgunroði, ris þá skjótt á
hæðum,
þú, mér sem fulla færir gnótt af gæðum.
Með englum ölfum og með hljómi
snjöllum,

eg fagna', er ljómar lífsins sól á fjöllum.

4. En þú mig, Jesú, brátt, því stund
sú kemur
að þú út réttir þína mund og nemur
úr eyndadöllum og frá heimsins kvölum
mig leystan upp að lífsins gleðrsölum.

Lag: Hættulag, hárra tóna

EG horfi yfir hattu
um haust af auðri strönd,
í skuggaskýjum gráðu.
Það skilur miklir tóna.
Sú ströndin strjala og átta,
er stari og meðan tóna.

er ströndin stríðs og nauða,
er ströndin hafsins dauða,

og hafsið dauðans haf. A

2. En fyrir handan hafsið

þar hyllir undir land;

í gullnum geislum vafsið

það girðir skyjaband.

Þar gróa' í grænum hlíðum

með gullskit blómna smá,

í skógarbeltum blíðum

í blómsturlundum fríðum

má allskyns aldin sjá.

3. Þar sé eg solu fegri

á súlum standa höll

í dyro svo dásamlegri

hún driifin guði er öll.

Þar sé eg fylking fríða

og fagurbúna sveit

úm ljóssins safi líða

með ljóssins ásýnd blíða

í unaðs aldmreit.

4. Eg hljóður eftir hlusta,

eg heyri klukkna hlóm;

hve guðleg guðspjónusta

er Guðs í helgidóm!

Eg heyri unaðs-óma

og engla skara raust;

um Drottins dýrðarljóma,

um Drottins verk þeir róma

um eilífð endalaust.

5. Er þetta hverfð hylling

og hugarburðum manns? heldi þú
 Nei, það er fögur fyllingurinn
 á fyrirheitum hans, og þú
 er sýnir oss til anda Guðs
 eilíft hjálparráð, og þú
 og stríðsmenn Guðs þar standa
 við stól hins allsvaldanda
 þar, alt er eilíf náð.

274

Lag: Hve sælt hvert hús.

Ó, blessuð stund, er burtu þokan liður,
 sem blindar þessi dauðleg augu vor,
 en æðri dagur, dýrðarskær og blíður,
 með Drottins ljósi skín á öll vor spor.

2. Ó, blessuð stund, er sérhver rún
 er ráðin

og rauna-spurning, sem mér duldist hér,
 því veldur, að ei meira sagt oss þer.

3. Ó, blessuð stund, er stillast skulu
 sárin, og svein þins þjáða
 og stöðvast óþögvað þins þjáða
 manns, og loksins þverra þungu sorgar tárin
 og þorna fyrir geislum kærleikans!

4. Ó, blessuð stund, er sál mín fær
 að segja

Eg sé ei framur gegnum þokugler!

Ó, blessuð stund, er fær eg líni að
 hneigja

og herrann sjálfan loka mitt auga sér!

5. Ó, blessuð stund, er þú þar synd-
in illa villi mig til þess, þess
og brotinn liggur dæðans grimmi hjör
og Drottins sali frjalsir andan fylla
með frið og sætu, kraft og teiknu fjör!

6. Ó, blessuð stund, er hátt í himin-
sölum
minn hjartans vin eg aftur fæ að sjá
og við um okkar æfi saman tölum,
sem eins og skuggi þú er líðin hjá!

7. Ó, Guð minn, vek þá hugsun mér
í huga
við hverja neyð og sorg og reynslu-sár,
þá styrkist eg og lét mig bál ei bitga
og brosið skín í legnum þú min tar.

275.

FÖGUR er földin,
heidur er Guðs himin,
innðæl pílagríms æfigöng,
fram, fram um víða
veröld og gistum
Paradís með sígursöng,
2. Kynslóðir koma,
kynslóðir fara,
allar sömu æfigöng,
Gleymst þó aldrei
eikfa legið
við pílagrímsins gleðisöng,
8. Fjárhirðum fluttu

fyrst þann söng Guðs engla,
unaðssöng, er aldrei þver,
friður á foldu,
fagna þú, maður,
frelsari heimsins fæddur er.

2. Greftranir

270

með einu lagi.

ALT eins og blómstríð emla
upp vex á sléttri grund,
fagurt með frejvun hneina,
fyrst um dags morgunstund,
á snöggu augabragði
af skorið verður skjótt,
lit og blöð niður lagði,
líf mannlegt endar skjótt.

2. Svo hleypur æskan unga

óvissa dauðans leið,
sem aldur og ellin þunga,
alt rennur sama skeið,
Innsigli engin fengun
upp á lífsfundar bíð,
en þann kost undir gengun
allir, að skiljast við.

3. Dauðinn má svo með samn

samlíkjast, þykir mér,
slingum þeim sláttumanni,
er slær alt, hvað fyrir er,
grösin og jörnin grænna,
glóandi blómstríð frítt.

reyr, stöð, sem rósir vænar
reiknar hann jafn-fánýtt.

4. Lífið manns hratt fram hleypur,
hafandi enga bið,
í dauðans grimmar greipur,
gröfin tekur þar við;
allrar veraldar vegur
víkur að sama þrækt;
fetar þann fús sem tregur,
hvort fellur létt eða þungt.

5. Hvorki fyrir hefð né valdi
hopar dauðinn eitt stryk;
fæst sízt með fögru gjaldi
frestur um augnabliki;
alt hann að einu gildir
þótt illa líki eða vel;
bón ei né bræði mildir
hans beiska, heiftarbel.

6. Menn vaða í villu og svima,
veit enginn neitt um það,
hvernig, á hverjum tíma,
eða hvar hann kemur að.
Einn vegur öllum greiðir
inngangur heimsins rann;
margbreyttar lízt mér leiðir
liggi þó út þaðan.

7. Afli dauðans eins nam krenkja
alla í veröld hér,
skal eg þá þurfa að þenkja,
hann þyrmi einum mér?
Adams er eðli runnið

í mitt náttúrulegt hold;
 eg hef og þar til unnis,
 aftur að verða mold.

3. Hvorki með hefð né rani
 hér þetta líf í þessum sam;
 sálin er svol sem að láni
 samtengd við líkamann.
 Í herrans höndum stöndur
 að heimta sitt af mér;
 dauðinn má segjast sendur,
 að sækja hvað skaparans er.

9. Nú vel, í herrans nafni,
 fyrst nauðsyn ber til slík,
 jeg er ei þeirra jafni,
 sem jörðin geymir ná lík.
 Hve nær sem kallið kemur,
 kaupir sig enginn fri,
 þar læt eg nótt, sem nemur,
 neitt skal ég kvíða því.

10. Eg veit, minn ljúfur lífir
 lausnarinn himnum á;
 hann ræður öllu yfir,
 einn heitir Jesús sá;
 sigrarinn dauðans sannir
 sjálfur á krossi dó,
 og mér, svo ánum manni,
 eilíft líf víst til bjó.

11. Með sínum dauða hann deyddi
 dauðann og sigun vann,
 makt hans og afli deyddi,
 ekkert mig skaða kann.

þó leggist lífi förfu,
 lífir mín sálu friðu og þess
 hún mætir aldrei höfðu
 himneskri sælu í.

12. Jesús er mér í minni,
 mig á hans völd eg gefa,
 hvort eg em títt eða ímhygginn
 eins þá og máki og sófi.
 Hann er mín hjálp og þroysti,
 hann er mitt rétti líf,
 honum af hjarta eg treysti,
 hann mýkir dauðans kif.

13. Jeg lífi í Jesú nafni,
 í Jesú nafni eg dey,
 þó heilsa og líf mér háfa,
 hrædist eg dauðann el,
 Dauði, eg óttast eigi,
 afl þitt né valdið gilt;
 í Kristi krafti eg segi,
 kom þú sæll, þegar þú vilt.

Lag: Nú stöf og bygdir blunda.

HIN langa þraut er lönd,
 nú loksins hlautu friðinn,
 og alt er orðið rótt,
 Nú sæll er sigur unninn
 og sólin björt upp runnin
 á bak við dinnu dauðans nótt.

2. Fyrst sigur sá og fenginn,
 fyrst sorgabrátt og genginn,
 hvað getur meitt þá þá

Oss þykir þungt að skilja
 en það er Guðs að vilja
 og gott er allt sem Guði er frá.

3. Nú heðan lík skal hefja
 ei hér má lengun tafa
 í dauðans dimum val.
 Þú inni harma og hrygga
 til helgra ljossins bygga
 far vel í Guða þins gleðisál.

278.

Lag: Fögr er foldin.

KALLID er komið
 komið er nú stundin
 vina skilnaðar við væm stund.
 Vinirnir kveða
 vinnu sinn lána
 er sefur hér hinn síðsta blund.

Marga er að minnast
 margt er hér að þakka
 Guði séstof fyrir liðnað.

Marga er að minnast
 margt er að sakna
 Guð þessi traga tárur strá.

3. Heðan skal thaldu
 heimili sitt kveður
 heimilist þryðue í hita
 Síðasta iðin
 sárt er að skilja
 en heimvon góð í himin.

4. For þú lífið
 friður Guða þig blessi

hafðu þóki fyrir alt og alt.
 Gekst þú með Guði,
 Guð þér nú fylgi,
 hans dýrðar-hnos þú hljóta skalt.

5. Grátin til grafar
 göngum vér nú heðan,
 fylgjum þér, vinur, far vel á
 Guð oss þess guff, [bráut!
 glæfir vér meðum
 þér síðar fylgja' í friðarskaut.

279.

Lag: Svo þútt er lífðis hjartað

Í dauðans fám nú fallið er
 og fílt og kalt þar sefur
 það barn, ó Guð, sem gafstu mér
 og glatt um stund mig hefur.
 Ó fadir, lít í lík til mín
 og lát þú blessuð orðin þín
 mér létta sýðana sára
 er sára far mér tára.

2. Þótt hugsum þín og háleitt ráð
 mín hyggja stjörur skilji,
 eg gjörla veit, að gæzka' og náð,
 minn Guð, er æ þinn vilji.
 Ó, lát þú vissu veikum mér
 nú veita styrk; svo rótt í þér
 mitt hjarta gleði hljóti
 og heilags friðar hljóti.

3. Hinn góða son mér gafstu þinn,
 já, gafst hans líf í dauða,
 að lækna synda sjúkleik minn

og sefa beiskju þu þuða;
 ó, skyldi eg í skautið þitt
 þá skorast unda barnið mitt
 að leggja ljufu geði
 og lofa þig með gleði?

4. Nei, þína gjöf eg fæ þér fús
 minn fæðir, Guð og segi:
 Þótt sorgin heim mitt saki hús
 og særi brjóst, eg þegi;
 því gæzkan eilíf gjörði það
 svo gæti beztan samastab
 sem bráðast barn mitt hlótið
 og höl þess gjörvalt þrotið.

280.

Lag: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

SÆLDI ert þú, er saklaus rétti
 sofna snemma dauðans bjúnd
 eins og lítið blóm á baki
 bliknað fellur vors um stund.
 Blessað héðan barn þú gekst,
 betri vist á himni fékst,
 fyr en náðu vonzka' og villa
 viti þínu og hjarta spilla.

2. Góði Jesu, gef oss öllum
 góða barnsins hjartabel,
 gef að aldrei frá þér föllum,
 forðumst syndir hemis og vel.
 Sálarpýði se vor em
 sakleysisins rósemd frem.
 Þú vilt að eins fremu hjarta
 húsið opna föður bjarta.

281

Lag: *Alt eins og blómstrid efna.*

Hvi folnar jurtin fríða
og fellir blóm svo skjótt?

Hvi sveipar barnið blíða
svo brátt þin dimma nótt?

Hvi verður von og yndi
svo varpað nið í gróf?

Hvi berst svo þurt í skyndi
hin beztu lífsins gjöf?

2. Svo spyrjum vér, en vonum

þó vísdóm Drottins á
og hugsum sæl þá honum
vor hjartka bönnin sná.

Þótt hrelling herði að brjósti,
vér huggumst við þá trú,
í beztu föðun föstrid þitt
þau fainn séu rétt vor vilni þau.
þetta vist á himni tekst.

282

Lag: *Hjáltað þankaf hugurinn þinn.*

Hvi var þessi beður þúinn
barnið kæra þér svo skjótt?

Svar af himni heyrir trúin
hljóma gegnum dauðans nótt,
það er kveðjan: Kom til mín!

Kristur tók þig heim til sín
Þú ert blessuð hans í höndum,
hólpin sál með ljóssins öndum.

ÞÉR ástvinir, eyðið nú hörmútt
og afþerrið tárin af hvörtum,
við endalok útleigðar nauða
hið algjörða líf vinst i dauða.

2. Því hvað munu þrönghýsin
þýða, er naungar þryða
hin þögulu, þar vinirnir veran fá blundin
og vakna, þá komin er stundin.

3. Tak, jörð, nú við ástvinum;
þeim að hlentu, móðurskaut, þeim um.
Vér mannslikam, fagra, þér fehum;
hann iara lát mjúklega og vel um.

4. Brátt lúðurinnr glynhar mun
gjalla, þá Guð Drottinn von fyrr, alla.
Þú myndin í faðm þér nú fálða
skalt fram selja konungi alda.

Með sínu lagi.

SOFÐU vært hinn síðsta blund,
unz hinn dýri dagur ljómar,
Drottins lúður-þegar hljómar
hina miklu morgunstund.

2. Heim frá gröf vér göngum enn.
Guð veit, hvort vér framar fáum
farið héðan; að oss gáum,
máské kallið komi senn.

3. Verði, Drottinn, vilji þinn;
 vér oss fyrir honum hneigjum;
 hvort vér lifum eða deyjum,
 veri hann oss velkominn.

285.

Lag! Alt eins og blómstris eina.

EI moldin meira hylur
 en moldarhreysi það,
 er andinn eftir skilur,
 á æðra fluttur stað.
 Um hríð skal hreysið liggja,
 en höndin æðst um síð,
 mun öflugt upp það byggja
 á allheims páskatíð.

2. Þér, augu, starið eigi
 á inni grafar svart;
 brátt ljómar lífs af degi
 og ljós upp rennur hjart.
 Þér, tungur, tignid allar
 hinn trúa vininn, Krist,
 er lýði liðna kallar
 í ljóssins helga víst.

X.

Timaskifti.

1. Aramót.

286.

Lag: Eg lífi og eg veit, hve löng er mín bið.

Nú árið er liðið í aldanna skaut
og aldrei það kemur til baka;
nú gengm er sérhver þess gleði og
þraut,

það gjörvalt er runnið á eilífðar
braut,

en minning þess víst skal þó vaka.

2. En hvers er að minnst? og
hvað er það þá,

sem helzt skal í minningu geyma?

Nú alt er á fljúgandi ferð liðið hjá,
það flest alt er horfið í gleyskunn-
ar sjá; 289

en miskunnsemi Guðs má ei gleyma.

3. Hún birtist á vörum sem veim-

andi sóð, sem stímið sýndi

sem vöxtur í sumarsins pláði, þá

í næðingum haustsins, sem skjöldur

og skjól, sem stímið sýndi

sem skínandi himin og gleðirik jól

í vetrarinn hellaða himnum.

4. Hún birtist og reynist sem bless-

unarlind, sem stímið sýndi

á blíðummar sólfagna dögum.

hún birtist sem lækning við böli og
 synd,
 hún birtist þí skemmt sem frelsar-
 ans mynd,
 er lýsir oss lífsins á vegi.

5. Nú Guði sé lof fyrir gleðilegt ár
 og góðar og frjósamar tíðir,
 og Guði sé lof, því að grædd um þú
 sár.

og Guði sé lof, því að döggr urðu tár;
 alt breyttist í blessun um síðir.

6. Ó, gef þú oss, Drottinn, enn
 gleðilegt ár,

og góðar og blessaðar tíðir.
 Gef himneska döggr gegnum harm-
 anna tár,

gef himneskan frið fyrir lausnarans
 sár,

og eilífan unad um síðir!

287.

Lagt: (Aupl.) Ó herra Jesú Krist.

ÞÁ lífsins kvöld var liðin á
 Guðs ljúfra vana' og kærna.
 Þá ljós þeir eftir áttu' að sjáttu
 er öllu ljósi' er skærna.
 Því fyr en æfisólin séigja
 þá sól Guðs náðar björt upp steig.
 Þeir fengu að líta frelsarny
 og faðma hann; þeir höfðu
 þá sálum þeirra sól upp rann.

2. Að gársins kvöldi eru fjöl,

Þess aftan skín svo fagur;
 þá lifsins skín sem skærast sól;
 er skemstur hér er dagur;
 Svo margt sem veitti árið oss,
 var oss þó geymt hið bezta hnoss;
 og oss þó fyndist árið lítillt
 svo strangt og strítt,
 það endar þó svo unáðgblitt.

3. Að aftni minnar þefi hér,
 er á eg heim að kveðja,
 minn Jesú; hátið haltu mér,
 er hjartað megi gleðja,
 og fyr þó lát ei fara mig
 en faðmað hef og blessað þig;
 þá glaður burt í friði og fer
 og fæ hjá þér.
 þann frið, sem ei um eilífu þver.

288

Lag: Hjartað. Þankar, hugur, sáttmál

ÞETTA ár er frá oss farið,
 fæst ei aftur höfn tíð.
 Hvernig höfnin ver því varla
 Vægi' oss Drottins náðin blíð.
 Efin líður árum með þess,
 ei vér getum fyrir þess,
 hvort ver önnur árslok sjönn;
 að oss því í tíma gáam.

289

Lag: Guðs vors nó gæzku þrisum.

SEG þakki Guði goðum,
 hans gjörvöll barna hjörð;

syng hátt með helgum ljóðum
 þeim herra lof á jörð,
 sem nú um árið eitt
 lét enn þá elsku sína
 svo ástúðlega skína
 og hefir hjálp oss veitt.

2. Ó, gefum allir gætur
 að gæzku þeirri og náð,
 sem dásöm (daga' og nætur,
 frá Drottni skein á lár;
 ó, munum niiskurinn þá,
 sem að oss öllum gætti og
 og allar þarfir bætti,
 en böli þægð frá.

3. Í myrkri syndar svarta,
 er sífellt á oss lá,
 sitt heilagt föðurbjarta
 lét hæztur Guð oss sjá,
 og gaf oss vægðar von,
 með iðrun ef vér snúum
 frá illu brátt og trúum
 á Krist hans kæra son.

4. Þú, Drottinn, gott alt gefur,
 þig göfgi rödd og mál,
 þú, Drottinn, hjálpað hefur,
 þig heiðri líf og sál.
 Í Jesú nafni nú
 vér biðjum: Fjarlæg fárið
 og farsælt gef hvert árið,
 sem enn oss ætlar þú.

290.

Lag: *Sýng Guði dýr, hans dýrkeypt hjörð.*

Í Jesú nafni áfram enn
með ári nýju, kristnir menn;
það nafn um árs og æfispör
sé eðsta gleði og blessun vor.

2. Í nafni hans er nýtt er ár,
því nafni, er græðir öll vor sár;
í nafni hans fá börnin blid
Guðs blessun fyrst á æfritið.

3. Í nafni hans sé niðursað
með nýju vöri í þibnað lað;
í nafni hans Guðs orði á
á æskavörum einhna að sá.

4. Í nafni hans sé starf og stríð,
er stendur hæst um sumartíð,
í nafni hans sé lögð vor leið
um lífsins starfs- og þroskaskerð.

5. Í nafni hans, þótt haust sé kalt,
vér horfum glaðir fram á alt;
í nafni hans, er þróttur þver,
vér þráum líf, sem betra er.

6. Í nafni hans vér hjótum ró,
er huln jörð er vetrarsnjó;
í nafni hans fær sofnad sætt
með silfurhárum ellin grætt.

7. Í Jesú nafni endar ár,
er oss er læddur Drottinn há;
í Jesú nafni lykti líf,
hans lausnarnafn þá sé vor hlíf.

8. Á h... og æfritið

er alt að breytast fyrir og síð;
þótt breytist alt, þó einn er jafn,
um eilífð ber hann Jesú nafn.

291

Með þessum

SJÁ, nú er runninn nýársdagur,
en nótt hnan lífna tímam föll;
að nýju blómgastr náðarhagar,
því nú skín Drottins elsku sól,
Ó, Guð, vor, faðir, þökk sé þér,
af þinni miskunn fögnum vér.

2. Hve miög á lífnum æfiárum
þér ávalt þrotið höfum mótt.
Vér biðjum þvi með trega' og tárnum
í trausti Krists af hjartans rót:
Um eilífð hyl þú afbrot vor
og afmá nú vor syndaspor.

3. Með nýju ári nú vér biðjum,
að nýjað mátt oss gefir þú,
svo þér til dóðar alt vér iðjum
með elsku, hlýðni' og santra trú.
Þinn helgur andi leggi oss lið,
svo lesti og syndir skiljumst við.

4. Krým þú hið nýja náðarárið
með náðergæðum himni frá.
Græð þinna barna sérhverj sár,
í sorg og neyð þeim vertu hjá.
Æ, farsæl vora fösturjörð
og frelsa þina kristnu hjörð.

5. Í Jesú nafni öll vor æfnið

þér, eilíf þæzkin, þelun þú, þess i
 i verki og hvíla í vöku og svefni
 oss verndi og blessi það þin trú,
 en þegan dauðans dragst að nótt,
 ó, Drottinn; gefið þessum rótt.

6. Oss síðar vek til lífs Tíljosi,
 er ljómar fyrir þessum skær
 og sælan æ með sigurhrósi
 og sérhvert unadlómið grær,
 þar sem að nýrni eilíft er
 og eilíft friðar líf hjá þér. TTYN

292.

ag: ó, Guð, þér lífs og heilur þér.
 HVAD bóðar nýrni blessuð sól?
 Hún bóðar flátturunnar jól,
 hún flytur líf og líkarráð,
 hún ljómar heit af Drottins háð.

2. Ó, sja þú Drottins björtu braut,
 þú barn, sem kyðir vetrar þraut;
 í sannleik hvár sem sólin skín
 er sjálfur Guð að leita þín.

Því hraðst þú ei þótt hær sé kalt
 þessins yndi státt og valt. Ó
 og alt þitt ráð sem hverfulg hjól,
 í hendi Guðs er jörð og sól.

4. Hann heyrir stómsins hörpu-
 slátt, þessins tíðil skær og
 hann heyrir barnsins andaðrátt,
 hann heyrir sínum birtni frá
 hvert hjartaslag þitt jörðu á.

5. Í hendi Guðs er hver ein líf,

í hendi Guðs er alt vort stríð,
 hið minsta happ, hið mesta fár,
 hið mikla djúp, hið litla tár.

6. Vor sól og dagur, herra há, sé heilög ásjár þín í ár,
 Ó, Drottinn, heyr vort hjartans mál,
 í hendi þér er líf og sál.

Lag: Jesú, þinnar opau undir.

NYTT ár enn þá Guð oss gefur,
 guðleg enn oss veitist náð,
 enn vor Guð oss örmum vefur,
 enn sitt birtir hjálparráð;
 nýársförn því færur enn
 föður alda, kristnir menn;
 enn hans föðurelsku lýsum,
 enn hans náð og gæzku þrúsum.

2. Vor.

Lag: Gæskurkajti, græðari inni.

Ó, herra Guð, eg þakka þér,
 sem þyrmt og sjórnað hefir mér
 með líkn á líðnum vetri,
 og háskala og slysum varnað við
 og vaka látið englaðið
 hjá mér og mínu setri,
 Drottinn, Drottinn,
 eg kann eigi út að segja ástaranda
 mildi þinnar mér til handa.

2. **Samt hefr eg mjög á margan veg
þig móðgað, hátign guðdómleg,
ó. Guði min stöð og styrkur:**
Lát yfirgnæfa gæzku þína
og gjör þú enn þá vel til mín
á öllum æfivagi.
Drottinn, Drottinn,
mín hefr gætt og meinin bætt þín
miskunn ríka.

Framvegis mér fylgi hún líka.

3. **Lát inngang bæði og útgang
minn**

og alt mitt dagfar hvert eitt sinn
þér helgast, Guð minn góði;
að eg í minni stöðu og stétt
æ stu minna köllun rétt,
mér af gæzkusjóði.

Drottinn, Drottinn,
leið þú mig um lukkustig frá lasta-
vöðum,
veikan mig æ virztu stöða.

4. **Alt hvað eg gjöri og gjöra læt,
ó, Guð minn, sjálfur að því gætt,
svo farnist farsællega,
mín fyrirtæki og ferðalag
þín forsjón blessi nótt og dag
og annist alla vega.**
Drottinn, Drottinn,
lát ei granda jilla anda arfleifð þinni,
sýndu miskunn sálu minni.

5. **Leið þú mig, Guð minn, víssa
veg,**

sem vísa orð þín guðdómleg
 um alla af mína,
 mín geymi í sannri guðræknis
 og gef þú eg innlestur sé
 í vernd og vöktun þína
 Drottinn, Drottinn,
 leyf þú mér, að lifa þér og líka deyja,
 og þér lof um eilíft segja

skil um þessa

295

Lag: Min að, þinn söngur hlómi.

Nú kemur vorid kæra,

er kaldan vermir syrd

oss ljós og líf að tæra

og lífga freðna jörd

Nú sólin þegar þibir

hinn þykka vetrar is

nú byrja dagar bliðir

er hlómi vorsins ris

2. Senn heyrst unads-ómur,

og alls kyns fögur hljóð

en á þá ei vor rómun

þau undir taka ljóð?

Til dýrðar Guði góðum

vér glaðir þefjum söng

og honum lofsatir ljóðum

er liðin tíð er ströng

3. Ó, Jesú Kristur kærifond

vör köttu hjörtu þíð

þitt ljósi oss ljúsir færi

þú líknaat sólin blið

Vorn girnda bæi þú þguva

og þrjóstið gjör þú mitt, iðortu
 en kveik upp kærleiks lína,
 þess kærleiks, sem þú vilt.

4. Þú himins ljósa ljúfa,
 þú ljúfa Sárans fós,
 kemt oss þinn vilja að vilja.
 og vek í oss þitt ljós.

Þinn dreyri og dreyri hjörtu
 sem dökk á Libanon,
 svo vaxi blómin hjörtu!
 Hin blíða ást og von.

5. Ó, blessa, Guð, vorn gróður
 og gef oss frjósa tíð
 gef fénaðinum róður
 og fæð þú allan lýð.

Þin himnesk höndin blessi!
 æ hér á jörð vort borð
 og örmædd hjörtu þessi
 þitt heilagt lífsins orð.

296
 Lag: Lofis- og Þretun

KOMIÐ er sumarið; kærleiki Dróttins
 oss gleður. Þú sem ert í oss þíni
 Komum nú fyrir þann lötning og þakk-
 argjörð meður.

Látum vor ljóð ves
 lofgjörðar fylla þann óð;
 nú sem öll áttúran kveður.

2
 2. Vorlegurð himinsins tegsamar
 gjáfarinn ljóð og murgö

vorgróði jarðar og blómekrautið, ilm-
andi rósa,
vorloftið hlýtt,
vorkæði söngfugla nýtt,
guðlegu hjálpraði hrósa.

3. Vör tökum undir og veggeind, ó
faðir, þér sjáum,
vér, sem í öllu þínn guðdóm og kær-
leika sjáum.

Hjörtunum í
himinblóm guðhræðslu nýtt,
gef nú að gróðursett fáum.

4. Nýkomið sumar, er nú aftur sjá-
um vér skína,

nýr er oss vottur um guðlega trúfesti

þína;
fagnandi því
föðurvald leggjum oss í;
enn muntu' oss ástríki sýna.

5. Velkomin gjöf þín oss veri nú sum-
arið hjarta;

við henni tökum með glaðværðu og
þakklátu hjarta.

Heill til vor' snú,
hjá oss í sumar lát nú
blóm þínnar blessunar skartar.

297.

Lag: í Jesú nafni upp stá.

SÉ oss öllum sumargjöf
Jesú kraftur, frelsi, friður;
fögurum geistam stafi mörur

lifsins sól á lönd og höf,
Eins, og sólin sjónum manna
sumar enn þá færir nytt,
Jesú náðarsólin sanna
sálum vorum skini blitt.

3. Haust.

298.

Lag: Gæzkurkastl græðari minn.

Ó, Guð, heilagur, heilagur,
Guð heilagur og blessaður,
vor Guð um aldir alda,
eg þér vil flytja þakkir nú
og þig ákalla í bæn og trú
og lof þér líka gjalda.
Guð minn, Guð minn,
skylt er mér, að þakka þér og þig
að þrísá.

Upp, mín harpa' og andleg vísa!

2. Ó, lof sé þér, þú líkinn mín.
ó, lof sé þér fyrir gæðin þín
og veitta velgjörð alla,
er síðast liðna sumartíð
æ sýndi mér þín gæzkan blíð,
sem enn lét alt vel falla.
Guð minn, Guð minn,
mig hef'r leitt og meinum eytt þín
mildin ríka;
mér kenn þakka miskunn slíka.

3. Þinn ástarbrunn eg opinn fann,
þinn ástarstraumur þáðan rann;
ó, Guð minn, mér til handa;

mér þaðan kom allt þarft og gott,
 og þess eg nú vil syna vott
 og vegsemd reyna, að yanda.
 Guð minn, Guð minn,
 alt hvað er í aumum mér, þér einum
 unni;

lof þitt æ sé mér í munni.

4. Mig állan, Dróttinn, ofþrá eg
 þér, á aðfaranda vetri hér
 og alla æfi mína,
 Ó, lát mig flýja lastaverk,
 mig leiði jafnan hönd þín,
 mig geym fyrir gæsku þína,
 Guð minn, Guð minn,
 hvar eg er og hvert eg fer og hvað
 eg geri,
 hönd þín jafnan hjá mér veri.

5. Tak all þad, Dróttinn minn frá
 mér, sem mér kámi snúa þú frá þér,
 svo okkur enginn skalji,
 en gef mér aftur, Guð minn, það,
 sem getur mér þér snúid að,
 gef vilja þinn eg vilji.
 Guð minn, Guð minn,
 verndir þín sé vorum minna veg
 ferð minni.
 Aldrei, Dróttinn, lof þitt minni

290.
Lag: Upp skapna hver, tog dótta 2155.

Nú bráðum vetrar, byrja eld,
nú bliknar grund og hlö,
með fegurð þína far þú vel,
:: þú fagra sumartíð.

2. Senn stynur vetrarvinda raust,
nú visna blómin skær;
þótt visni sér hvað hér um haust,
:: í hjarta vonin grær.

3. Þótt lækki sól og lýsi skamt,
ei lækkar Drottins náð,
þótt vaxi nótt, ei villist samt,
:: Guðs vísdóms eilíft ráð.

4. Þótt fölni sér hvert blóm og
bláð,
og blikni hvert eittr strá,
Guðs elska, — vist vér vitum það,
:: ei visna þannig mátt.

5. Þótt falli hvert að hausti blóm,
ei hverfur gleðin mér,
Frá Betlehem eg heyri hljóm,
:: er huggun ávat íer.

6. Eg veit hvar bezt min blómgastr
von,
er bliknar jörðin hér,
það tré, hvar líf sitt lét Guðs son,
:: mér lífsins ávöxt ber.

7. Þótt fölni grös um fjall og dal,
og frjósi vötn og lönd

mín trú á hann ei hverfa skal,
 ;: sem heljar leysti bönd. ;:;

8. Um eilíft vor hann von mér gaf,
 er vetur æfi þver;
 sjálft lífið gróf er gengið af,
 ;: það gleði dýrst mér er. ;:;

300.

Lag: Lofið vorn Drottin.

KOMINN er veturinn. Kærasti faðir
 á hæðum,

kviða vér mættum, ef ei undir vernd
 þinni stæðum.

Hvað erum vér?

Hjálpræði vort er hjá þér,

öllum sem útbýtir gæðum.

2. Þú, sem gafst vorið og þú, sem
 gafst sumarið bliða,

þú, sem gafst blessun og hjálpræði lið-
 inna tíða,

samur ert þú;

syrnja hvi skyldum vér nú,

eða því komanda kviða?

3. Vér viljum þakka þér, velgjörð-
 um þínum ei gleyma;

vér viljum treysta þér; oss muntu fram-
 vegis geyma.

Fulltreystum því,

framrás með tímans á ný

líkn þína látir fram stréyma.

4. Gjør við oss, faðir, sem gæzka
 þín höfst oss metur;

gef oss upp sakir og hjálpa' oss að
þóknast þér betur.

Að þér oss tak,
yfir oss hverja stund vak;
blessa hinn byrjaða vetur.

4. Morgun.

301.

Lag: Upp, skepna hver, og göfuga glöð.

OSS minni sérhver morgun á
Guðs mildu föðurnáð,
er sveipar myrkrum sólu frá
:: og sendir geisla' um láð. ::

2. Oss minni fögur morgunsól
á morgunsól þá fyrst,
er skín hjá Drottins dýrðarstól:
:: Vorn Drottin, Jesúm Krist. ::

3. Oss minni ljúfur morgunblær
á mætan sannleik þann,
að andi Guðs er æ oss nær,
:: þótt ei vér finnum hann. ::

4. Oss minni sérhver morgun nýr
á mildi', er aldrei dvin,
og sorgar myrkríð svart að flýr,
:: er sól Guðs líknar skín. ::

5. Oss minni sérhver morgunstund
á miskunn Drottins þá,
er lætur eftir banablund
:: oss betri morgun' sjá. ::

302.

Með sínu lagi.

HIN mæta morgunstundin,
hún minnir fyrst á þig,
sem væran veittir biundinn
og vörð lézt kringum mig.
Hvað er eg, Guð minn, þess, að þér
svo þóknast enn að líkna mér?

2. Eg hvíldist við þitt hjarta,
er hjá leið nóttin myrk;
nú ljómar ljósið bjarta,
og líf og nýjan styrk
þín nýja miskunn nú mér ljær
á nýjum morgni, faðir kær.

3. Því vil eg vegsemd nýja
þér vanda, Drottinn minn,
með trausti til þín flýja
og tigna vilja þinn.
Það veri' í dag mitt verk og mið;
æ, veit mér til þess kraft og lið.

4. Mín insta hjartans iðja
og unun sé það nú,
að vaka vel og biðja
í von á bér og trú,
og svo í friðaríðminn þinn
að fela allan lífshag minn.

5. Þá skal eg óttast eigi;
þinn engill fylgir mér;
og þótt í dag eg deyi,
þá djörfung samt eg ber

til þín, ó, Guð, að gull í mund
mér geymi þessi morgunstund.

303.

Lag: Guð, Jehóva, þig göfgum vér.

Ó, Drottinn, ljós og lífið mitt,
eg lofa' og mikla nafnið þitt;
þig lofi alt, sem anda hrærir
og alt, sem blessar þú og nærir;
nú ljómar dýrðardagur nýr,
en dimman nætur burtu flýr.

2. Það alt, sem lifir, lífgar þú,
með ljósi þínu, faðir, nú,
og endurnærður elsku þinni
eg enn þá ris úr hvílu minni
og minnst þess, að miskunn þín
í morgunsólar geislum skín.

3. Þitt blessað ljós mér bendir á,
að blessun öll þér komi frá,
að alt, sem lifir, er og hrærist,
af ástargæðum þínum nærast,
og fyrst að sólin fagurt skín,
að fögur muni dýrðin þín.

4. Þitt blessað ljós nú minnir mig
á mína skyldu' að elska þig,
sem það af náð mér lýsa lætur,
svo leggi' á flóttu dimman nætur;
þín dýrðleg sól því segir mér:
Æ sjá, hve góður Drottinn er.

5. Þitt blessað ljós, sem lýsir mér,
til ljóssins iðju kallar hér,
Æ, lát mig alt í ljósi vinna,

í ljósi sannleiks orða þinna,
 í ljósi þínu ljósið sjá,
 og ljóssins barna hnossi ná.
 Ei sakar neitt þín blessuð börn,

6. Í allan sannleik andi þinn
 mig ætíð leiði, Drottinn minn;
 hann um þinn vilja æ mig fræði
 og elsku' og trúna hjá mér glæði;
 þitt náðarljósið lýsi mér,
 svo líf og sál eg helgi þér.

5. Kvöld.

304.

Lag: Ó, Guð, þér hrós og heiður ber.

Þú ljós og dagur, Drottinn, ert,
 alt dimt og hulið þér er bert.
 Þú, ljós Guðs dýrðar, ljómar skært,
 þú ljós þins orðs oss hefir fært.

2. Þú varst í dag vort ljós og líf,
 ver líka' í nótt vort skjól og hlíf,
 þú hvíl í oss, er hvílum vér,
 og hvíla lát oss eins í þér.

3. Þín náðin vakir nótt og dag,
 þín náð á ekkert sólarlag.
 Í vöku' og blundi' hún verndar mig,
 í vöku' og blundi' eg treysti á þig.

4. Eg sofna' í þínu nafni nú,
 mér na gir það, að vakir þú.
 Ei sakar neitt, þín blessuð börn,
 þau blunda rótt í þinni vörn.

305.

Lag: Syng Guði dýrt hans dýrkeypt hjört.

NÚ legg eg aftur augun mín,
en öndin hvarflar, Guð, til þín;
þinn almáttugan ástarvæng
lát yfirskyggja mína sæng.

2. Æ, Guð minn faðir, fyrirgef
það framið ilt í dag eg hef,
að geti' eg sofnað sáttur enn
við sjálfan þig og alla menn.

3. Ó, Drottinn, gef mér banablund,
sem blið mér verði friðar stund,
og lát ei gröf né hennar húm
mig hræða meir en þetta rúm.

4. Mín sál og hjarta hvíli' í þér,
en hvíl þú, Guð, í brjósti mér,
svo hver einn morgunn heims um rann
mig hitti nýrri' og betri mann.

5. Að rísa upp í heimi hér
með hverri sólu kenn þú mér,
svo líta fáí' eg ljósið þitt,
er lífgar Jesús duftið mitt.

306.

Lag: Ofan af himnum hér kom eg.

NÚ dagur þver og nálgast nótt,
til náða sem að kveður drótt;
ó, faðir ljóss og alls, sem er,
gef öllum frið og hvíld í þér.

2. Ó, Guð, sem skjaldar-skuggi
þinn

oss skýli myrkrið nú um sinn;
gef þessi nótt oss verði vær,
eins vorum bræðrum nær og fjær.

3. Með föðurhendi byrg oss brár
og blitt við næsta morguns-ár
með endurhrestan þrótt og þrek
sem þín og ljóssins börn oss vek.

307.

Með sínu lagi.

NÚ legg eg augun aftur,
ó, Guð, þinn náðarkraftur
mín veri vörn í nótt.

Æ, virzt mig að þér taka,
mér yfir láttu vaka
þinn engil svo eg sofi rótt.

308.

Lag: "Sun of my soul."

JESÚ, þú sálar sól mín kær,
sjálf verður nóttin hjá þér skær.
Lát þú ei skugga-ský neitt hér
skyggja á þína dýrð hjá mér.

2. Þegar mér sigur svefn á brá,
sýn mér þitt náðar-auglit þá;
unn mér við brjóstið blessað þitt,
brotlegum, hvíla höfuð mitt.

3. Engan dag mátt þú fara frá,
fyrst eg án þín ei lifa má;
enga nótt vikja frá mér fet,
fyrst eg án þín ei dáíð get.

4. Ef eitthvert barn þitt fárátt fór

f á þér í dag, þótt synd sé stór,
byrja þitt verk, því burt ei hrind.
barnið þitt lát ei sofna' í svnd.

5. Sjúkra þú gæt og send þeim hægð,
snauðum veit auð af þinni gnægð,
börn þín öll sármædd svæf þér hjá
sætt eins og móður-brjóstum á.

6. Návist þín blessi' oss nótt og dag,
náð þín vort blessi sólarlag,
í þínum kærleik vist bá vís
verður hjá þér í paradís.

XI.

Ýmiskonar efni.

1. Hjónavígsla.

309.

Með stýr lagl.

HEYR börn þín. Guð faðir, sem biðja
þig nú.

að blessuðum faðmi sig umvefjir þú.

Ó, seg: "Verið hugrökk, mín vernd,
ykkur ver.

eg veg ykkar greiði, og stoð ykkar er."

Þinn friður og náð þeirra farsæli ráð.

2. Þú eilífi Guðs son, er heims bættir
hag;

ver hjá þessum brúðhjónum gestur
í dag.

Ó, Seg: "Ykkar heimilisvinur eg verð

og vörður og leiðogi' á lefinnar ferð." Þinn friður og náð þeirra farsæli ráð.

3. Það hjartnanna samfélag helgaðu þér,

Guð heilagur andi, sem byrjað nú er. Ó, seg: "Fetið blessuð hvert samleifar spor

og sílifið blessunar inndælast vor." Þinn friður og náð þeirra farsæli ráð.

4. Þú háttlofuð þrenning lát hjúskapar stétt með hverskonar dygðum þig vegsama rétt.

Ó seg: "Öllum hjónum, sem hjálpa mína þrá og hjörtun mér gefa, eg miskunn vil tjá."

Þinn friður og náð þeirra farsæli ráð.

310.

Með sínu lagi.

HVE gott og fagurt og inndælt er með ástvin kærur á samleið vera! Þá gleði tvöfalda lánið lér og léttbært verður hvern harni að bera. Já, það, er kætir oss bezt og bætir hvert böl, sem mætir, er einlæg ást.

2. Hve rótt þar lífið og inndælt er, sem eining ríkir og sátt og friður og trygðin vinanna byrðar ber og blítt hver annan á samleið styður.

Já, það er kætir oss bezt og bætir
hvert böl, sem mætir,
er tállaus trygð.

3. Hve gott að treysta þeim ástvin er,
sem engu barnanna sinna gleymir!
Hann man oss einnig, er eldumst vér,
því ávalt lindin hans kærleiks streymir.
Já, það er kætir oss bezt og bætir
hvert böl, sem mætir
er trúin traust.

4. Hve sárt að skilja þeim ávalt er,
sem ástin tengir og fylgjast vilja!
En lof sé Guði, þá lífsskeið þver,
á landi dýrðar þeir aldrei skilja.
Já, það er kætir oss bezt og bætir
hvert böl, sem mætir,
er heimvopn helg.

5. Hver hjón, sem leiðina halda rétt
í herrans nafni með kærleik sönnum,
það reyna sannlega í sinni stétt
í soðgarhretunum lífs og önnum,
að það er kætir oss bezt og bætir,
hvert böl, sem mætir,
er guðhrætt geð.

311.

Lag: Gæzkurikasti græðari minn.

Ó, lífsins faðir, láni krýn
í lífi og dauða börnin þín,
sem bundust frá og trygðum.
Lát geisla þinnar gæzku sjást
í gegnum þeirra hjónaást.

með gulli dýrri dygðum.
Þitt ráð, þin náð
saman tengi, gefi gengi,
gleðji, blessi
hér og síðar hjónin þessi.

2. Heimillíð.

312.

Með sínu lagi.

HVE sælt hvert hús, er sinna meðal
gæsta

þér sífellt býður heim, ó, Jesú kær;
í húsi því er hátíð æ hin bezta,
er heimsókn þína dag hvern öðlast fær.

2. Hve sælt hvert hús, ef öll þar öllu
meira

þess óska hjörtu, þér að vígja sig,
og mest það gírnist auga hvert og eyra,
vor ástvin kær, að sjá og heyra þig.

3. Hve sælt hvert hús, ef hjón þar
saman búa

í helgri trú og von og kærleik eitt,
og sífellt augum sálna til þin snúa,
um samfylgd þína biðja þrátt og heitt.

4. Hve sælt hvert hús, er húsráðend-
ur stýra,

sem hafa þig í ráðum æ með sér,
og þar sem hjúin hlýðni sýna dýra
og hvert eitt vinna starf til dýrðar þér.

5. Hve sælt hvert hús, er ber á bæ-
nar örmum

sín börn til þín í hjartans ást og trú,
og felur þínum faðmi kærleiksvörðum
þau fögur vorblóm, svo þeim sjúkri
þú.

6. Hve sælt hvert hús, er lætur unga
læra

þitt lífsins orð, sem næring sálar er.
og kennir þeim þér hlýðnisfórn að færa
og fagurt lof af ást að gjalda þér.

7. Hve sæt hvert hús, er heill á
gleðidögum

sér hæsta metur vin að eiga þig
og æ í sjúkleik, sorg og eyndarhöfum
þig sækir fyrst að lækna og hugga sig.

8. Hve sælt hvert húsið, þar sem
athöfn alla

þér allir helga' og gjörvalt dagfar sitt;
þú síðar þá til samvistar munt kalla
í sælurika dýrðarhúsið þitt.

313.

Lag: Heyr börn þín, Guð faðir.

TÍL hvers er að byggja sér hús eða
höll,

ef hann eigi byggir, sem reist hefir
fjöll?

Ef herrann ei byggir, þá hrynur það
valt,

ef hann með oss byggir, þá stendur það
alt.

Ó, Guð, að oss hygg,
með oss húsin vor bygg

2. Til hvers er að vaka og verja sin stað?

Ef vakir ei Drottinn, þá mishepnast það;

ef hann eigi vakir, fær háskinn oss mætt:

ef hann vakir með oss, við því er ei hætt.

Ó, að þér oss tak,
yfir öllum oss vak.

3. Til hvers er að erja með áhyggju og þraut,

ef ei lætur Guð falla blessun í skaut?

Til hvers er með vilji að vinna sér brauð?

án vils bætur Drottinn úr aumstaddra nauð.

Ó, bæt vora þörf,
öll vor blessa þú störf.

4. Til hvers eru börnin, hið fegursta fé,

er faðir vor himneskur lætur í té,
ef Guð eigi blessar þau blómin vor smá?

En blessi þau Drottinn, þau sæl verða þá.

Vér felum vor börn
þinni blessun og vörn.

og barnavinur mest, æ, breið þú blessun þína á barnæskuna mína.

2. Mér gott barn gef að vera og góðan ávöxt beri, og forðast alt hið illa svo ei mér nái að spilla.

3. Það ætíð sé mín iðja, að elska þig og biðja, þín lífsins orð að læra og lofgjörð þér að fara.

4. Þín umsjón æ mér hlfi í öllu mínu lífi, þín líknarhönd mig leiði og lífsins veginn greiði.

5. Mig styrki í striði nauða, æ, styrk þú mig í dauða. Þitt lífsins ljósið bjarta þá ljómi í mínu hjarta.

6. Með blidum barnarómi mitt þærakvak svo hljómi: Þitt gott barn gef eg veri og góðan ávöxt beri.

Lag: Af ínstu röt.

ÞÚ, Guð míns lífs, eg loka augum mínum í líknar-mildum föðurörnum þínum, og hvíli sætt, þótt hverfi sólin bjarta, eg halla mér að þínu föðurhjarta.

2. Æ, tak nú, Drottinn, föðu'r og móður mína
í mildiríka náðar-verndun þína,
og ætlið mitt og ættjörð virztu geyma
og engu þínu minsta barni gleyma.

3. Ó, sólarfaðir, signdu nú hvert
auga,
en sér í lagi þau, sem tárin lauga,
og sýndu miskunn öllu því, sem andar,
en einkum því, sem böl og voði grandar.

4. Þín líknarásjón lýsi dimmum
heimi;
þitt ljósið blessað gef í nótt mig
dreymi.

Í Jesú nafni vil eg væran sofa
og vakna snemma þína dýrð að lofa.

316.

Lag: Guð, Jehóva, þig götugum vér.

GEF oss í dag vort daglegt brauð,
vor Drottinn Guð, af þínum auð;
vort líf og eign og hústað blessa
og blessa oss nú máltíð þessa;
en gef vér aldrei gleymum þér,
er gjafa þinna njótum vér.

317.

Lag: Nætur og bygðir blunda.

EG stend til brautar búinn,
mín bæn til þín og trúin
er einka-athvarf mitt,
Ó, Guð, mín stoð og styrkur;

eg stari beint í myrkur,
ef mér ei lýsir ljósið þitt.

2. Það blessað ljós mig leiði
og leiðir mínar greiði,
þótt ógni grand og glys.
Í blíðu' og hreggi hörðu,
um hraun og slétta jörðu.
án þín er búsið böl og slys.

3. Eg stend til brautar búinn,
mín bæn til þín og trúin
er hjartans huggun mín;
minn veiki vina skari
eg veit, þótt burt eg fari,
er, herra Guð, í hendi þín.

3. Skólinn.

318.

Lag: Faðir vor, sem á hinnum ert.

Þú meistarinn frá himnahöll,
sem himinfræði kennir öll,
hve fávis eg og aumur er,
ef eigi læri eg hjá þér!
Æ, lit til mín og leið mig inn
sem lærisvein í skóla þinn.

2. Ó, lát mig, Jesú, læra' af þér;
þann lærdóm einkum kendu mér,
sem Guðs að barni gjöri mig
og greiði mér til hinna stig.
Ó, veit mér æ að vaxa' í náð,
og vel að geta stríð mitt háð.

319.

Lag: Sölin upp runnin er.

KRISTS orð sé æ oss hjá
vor æðstu gæði.

Hver minni annan á.

hver annan fræði.

Með sálum, ljóðum, söngvum,
kvæðum, vísum,

vér syngjum kátt og sætt,

í sjálfum Guði kætt,

hans lofi lýsum.

2. Í Jesú nafni nú

til náms og starfa,

í auðmýkt, ást og trú

við iðju þarfa.

Og hvað sem nú vér höfum fyrir
stafni,

já, hvað vér höfumst að,

í helgu gjörum það

Guðs náðar nafni.

320.

Lag: Min huggun og von.

FADIR barnanna

faðir stjarnanna,

faðir blómanna björtu!

Barnsleg í anda

börnin þín hér standa,

þér vén helgum vör hjörtu.

2. Faðir sannleikans,

faðir kærleikans,

faðir gjörvall hins góða!

Lát þú oss læra;
lof þér að færa,
líf og lausnari þjóða.

3. Faðir gleðinnar;
faðir sælunnar!
blessa barnanna ráðir.
Í þínum anda
æ lát oss standa;
abba, ástkæri faðir!

321.

Lag: Hver, sem að reisir hæga bygð.

GEF þú, sem börn tókst þér í skaut
og þinni blessun gæddir,
að ungum lýsi lífs, um braut
það ljós, er þú oss gæddir,
svo geti þeir í heimi hér,
sér hegðað eins og kristnum ber,
sem eru endurfæddir.

4. Ettlendið.

322.

Með sínu lagi.

Ó, blessa Guð, vort feðra-frón,
veit farsæld hyerskyns gæða.
Lát ekkert mæta meim né tjón;
í miskunn lit á hverja bön,
sem hafin er til hæða.

2. Gjör eindrægninnar öflug bönd;
leys ómenskunnar dröma;
stýr barna þinna hjarta og hönd;

lát hlíð og dal og sjávarströnd
af frið og frelsi ljóma.

3. Vort föðurland þér felum vér,
ó, faðir allra þjóða.

Oss kærleiksleysi' og vantrú ver.

Öll von er fest á einum þér,
sem gefur alt hið góða.

XII.

Passíusálmar.

323.

(I) Um herrans Kristí útgang í gras-
garðinn.

Lag: Minst þú, ó, maður, á minn deyð.

UPP, upp, mín sál, og alt mitt geð,
upp, mitt hjarta og rómur með;
hugur og tunga hjálpi til;
herrans þínu eg minnst vil.

2. Sankti Páll skipar skyldu þá,
skulum vér allir jörðu á
kunngjóra þá kvöl og dapran deyð,
sem Drottinn fyrir oss auma leið.

3. Ljúfan Jesúm til lausnar mér
langaði vist að deyja hér;
mig skyldi' og lysta' að minnst þess
mínun Drotni til þakklætes.

4. Innra mig loksins angrið sker,
æ, hvað er lítil rækt í mér;
Jesús er kvalinn í minn stað,
of sjaldan hef eg minst á það.

5. Sál mín, skoðum þá sætu fórn,
sem hefir oss við Guð, Drottin vorn,
fordæmda aftur forlíkað;
fögnuður er að hugsa um það.

6. Hvað stillir betur hjartans böl
en heilög Drottins pína' og kvöl?
Hvað heftir frammar hneyksli' og synd
en herrans Jesú blóðug mynd?

7. Hvar fær þú glöggvar, sál mín,
sanna Guðs ástar hjarta geð, [séð
sem faðir gæzkunnar fékk til þín,
frammar en hér í Jesú þín?

8. Ó, Jesú, gef þinn anda mér,
alt svo verði til dýrðar þér
uppteiknað, sungið, sagt og téð,
síðan þess aðrir njóti með.

9. Að liðinni máltíð lofsönginn
las sínum föður Jesús minn
síðasta kvöldið, seint það var;
sungu með hans lærísveinar.

10. Guðs sonur, sá sem sannleiks ráð
sjálfur átti á himni og læð,
þáði sitt brauð með þakkargjörð,
þegar hann umgekt hér á jörð.

11. Þurfamaður ert þú, mín sál,
þiggur af Drotni sérhvert mál
fæðu þína og fóstrið allt,
fyrir það honum þakka skalt.

12. Illum þræl er það eilíf smán,
ef hann þiggur svo herrans lán.

drambsamlega og dreissar sig.
Drottinn geymi frá slíku mig.

13. Eftir þann söng, en ekki fyr,
út gekk Jesús um hússins dyr;
að hans síðvenju er það skeið;
til Ólufjallsins ganga réð.

14. Lausnarans venju lær og halt,
lofa þinn guð og dýrka skalt.
Bænalaus aldrei byrjuð sé
burtför af þínu heimile.

15. Yfir um Kedrons breiðan bekk
blessaður þá með svelnum gekk.
Sá lækur nafn af sorta ber.
Sýnir það góðan lærdóm mér.

16. Yfir hörmungar er mín leið,
æ meðan vafir lífsins skeið;
undan gekk Jesús, eftir eg
á þann að feta raunaveg.

17. Horfi eg nú í huga mér,
herra minn Jesú, eftir þér;
dásamleg eru dæmin þín;
dreg eg þau gjarnan heim til mín.

18. Þú vildir ekki upphlaup hart
yrði, þegar þú gripinn vart;
út í grasgarðinn gekstu því,
gafst þig í manna hendur frí.

19. Af því lærir eg að elska ei frekt
eigið gagn mitt, svo friður og spekt
þess vegna raskist, þér er kært
þolinnaði og geð högvært.

20. Sorgandi gekstu sagða leið;

særði þitt hjarta kvöl og neyð;
hlægjandi glæpa hljóp eg stig;
hefir þú borgað fyrir mig.

21. Vort líf er grasgarðs-ganga rétt;
gröfin er öllum takmark sett.

Syndugra leið ei leik þér að;
lendir hún víst í kvalastað.

22. Iðrunartárin ættu vor
öll hér að væta lífsins spor;
gegnum dauðann með gleði' og lyst
göngum vér þá í himnavist.

23. Þá Jesús nú á veginum var,
við postulana' hann ræddi þar,
henda myndi þá hrösun fljót;
harðlega Pétur þrætti' á mót.

24. Frelsarinn Jesús fyrir sér,
þá fall og hrösun er búin mér;
hann veit og líka lækning þá,
sem leysa kann mig sórgum frá.

25. Aldrei, kvæð Pétur, ætla eg
á þér hneykslast á nokkurn veg,
þó allir frá þér falli nú.

Fullkomleg var hans lofun sú.

26. Sú von er bæði völt og myrk,
að voga freklega' á holdsins styrk;
óstöðugt, veikt og hjálparlaust.
án Guðs, náðar er allt vort traust

27. Gef mér, Jesús, að gá að því,
glaskeri ber eg minna fésjóð í;
viðvörðun þína virði eg mest,
veikleika holdsins sér þú bezt. — Amen.

324.

(II.) Um Kristi kvöl í grasgarðinum.

Lag: Faðir vor, sem á himnum ert.

JESÚS gekk inn í grasgarð þann.
Getsemane er nefndur hann.

Af oliuþrúgan sá auknafn bar;
Oliutréd rétta herrann var;
olium hjálpræðis allra fyrst
af hans lífi þar pressaðist.

2. Í aldingarði fyrst Adam braut,
aftur Jesús það bæta hlaut;
aldingarðs eikin ávöxt gaf,
eymd, synd og dauði kom þar af;
í aldingarði ljúft lífsins tréd
lífgunar frjóvgun veita réð.

3. Júdas þekti vel þennan stað;
þar hafði hann lengi um hugsað,
helzt myndi pláss það hentugast,
herrann mætti þar forráðast,
svo fæstir hefðu að segja af því,
og svik hans lægju svo hylming í.

4. Satan hefir og sama lag,
situr hann um mig nótt og dag,
hyggjandi að glögt hvar hægast er,
í hættu og synd að korna mér,
en þó í þeim stað allra-mest,
sem á ég Drottín að þjóna bezt.

5. Heimsbörnina hafa list þá lært.
lygð og svikræði er þeim kært,
fótsporum djöfuls fylgjande,
falsráðin draga þó í hlé.

Frá hans og þeirra hrekkjastig,
herra Jesús bevari mig.

6. Oft hafði Jesús í þann stað
áður gengið, því veit eg það,
hefir sannlega herrann minn
hugsað um þínú' og dauða sinn,
fulltingis beðið föðurinn þar,
svo fengi hann staðist þíslirnar.

7. Jurtagarður er herrans hér
helgra guðs barna legstaðer.
Þegar þú gengur um þenna reit,
þín sé til reiðu bænin heit;
andláts þíns gæt og einnig þá
upprisudaginn minstu á.

8. Lærisveinana lausnarinn kær
lét sumu blíða nokkuð fjær,
þrjá tók þó með sér hjartahreinn;
hann girntist ekki að vera einn.
Sála mín, þar um þenkja skalt,
þér til lærdóms það skeði allt.

9. Guðs kristni er grasgarður einn;
Guðs sonar ertu lærisveinn;
sittu hvar sem hann segir þér;
sönn hlýðni bezta ofur er;
til krossins ef hann þig kallar þar,
kom þú glaðvær án möglunar.

10. Freisting þung ef þig fellur á,
forðastu einn að vera þá;
guðhræddra selskap girnstu mest;
gefa þeir jafnan ráðin bezt.

hans sorg, skjálfti og hiartans þín
há Guði' er eilíf og tun mín.

16. Fram þegar Jesús fallinn var,
fegurstu bæn hann gjörði þar:
Abba, faðir ástkæri minn,
af mér ak þú þá kærleik þin,
þó svo, sem heit þú gafur mitt,
sagði her annan með gættu sinni.

17. Úræðin þetta er þú ákt eð,
angrað hiarta þú minn með;
hva nær sem þú er hörmung að,
hugaðu þú minn vel um það;
óþolinna þi og þiglu þver,
neiri refsingar atlar sér.

18. Obljúgur skaltu aldrei heitt
úrtheita, sem þú ginnist veitt
til holdsins þína nentugt þér;
hugsa jafn þú að Drottinn sér,
hvað lífi þínu til liðs er nú,
angur þú betur en sjálfur þú.

19. Eins líkaminn og sálin sé
þú náðumjúkleg í bæninne;
þú Drottinn innra hitt;
þú þú þú skal holdið þitt
fyrir Guð með blygðun ganga fram;
gjörði svo forðum Abraham.

20. Jesú, þín grátleg grasgarðspinn
gleður örþjáða sálu mín;
þitt hjartans angur hjartað mitt
við hrygð og mæðu gjörði kvitt;

Því skal míns hjartans hjartabel
heiðra þig, minn Emanúel.—*Amen.*

325.

(III.) Um herrans Kristí dauðastríð í
grasgarðinum.

Lag: Faðir vor, sem á himnum ert.

EINN vil eg, sál mín, upp á ný
upphaf taka á máli því.

*Upp stóð Jesús, þótt þreyttur sé.
brísvar sinnum frá bæninné;
lærivéinarnir sváfu fast,
sankti Pétur því ávltast.*

2. Til og frá gekk hann brísvar þó.
Þar fékst ei minsta hvíld né ró;
undanfæri því ekkert fann,
elstaðar Drottins reiði brang;
gegnuin höld, æðar, blóð og bein
blossi guðlegrar heiftar skein.

3. Himnaliósið var honum byrgt,
helzt því af nótt var orðið myrkt;
ásvina huggun enga fann,
allir sváfu um tíma þann;
jörðin var honum óhæg eins:
engin fékst bót til þessa meins.

4. Í þessum spegli það sé eg:
Þeim, sem Drottinn er reiður mjög,
hvorki verður til huggunar
himinn, jörð, ljós, né skepnurnar;
án Guðs náðar er alt um kring
eymd, mæða, kvöl og fordæming.

5. Framar sést hér, hvað fárleg sé

fordæmdra kvöl í helvíte;
 frá einni plágu til annarar
 í yztu myrkrum þeir hrekjast þar;
 ó, hvað syndin afskapleg er,
 alt þetta leiðir hún með sér.

6. Í þriðja máta' af þessu sést,
 það lær þú, sál mín, allra-bezt,
 Guðs reiði-eld og eilíft fár
 út slöktu' og lægðu herrans tár;
 alt honum því til ama var,
 svo alt verði þér til huggunar.

7. Hrygðarsporin þín, herra minn,
 í himnaríki mig leiða inn;
 í næturmyrkrum lá neyð á þér,
 náðar og dýrðar ljós gafst mér;
 vinir þér enga veittu stoð,
 svo vinskap fengi' eg við sjálfan Guð.

8. Þar kom loksins á þeirri tíð
 þreytti Jesús við dauðann stríð.
 Andlát mitt bæði' og banasótt
 blessaðist mér þá sömu nótt;
 dauðinn tapaði, en Drottinn vann,
 dýrðlegan sigur gaf mér þann.

9. Á gekk svo dauðans aflið ríkt,
 ekkert dæmi má finna slíkt;
 allur líkami lausnarans
 litaðist þá í blóði hans;
 sá dreyrasveitinn dundi á jörð.
 Drottins pína því mjög var hörð.

10. Í Adams broti var blóðskuld gjörð,
 bölvun leiddi það yfir jörð;

Jesú blóð hér til jarðar hné,
jörðin aftur svo blessuð sé,
ávöxtur, gróði' og aldin klár
oss verði' að notkun sérhvert ár.

11. Sárkalda dauðans sveitabað
um síðir þá mér kemur að,
sárheiti dreyra-sveiti þinn-
sefi og myki, Jesú minn;
angistarsveita eilíft bál
aldrei lát snerta mína sál.

12. Mér er svo kvöl þín minnileg,
á morgni hverjum þá upp stend eg;
fyrst eg stíg niður fæti á jörð,
færi' eg þér hjartans þakkargjörð;
blóðsveitinn þinn mér bið eg sé
blessun og vernd á jörðunne.

13. Hörnung þá særir huga minn,
hef' eg mig strax í grasgarð þinn,
dropana tíni' eg dreyra þíns,
Drottinn, í sjóðinn hjarta míns;
það gjald aleina gildir bezt
há Guði fyrir mín afbrót verst.

14. Upphaf alls mesta ófögnuðs,
áklögun ströng og reiði Guðs,
bætt er, friðstilt og forlíkað;
faðirinn lét sér lynda það;
sonurinn bar hans bræði fri;
borgaðist þrællinn út með því.

15. Þess meir sem þínan þrengdi að,
því innilegar Jesús bað;
heilagur engill himnum frá.

herra sinn kom að styrkja þá.

Enn hefir þú hér einn lærdóm;
iðka og lær hann, sál mín fróm.

16. Ef hér verður, sem oft kann ske,
undandráttur á hjálpinne,
bið, styn, andvarpa æ því meir,
sem aukast vilja harmar þeir,
iðdurlegt hjarta hefir Guð
við hvern, sem liður kross og nauð.

17. Sjá þú, að engill sendur var
syni Guðs hér til huggunar.
Þeir góðu andar oss eru nær
alla tíma, þá biðjum vær,
helzt þá lífs enda liður að;
Lazari dæmi kenmir það.

18. Heiður, lof, dýrð á himni' og jörð,
hjartanleg ástar-þakkargjörð,
Drottinn Jesú, þér sætast sé
sungin af allri kristninne
íyrir stríðið, þig þjáði frekt;
það er vort frelsi æfinlegt.—Amen.

326.

(IV.) Samtal Kristi við lærisveinana.

Lag: Minst þú, ó, maður, á minn deyd.

POSTULA. Þöri Kristur þrjá

í kvölinni að vera hjá,

baud þeim: Vakið og biðjið víst,

bráðleg freistni svo grandt stízt.

2. Strax sem Jesús um steinsnar nær
sté fram lengra (þess gætum vær),

*allir sofnuðu satt með ró,
sjálfur herrann einn vakti þó.*

3. Áður var svoddan um þig spáð;
ásett fram kom nú herrans ráð.
Þú hlaut Guðs reiðihrúgu einn
þreyttur að troða, Jesú hreinn.

4. Ef eg skal ekki sofna í synd
(svo er náttúran veik og blind),
um steinsnar máttu eitt mér frá
aldrei, minn Jesú, víkja þá.

5. Næturhvíldin mín náttúrlig
nóg er mér trygg, þá veit eg þig
há mér vaka til hjálpræðes;
hvert kvöld vil eg þig biðja þess.

6. Þrisvar Jesús til þeirra fór,
því að hann mæddi þína stór;
hann bað Petrum með hýrri lund
há sér vaka um eina stund.

7. En hann sofnaði æ því meir;
svo ekki vissi hann né þeir,
hverju svöruðu honum þá.
Herrans þínu mjög jók það á.

8. Mig hefir ljúfur lausnarinn
leitt inn í náðar grasgarð sinn,
vakandi svo eg væri hér;
vitni skírnin mín um það ber.

9. Ungdóms bernskan, sem vonlegt
vildi mig ofmjög svæfa þar; [var,
foreldra hirting hógværlig
hans vegna kom og vakti mig.

10. Aldurinn þá mér öðlaðest,

á féll gjálifis svefninn mest;
kennimenn Drottins komu þrátt,
kölluðu mig að vakna brátt.

11. Fullvaxinn gleymsku svefninn sár
sótti mig heim, og varð mjög dár;
dinman heimselsku dróst þar með,
dapurt var mitt til bænar geð.

12. Þá kom Guðs anda hræring hrein,
í hjarta mitt inn sá ljóminn skein;
en í heimskunni svo eg svaf,
sjaldan mig neitt að slíku gaf.

13. Fárlega var mín fíflskan blind;
forlát mér, Jesú, þessa synd,
hvar með að jók eg hugraun þér,
en hefnd og refsing sjálfum mér.

14. Láttu þó aldrei leiðast þér,
ljúfi Jesú, að benda mér;
hugsi til mín þitt hjarta milt,
hirtu mig líka sem þú vilt.

15. Vil eg nú hjartans feginn fá,
frelsari minn, að vaka þér hjá;
andinn til reiðu er í stað,
of mjög holdið forhindrar það.

16. Jesús unti með ljúfri lund
lærisveinum að hvíla um stund;
því hann vorkynti þeim, og mér,
það eitt mín blessuð huggun er.

17. Síðast allra, þá sá hann þar
svikara lið fyrir hendi var,
bauð þeim: *Vakið og biðjið best;*
hurt er nú værdartíðin mest.

18. Svoddan áminning, sála mín,
sannlega skyldi ná til þín,
svo þig ei skaði svefninn vær;
svikarinn er þér ekki fjær.

19. Dauðinn forræður fjörið þó;
fyr en varði því margur dó;
hann er í nánd, þó sjáist sít,
sérhvern dag er hans áhlaup víst.

20. Dauðinn þá mætir dapur þér,
dóminn hefir hann eftir sér;
djöfullinn biður búinn þar
í bálið vill draga sálirnar.

21. Sjá þú vel til, að svoddan her
sofandi komi ekki að þér;
í hreinni iðrun því hvern dag vak,
herskrúða Drottins á þig tak.

22. Bænin má aldre bræsta þig,
búin er freisting ýmislig;
þá líf og sál er lúð og þjáð,
lykill er hún að Drottins náð.

23. Andvana lík, til einskis neytt,
er að sjón, heyrn og máli sneytt;
svo er án bænar sálin snauð,
sjónlaus, köld, dauf og rétt steindauð.

24. Vaktu, minn Jesú, vaktu í mér,
vaka láttu mig eins í þér;
sálin vaki, þá sofnar líf;
sé hún ætíð í þinni hlíf. — Amen.

(V.) **Um herra Gylfinga**

Lag: Helðrum vér Guð af herra og sal.

MEDAN Jesús það mæla var,
mannfjöldi kom í garðinn þar,
Júdas (sá herra sinn forð),
sveinar þrestanna og stríðsfólk með,
skriðbyttur báru, blýs og sverð,
búnir mjög til þessa ferðu.
Um það eg frammar þenkja verð.

2. Verður það oft, þá varir minst,
voveifleg hættu þú minst,
ein nótt er ei til enda trygg,
að því á kvöldin sal mín, hygg.
Hvað helzt sem kann að koma upp,
kjós Jesús þér að vera hjá;
skelfing engin þig skadar þá.

3. En Júdas hafði áður sagt
auðkenni þeim og svo við lagt.
Hvern eg kyssi, handtaki þann,
höndlið með gatni og bindið hann.
Varastu, sal mín, svik og þrett,
þó sýnast megi í hylming sett.
Drottinn augljóst það demir rétt.

4. En Jesús áður all forham,
hvað átti við hann að koma fram,
því gekk hann sjálfur þeim á mót,
þannig ræddi með kærleikshót.
Að hverjum leitið língud þér?
Hópur almennis aftur sér.
Jesúm náð verður nefnin ver.

5. Jeg er hann, sagði Jesús þá;
 Júdas sjálfur stóð flokknum hjá;
 öflugt var Dröttinn orðið það,
 allir til jarðar féllu' í stað.
 Hvað hans óvini hreldi mest,
 huggar nú mína sálu best;
 í allri neyð það auglýsest.

6. Þá eg fell eður hrasa hér,
 hæstur Dröttinn vill reiðast mér;
 þá segir Jesús: Eg em hann,
 sem endurleysti þann syndarann
 með mínu blóði og beiskri þín;
 bræði, faðir kær, stiltu þín;
 eflaust er það afsökun mín.

7. Djöfull, synd og samvizkan ill
 sálu mína þá kvelja vill;
 eins segir Jesús: Eg em hann,
 sem afmá þína misgjörð vinn,
 líka sem vindur léttfar sky;
 langt feykir hirtu', og sést ei;
 því á mig trú þú svo ertu fri.

8. Þegar mig særir sótt eða kvöl,
 sorgleg fátækt og heimsins böf,
 jeg veit þú segir: Eg er hann,
 Jesús, sem lækna vill og kann;
 auðlegð á himnum áttu vist;
 eynd þín og hrygð í fögnuð snýst;
 heiminu sigraði eg; hræðstu síst.

9. Á dauðestund og dómsins tíð
 Dröttinn það skal mín huggun blið;
 orð þitt er sama: Eg em hann,
 sem inn þig leiði í himnarann.

þjónn minn skal vera þar eg er,
því hefir þú, Jesús, lofað mér,
gláður eg þá í friði fer.

10. Jeg segi á móti: Jeg er hann;
Jesús, sem þér af hjarta ann,
orð þitt lát vera eins við mig;
Elska eg, seg þú, líka þig;
eilíft það samtátt okkar sé,
upp byrjað hér á jörðunne.
Amen, eg bið svo skyldi ske. — Amen.

328.

(VI.) Um Jádas kross og Kristi fangels.

Lag: Einn herra eg best getti.

FRELSARINN hvergí flýði,
fjandmenn þó lægi senn;
herrann beið þeirra' hinn byði;
þeim leyfði' á fætur enn;
hvorn helzt þeir huggi að finna,
hann spyr (sem ljóst eg get);
jafnt sem fyr, Júdar inná,
Jesúm af Nazaret.

2. Eg em hann, aftur sagði
annað sinn Jesús hátt,
Lærisveinunum lagði
líknarorð þetta brátt:
Ef mín yður lystir leita,
þá látið þessa frk.
Búinn var hann að heita
hjálpæðisordi því.

3. Hér af má heyra' og skilja

herrans vors Jesú makt;
 ekki gat áh hans vilja
 á hann neim hendir lagt.
 Við mig þó hatfi hreyfi
 heifarmenn illgjarnir,
 enginn karfi, után hans leyfi,
 eitt skerða har á mér.

4. Föðurnum hjarta-hlýðinn,
 hann gafst á heirra vald.
 Sál mín, því sért ókyðin,
 sjá, þitt óhlýðnis gjald
 viljugur vildi' hann bæta.
 Víst er þín skylda auðsén:
 Ást' og auðsveipni mata
 áttu að leggja í gen.

5. Júdas kom fljótt, sem kunnir,
 kyssandi Jesú nú,
 mælti fláröðum munni.
 Meistari, sæll þertú!
 Herrann högvæðarríkur,
 hann sagði: þú, minn vin,
 með kossi son mannsins sökur.
 Sízt mun því hefndin lín.

6. Evu munn eplið eina
 aumlega ginti' um sinn,
 falskoss því fékk að reyna,
 frelsari, munnur þinn
 blíðmælum djöfuls bægðu,
 svo blekkist eg ekki á þeim,
 heims hrekki líka lægðu,
 líf mitt og æru geym.

7. Auðsén eru' augum þínum
 Öll ver og látnavil hér;
 hrind þeim úr huga mínum,
 hreint skapa geb í mér,
 virztu mig vin þinn kalla,
 verða lát rátt þar á,
 holds brest og hitesni alla
 hindra og tak mér frá.

8. Í hrygð og háska mikinn
 hefir mig satan leitt;
 æ, hvað oft eg verð svikinn;
 ei get eg hjá því snellt.
 Son mannsins svikum mætti
 sannlega upp á það,
 svikanna háskinn hætti
 hjá mér ei fyndi stað.

9. Munnur þinn (að eg meina)
 minnst við Jesum þert,
 þá hold og blóð hans hreina
 hér fær þú, sál mín, snert.
 Guðs vegna að þér gáðu,
 gef honum ei koss með vél;
 í trú og iðrun þig tjáðu,
 til bú þitt hjarta vel.

10. Þangáð þegar að stundi
 þusti illræðislið;
 ljúfasta lamb Guðs bundu;
 lokið var öllum frið;
 harðsmunum reipum reyron;
 ranglætis mins hann galt;
 Drottinn í dröma keyron;
 dofnað holdið alt.

11. Júðar þig, Jesú, strengdu,
 jeg gaf þar efni til,
 syndir minar þér þrængdu,
 þess nú og íðrast vil,
 glæpabönd af mér greiðir,
 og gef mér frelsid þitt;
 andlegum dofa eyðir,
 sem á féll hjartað mitt.

12. Guðs son var gripinn höndum,
 gefinn svo yrði eg fri,
 hann reyrdist hörðum böndum,
 hlaut eg miskunn af því;
 fjötur þung og fangelsi,
 frekt lá, minn herra, á þér,
 dauðans og djöfuls helsi,
 dattu því laus af mér.

13. Bið eg þín böndin hörðu,
 bindi nú hvern minn lið,
 frá allskyns glæpa gjörðum,
 og göldum heimsins síð;
 laus og liðagur andi,
 lífs meðan dvelst eg hér,
 þér sé jafnan þjónandi;
 þessa þæn veittu mér! Amen.

329.

(VII.) Um yörn sakkí Péturs og Malkus
 cyraskr.

Lag: Guðs yörn ná sakkú þrúum.

LAUSNARANS Lærisneinar
 þá litu atburð þann,

og Júða atháfnir einar,
allir senn spurðu hann
Eigum vér ekki að slá
óvina sveit með sverði
svo hér ei þyngra verði?
Sál mín, þá gjör að gá.

2. Ef þú áforma vildir
eitthvað, sem vandi er á,
þarflæg ráð þiggja skyldir,
og þig vel fyrir sjá;
af því oftlega sker,
sá, sem er einn í ráðum,
einn mætir skaða bráðum;
seint þá að íbrást er.

3. En með því manuleg vizka,
í mörgu nær skamt,
á alt kann ekki að vizka,
sem er þó vandasan,
kost þann hinn bezta kja:
Guðs orð fær synt og sannað,
hvað sé þér leyft eða bannað;
það skal þitt leiðarljós.

4. Pétur með svellu
sverð úr sláðrum dró,
hans trú og bráðin brynna,
og beint í flokkinn hjó.
Malkus hlaut af tjón;
hann misti hið hægra eyra,
höggið tók ekki meira;
þessi var biskups þjón.

5. Lausnarinn ljósi nam sváð

lærisveinunum fyrsta
 Látið þessa fram fara
 frekast að minni lysti
 Pétri svo sagði nú
 Sverð-dauða sé skal sakunir
 sem sverð án leyfis tekur
 sverð slíðra, Simon, þú!

6. Meinan þú faðirum mildi
 mundi ei senda hér
 ef eg þess óska vildi
 engla til fylgdar mér
 fleiri er tólt fylkingar?
 Eða mun skylt eg ekki
 áskentan kaleik drekki,
 sem mér þó settur var?

7. Svo mun uppfyllast eiga
 hvað er í ritning tjáð,
 og síðan sannast mega
 hvað sést fyrir löngu spáð.
 Svo eftir sermon þann
 eyrað þjónsins áhrærði,
 sem áður Pétur særði,
 og læknaði að helli hann.

8. Sál mín, lærum og sjáum,
 með sannri hjartans lyst;
 tvenslags sverð glögt við gáum,
 greina skal þar um fyrst:
 Sverð Drottins domarim ber,
 sverð eigin hefndar annað,
 sem öllum verður bannað;
 það kennir Kristur hér.

9. Bið eg, hér glögt að gætir,

göð valdstjórn heiðarlig,
 saklausah sít þú grætt,
 né sjálfan meir þig;
 virð sverð Guðs vandlætis,
 blöð skaltu el þvi banna,
 burt sníddu grein lastanna,
 merk dæmi Mósis.

10. Þitt sverð, sem þitt er eigið,
 fyrir þína, eigin sök,
 skal ekki úr skeiðum dregið,
 skýr eru til þess rök,
 Jesús það bannar bert;
 honum er skylt þú hlýðir,
 hógvær umberir, líðir,
 það móti þér er gert.

11. Ræn er Guð sínum rétti,
 því reiknast heindin hans,
 valdstjórn til verndar setti
 víða um bygðir landa,
 ellegar að því gá,
 Sverð Drottins, sem hér nefnist,
 sannlega á þér hefnist,
 tjón þitt tvefaldað þá.

12. Malkús, sem misti eyrað,
 merkir þá alla frí,
 sem orð Guðs ekki heyrja,
 eiga þó kost á því,
 Heyrn er þeim hægt aljó,
 vinstri hlust: heill hald,
 háð og spélni margfalda
 nóg geta namid þó.

13. Skálka-mark mátti kalla

Malkus hér; fengi rétt;
 á Guðs óvini alla
 auðkenni slíkt er sett,
 orð hans ei akta hér;
 jeg bið og jafnan segi:
 Jesú minn, láttu eigi
 þau merki sjást á mér.

14. Enn finnur þú hér framar

frelsaraís dæmi bezt;
 hörmungar hættusamar
 á honum lágu mest;
 sitt traust þó setti hann
 á Guðs föður gæzku ríka;
 gjörðu það, sál min, líka,
 ef kross þig henda kann.

15. Kvöl sína Jesús kallar

kaleik áskonktan sér.
 Kross þinn og eyndir allar
 eins máttu nefna hér;
 því Drottinn drakk þér til,
 fyrir þig þá hann þyndist,
 svo þú, mín sál, ei týndist,
 gjör honum gjarnan skil.

16. Þú mátt þig þar við kugga,

hann þekki veikleik manns;
 um þarftu ekki að kugga
 á drykkjuskamtinn hans;
 vel þín vankvæði sér;
 við súrasta drökk hann sjálfur,
 sætari og minni en hálfur
 skenktur er skerfur þér.

17. Heift mína' og hefndar næmi,
 hefir þú, Jesú, bætt;
 mér gafst manngæzku dæmi,
 þá Malkum fékstu grætt.
 Eg þarf og einnig við,
 eyrað mitt læknað yrðir,
 svo orð þitt heyrir og virðir;
 þýðlega þess eg bið.

18. Hjálpa mér, herra sæli,
 að halda krossbikar minn,
 svo mig ei undan mæli,
 né mögli' um vilja þinn.
 Eg bið: Almætti þitt
 vorkynni minni veiki,
 ef verða kann eg skeiki;
 hrestu þá hjartað mitt! — Amen.

330.

(VIII) Þráðkvaði Krists fyrir Gyðingum.

Lag: Sá Trjáls Gís. Morgmál í söddur er.
 TALADI Jesú, tíma þann

til við óvini sína,
 sem komnir voru að höndla þann.
 Heyrum þá kenning sína.

2. Samtíð til illvirkja eruð þér
 út gengnir mig að fanga;
 áður gat enginn meinað mér
 í musterinu að ganga.

3. Daglega hef eg sýnt og sagt
 sannleiksins kenning mæta;
 enginn gat hendur á mig lagt
 ætíu nú þess að gæta.

4. Yfir stendur nú yðar tíð,
 uppfyllt svo ritning verði;
 myrkranna geysar maktin stríð,
 Mæla svo Jesús gerði.

5. Ljúflyndi blessað lausharans,
 líttu hér, sál mín kerra;
 sá vill ei dauða syndugs manns,
 svoddan máttu nú læra.

6. Jesús þeim syndi í sannri raun
 sálarheill, náð og frelsi;
 Guðs syni Júdar guldu í latn
 grimd, hatur og fangelsi.

7. Furða það, sál mín, engin er
 (ei skalt því dæmi tyna),
 þó veröldin launi vondu þér
 velgjörð mjög Btla þína.

8. Gyðinga dæmi skynja skalt,
 skil þig við ódygð slíka;
 þakklæti fyrir góðgjörð gjalt
 Guði og mönnum líka.

9. Jeg lét mér þessu jafnframt sagt,
 Jesú, af orðum þínum,
 enginn gat hendur á þig lagt
 af eigin vilja sínum.

10. Þann takmarkaða tímans punkt
 til setti faðirinn mildi,
 nær það anaúðarokio þungt
 yfir þig ganga skyldi.

11. Eins uphaf líka og ending með
 allrar hörmungar minnar,

faðir himneski, er fyrir séð
í forsjón miskunnar þinnar.

12. Þessi nú tíminn yðar er
övinum Jesús sagði.

Herrans ég þetta máttak mér
í minni og hjarta lagði.

13. Nú stendur yfir mín náðartíð,
naðsinn er þess ég gætti.

Líður mig drottins biðlund blíð,
brót mín svo kvíttast mátti.

14. Ef ég þá tíð, sem Guð mér gaf,
gálaus forsóma næði,
Drottins tími þá tekur af
tvímælin öll í bræði.

15. Því lengur sem hans biðlund blíð
beðið forgefins hefur,
þess harðari mun heftin stríð,
hefndar þá Drottinn krefa.

16. Guðs vegna að þér gá, mín sál,
glæpum ei lengur safna;
gjörum iðrun, því meir en mál,
mun vera synd að hafna.

17. Í dag við skulum skifta
skal synd á flóttarekin; skjótt,
hver veit nema sé nú í nótt,
náðin í burtu tekin!

18. Talar Jesús um myrkra makt;
merkið það, valdstjórnendur.
Yður skal nú í eyra sagt:
Umdæmið heims tæpt stendur.

19. Ljósið myrkri burt leiðir frí

með ljóma birtu sinnar;
varast að skýla skálkinn því
í skugga máltar þinnar.

20. Minstu, að myrkra maktin þver,
þá myrkur dauðans skalt kanna;
í yztu myrkrum og enginn sér
aðgreining höfðingjanna.

21. Myrkri léttari er maktin þin,
minst þess fyrir þinn dauða;
þá Drottins hátignar dýrðin skín,
hann dæmir eins ríka og snauða.

22. Fyrst makt heims er við myrkur
min sál, halt þér í stilli, líkt,
varastu þig að reiða ríkt
á ríkismannanna hylli.

23. Drottinn, Jesú, þú lífsins ljós,
lýstu valdstjórnarmönnum,
svo þeir, sem ráða yfir oss,
eflist að dygðum sönnum.

24. Jesú, þin kalda kvalastund
kvalatið af mér svifti;
Guðs barna gafst mér gleðifund;
göð voru þau umsköfti.

25. Myrkrauna þrengdi maktin þér,
mig svo leystir úr vanda;
kvalanna yztu myrkur mér
mega því aldrei gránda. — Amen.

331

(IX.) Um flotta lærisveinanna.

Lag: Jesú Krísti, þig kalla eg á.

Þá lærisveinarnar sáu þú
sinn herra gripinn höndum,
og hann af fólki verstu var
vegðarlaust reyður böndum,
allir senn hömum fljótu frá,
forlétu Drottin hreinan
í háska emun.

Að svöddan skulum við, sál mín, gá;
sjáum hér lærdóm beinan.

2. An Drottins ráða er aðstoð manns
í engu minsta gildi;
fánýtt reynist oft fylgið hans,
sem frekast hjálpa skyldi;
hver einn vill bjarga sjálfum sér,
ef sýnist háski þúinn,
að hendi snúinn,
far því varlega, að fallvölt er
frænda og vina trúin.

3. Í sama máta sér þú her,
sál mín, í spegli hreinum,
að hryggilegar sé háttáð þér
en herrans lærisveinum;
þeir höfðu leyfi lausnarans
lífi að forða sínu
frá sárri þínu,
naudugir mistu návist hans;
nú gæt að ráði þínu.

4. Hvað oft, Jesú, þér flúði eg frá

frekt á mót vilja þínum,
þá glæpaveginn gekk eg á,
girndum fylgjandi mínum?
Forskuldað hafði eg fyrir það,
flóttamaður að heita
til heljar leita,
en þú virtist mér numum að
aftur í miskunn leita.

5. Einn varstu, Jesú eftir því
í óvina látinn höndum,
einn svo eg væri aldrei á
eynd, og freistingum vöndum;
allir forlétu einan þig,
alt svo mig hugga kynni
í mannaum mínum.

Eg bið: Drottinn, lát ekki mig
einsámlan nokkru sinni.

6. Læmsuem, sal mín, sjáðu þann,
sem Jesú eftir fylgdi,
ranglát ungmenni réntu hann,
rétt nakinn við þau skuldi;
bersnoggur flótti betri er,
en bræðralag órettinda
í selskáp synda,
ávinning lát þig engan hér
í þeirra flokki binda.

7. Burt þaðan Jesum ferði fljótt
flokkur illræðismanna,
Lamb Guðs saklaust, þá leið að nótt
leiddu þeir til kvalanna,
Miskunnarlaus sú meðferð bráð
mér virðist; eftir vonum

í náttmyrkronum

þeir hafa bæði hrákt og hrjáð,

hrundfö og þrugað þonum.

8. Í dauðans myrkurum eg, dæmdur

dragast átti til þínu, þræll,

en þú tókst, Jesú, son Guðs, sæll,

saklaus við straffi mínu

þannig til bjóstu ljóssins, leið

ljómandi sálu minni, og óva gótu

þó líf hér linni:

andlatskvölum og kaldri neyð

kviði eg því engu sinni.

9. Hrókstu því svo og hrjáðu þig,

herra minn, ílsku þjóðir,

að hér svo nú bær á höndum mig

heilagin englar góðin

mæðusöm urðu myrkurinn þér,

mæta létu þig hörðu,

og hindrað gjörðu

Guðs dýrðar ljós, svo lýsti mér

á lifandi manna jörðu.

10. Kvalafor, Jesú, þessi þín,

sem þá gekstu einu sinni,

veri kraftur og verndin mín,

svo veginn lífsins eg tínni.

Lát ekki djöful draga mig

í dofnið holdsins blinda

til sekta og synda,

eg bið af ást og alki þig,

ákefð hans birtu blinda — í þá men.

(X.) Um þá fyrsta vanaþak fyrir Kalla.

Lag: Guð son kallar: komið til mín.

TIL Hannas húsa herrann Krist
 harðráðir Júðar leiddu fyrst;
 beisk frá eg bönd hann sieri.
 Honum strax þaðan vísað var,
 viðtekt fékk ei hó hvíldir þar,
 mjög svo þó mæddur væri.

2. Burt sendi þú með beiskri þín
 bundinn Kaifas mági sín
 Hannas vörn herrann sata;
 höfð kennimanns hæstu státt
 hafði sá þetta dríð rétt,
 Guðslög máls dít á gæta.

3. Úr himnaríkis hvíldarstað
 höfðum við, sál mín, úrforskuldað
 útrekin vist að vera þú útí stönu
 en Jesús tók nú upp á sig
 ónáðan slíka fyrir þig,
 lof sé þeim ljúfa herri.

4. Hjartað þæði og húsið mitt
 heimili veri, Jesú þitt
 hjá mér þigg hvíld hentuga;
 þó þú komir með krossinn þinn,
 kom þú blessaður til mín inn,
 fagna' eg þér fegin huga.

5. Kaifas hafði hér um spá,
 hentugast þýði þetta ráðs,
 að dái einn fyrir alla
 Embættis mælti andinn þar,

af því hjartað ei vissi þar,
sannleik Guðs sinti varla.

6. Balaams demni eius var eitt,
andagift sú var honum veitt,
spaklega tungan spáði;
hann hafði í sinni hrekkja-ráð,
hjartað fékk ekki sannleiks-gáð,
því hann fégirndin þjáði.

7. Ó Jesú, láttu aldrei hér
anda þinn vikja burt frá mér,
leið mig veg hins orða,
svo hjartað bæði og málið mitt
mikli samhuga nafnið þitt,
holds girnd og hræsní forða.

8. Tíu Kaifas, varu komnir senn
kennivaldið og stjórnármenn,
Biskupinn þegar að bráði
leitar andsvars til lausnarans
um lærisveina og kenning hans,
en Jesús oftur sagði:

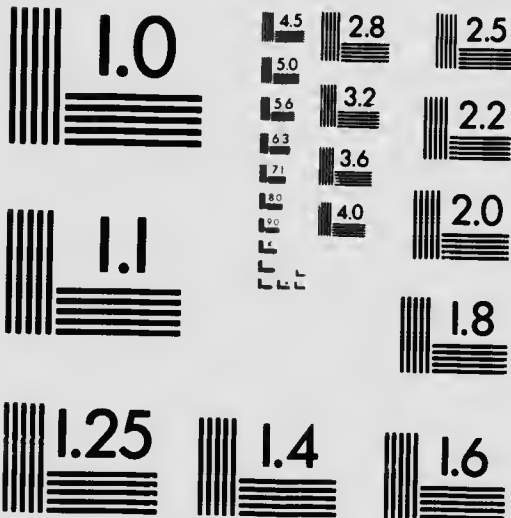
9. Opínberlega, en ekki leynt
í musterinu kenda eg beynt;
hvað spyr þú mig um þetta?
Kunngjöra mega þar um hér
þeir, sem lærdámann heyrðu af mér;
þá láttu þig leiðréttu.

10. Gæt að, mín sal, og sjáðu þar,
sonur Guðs undir rannsak var
krafur þáð kvöldið eina!
Á kvöldi hverju þú koma skalt,

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

kvöldreikning við þig sjálfan halt með kvöldoffurs iðrun hreina.

11. Þú Guðs kennimann; þenk um þar mun um síðir grenslast að, það, hvernig og hvað þú kendir; að læriveinum mun líka spur, sem lét þitt gáleysi villast bur, hugsa glögt, hvar við lendir.

12. Jesús vill, að þín kenning klár, kröftug sé, hrein og opinskár, lík hvellum lúðurs hljómi; launsmjafnan öll og hræsin hál hindrar Guðs dyrd, en villir sál straffast með ströngum dómi.

13. Vangæzlan mín er margvísleg; mildasti Jesú, beiði eg þig; Vægðu veikleika mínum; forsóman engin fanst hjá þér, fullnaðarbót það tel eg mér; Styrk veit þú þjónum þínum.

14. Eins er hér öllum einnig rétt alvarleg kenning fyrir sett, að orð Guðs elski og læri; trúin innvortis efli geg, einarbleg játning líka með, ávöxt hið ytra færi.

15. Biskupsþjónum einn iðræði þó blessaðan Jesúm, þústur sló, Svo það ritningin segir. Hógværlegt forsvar heyrnann gaf, Honum, sál mín, það lærðu af, um sakleysi þitt ei þegir.

16. Óvart samvizkan Adam sló,
illan kinnroða fékk hann þó
í fyrsta falli sínu;
þess vegna Jesús höggði hast
hlaut að líða, og roðna fast
allra fyrst í hans þínu.

17. Drottinn Jesú, eg þakka þér,
þetta leiðstu til frelsis mér;
eg bið ástsemi þína;
Samvizkuslugin sviðaskæð
á sálu minni þú myk og græð,
burt taktu blygðun mína — Amen.

333.

(XI.) Um afveltun Péturs.

Lag: Alt eins og blómstrif, eina.
(Dagur í austri illum.)

GUDSPJALLSHISTORIAN getur
gripinn þá Jesús var,
allir senn, utan Pétur,
yfirgáfu hann þar,
og lærisveinn einn annar;
álengdar gengu hljótt
herrans hrygðarbrant sanna,
harla dimt var af nótt.

2. Kálfas kennimanni
kunnugar lærisveinn,
inn gengur ört með sannu,
úti stóð Pétur einn;
ambátt upp ljúka beiðir,
ókendan Péturum þá

í forsal til lýðsins leiðir.

Lærdóm hér finna má.

3. Krossferli' að fylgja þínum
fýsir mig, Jesú kær,
væg þú veikleika minnum,
þó verði' eg á lengdar fjær,
þá trú og þol vill þrotna,
þrengir að neyðin vönd,
reis þú við reyrinn þrotna
og rétt mér þína hönd.

4. Koleld, þú balt var næsta,
kveýkt hafði þræla-til;
Pétur með sturlun stærsta
stóð hjá þeim lagann við;
ambátt hann ein sprogsetti,
af sér það heyrð lét.

Mun þessi maður, hín frétti,
með Jesú af Nazaret?

5. Hann neitar hratt að bragði
hræddur við orðin byrst,
þann sig ei þekkja sagði,
þá gól nú haninn fyrst,
ætlar sér út að ryma,
önnur þerna hann sá,
talar í annan tíma
til þeirra', er stöðu hjá:

6. Frá Nazaret nú er þessi
nýkominn Jesú með,
Hinna geð trúit eg það hveest,
hver maður spyrja þeð.
Ert þú einn af hans söðnum?

En Pétur neita vann;
sagði með eidi einum:
Aldrei þekta eg hann.

7. Þriðja sinn þar til lögðu
þjónar Kaífa bert.
Málfærið, sumir sögðu,
segir til, hver þú er.
Frændi Matkúss, ed mæla:
Mundi eg þig ekki sjá,
(get eg sist grun mig tala),
í garðinum Jesú hjó.

8. Pétur með þjúgu dráði
bráðlega sagði: Nei,
sór sig og sórt við lagði,
svoddan mánn þekki hann ei.
Glögt, þegar gjörðist þetta,
gól haninn andlaðinn.
Sist mátti sorgum léta,
sút flaug úr brjostið inn.

9. Sál mín, þér færi forða
freklega hættu sjá,
án leyfis Drottins orða.
Óstyrkt er holdið vinst,
þykist þú stöðugt standa,
stilla þinn memað þarft,
hver sér vogar í vanda,
von er sá falli snart.

10. Áttumí aldningarði
óhræddur Pétur var,
karlmenskus hugurinn hárdi
hans sig auglýsti þar;

auðvirð ambáttinn hreldi,
 of mjög því skelfast vann,
 frá sannleik síðan feldi;
 sama þig henda kann.

11. Koleldi, kveiktum jafnast
 kitlandi veraldar þráð;
 þrælur syndanna safnast
 saman við losfabál
 fullir með fals og villu;
 forðastu þeirra glys;
 ætíð er með þeim illu
 einföldum búð slys.

12. Ambátt með byglu bragði
 er þessi veröld leið;
 mörgum meinsnære lagði
 mjög á spottyrðu greið;
 þýð með þrælum sínum
 þjóna guðs lastað fær;
 styrk mig með megni þínum
 mót henni, Drottinn kær.

13. Eftir afneitan eina
 út vildi Pétur gá;
 hugði hann þraut sér beina
 búna þeim söli frá.
 Þá kom eftir örúvætti
 Umkringdu þrælur hann,
 afsór sinn sæla herra,
 sér og formála vann.

14. Hægt er hverjum að stofna
 í hættu og vandaspili
 forvitnis þálskan dotha
 hans sig auglýsti þar;

dregur þar margan til;
 ógæfugildran þröngva
 greip þann þinn kúmi að ná,
 útkomu von þína með þessum,
 að því í tíma þá.

15. Oft má af máli þekkja
 manninn, hver helzt hann er;
 sig mun fyrst sjálfan þekkja,
 sá með lastmæli fer,
 góður af geði hreinu
 góðorður reyntist víst,
 fullur af illu einu
 illyrðin sparar sízt.

16. Hryggileg hröstin henti
 heilagan Drottins þjón,
 syndin mjög sárt hann spenti,
 sálar var þúð þjón,
 hvað mun eg máttarnaumur,
 mega þá standast við,
 vangætinn, vesall og aumur,
 vélum og þrekki síð?

17. Í veraldar yngkusólli
 velkist eg, Jesús, hér,
 falli það oft mér olli,
 óstöðugt haldið er þú,
 megnar ei móti þú standa
 mín hreysti náttúru,
 láttu þitt ljós og andá
 leiða, og styrkja mig. Amen.

(XII.) Um fórun Péturs.

Lag: Kom, andi heilagi; öfa:

PÉTUR þar sat í sal
hjá sveinum inni.
Tvent hafði haña-gal
heyrt að því sinni.

2. Þúinn var þrisvar þá
þvert hann að heita
sér Jesúm sálan frá.
Sorg má það heita.

3. Drottinn vor veik sér við
(vist um það getur),
ljúfur, með líknar síð,
og leit á Pétur.

4. Strax flaug í huga hans
(hvað þó síst varði),
lausnaráns orð og áns
í aldingarði.

5. Blygðaðist brátt við það
brjóst fult af trega;
gekk út úr greindum stað
og grét beisklega.

6. Sjá þú með sannri trú
sál mín átkara,
hvað framur hefir þú
hér af að læra.

7. Hátt galar hanninn hér

í hvers manns geði,
 drýgðar þá syndir sér,
 sem Pétur skeði.

8. Sárlega samvizkan
 sekan áklagar,
 innvortis auman mann
 angrar og nagar.

9. Fær hann sig frjálsan sízt,
 þó finnist hreldur,
 sem fugl við snúning snýst,
 sem snaran heldur.

10. Víkja þó vilji hann
 frá vonzkuhætti,
 orka því ekki kann
 af eigin mætti.

11. Upp þó hér ætli brátt
 aftur að star-
 fellur hann í,
 í þyngri vana.

12. Lögmaí guðs hrópar hátt
 hanagal annað,
 segir og sýnir þrátt,
 hvað sé þér bannað.

13. Það þvingar, þrúgar með,
 það slær og lemur,
 sorgandi, syndugt geð,
 særir og kremur.

14. Það verkar sorg og sútt,
 þeim seka manni,
 hjálpar þó engum út,
 úr synda banni.

15. Holdið þar þrjúkast við
og þykir illa,
eykst á þann synda sló
svik, hræsni og villa.

16. En Jesú allt skýrt
anda Guðs þýðir,
sá gjöfir hægt og hyrt
hjartað um stöf.

17. Lætur hann lofmál byrst
lemja og hræða,
eftir það fer hann fyrst
að friða og græða.

18. Orð Jesú eðla sett
er hans verkfæri,
helzt fær það hugann kært,
þó hreldur væri.

19. Hann gefur hreina trú,
hann fallinn reisir,
hann veikan hressir nú,
hann bundinn leysir.

20. Ekki er sjálfs vald sett
(sem nokkri meita),
yfirbót, iðun rétt,
og trúin hreina.

21. Hendi þig hrossum bráð,
sem helgan Pétur,
undir guðs áttu náð,
hvort iðrast getur.

22. Heimská er versta vist,
við það að dyfjast,

við

þú megir þá þér lizt
frá þrautum skiljast.

23. Ef Jesús að þér snyt

með ástarhöti,
littu þá hjarta þitt
honum á móti.

24. Grata skalt glepi sárt,
en Guði trúu,
elska hans orðin klárt
frá illu snúu.

25. Ónýt er iðrun tæp,
að því skalt hyggja,
ef þú, í gjörðum glep
girnist að hggja.

26. Pétur þá formerkt fókk
fall hröngun slíka,
úr synða salnum gekk,
svo gjörðu líka.

27. Ó Jesú, að mér snúu
ásjónu þinni:
sjá þú mig særðan nú
á sálu minni.

28. Þegar eg hrask hér,
hvað mjög oft sannast,
bentu í nískundistís,
svo meg eg við kammast.

29. Öf lítt eg upp þá
augum grátandi,
littu því þúft til mín,
svo leysist vandin.

(XIII.) Um falsvitni og Haffes dóm.

Lag: Sá vitnaburður, valdi.

FORINGJAR presta fengu
 falsvitni mörg tilbætt,
 fúslega fram að gengu,
 fullir með svik og þrett;
 samhljóða urðu eigi,
 uppdiðað margt þó segi,
 Jesús þá þagði slétt.

2. Lærðu, ef lygum mætir,
 lífsreglu, sál mín, hér;
 með forsi og þjóst ei þrætir.
 Þrálega svo til ber,
 högvær þógn heiftir stillir,
 heimsk-orður sannleik spillir
 oft fyrir sjálfum sér.

3. Hirt' aldrei, hvað sem gildir,
 að hætta á ósatt mál,
 hvort verja' eða sækja vildir;
 verður það mörgum tál;
 munnur, sá löngum lýgur,
 frá lakku og blessun hnigur;
 hann deyðir sína sál.

4. Sannleiks vitni þó segi
 sekan mig Guði hjá,
 óttasti þarf, eg nú eigi,
 afsökun hefi, eg þá;
 Ljúgvotta lygi meгна
 leið Jesús minna vegna,
 klögun mig frelsti frá.

5. Kaifas frétti fyrstur
falsklega herrann að,
sjálfur hvort sé hann Kristur,
og svo einu framar kvad:
Við sannan Guð þig eg þekki,
ef sonur kanslertú hinn kleri,
segðu oss satt um það.

6. Jesús satar að stundu,
jafnframt þú svo namt í þá,
son mannsins sjá þeir mundu
sitja þaðan í frá
til kráftarins hægri handar,
og hér eftir komanda
skærasta skgi á.

7. Kennimann reif sín klæði,
kvad: slíkt guðlöstun er;
að spyr með ógna bræði:
Um það hvað haldið þér?
Alt ráðið undir tekur:
Er hann víst dauða sekur;
svodan samþykkjum vér.

8. Jesús ei anza hirti
áður, þá logið var,
en Guðs nafn gjernan vinti;
gaf því Kaifas svar;
lygð heims þó lituð sætir,
lausnarans dæmis gætir,
leita Guðs lofdýðar.

9. Hygg að og hvern hlið sanna
hve nær sem til er reynt,
hræðst ei hótanir máhna,
þótt þú sést þessum þessum.

halt þinni játning beint,
 gæt vel að geymir þetta
 Guðs orð og trúna rétta
 meðkendu ljóst og leynt.

10. Kaifas lögsögn leidda
 lært háfa marginum,
 hvað sem höfðingjar beiða
 hinir álykta senn,
 vinskap sig villa láta,
 viljandi röngu játa,
 forðist það frómir menn.

11. Sú er mín huggun sama,
 sem þín var, Jesú minn,
 krossinn þá að vill ama,
 ofsókn og hörmung stinn,
 hjá þinni ílegri hendi,
 hér þó nú lífið endi,
 fagnaðargnægi eg finn.

12. Þér til guðlöstun lagði
 ljúgandi kennimann,
 dauða sekan þig sagði;
 sannlega úrskurð þann
 átti' eg að heyrja heldur,
 hart með réttu sakfeldur;
 víst eg sé til þess vann.

13. Andlegt vald einum rómi
 úrskurðar dauðann þér;
 Drottinn í nábardómi
 dæmir því lífið mér.
 Þakka og elsku þinni,
 þú keyptir sálu minni
 friun og frelsi hér. — Amen.

336.

(XIV.) Um þjónanna spott við Kristum.

Lag: Allfagurt ljós oss birtist brátt, eða:

Minst þú ó, maður, á minni deyd.

EFTIR þann dóm, sem allrá-fyrst
andlegir dæmdu' um herrann Krist,
hafa þeir, því að þá var nótt,
þegar til hvíldar gengið skjótt.

2. Drottinn vor eftir þreyttur þar
þrælum til gæzlu fenginn var;
gjörði að honum gys og dár
guðlausra manna flokkur þrár.

3. Háðung, spötyrði, hróp og brigel,
hver lét með öðrum ganga á víxl;
hræktu og slógu herrann þar;
hann þó á meðan bundinn var.

4. Sjá þú og skoða, sála mín,
saklausa lambsins beisku þín;
hugsa vandlega um það alt,
af þessu hvað þú læra skalt.

5. Hann, sem að nætur-hvíld og ró,
hverri skepnu af miskunn bjó,
í sinni ógna eynda stærð
engan kost fékk á neinni værd.

6. Hvíldarnótt marga hefi' eg þáð,
herra Jesú, af þinni náð;
kvöl þín eymdum mig keypti frá,
kannast eg nú við gæzku þá.

7. Nær sem eg reyni sorg eða sótt,
seinast að kemur dauðans nótt.
næturkvala, sem neyddu þig,
njóta láttu þá, Jesú, mig.

8. Samvízkuslög og satans háð,
sefi, Jesú, þín blessuð náð;
ofboð dauðans og andláts þín
af taki' og mýki gæzkan þín.

9. Margur (og víst það maklegt er)
mjög þessum skálkum formæler;
þó finnast nokkrir hér í heim
að hegðun allri líkir þeim.

10. Hvað gjöra þeir, sem hér á jörð
hafa að spotti Drottins orð,
lifa í glæpum ljóst til sanns,
lasta og forsmá þjóna hans?

11. Sá, sem Guðs náð og sannleikann,
sér, þekkir veit og skynja kann,
kukl og fjölkyngi kynnir sér,
Kaifas þrælum verri er.

12. Soninn Guðs ekki þektu þeir,
því syndga hinir langtum meir,
sem kallast vilja kristnir bezt,
Kristum þó lasta allra mest.

13. Hræsningar þeir, sem hrekki og
hylja, þó undir frómleiks mynd [synd
líkjast þessum, er lausnarann
lömdu blindandi' og spjöðu hann,

14. Hverjum, sem spott og hæðni' er
kær,
hann gengur þessum selskað nær;
forsmán guðrækins, fátæks manns,
fyrirlitning er skaparans.

15. Ó, vesall maður að, því gá:
Eftir mun koma tíminn sá,

sama hvað niður sáðir hér,
sjálfur án efa upp þú sker.

16. Ef hér á jörðu hæðni' og háð,
hróp og guðlastan niður sáð,
upp skorið verður eilíft spé,
agg og forsmán í helvíte.

17. Ætla þú ekki, aumur manni,
afkomast muni strafflaust hann,
sem soninn hefir hér hætt og spjað,
horfi faðirinn upp á það.

18. Hvað Jesús nú um næturskeið
nauðstaddur hér af mönnum leið,
óguðlegur um eilífð þá
af illum djöflum líða má.

19. Ókendum þér, þó aumur sé,
aldrei til legðu háð né spé,
þú veizt ei hvern þú hittir þar,
heldur en þessir Gyðingar.

20. Sjálfan skær mig nú hjartað hart,
hefi' eg án efa mikinn part
af svoddan ilsku ástundað;
auðmjúklega eg meðgeng það.

21. Sáð hefi' eg niður syndarót,
svívirðing mín er mörg og ljót,
uppskerutímann óttast eg,
angrast því sálin næsta mjög.

22. Herra minn, Jesú, hörmung þín,
huggun er bæði' og lækning mín;
sakleysi víst þú sáðir hér,
sælunnar ávöxt gafstu mér.

23. Blóðdropar þínir, blessað sáð,
ber þann ávöxt, er heitir náð;
þann sama Guð mér sjálfur gaf,
sáluhjálpi mín þar sprettur af.

24. Hæddur varstu til heiðurs mér,
högg þín og slög mín lækning er;
aldrei má djöfull eiga vald
á mig að leggja hefndar gjald.

25. En þér til heiðurs aftur á mót
iðrast vil eg og gjöra bót,
holds vilja gjarnan hefta minn.
Hjálpi mér, Jesú, kraftur þinn.—*Amen.*

337.

(XV.) Um ráðstefnu prestanna yfir Kristó.

Lag: Krists er koma fyrir höndum.

MJÖG órla uppi vóru
öldungar Júða senn,
svo til samfundar fóru,
fyrstir þó kennimenn
í ráðslag létu leiðast,
(líkar það öllum vel),
hværnig þeir gætu greiðast
Guðs syni komið í hel.

2. Heimtu með heiftarlundu
herrann vorn til sín brátt;
orsök því enga fundu,
allir senn mæltu hátt:
Seg oss, ef ertu Kristur,
einasti son Guðs sá?

Græðarinn gæzkulystur
gaf andsvar þar upp á:

3. Þó eg það yður segi,
ekki samt trúð þér,
andsvarið mér og eigi,
ef eg spyr nokkurs hér.
Mannsins son sjúið sitja
senn hjá Guðs hægri hlið,
í skýi mun einu vitja
aftur með dýrdarsíð.

4. Ertu Guðs son? þeir sögðu,
svaraði Drottinn: Já;
djarfir þann úóm á lögðu:
Dauðamaður er sá.
Upp stóðu strax að stundu,
stríð þeim í hjarta brann,
frelsarann fjötrum bundu,
færðu Pilató hann.

5. Hér máttu, sál mín, sanna,
svo gengur það til víst,
ástundan illvirkjanna
umhyggju vantar sízt;
árla þeir blundi bregða,
binda fast öll sín ráð,
klóklega hrekkjum hegða,
hver sem þess fengi gáð.

6. En þú, sem átt að vera,
útvalinn Drottins þjón,
verk hans og vilja gera,
og varast þitt sálartjón,
andvara engan hefur

umhyggjulitill sést,
við glys heims gálaus sefur.
Guð náði svoddan brest.

7. Margir upp árla rísa,
ei geta sofið vært,
eftir auð heimsins hnýsa,
holds gagnið er þeim kært.
Sálin, í brjósti sofnuð,
sýnist að mestu dauð,
til allra dygða dofnuð,
sem Drottinn helzt þó bauð.

8. Försjónar verkmenn vísir
víngarði Drottins í,
fyrst þá dags-ljómi lýsir,
ljúft bið eg gár að því,
um sitt embætti hyggi,
árla gjörð bænin sé,
iðjulausir ei liggi,
í líkamans gjálífe.

9. Hatursmenn herrans vaka,
hugsandi að gjöra tjón;
eftir því áttu að taka,
ef ertu hans trygðabjón;
viljir þú við þeim spornað
og varast þeirra háð,
árla dags alla morgna
við orð Guðs haltu ráð.

10. Þenk nú í þínu hjarta
þar næst í annan stað,
hvar um herrann réð kvarta,
hyggja máttu þar að:

Orðum hans ekki treystu
illgjarnir Júðar þeir,
úr spurning engri leystu,
æ því versnuðu meir.

11. Hver trúir nú, hart þó hóti
herrann forhertum lýð?
Allfæstir inna á móti
iðrunar svörin blið;
hirtingar hjálpa ekki,
heimur versnandi fer;
blindleikinn trúir eg oss blekki;
búið straff nálægt er.

12. Víst er eg veikur að trúa,
veiztu það, Jesú, bezt,
frá syndum seinn að snúa,
svoddan mig angrar mest;
þó framast það eg megna
þínum boðum eg vil
treysta og gjarnan gegna;
gef þú mér náð þar til.

13. Þar næst að þessu gætir,
það er og lærdómsgrein:
Ef þú órétti mætir,
afsökun dugir ei néin,
hafðu þá biðlund hýra,
herrann mun til þín sjá;
lát þolgeðs dæmið dýra
Drottins þig hugga þá.

14. Mér er sém í eyrum hljómi
úrkuður Drottins sá,
árla á efsta dómi,

upp þegar dauðir stá,
 afsökun ei mun stoða,
 andsvör né spurningar;
 sá stendur víst í voða,
 sem verður sekur þar.

15. Hér er nú kostur að heyra
 herrann talandi' í náð,
 Jesús opni mitt eyra,
 svo að því fengi'eg gáð;
 hógvær vors bata bíður,
 blessaður, þessa tíð;
 annars heims er hann stríður
 öllum forhertum lýð.

16. Árla úrskurðinn lögðu
 á þig Gyðingar þó,
 Jesú, og sekan sögðu,
 seldu þig Pílató;
 árla á efsta degi
 afsökun gildir sú,
 til dauða' eg dæmist eigi,
 Drottinn, þess minnist þú.

17. Árla dags uppvaknaður
 ætíð eg minnist þín,
 Jesú minn hjálparhraður,
 hugsa þú æ til mín;
 árla á efsta dómi
 afsökun vertu mér;
 minstu þá, frelsarinn frómi,
 hvað fyrir mig leiðstu hér.—Amen.

338.

(XVI.) Um Júdasar líðrun.

Lag: Konung Davíð, sem kendl.

JÚDAS í girndar-gráði
af Gyðingunum fyrst
þrjátíu peninga báði,
því sveik hann herrann Krist;
ljóst þegar líta vann,
Drottinn var nú til dauða
dæmdur og þungra nauðu,
iðraðist eftir hann.

2. Greitt í musterið gengur
(greinir svo ritning frá),
um silfrið sinti? ei lengur,
senn vill það prestum fá,
sagði með sárum móð:
Ó, hvað eg gjörði illa,
að yfir mig kom sú villa,
að sveik eg saklaust blóð.

3. Líðsemd prestarnir lögðu
litla, sem von var að;
hardlyndir honum sögðu:
Hvað eigum vér með það?
Þú mátt einn sjá um þig.
Silfrinu á gölfið grýtti,
gekk þaðan, mjög sér flýtti,
og hengdi sjálfan sig.

4. Ráðstefnu herrar Héldu,
hættu þar síðast við,
fyrir akur sjálfir seldu
silfrið leirkerasmið.

*Aður sagt um það var
í spádómsögnum sönnum;
sá var vegferðarmönnum
gefinn til greftrunar.*

5. Sjá hér, hvað illan enda
ótrygð og svikin fá;
Júdasar líkar lenda
leiksbróður sínum hjá;
andskotinn ilskuflár
enn hefir snöru snúna
snögglega þeim tilbúna,
sem fara með fals og dár.

6. Ótrú sinn eigin herra
ætið um hálsinn sló,
enginn fékk af því verra
en sá meinlausum bjó
forræði, fals og vél.
Júdas því henging henti,
hann fölskum til sín benti,
eins og Akítófel.

7. Fögirndin Júdas feldi,
fyrst var hans aðtekt sú,
Guðs son Gyðingum seldi,
gleymdi því æru og trú,
svo til um síðir gekk,
kastaði keyptum auði,
þá kvaldi sorg og dauði,
huggun alls enga fékk.

8. Undirrot allra lasta
ágirndin kölluð er;
frómleika frá sér kasta

fjárplógsmenn ágjarner,
sem frek'ega elska féð,
auði með okri safna,
andlegri blessun hafna,
en setja sál í veð.

9. Annaðhvort er í vonum.
auðurinn fagur nú;
hafnar þér, ellegar honum
hryggur burt kastar þú
þá dauðinn þrengir að;
ágirndin ótæpt svelgir,
af því sálina velgir
í köldum kvalastað,

10. Falsi og fégirnd rangri
forða þér, sál mín blið,
svo mætir ei ógn né angri,
þá að fer dauðans tíð;
virð litils veraldar plóg;
hver, sem sér lynda lætur,
það lenar Drottinn mætur,
sá hefir alls nægta nóg,

11. Oft Jesús áður hafði
áminning Júdas gert;
hrekksísin hjartað vafði,
hann hélt það einskis vert;
nú kom þar einnig að,
tilsögn hataði hreina,
huggun fékk því ei neina.
Varastu víti það.

12. En hvað framleiddi hann
áður líferni sitt, [illa

Þessi þó var hans villa
verri' en alt annað hitt,
að hann örvænting með:
sál og líf setti' í vanda;
synd á mót heilögum anda
held eg þar hafi skeð.

13. Í Drotni ef viltu deyja,
Drotni þá lifðu hér,
til ills lát ei þig teygja,
orð Guðs sé kærast þér;
sæll er sá svo við býst;
en ef þig ófalt hendir,
aftur í tíma vendir;
undan drag iðrun sízt.

14. Brot þín skalt bljúgur já
en bið þó Guð um náð,
af hjarta hryggur gráta,
en heilnæm þiggja ráð;
um fram alt þenktu þó,
son Guðs bar þínar syndir
og, svo þú miskunn fyndir,
sáklaus fyrir sekan dó.

15. Drottinn, lát mig ei dylja
dárlega syndir við,
þó hér um stund megi hyljast;
herra trúr, þess eg bið:
Nær heimi fer eg frá,
örvænting ei mér gráði,
orð þitt og sannleiks andi
hjarta mitt huggi þá.—Amen.

339.

(XVII.) Um leirpottarans akur.

Lag: Faðir & himna hæð.

SVO sem fyr sagt var frá,
silfurpeninga þá,
hverjir loks Júdas hreldu,
höfuðprestarnir seldu,

2. Og keyptu einn til sanns
akur pottmakarans;
þar má fult frelsi hafa
framandi menn að grafa.

3. Þar finst ein þýðing fin,
þess gættu, sála mín;
af Guðs ásettu ráði
um það Sakarías spáði.

4. Líkist leirkerasmið
líknsamur Drottinn við,
sem Esajas fyr sagði,
sjálfur það rétt út lagði.

5. Af leir með lífsins kraft
lét hann mannkynið skapt;
hreinn ker til heiðurs setur,
hin önnur lægra metur.

6. Drottinn einn akur á,
er honum falur sá;
minstu, hann miskunn heitir,
mæddum lýð huggun veitir.

7. Jesús er einn sá mann,
sem akurinn keypti þann,
en hans bióðdropar blíðir
borgunargjaldið þýðir.

8. Framandi fólkið það,
sem fékk ei neinn hvíldarstað,
erum vér sorgum setnir,
af syndugu eðli getnir.

9. Ilskunnar eðlið vort
útlenda hefir gjört
oss frá eilífri gleði;
í Adams falli það skeði.

10. Sálin í útlegð er
æ meðan dvelst hún hér
í holdsins hreysi náumu,
haldin fangelsi aumu.

11. Dauðinn með dapri sút
dregur um síðir út
hana, þá hreysið brotnar,
holdið í jörðu rotnar.

12. Eins og útkastað hræ
(ef eg rétt skynjað fæ)
hjálpárlaus sál má heita,
hvíldar ei kann ser leita.

13. Hættu og hörmung þá
herra minn Jesús sá,
önd vora' af ást og mildi
úr útlegð kaupa vildi.

14. Faðirinn falt það lét,
fríðarstað sálum hét,
ef sonurinn gjald það greiddi,
sem Guðs réttlætið beiddi.

15. Opnaði sjóðinn sinn
sonur Guðs, Jesús minn.

húðstrýktur, kvalinn, krýndur,
á krossi til dauða þíndur.

16. Blóðdropar dundu þar,
dýrasta gjald það var;
keyptan akur því eigum,
óhræddir deyja megum.

17. Hér þegar verður hold
hulið í jarðarmold,
sálin hrygðarlaust hvílir;
henni Guðs miskunn skýlir.

18. En þú skalt að því gá:
Akursins greftrun þá
engir utan þeir fengu,
í Jerúsalem gengu.

19. Kristnin Guðs hér um heim
heitir Jerúsalem;
í hana' inn komast hlýtur
hver, sem miskunnar nýtur.

20. Í henni hver einn sá er
á Jesúm trúir hér,
skirður og alla vega
iðrun gjörir daglega.

21. Ókvíðinn er eg nú,
af því eg hefi þá trú,
miskunn Guðs sálu mína
mín taka' í vöktun sína.

22. Hvernig sem holdið fer,
hér þegar lífið þver,
Jesú, í umsjón þinni
óhætt er sálu minni.

23. Eg lofa, lausnarinn, þig,

sem leystir úr útlegð mig;
hvíld næ eg náðar spakri
nú í miskunnar akri.

24. Þú gafst mér akurinn þinn,
þér gef eg aftur minn;
ást þína á eg ríka,
eigðu mitt hjartað líka.

25. Eg gef og áilan þér,
æ meðan tóri' eg hér,
ávöxtinn iðju minnar
í akri kristninnar þinnar.

26. Eins bið eg aumur þræll,
að unnir þú, Jesú sæll,
liðnum líkama minum
legstað í akri þínum.

27. Hveitikorn þektu þitt,
þá upp rís holdið mitt;
í bindini barna þinna
blessun lát mig finna.—*Amen.*

340.

(XVIII.) Sú fyrsta áklögun Gyðinga fyrir
Pílató.

Lag: Sællir eru þeim sjálfur Guð.

ARLA, sem glögt eg greina vann,
með Guðs son bundinn fara
prestarnir, svo að þíndist hann,
til Pílatum landsdómara;
í þinghús inn
það sama sinn
sagt er þá enginn kæmi,

*svo ekki meir
saurguðust þeir.*

Sjá hér hræsninnar dæmi.

2. Inngang um húsdyr heiðingjans
héldu þeir synd bannaða;
saurgast í blóði saklauss manns,
sýndist þeim engan skaða.
Heimsbörnum hér
óvirðing er
aumstöddum hjálp að veita,
en Guðs orðs forakt,
ágirnd og prakt
engin misgörð skal heita.

3. Pílatus, sem það formerkt fékk,
fyrst ei þeim metnað sætti,
án dvalar sjálfur út þvi gekk,
embættisskyldu gætti;
sakargift þá
vill fulla fá
fram borna' af þeirra munni;
dóryrði fljót
drambsemi á mót
dómarinn gefa kunni.

4. Lát þér ei vera afmán að,
ef þú vilt frómur heita,
af Pílató ljóst að læra það,
sem loflegt er eftir að breyta;
ranglætið hans,
þess heiðna manns,
halt þér minkunn tvöfalda;
þeim miður fer

en honum hér,
hver vill þann kristinn halda?

5. Álitð stórt og höfðings-hátt
hræðast skyldir þú ekki;
sannleikans gæta ætíð átt;
engin kjassmál þig blekki.
Ærugirnd ljót,
hofmóðug hót,
hlýðir sízt yfirmönnum;
dramblátum þar
þú gef andsvar,
þó bygt á rökum sönnum.

6. Öldungar Júða allra-fyrst
upp báru sök þrefalda:
Fólkinu þessi frásnýr víst,
fyrirbýður að gjalda
keisarans skatt,
það segjum vér satt,
sjálfur vill kóngur heita
o Kristur sá,
sem koma á,
kvittun og frið að veita.

7. Hér koma fram þau réttu rök
ræðu og þanka minna;
þér, Jesú, gefin var þreföld sök,
það kann eg glögt að finna;
þrefaldleg sekt
mig þjáði frekt,
þar um eg klagast mætti;
þrefalda stygð
og þunga lýgð
þú leiðst með sögðum hætti.

8. Frásnið Guði alt mitt er
 eðli og líf faneyta,
 öðrum því gef eg oft af mér
 ill dæmi svo að breyta;
 en hér á mót
 með elsku hót
 öll Guðs börn rétt því trúa
 frá bölván, deyð,
 djöfli og neyð,
 Drottinn réð lýðnum snúa.

9. Guði átti eg að greiða fri
 gjald, hlýðni og þakkarskyldur,
 ranglega hefi eg haldið því,
 höndlað sem þræll ógildur.
 Auðsveipnin þín
 fyrir öllum skín,
 ástsemdar herrann kær;
 þú bauðst Gefið
 (gafst sjálfur með),
 hvað Guðs og keisarans væri.

10. Sannlega hefi eg hrokað mér
 hærra en vera skyldi,
 boð og skipun míns herra hér,
 haldið í minsta gildi;
 kóngdóm í heim
 og heiðri þeim
 hafnaðir þú og flýðir;
 hátignin þín
 á himnum skín,
 hún mun birtast um tíðir.

11. Rægðu
 réttláti Jesú

upp á það öll mín ilskurök
 afplánuð verða skyldi;
 áklögun sú,
 sem þoldir þú,
 þess bið eg, herrann frómi,
 sé mitt forsvar,
 þá finst eg þar
 fyrir þeim stranga dómi.—*Amen.*

341.

(XIX.) Um Kristí Játning fyrir Pílató.

Lag: Mitt hjarta, hvar til hryggist þú?
GYDINGAR höfðu af hatri fyrst
 harðlega klagað Jesúm Krist,
 sem áður sagt er frá;
 landsdómarinn gjörði' að gá
 glögt, hvað þýðir framburður sá.

2. Áklögun fyrsta andleg var,
 um það Pílatús sinti' ei þar,
 önnur um skylduskatt;
 hann vissi vel þeir sögðu' ei satt,
 svoddan málum þegjandi hratt.

3. En sém þeir nefndu kónginn Krist,
 kom honum þá til hugar fyrst,
 hvað fyrri heyrði' og nam
 af Júðum mælt um Messíam,
 ef mætti ske, það kæmi nú fram.

4. Pílati sinni' í sumjum finst,
 sem um Guðs dyrkun' hugsá minst,
 höfðingjum hræsna titt,
 undirsáta frelsið frítt,
 fjárplógsgjarnir rækja nú lítt.

5. Hirðstjórinn spurði herrann þá,
hvort hann sé Júða kóngur sá,

þú ert sá kóngur sá

Talar þú svo af sjálfum þér,
eða sögðu aðrir þvilíkt af mér?

6. Þá varð Pilati þelið kalt:

Þig hatar, sagði hann, fólkið alt;
hvað ilt hefir þú gert?

Aftur Jesús anzar bert,
(er það næsta þenkingarvert):

7. Mitt ríki er ekki héðan af heim,
hart mundi annars móti þeim
stríða minn máttarher,
sem nú mig seldu í nauðir hér,
svo næðu ekki Gyðingar mér.

8. Pilatus aftur anza vann;
ertu þá kóngur? sagði hann:

Játaði Jesús því:

Hingað kom eg heiminn í,
svo herma skyldi eg sannleikann frí.

9. Hér af sannleiknum sjálfur er,
sa míni sáldu heyrir hér.

Hæðnis-svar hinn til fann:

Hvað er sannleikur? sagði hann;
svo gekk út með úrskurðina þann.

10. Hér máttu, sál mín, heyra fyrst,
herrann Jesús var kóngur víst,
þó ekki að heimsins hátt;
svoddan vel þú athuga átt,
það eykur gleði hjartanu þrátt.

11. Kóngstign þín, Jesús, andleg er,

allir hafa sín völd af þér
höfðingjar hér um heim,
þú léna, gefur, lána þeim
löndin, ríki, metorð og seim.

12. Fyrir þinn kraft og frelsishönd
forsvara kóngar ríki' og lönd,
sem er þeim undir lagt,
en móti djöfli' og dauðans makt
dugir engin höfðingja-prakt.

13. Þú hefir sigrað synd og deyð,
sjálfan djöful og vítis neyð,
háðir eitt herlegt stríð,
allan svo þinn leystir lýð.
Lof sé þér um eilífa tíð.

14. Andlegt þitt ríki' og eilíft er,
orð sannleikans því rétt stjórnar hér;
þinn veldisvöndur sá,
óvini slær mér alla frá;
í þeim krafti sigra eg þá.

15. En fyrst þitt ríki andlegt var,
um það heimurinn sinti' ei þar;
hann fann ei hofmóð sinn
hjá þér, Jesú, herra minn,
hataði' allan góðvilja þinn.

16. Undrast því, sál mín, ekki þarft,
þó aðkast veraldar líðir margt;
þar um þér þenkja ber,
ertu enn í útlegð hér,
annars heims þitt föðurland er.

17. Sannleika-kónsins sannleiksraust
sá þarf að elska hræsnislaust,

sem er hans undirmann,
því slægð og lygi hatar hann,
hrein hjörtuðum miskunnar ann.

18. Ef þú, mín sál, í Guði glödd,
girnist að heyra kóngsins rödd,
gættu þá gjörla hér
hvað boða Drottins þjónar þér;
þeirra kenning raustin hans er.

19. Rannsaka, sál mín, orð það ört,
að verður spurt: hvað hefir þú gjört?
þá herrann heldur dóm;
hjálpur engum hræsnin tóm,
hrein sé trú í verkunum fróm.

20. En sökum þess þú ei saklaus ert,
sjálfur spyr hvað hefir þú gjört?
á hvern uml . . . dag;
iðran gjör og grát þinn hag,
Guðs son bið það færa í lag.

21. Alt hef eg, Jesú, illa gjört;
alt það að bæta þú kominn ert;
um alt því eg kvíttur er;
alt mitt líf skal þóknast þér;
þar til, bið eg, hjálpa þú mér.—*Amen.*

342.

(XX.) *Önnur áklögun Gyðinga fyrir Pílató.*

Lag: Óvinnanleg borg er vor Guð,
PÍLATUS hafði prófað nú
píslarsök Jesú gefna;
klén virtist honum kóngstign sú,
þá Kristur sannleik réð nefna;

heims sannleik heiðra lézt,
hæddi Guðs sannleik mest;
sannindin elska ber,
orð Drottins láttu þér
kærast þó allra efna.

2. Jafnótt þá ganga jarlinn réð
til Júða út að bragði:

Enga sök þessum manni með
má eg finna, hann sagði.
Gyðingar heldur hart,
herrann klöguðu um margt,
með æði, ógn og dramb;
en rétt sem meinlaust lamb,
lausnarinn ljúfur þagði.

3. Hann hefir upp æst lýðinn lands,
lengi mjög víða kendi,
frá Galilea' og svo til sanns
um síðir alt hingað vendi.

Pílatus hugði hér
hrinda þeim vanda' af sér;
Heródes hafði því
hirdstjórn þeim parti í;
til hans því herrann sendi.

4. Fyrir mig, Jesú, þoldir þú
þjáning og beiska þínu;

hjartað gleðst, því eg heyri nú
hrósað sakleysi þínu.

Syndin lá sárt á mér,

sök fanst engin hjá þér;

svo er sakleysið þitt

sannlega orðið mitt,

við málefni tókstu mínu.

5. Lögmál Drottins þá hefndum hart
 hótar mér eftir vonum,
 aftur minn Jesús anzar snart:
 Engin sök finst hjá honum;
 sakleysið mitt til sanns
 segi' eg nú orðið hans;
 engin áklögun fljót
 orka skal neitt á mót
 mínum þollyndis-þjónum.

6 Ónytjuhjal og mælgín mín
 mér til falls koma ætti;
 en, Jesú, blessuð þögnin þín
 það alt fyrir mig bætti;
 skylda mín aftur er
 eftir að breyta þér,
 þegjandi' í þýðri trú
 þola, nær líð eg nú;
 þörf er jeg þess vel gætti.

7. Pílatus meinti mannvits slegð
 mundi óbrigðul standa,
 koma vill því með kærskunægð
 kóng Heróde í vanda.
 Kunna þá aðferð enn
 allmargir veraldarmenn;
 bið Guð og gæt þín vel;
 gjarn er heimur á vél;
 gálausum svikin granda.

8. Krossgangan, Jesú, þessi þín
 þar fyrir eflaust skeði,
 svo hvilast mætti sála mín
 sætt í eilífri gleði.

Embættis ómak langt
oft þó mér finnst strangt,
til lofs og þóknunar þér,
það vil eg gjarnan hér
líða með ljúfu geði.—*Amen.*

343.

(XXI.) Um Heródis forvitni og hvíta klæðis.

Lag: Jesú. Kristi, þig kalla' eg á.

ÞEGAR Heródes herrann sá,
hann varð mjög glaður næsta;
af honum heyrð hafð' og helzt vill fá
hans ásýnd lita glæsta;
forvitinn mörgu frétti að,
fýsn holdsins kapp á lagði
með byrstu bragði.
Jesús tók ekki undir það,
við öllum spurningum þagði.

2. Margir finnast enn hér um heim
Heródis líkar réttir;
Guðs orð er skemt og gaman þeim
sem glens eða nýjar fréttir;
holdsins forvitni hnysir þrátt
í herrans leyndardóma
með fýsn ei fráma;
aumri skynsemi ætla' of hátt,
aldrei til skilnings koma.

3. Mannvits forvitni' og mentaglys
margir þá vilja reyna,
að orði Dróttins gjöra gys,
gaman loflegt það meina.

Varastu, sál mín, vítin reynd,
virtu í hæsta gildi
þá mestu mildi,
alvarlega með góðri greind
Guð við þig tala vildi.

4. Guð gjörir ekki' að gamni sér,
glæpamönnum að hóta,
kallsmælgí honum og engin er,
að þú megir miskunn hljóta ;
auðmjúklega með allri gát
áttu um slíkt að ræða
og fleiri fræða ;
en af þér heyrast aldrei lát,
orð Drottins skulir þú hæða.

5. Heyri' eg um þig, minn herra, rætt
í hjálpræðisorði þínu.
alt sýnist mér þá búið og bætt
hölið í hjarta mínu ;
í sakramentinu sé eg þig,
svo sem í líking skærri
með náð mér nærri ;
ó, hvað gleður sú ásýnd mig,
engin finst huggun stærri.

6. Heródis fýsn var holdleg sú,
hann réð forvitnim ginna ;
en mín sála af ást og trú
andvarpar þig að finna.
Lofsamleg er sú lúkkustund,
þá lit eg þig, herrann þýði,
í þinni þýði ;
gef mér lóksins þann fagnaðarfund,
þó fyrst um sinn hér biði.

7. Það kennir herrans þögnin fróm
 þar næst í annan máta:
 Hann vill ei sínum helgidóm
 fyrir hunda kasta láta;
 Drottinn forsmáir drambsamnt geð,
 dárlega margs þó freisti,
 og frekt sér treysti.
 Hugstoltum niður hrinda réð,
 hógværa sál við reisti.

8. *Heródes og hans hoffólk lítt
 um herrann akta vildi,
 færðu hann í eitt fatið hvítt,
 forsmán það heita skyldi;
 til Pilatum síðan sendur var,
 svo komst í friðarstilli
 ofstopinn illi;
 drambsöm öfundin áður bar
 óvinskap þeirra' á milli.*

9. Hvítt klæði gjörði háðung þér,
 herra minn, Jéu sæti,
 dýrðarskrúða svo skenktir mér,
 skinandi Guðs réttlæti,
 sakleysis merki þetta þitt
 þíns föður gæzkan kreina
 þá þekti' alieina;
 hann sér og prófar hjattað mitt,
 hvað sem illgjarnir meina.

10. Heilagra sálna hópur skær
 á himnum með skikkun fríða
 til heiðurs þér, Jesú, herra kær,
 hvítum klæðum sig skryða;
 eins hér á jörðu upp frá því

n fróm
geð,
litt

eflaust í minning slíka
með röksemd ríka
birtust snjóhvítum búning í
blessaðir englar líka.

11. Veittu, Jesú, þá miskunn mér,
meinleysis skryddur klæði
þjóni' eg tállaust í trygðum þér,
með trú, von og þolinmæði.
Réttlætis skrúða skartið þitt
skini á sálu minni,
þó líf hér linni,
eins láttu holdið einnig mitt
afklæðast þrjózku sinni.

ng þér,
ér,
litt

12. Forlíkast gjörðu fjandmenn tveir,
þá fórstu þar, Jesú, milli;
eg veit mér gefst því miklu meir
miskunn og friðarstilli,
hjá Guði föður svo til sanns
sést engin reiði lengur,
né stygðar strengur;
daglega milli mín og hans
minn trúr frelsari gengur.

kær
er,
litt

13. Hvar sem ófriður hreyfir sér
af holdsins veikleik bráðum
millum kristinna manna hér
móti Guðs vilja' og ráðum,
gaktu þar, Jesú, milli mest
með þínum friðaranda
og varna vanda;
hjálpa þú svo vér hugsum bezt
í hreinum kærleik að standa.—*Amen.*

344.

(XXII.) Um krossfestingar-hróp yfir Kristó.

Lag: Faðir vor, sem á himnum ert.

FRÁ Heródes þá Kristur kom,
kallar Pílatus snjöllum róm
Gyðinga-lýð, og ljós gaf rök,
lausnarinn hefði enga sök,
samþykkur væri' og sér til þess
sjálfur kóngurinn Heródes.

2. Sannlega Drottinn sakleyseð,
sér, elskar bæði' og styrkir með;
hjarta og munnur hvers eins manns
hlýtur að þjóna vilja hans.
Málefnið gott fær góðan róm,
gæt þess, mín sál, og vertu fróm.

3. Siður Gyðinga sá var þá,
sakamann einn þeir skyldu fá
um páskatímam frá píslum fri
(Pílatus átti' að gegna því);
í frelsis minning úr Egyptó;
aldrei bauð Drottinn svoddan þó.

4. Sjá til, mín sál, að siðvaninn
síst megi villa huga þinn,
forðast honum að fylgja hér
framar en Guðs orð leyfir þér.
Góð minning enga gjörir stoð,
gilda skal meira Drottins boð.

5. Pílatus Júðum sagði svo:
Sjáið nú glögt um kosti tvo,
eg býð hér Jesúm yður fram
eða morðingjann Barrabam.

Hann meinti' yrði helzt með því herrann frá dauða gefinn frí.

6. Þú fær nú glögt af þessu séð, þar sem Dróttinn er ekki með i verki, áformi' og vilja manns, verða til einskis ráðin hans; sérvizka holdsins svikul er, svo sem Pilatum skeði hér.

7. Yfirmennirnir allra fyrst óskuðu' að Dróttinn krossfestist, almúgann svo í annan stað eggjuðu mest að biðja' um það, Barrabas útlausn skyldi ske, skilinn Jesús frá lífi sé.

8. Veraldar dæmin varast skalt, voga þú ekki að gjöra það alt, sem höfðingjarnir hafast að, þó heimurinn kalli loflegt það; þá blindur leiðir blindan hér, báðum þeim hætt við falli er.

9. Hver þig eggjar á illverk bráð, aldrei gaktu með þeim í ráð; vinn þú það ei fyrir metorð manns, að missa Guðs náð og vinskáp hans; hvorugur annars bætir böl, þó báðir rati í straff og kvöl.

10. Yfirmönnum er því vant, undirsátarnir hnysa grant eftir því, sem fyrir augun ber, auðnæmast þó hið vonða er; hvað höfðingjarnir hafast að, hinir meina sér leyfist það.

11. Ill eftirdæmi á alla grein
 eru samlíkt við mylnustein;
 viljir þú vera af fári frjáls,
 festu hann aldrei þér við háls.
 Í Guðs ótta frá þér glæpum hrind,
 góð vertu öðrum fyrirmynd.

12. Húsfrú Pilatí holl gaf ráð,
 hefði hann betur að því gáð;
 góðar kvinnur þess gæti mest,
 gjarnan ástundi dæmin bezt.
 Abígail fær æru og sæmd;
 illa Jessabel verður ræmd.

13. Set eg það nú í sinni mér,
 sæti Jesú, að gá að þér;
 allir hrópuðu alt um kring
 yfir þig dauða og krossfesting;
 sem lamb meinlausast þagðir þú,
 þar af stendur mér huggun trú.

14. Lögmálsins bölván bitur og sterk,
 banvænn djöfull og öll mín verk,
 þó hrópa vilji nú hvert um sig
 hefnd og fordæming yfir mig,
 nýt eg, minn Jesú, þín í því,
 frá þeirra klögum verð eg frí.

15. Áfelliðómsins ógnahróp,
 yztu myrkranna vein og óp
 aldrei mun koma að eyrum mín,
 eyrun blessuð því heyrðu þín
 kalls og háreysti kring um þig;
 frá kvöl og angist það frelsti mig.

-16. Hrópar nú yfir mér himinn og helgun, frið, náð og sáttargjörð [jörð hvort sem eg geng nú út eða inn í þínu nafni, Jesú minni, í þessum bænahróp mitt í hreinni trú þinni himneskum Guði þóknaðt nú.

-17. En þér til heiðurs allan tíð englar Drottins og kristnin frið hrópar nú bæði á himni og jörð: Hósanna, lof og þakkargjörð. Amen segir og upplá það önd mín glöðvær í hverjum stað — Amen.

345

(XXIII.) Um Kristi, húðstrýking.

Lag: Öss lät þinn anda styrkja.

PÍLATUS herrann hæsta húðstrýkja lærur þar, nakinn við stölpann stærsta strengdur þá Jesús var. Stríðsmenn með svipum hröktu hann. Sál mín, hér sjá og skoða, hvað sonur Guðs fyrir þig vann.

2. Helgasta haldid friða frá hvínfláttum að Drotni varð sárt að sviða, svall alt af benjum það; hver hans líkama limur og eð af sörum sundur flakti; sú hirting mjög var skæð.

3. Blessaður dreyrinn dundi:
 Drottins lífs æðum úr,
 sem regn það hraðast hrundi
 himins í dimmu-skúr;
 blánaði hold, en bólgaði und;
 sonur Guðs sárt var kvalinn
 saklaus, á þeirri stund.

4. Eg var sem fjótrun færður,
 fangelsi þungu í,
 á önd og samvizku særdur,
 syndin mín ölli því;
 sú dauðleg sálar sóttin hér,
 um hverja' æð út sér dreifði,
 ekkert fanst heilt á mér.

5. Svipan lögmálsins lamdi
 líf og sál heldur frekt,
 óttinn kvalanna kramdi,
 kominn var eg í sekt,
 banvænlegt orðið mitt var mein,
 hjartað af hrygðum stundi,
 hvergi fékst lækning nein.

6. Sástu þá, Jesú sæli,
 sár mín óberillig,
 til lausnar þínum þræli
 því léztu binda þig,
 gekst svo undir þá grímdarkvöl,
 að eg kvíttaður yrði
 við eilíft hrygðarbol.

7. Sjákdóm minn sjálfur barstu
 svo varð eg heill með því
 hörmungum hláðinn varstu,

frá hrygðum er eg nú frið; si
 hegning þú leiðst, svo hefðileg frið;
 benjar þínar mér bættu, og
 bót sú þar átti við.

8. Hræðslan vill hjartað krenkja
 með hörðum sorgarsting,
 þegar eg gjöri að þenkja
 um þína húðstrýking.
 Áví, eg gaf þar efni til;
 þú einn gálzt þrjózku minnar,
 þess nú eg iðrast vil.

9. Því fell eg nú til fóta,
 frelsarinn Jesú, þér,
 láttu mig nafns þíns njóta,
 náð og vægð sýndu mér;
 eg skal með hlýðni heiðra þig
 nú og um eilífð alla.
 Þá huggar þú, herra, mig.

10. Gleðstu, mín sál, mig ígræddi
 Guðs sonar heilagt blóð,
 þó synd og sorgin meðdi,
 sjá, hér er lækning góð,
 náð fyrir reiði nú og vís;
 brot þrælsins herranni bætti,
 þar því sáns föður hrisinn státt.

11. Skoða þú skyldu þína
 skýrlega, sál mín, nú.
 Sonur Guðs sig lét þína,
 svo læknað yrðin þú;
 heilbrigð þjóna þú þonum rétti
 með trú, heilustu og hlýðni,
 haf gát á þinni stétt.

12. Þóknist honum að þjaka
þitt hold örkukslum með,
þýðlega því skalt taka;
þolinmótt hjartageð
á sér. Drottinn og elskar bezt;
lausnara að líkjast þínum
lof er þér allra mest.

13. Ekkert má sóma síður,
síkátur þrællinn er,
þá herrann hörnungar líður,
haf slikt í minni þér;
hrygðar-mynd hans er heiður þinn.
Lát mig það læra' og halda,
ljúfasti Jesú minn. — Amen.

346.

(XXIV.) Um purpuraklæðin og Þyrnkórónunn

Lag: Til þín, heilagi herra Guð; eða:
Hver, sem að reisir þessa bygd.

ILLVIRKJAR *Jesúm eftir það*
inn í þinghúsið leiddu;
afklæddu fyrst; og fljótt þangað
fólkið alt koma beiddu;
purpuraklæðis forna flik
(fást mátti varla háðung slikt)
yfir hans benjar breiddu.

2. Helgunarklæðið hafði eg mist,
hlaut því nakinn að standa;
Adam olli því allra fyrst,
arf lét mér þann til handa;
syndanna flik eg færðist í,
forsmán og minnunn hlaut af því

með hvers kyns háska' og vanda.

3. Burt tók Jesús þá blygðun hér,
beran því lét sig pina;
réttlætis klæðnað keypti mér,
kann sá fagurt að skína;
athvarf mitt jafnan er til sanns
undir purpurakápu hans;
þar hyl eg misgjörð mína.

4. Þyrnikórónu þungri þeir
þrengdu að herrans enni.
Báleldi heitum brendu meir,
broddar sviðandi' í henni;
augun hans bæði' og andlit með
alt í blóðinu litast réð;
slíkt trúí' eg kvala kenni.

5. Fyrir óhlyðni Adams var
öll jörðin lýst í banni;
ávöxt því slíkan af sér bar;
orð Guðs trúí' eg það sanni;
þessum bölvunar þyrnikrans,
þrengt var að höfði lausnarans
til huggunar hreldum manni.

6. En Jesú hlyðni' aftur hér
allri jörð blessun færir,
heilnæman ávöxt hún því ber,
hverja skepnu yelgnærir.
Fyrir gæzkunnar gjörning þannar
gjarnan lofi og þrísti hann,
hvað sig um heiminn hrærir.

7. Bölvan mér yfir höfði hékk,
hótuð í lögmáls bræði,
en Jesús hana undir gekk,

sva aftur eg blessun næði.
Guð minn kórónu gaf mér þar
gæzku og dýrðar eilífrar
hér og á himnum bæði.

8. *Reyrstaf honum í hönd með s
hirðstjórnans þrælur fengu,
heilsuðu kóngi og krupu á kné,
(kallsorð á víxl þá gengu),
reyrnum hröktu um höfuð hans,
hræktu í andlit lausnarans,
með kvála kappi ströngu.*

Þá þú gengut í guðshús inn
(gæt þess vel, sál mín fróma),
hæð þú þar ekki herra þinn
með hegðun líkamans tóma;
beygðu holdsins og hjartans kné.
heit æn þín ástarkveðja sé,
hræsnin mun sít þar sóma.

10. Sjálfs mín verðskuldan sé eg h
svoddan áttil eg að líða
um eilífð þá, sem aldrei þver,
með ógnu og sárum kvíða,
hefði mér ekki háðung þín
hjalpað, Jesú, frá þeirri þín,
Blessað sé nafn þitt blíða.

11. Öll þín læging er upphæð mín
ástkæri Jesú mildi,
heiður er mér að háðung þín,
hver sem mér niðra vildi,
höggin sem leiðstu, hressa mig,
á himnum verð eg ná fyrir þig
metinn í mesta gildi.

12. Meðan lífs æð er í mér heit,
 eg skal þig, Drottinn, þrifa
 af hjartans grunni, í hverjum reit
 heidur þins nafns auglýsa;
 feginn vil eg í heimi þér
 hlýða' og fylgja í öllu þér;
 lát mér þína líðsemd vísa! — Amen.

347.

(XXV.) Um titileiðlu Kristi úr blinghólnu.

Lag: Konung Davíðs, sem er kandi.

LANDSDÓMARINN þá leiddi
 lausnarann út með sér,
 Gyðingum andsvör greiddi
 glögglega og svo tór;
 Þér sjáid þennan hér;
 sannlega yður eg segi,
 sök finst með honum eigi,
 sem dauðadóms verð er.

2. Þá gekk Jesús út þanninn,
 þyrni og purpurann þar;
 sagði: Sjáid hér manninn,
 sjálfur dómariinn þar.
 Gyðingar gáfu svar:
 Burt með hann, svo þeir segja,
 sá skal á krassi deyjá;
 ósk þeirra ein sú var.

3. Orð og afsökun gítu
 engin í þessum stað,
 heiftin svo hugann fylti,
 hjartað varð forblindað.

síðast þeir sögðu það:

Ljóslega úfsstraff krefði
lögmdlið; því hann hefði
gjört sig Guðs syni að.

4. Rétt lög, sem rituð finnast,
rangfærðu Júdear hér;
oss ber þar á að minnast;
ill dæmi forðumst vér,
dómurinn Drottins er,
hinn þó með heiftum klagi
og hreinán sanhleik aflagi,
sjái valdsmenn að sér.

5. Þá eg heyri, minn herra,
hversu þú kvalinn vart,
gjörvöll vill gleðin þverra,
galztu mín næsta hart,
því eg braut mikið og margt;
en þá mér guðspjöll greina
glögt þitt sakleysið hreina,
hjartað fær huggun snart.

6. Athuga, sál mín, ættum
útgöngu Drottins hér,
svo við rétt minnast mættum,
hvað miskunn hans veitti þér;
hygg, á n að, hann út ber
þyrnikrónu þetta,
þar með purpurann létta,
blár og blóðugur er.

7. Með blóðskuld og bölván strang,
beiskum reyrð kvalahnút,
áttum við greitt að ganga
frá Guðs náð rekin út,

hrakin í heljar sít,
íklædd forsmánar flikum,
frá skúfuð Drotni ríku,
nakin og niðurlút.

8. Ó synd, — ó syndin arga,
hvað ilt kemur af þér.
Ó, hversu meinsemd marga
má Drottinn líða hér.
Þitt gjald alt þetta er:
blindað hold þig ei þekti,
þegar þín flærð mig blekti.
Jesús miskunni mér.

9. En með því út var leiddur
alsærður lausnarinn,
gjörðist mér vegur greiddur
í Guðs náðar ríki inn
og eilíft líf annað sinn;
blóðskuld og bolvan minn
burt tók Guðs sonar þína.
Dýrð sé þér, Drottinn minn.

10. Út geng eg ætíð síðan
í trausti frelsarans,
undir blæ himins blíðan
blessað; óvíst; til sanns
nú fyrir nafnið hans,
útborið: lík mitt, líðið
legst og hvílist; í friði;
sál fer til sjálaranns.

11. Dýrðar kórónu dýra
Drottinn mér gefur þá,
réttlætis skróðann skíra
skal eg og líka fá

upprisudeginum á
 hæstum heiðri tilreiddur,
 af heilögum englum leiddur
 í sælu þeim sjálfum hjá.

12. Svo munu Guðs englar segja
 Sjáid nú þennan mann,
 sem allskyns eynd réð beygja
 áður í heimsins rann;
 oft var þá hreldur hann
 fyrir blóð lambsins blíða
 búinn er nú að stríða,
 og sælan sigur vann.

13. Þá muntu, sál mín, svára,
 syngjandi fögrum tón:
 Lof sé mínum lausnara,
 lamb Guðs á hæsta trón,
 sigur gaf sinum þjón,
 um blessaðar himna halfr
 honum segjum vér allir
 heiður með sætum sön.

14. Son Guðs ertu með sannri,
 sonur Guðs, Jesús minn,
 son Guðs, syndögum manni,
 sonararf skenktir þinn,
 son Guðs, einar eingetinn,
 Syni Guðs syngi glaður
 sérhver lifandi maður
 heiður í hvert eitt sinn. Amen

nr 348; ríed ríugstí

(XXVI.) Samtal Pílati við Kristum.

Lag: Hæstl. Guð, herra mildi.

HÉR þá um Guðs son heyrði
 heiðinn landsdómari,
 hann spyr (þú hraðast gjörði),
 hvaðan vor Dröttinn sé,
 en Jesús býður þagði
 (það og vel maklegt var);
 Pílatus brátt að þragði,
 byrstist og aftur sagði:
 Viltu ei veita svar?

2. Mán er, það máttu hjóta,
 maktin svo itignadrig,
 eg má vel lausast líta,
 og líka krossfesta þig.
 Jesús svarar og segir:
 Síst áttu vald á mér,
 ef þér væri það sigi,
 að ofan gefið, svo megi
 heiðri þeim halda hér.

3. Sá hefir sýndu þenn meðri,
 er seldi mig þér á hönd.
 Pílatus hygg eg það heyrir,
 hann grúttar efnu vönd.
 Gjörði þu mig ríða að leita,
 gáfu prestarnir þu þess
 Vægð ef þu mannið veita,
 víst máttu ekki heita
 kær vinur þu kalsarandi.

4. Heiðilligjar halda gjörðu,

hjáguðir þeirra þenn
 börn ættu alin á jörðu,
 eins og holdlegir menn;
 hann óttast, hér ef væri
 herrann goðanna kyns,
 hugði því helzt að bæri,
 herituglega fram færi
 rannsókn réttðæmisins.

5. Skurðgoð sin heiðnir héldu
 hafandi' í mestu akt,
 forgefins hug sinn hreldu,
 hræddir við þeirra makt.
 Ó, hversu framur ætti
 einn sérhver kristinn mann
 óttast Drottins almætti
 með ást og blygðunarhætti,
 sem stoltum steypa kann.

6. Af stórri makt sig réð stæra
 stoltur Pilatus hér,
 rétt mál til rangs að færa
 reiknaði leyfilegt sér;
 kann vera margan megi
 meining sú, valla þrátt,
 þó lögin brjóti og beygl,
 bannað sé þeim það eigi,
 fyrst vald þeir hafa hátt.

7. Guð er sá völdin goður,
 gæti þess æðri stétt;
 sitt léni hver einn hefur
 hér af Drottni til sett;
 hann lét þig heiður hljóta,
 heiðrast því af þér villt.

virðingar vel mátt njóta,
varast drambsemi ljóta,
róg og rangindin ill.

8. Yfirvald einn Guð sendi,
(undirmenn gái þar að),
sverð Drottins hefir í hendi
heiðra skulum vér það,
hlýðugi friði halda,
hlífð og forsvari ná;
þverlyndis-þrjózkan kalda
þunglegri hefndargjalda
að visu sér vænta má.

9. Eins og hver einn misbrytur,
eftir því straffast hann,
harðari hefndir hlytur
hinn sá meira til vamm;
þeim mun ei þágan þverra,
sem þrjózkast í ilskurót;
sá þjón á von hins verri,
sem vilja þekkir síns herra,
þó gjörir þvert á mót.

10. Varðveiti valdsmenn alla
vor Guð í sinni stétt;
svo varist í vonzku að falla,
vel stundi lög og rétt;
hinir í hlyðni standi,
hver svo sem skyldugt er.
Hreim trú og hægur andi
haldist í voru landi.
Amen, þess óskum vér. Amen.

349.

(XXVII.) Pflatt, samtál við Gyðilnga á dómstólinum.

Lagi Skaparían stjarna, herra Mreinn;
eða: "Old Hundred."

PILATUS heyrði hófað var
honum keisarans reidi þar
út leiddi Jesúm annað sinn,
uppsezt þegar á dómstólinum.

2. Gyðingum stöðan sagði hén:
Sjáið, þar yðar kóngur er.
Þeir báðu: Tak þennan burt frá oss,
bráðlega lát hann deyja á kross.

3. Skal eg krossfesta kóng yðvarn?
kallar Pilatus, hæðnissjarn.
Engan kóng, segja þeir aftur hér,
utan keisarann höfum vér.

4. Guðspjallshistorian hermir frá,
heiti sá staður Gabbathá;
háa steinstræti þýðir það,
þar máttu, sál mín, gæta að.

5. Vei þeim dómara' er veit og sér,
vist hvað um málið réttast er,
vinnur það þó fyrir vinskap manns,
að vikja af götu sannleikans.

6. Pílatus keisarans hræddist heift
ef honum yrði ur völdum steypt.
Þetta, sem helzt nú arast vann,
varð þó að koma yfir hann.

7. Ó, vei þeim, sem með órátt lög
umgangast og þau tíðka mjög,

sannleiknum meta sitt gagn meir,
svívirðing Drottne gjöra þeir.

8. Huga sný eg og máli min,
minn góði Jesú, enn til þín:
Pílatus kóng þig kallar hér,
krossfesting Júðar óska hér.

9. Víst ertu, Jesú, kóngur klár,
kóngur dýrðar um eilíf ár,
kóngur englanna, kóngur vor,
kóngur almættis tignarstór.

10. Þó stóðstu bundinn þar fyrir
þó leiðstu hróp og kjala róm, [dóm,
afsegja gjörðu allir þig,
undrar stórlega þetta mig.

11. Ó, Jesú það er jáning mín:
Jeg mun um síðir njóta þín,
þegar þú, dýrðar Drottinn minn,
dóm, ól í skýjum setur þinn.

12. Frælsaður kem eg þá fyrir þinn
fagnaðarsælan heyri eg róm, [dóm,
í þínu nafni útvalder,
útvalim kalla mig hjá sér.

13. Kóng minn Jesú, eg kalla þig,
kalla þú þá þinn aftur mig;
herratign engi að heimsins síð
held eg þar megi jafnast við.

14. Háa steinstrætið heimsins sleipt,
hefir mér oft í vanda steypit,
þangað lét Jesús leiða sig,
svo líkum háls kæmi yfir mig.

15. Jesú, þín kristni kys þig nú,

kóngur hennar einn heitir þú;
stjórn þín henni svo haldi við;
himneskum náí dýrðar frið. — Amen.

850.

(XXVIII.) Um Pilati rangan dóm.

Lag: Nú bíð, es, Guð, þú náðir mig.

PILATUS sá að sonnu þar,
sin ráð máttu er gilda þar;
upphlaup sér búið hræddist hann,
hugði að stílla vanda þann,
fullnægja vildi fólksins bön,
fá skyldi Jesús dauðans tjón,
sannleika engum sátti meir,
svo dæmdu alt, sem beiddu þeir!

2. Hendar í vatni þá nam þvo,
þar næst við Jüða mælti svo:
Sjálfir um þóur sjáð þér,
saklaus við réttátt blóð og er.
Allur Almúginn upp á það
andsvarar greitt í þessum stað
Hans blóð (þó nú hann kvelji kröss)
komi yfir hárnir vor og oss.

3. Pilatus hafði prófað þar,
píslarsök Drottins engin vat,
fyrir og eftir eins réð hann
órskurða Jesum saklausan,
þó mót samvisku sinni þvert,
sjálfur viljandi dæmdu þert,
Guð gefi, að yfirvöldin vor
varist þau dæmin glepa stóra!

4. Hvað margur nú í heiminum
hér fyrir lastar Pílatum,
sem þó elskar og iðkar mest
athæfið hans og dæmin verst.
Óttinn í dómi oft fær sess,
yfirherrarnir njóta þess,
almúgans hrösun olli því,
illgjarnir skálkar hlaupa fri.

5. Ábatayon og vindahót
verkin dyja, þó séu ljót,
líka kemur sú fordild fram,
sem forsvarað getur Barrabam;
gefst þá raunin, hvað gilda skal
gulltungan sú, sem Achan stal;
má ske og þiggi mútur hinn
meir en Pílatus þetta sinn.

6. Eg spyr: Hvað veldur, ódygd flest
eykst nær daglega og fjölgar mest?
Umsjónarleysi er orsök næst,
eigin gagnsmunir þessu næst;
miskúnn, sem heitir skálka-skjól,
skygnist eftir um fánýtt hól;
óttinn lögin svo þvingar þrátt,
þora þau ekki að lita hátt.

7. Fyrir fólkinu þegar þar
þvoði Pílatus hendurnar,
fyrir Guði sér þann gjörði grun,
gilda mundi sú afsökun.
Varastu, maður, heimsku hans,
hér þó þú villir sjónir manns,
almáttugs Drottins augsyn skær
alt hitt hjarta rannsakað fær.

8. Viltu þig þvo, þá þvo þú hrein
þel hjartans, bæði ljóst og leynt,
ein laug er þar til eðliggöð,
iðrunártár og Jesú blöð,
grát þína synd, en set þitt traust
á sonar Guðs þínu efalaust,
lát af illu, en elska gott,
allan varastu hræshisþvott.

9. Blóðhefnd á sig og börn sín með
blindaður lýður hrópa réð;
efldist svo þessi óskín Róld,
enn í dag bera þeir hennar gjöld.
Athugagjarn og orðvar sért,
einkum þegar þú reður eirt,
formæling illan finnur stað,
fast mega dæmja upp á það.

10. Drottinn Jesú, sem dæmdur vart,
dómari kemur þú aftur, snart
dómsmenn láttu til dýrðar þér
dómanna vanda, rétt sem ber
þvo þú vor hjörtu og hendur með,
hrein trú varðveiti rétsamt geð;
þitt blöð flekklaust, sem flóði á kross,
frelsi það börnin vor og oss. Amen.

351

(XXIX.) Um Barrabas frelsi.

Lag: Eins og sitt barn, faðir ástgjarn.*)

SELDI Pilatus saklausan

son Guðs til krossins dauða.

*) Sjá Jonas Jónsson: Passusálmar.

upphlaupsmaður, sá vigeintiana,
þá frelsinfann, unóbrud trústanna
fékk líf, en misti nauða.

2. Í myrkvastofu sá bundinn beið,
Barrabas frá eg hann heiti,
Má hér finnast ein merking greið
um mannkyns neyð,
mjög skýr að öllu leyti.

3. Barrabas frá eg að "föður" og
flestir lærðir menn þýði,
Adam líkist þar eflaust við
og alt hans líð, ögnisd þess þess
sem á féll dauðans kyði.

4. Upphlaupsmaður hann orðinn var,
þá eplið í munn sér leiddi,
sjálfs Guðs boðorði sinti ei þar,
og síðan þar
sig og alt mankyn deyddi.

5. Í djöfals hjótrum fastar lá,
fanginn til eilífs dauða,
allir hans hójar út í frá
með eynd og brá
áttu von kvala og nauða.

6. Hér þá Jesús var heitið kafi
af heiðnu dæmi yfirvaldi,
fékk Adam sjálfur frelsis
og fólk hans alt,
sem fagnar því farsmargjaldi.

7. Nú fyrst ég Adams niðji er,
nær mér gengur það dæmi,
sál mín set sátt fyrir sjónin þín,

og sjáðu hér
sannferðugt lærdóms næmi.

8. Ó, hvað oft hef eg aumur gert
uppreisn móti Drottins anda,
daglega því hans boðorð bert
svo þraut eg þvert,
mér bar þó í hlýðni að standa.

9. Mun eg ekki við manndráp fri,
mína sál þrátt eg deyddi,
ill dæmin gafust af mér ný,
og nauðir í
náungann þar með leiddi.

10. Ófrægður er eg orðinn mest,
allar skepnur það sanna,
fáráðum ekkert forsvar sést,
fangelsið verst
fyrir því hlýt eg að kanna.

11. Í myrkvastofu eg bundinn bið,
bölvan lögmáls mig hræðir,
dapurt nálægist dauðans stríð
og dómsins tíð,
daglega sorgin mæðir.

12. Heyri eg nú þann hjálpar-róm,
að hafir þú, Jesú mildi,
fyrir mig liðið lífláts dóm,
þín líknin fróm
lausan mig kaupa vildi.

13. Sú heilaga aflausn hrygð og sút
af hjarta mínu greiðir,
syndanna óleysir hlekkja hnút,

og hér með út
úr hörðu fangelsi leiðir.

14. Hvað dauða saknæmt sást á
(svoddan miskunn eg þekki), [mér
til dauða alt var dæmt, á þér,
minn Drottinn, hér,
dóminum kvíði' eg því ekki.

15. Líf mitt og sál þig lofar nú,
leyst frá dauðans fangelsi;
eg lífi' eða dey, það er mín trú
óbrigðul sú,
í þínu, Jesú, frelsi.

16. Himneskri páskahátíð á
hefi' eg nú þess að biða,
myrkvastofunni frelstur frá
eg fagna þá
í flokki' útvaldra lýða.

17. Svo er nú Barrabas orðinn fri,
Adam og eg, hans niðji;
hver kristin sála heimi í
vorn herra því
heiðri, lofi, tilbiðji. — *Ame*

352.

(XXX.) Um Kristi krossburði.

I eg: Tunga mér af hjarta hljóði.

TRÍDSMENN Kriat úr kápunni

ferðu

og klæddu hann sínum báningi
sollnar undir sárt við hræðu,
þær sviðu og blæddu upp á ný;

á blessuðu sínu baki særðu
hann bar sinn kross og mæddist því.

2. Skeði svo á samri stundu,
Simon nokkurn bar þar að,
framandi maður, er gekk um grundu,
gripu Júðar þann í stað,
krossinum á hans herðar hrundu,
en hann gekst nauðugur undir það.

3. Þeir sem, sál mín, syndir drýgja
samvirkunni þvert á mót,
undir Drottins endurnýja,
ef ekki gjöra' á löstum bót;
við skulum frá þeim flokki flyja
og fyrirgefningar bröja' af rót.

4. Upp á heimsins óþakklæti
er hér dæmi ljóst til sanns;
margan læknaði son Guðs sæti
sjúkan meðal almúgans;
nú var ei neinn sa bölið bæti,
og bæri með honum krossinn hans.

5. Simon bæði og syni hans báða
sjálf hér nefnir historian,
því guðhræddur skal njóta náða
og niðjar margir eftir hann;
miskunnsemd við menn fáraða
minnast Guð og láuna kann.

6. Framandi maður mætti Kristi,
með honum bar hans þunga kross.
Hér má finna, hvern það lysti
hreina þýðing upp á oss;
Gyðingafolk þá Guðs náð misti,
gafst heidningjum dyrdarhross.

7. Synda undir yfast minar
oft á hverri stundu nær,
samvizkunnar sár eindvínar,
svidameinið illa grær,
blessaðar, Jesu, ber þú þínar
bið eg mýki og lækni þær.

8 Þessi krossins þunga byrði
þér var, Drottinn, lögð á bak
svo fyrirmyndan fylld á y
þá fórnarviðirn þar ísk;
sá þinn gangur sorga tírði
af sálu minni tók ma.

9. Minnst eg þú þjáan þína,
þig sú mæddi byrðin stríð
sannlega fyrir sá minna
svoddan leið þin gæzka
vegna þess mér virzta
vorkunsemi, nær eg

10. Toli þú trest, minn herra mildi,
hörn migunum þú fylja þér;
þó er feginn fet vildi
lótspor þín, þú skyldugt er,
viljinn minn í veitu gildi,
þú verður því að hjálpa mér.

11. Elskugeð svo þitt eg þekki,
þáðum viltu sýna líð;
lattu mig, Drottinn, einan ekki
í ánaud minni og þess eg bið,
na fnið mitt, þó náðir límekki,
þú ein blessuð kannist við.

12. Komir þú undir krossinn
tranga,

kristin sála, gæt þess hér,
 ef holdið tekur að mögla og marga,
 minstu, hver þín skylda er,
 láttu sem þú sjáir ganga
 sjálfan Jesúm undan þér!

13. Undir krossi illvirkjanna
 aldrei hér þig finna lát;
 varastu glæpi vondra manna,
 á verkum þínum hafðu gát;
 iðka bæn og iðrun sanna,
 elska gjarman hóf og mát.

14. Hafðu, Jesú, mig í minni,
 mæðu og dauðans hrelling stytt;
 börn mín hjá þér forsjón finni,
 frá þeim öllum vanda hritt,
 láttu standa á lífsbók þinni
 líka þeirra nafn sem mitt. — Amen.

353.

(XXXI.) Prédikun Kristi fyrir kvinnunum.

Lag: Sá frjals vit lögmál fæddur er.

FÓLKID, sem fylgdi Drotni út,
 fylltist margt angri hörðu;
 kvinnurnar grétu sárt með sít,
 sem hans kvöl dümka gjörðu.

2. Sneri til þeirra son Guðs sér,
 sagði þá herrann mætur:
 Gráti hér ekki yfir mér,
 ó, Jerúsalems, dætur

3. Sona yðar og eigin eynd
 eflaust þér gráta megid;

nálgast sú tíð, sem nú er geymd,
nær þér harmanði segið.

4. Sæl nú óbryjan barnlaus er
og brjóst þau e; sagin vóru,
hrynji yfir oss hólsarnir,
hæðir og björgin stóru.

5. Ef gjört er svo því græna tré,
(geta hver til þess næði),
hvað hið þornaða þá mun ske;
það frá eg Jesús ræði.

6. Ó, hvað veraldar virðing er
völt og svikul að reyna,
gæt þess, mín sál, og sjáðu hér
sannprófað dæmið eina.

7. Á pálmásunnudag sjálfur minn
son Guðs í borg nam ríða;
ástvinir hans það sama sinn
sungu lof án alle kviða.

8. Fám dögum síðar sjálfur út
særður með kross nam ganga;
það hlutu' hans vinir að sjá með sýt,
sorg hjartans báru stranga.

9. Hafi svo verið völt og flá
veröldin herra sínum,
hvers má sér vanta þrællinn þá?
þess gæt í huga þínum.

10. Þeim, sem hún býður þlíðleik
búin er sorgin mesta; [sinn,
hirtu því aldrei huga þínn
við hana, nún sál, að festa.

11. Samlega skyldugt segið eg mér

sára þá kyöl að gráta, þú þar þú þú þú
sem, Drottinn Jesú, þungt að þér
þrengdi, í allan máta.

12. Samt er þér ekki þent með því,
þó eg þig atinka vildi;
eilífa hátign ertu í þessum
upp hafinu, Jesú mildi.

13. Þar má nú heldur aukast af
angur samvizku minnar,
orsök eg til og efni gaf
allrar hörmungar þinnar.

14. Erfiði hefi eg aukid þér
of þungt með syndum mínum,
gæpanna, sem eg gjörði hér,
galtu á haldi þínu.

15. Hræðist eg mér sé hulin geymd
sú hefndar þínar stranga,
því eg vann til að eilíf eynd
yfir mig skyldi ganga.

16. En þú gleð eg mig aftur við
þvíxtinn kvala þinna,
þar af öðlast eg frelsi, frið,
og forlát, synda minna.

17. Angistin sár og sorgarlát,
er sál helzt þjáði mína,
snýst í fögnuð og fegingrát
fyrir þá miskunn þína.

18. Bið eg nú Jesú blíði, þig,
sem bót mér gjörðir vinna!
Lát engan gjalda eftir mig
tilsku né synda minna. Amen.

354.

(XXXII.) Um það vísnaða og græna tréð.

Lag: Nú látum oss líkamann grafa.

GREINIR Jesús um græna tréð,
getur hins vísna einnig með.

Við skulum, sál mín, skoða á þý
skíran lærdóm í máli því.

2. Frjóvgunareikin vokvuð væn,
vel blómguð stóð með lafin græn,
þegar á jörðu sást til samis
son Guðs illæddur holdi manns.

3. Lífsins ávöxtu ljúfa bar,
læknaði Jesús sóttirnar,
frá djöfli leysti og dauðans þín,
daufum gaf heyrn, en blindum sýn.

4. Af hverri greid draup þunangisætt,
hjálpæðiskenning fékk hann rætt,
öll hans umgengni ástuðleg
angraðar sálir gladdi mjög.

5. Guði var þekt það græna tréð,
glöddust himnar og jörðin með;
í hans fæðing það vitnast vann,
og við Jórdan, þá sk' óist hann.

Réttlætis allan þann bar,
inn til krossdauda þjófinn var
saklaus lambið, son Guðs einn,
af synd og lytum klár og hreinn.

7. Þó mátti ei það eula tré
angurlaust vera á jörðunne,
Guðs reidintormur geysa hann,
gekk því refsingin yfir hann.

8. Ef þú spyr að: hvað valda vann,
vildi Guð láta saklausan
soninn komast í sorgir þær,
sem honum var þó hjartakær.

9. Þú skalt vita, að visnað tré
var mannkyn alt á jarðrike,
ofan að rótum uppþornað,
ávöxt ranglætis færði það.

10. Skaðsemdartréð, sem skemdi jörð,
skipaði Drottins reiði hörð
upp höggva, svo það ekki þar
ákrinum sé til hindrunar.

11. Vor Jesús mönnum vægðar það,
vinnast mátti' ei að fengist það,
ufan hann tæki upp á sig
illvirkja gjöldin hryggilig.

12. Herrann íklæddist holdi þá,
hingað kom til vor jörðu á;
visnaðri eik gafst vökvan góð,
þá varð úthelt hans dýra blóð.

13. Saklaus því leið hann sorg og háð,
syndugt mannkyn svo fengi nað;
hið græna tréð var hrakið og hrist;
hér af það visna blómgaðist.

14. Guðs dýrðar sæti sitt hold í
sonurinn mátti' ei hefja því,
fyr en í heimi harða neyð
hafði þolað og krossins deyd.

15. Ó, hvað manns hold er heimsku
hræðilega úr máta vilt,
[fyt,

viljandi' í löstum liggur það,
leikur sér alls kyns glæpum að.

16. Margir ætla, fyrst ekki strax
á fellur hefndin sama dags,
Drottinn þá aldrei munir meir
minnast á það, sem gjörðu þeir.

17. Því góða trúna þyrmt var sízt,
þurru fausk mun þá bálið víst;
hafi faðirinn hirt sinn son,
hefndar mun þrællinn eiga von.

18. Ef nú Guðs mildin ástsamlig
óhegnda, sát min, líður þig,
hans þolinmæði haltu hér
hjálpræðismeðal gefið þér.

19. Visnað tré, eg að visu er,
vægðu, réttlætis herrann, mér;
gæzkunnar eikín græn og fin,
geymdu mig undir skugga þín.

20. Von er að mér sé mótkast víst,
mun eg umflyja dauðann sízt;
holdið má ei fyrir utan kross
eignást á himnum dýrðar hnoss.

21. Tæpti eg mínum trúarstað
á tréð, sem drýpur hunang af;
sjón hjartans öllu angri í
upplýsist, nær eg smakka á því.

22. Þegar mér ganga þrautir nær,
þér snú þú til mín, Jesú kær,
hjartað hressi og huga mín
himneskur náðarvöku þinn. Amen.

355. Um Kristi krossfesting..

Lag: Konung Davíð, sem kendl.

KOM loks með krossins byrði

Kristur í háusaðstöð.

(örpjaður trúir eg hann yrði);

edik galli blandað

honið þeir háðu að

Drottinn vonaðyrðan mildi

drekka þó ekki vildi

þá hann smakkaði það.

2. Fals myndir fögru málingar

fordildar í hrásmín ber

vináttu tempruð tali

trúarlaus, iðrun hér

edik gallblandað er

svoddan súrdreggjar vini

(þó sjáist glyslega skini)

herrann hrindir frá sér.

3. Það tek eg vist til þakka

þá þú vilt, Drottinn kær,

súrt með þér sjálfum smakka

sé þin miskunnin skær

í hverri neyð mér nær

gallþeiskju bölvannar

og bikarinn heiftar þinnar

búrt settu frá mér ljær.

4. Nakinn lesóm ú þjóðu

Júðar krossfestu þar

með heiftar sinni hörðu

hendur og faturnar

teygt alt og togað var;
gekk svo járngaddur nistur
gegnum löfa og ristur,
skinn og bein sundur skar.

5. Tveggja mörðingja á milli
miskunnar herrunn lékk,
spádóminn frá eg að fylli
sem fyr meir um það gekk,
ræðir svo ritning bekk;
Þjónn minn, só einu útvalinn,
er með spillvirkjum talinn;
forsmán mjög þunga fékk.

6. Nú eg minnist á næsta
nakinn þá Adam stóð
við tréð með hörnung hesta,
hjartasorg, böl og móð,
því verk hans voru ei góð,
innvortis angrið kvaldi,
undir trjánum sig faldi;
þess galt öll heimsins þjóð.

7. Nú aftur Jesús nakinn
negldur á trénu stóð,
þíndur, húðstrýktur, þnakinn,
hjartans þar sáran móð,
þó voru verk hans góð,
einn fyrir engum faldist,
opinberlega kvaldist;
þess naut öll heimsins þjóð.

8. Horfi eg á heudur þínar,
herra minn, Jesú kær,
fyrir misgjörðir mínar

meinin slík líðu þær;
blóðdreyrinn dundi skær,
saugun sálar og handa,
sem mér oft kom í vanda,
af hreint með öllu þvær.

9. Fús var eg fram að halda
feril glæpanna hér,
þess fætur þínar gjalda,
það var til líknat mér,
Drottinn, eg þakka þér,
fram á fríðarins leiðir
fótspor mín jafnan greiðir
héðan af hvar eg fer.

10. Guð gæfir að mitt hold mætti
með þér krossfestast nú
frá öllum lískuhætti,
ósk mín er dagleg sú,
minn herra, það veizt þú,
upp á það önd mín kynni
óhindrað gæzku þinni
þjóna með þýðri trú.

11. Einn með illræðismönnum
allir þig héldu þá,
sem í heilagleik sönnum
sjálfur komst hinnum frá;
nú eg þess njóta má,
af því eg er útvalinn,
einn með Guðs börnum tann;
þar treysti eg eflaust á.

12. Eg mun meðan eg hjari,
minnast á krossina þinni,

heimsins ljúfi lausnari,
lifgar það huga minn,
hvort eg geng út eða inn,
af instum ástar grúnni
ætið með huga og munni
segjandi hvert eitt sinn:

13. Jesú Kristi kvöl eina,
á krossinum fyrir mig sken,
sé mín sáttargjörð hreina
og synda kvittunen,
af sjálfum Guði sém;
upp á það önd mín vonar,
í nafni föður og sonar!
og heilags anda, amen. — Amen.

356.

(XXXIV.) Það fyrsta orð Kristi á krossinum.

Lag: Lifandi Guð, þú lít þar á:*) eða
Hver, sem að reisist hæga byggð.

ÞEGAR kvalarar krossinn á
keyra vörn herra gjörðu,
flatur með trénu lagður lá
lausnarinn niður á jörðu;
andlitid hörðit í þeim stað
og augun hans blessuð himnum að;
hann stundi af angri hörðu.

2. Sinn faðm alt eins og barnið blitt
breiddi mót föðurnum kæra,
blóðið dundi og tárin tit,
titraði holdið skæra
Hér skoða, maður, huga þinn

*) Sjá Jónas Jónsson: Passíusálmar.
Utg. 1914

hvað kunni meira nokkurt sinn
Drottinn til hefndar hræra.

3. Óvinum friðar bliður það
brunnur miskunnarinnar;
hann vill þeir njóti einnig að
ávaxtar þínu sinnar;
sagði: *Faðir, þeim fyrirgef þú,
forblindaðir ei vita nú
sjálfir hvað vont þeir vinna.*

4. Lausnara þínum lærðu af,
lundernið þitt að stillá,
(hógværðar dæmið gott hann gaf),
nær gjöra menn þér til illa;
blót og formæling varast vel,
á vald Guðs allar hefndir fel,
heift lát ei hug þinn villa.

5. Þótt þú við aðra saklaus sért,
sannlega skalt þess gæta,
samt fyrir Guði sekur ert,
sá þig á frjálst að græta;
illir menn eru' í hendi hans
hirtingarvöndur syndugs manns;
enginn kann þess að þræta.

6. Óvinum ills þó óskir hér,
ei minkar heiftin þeirra,
óþolinmæði eykur þér,
afrækir boð þíns herra;
þú styggir Guð með svoddan síð,
samvizkan mjög þar sturlast við,
böl þitt verður því verra.

7. Upplýstu hug og hjarta mitt,

herra minn Jesú sæti,
svo að eg dýrðardæmið þitt
daglega stundað gæti;
þeir, sem óforþént angra mig,
óska eg helzt að betri sig,
svo hjá þér miskunn mæti.

8. Heimsins og djöfuls hrekkja vél
holdið þrálega villa,
þess vegna ekki þekki' eg vel,
þó nú margt gjöri illa;
þeri svo til eg blindist hér,
bið þú þá, Jesú, fyrir mér,
það mun hefnd harða stilla.

9. Eg má vel reikna auman mig
einn í flokk þeirra manna,
sem í kvölinni þjáðu þig,
það voru gjöld syndanna;
en þú, sem bættir brot mín hér,
bið þú nú líka fyrir mér,
svo fái' eg frelsun sanna.

10. Fyrst þú baðst friðar fyrir þá,
er forsmán þér sýndu mesta,
vissulega eg vita má,
viltu mér alt hið bezta;
því eg er Guðs barn og bróðir þinn,
blessaði Jesú, herra minn,
náð kann mig nú ei bresta.

11. Allra síðast þá á eg hér
andláti mínu' að gegna,
sé þá, minn Guð, fyrir sjónum þér
sonar þíns þínan megna,
þegar hann lagður lágt á tré

leit til þín augum grátande;
vægðu mér því hans vegna. — Amen.

357.

(XXXV.) Um yfyrskriftina yfir krossinum.

Lag: Nattóran öll og eðll manns;*) eða:
Hægti fyrir herrans er.ÚTSKRIFT *Pilatus eina lét**yfir krossinum standa:**Jesús nefndur af Nazareth,**nýr kóngur Gyðingalanda.**Drotni með sann**dómarinn fann**daudasök enga stærri.**Margur las það**í þessum stað,**því hann var borg svo nærri.*

2. Það var ritað og þannig sett

*í þrenslags tungumáli.**Valdsmenn Júða það vissu rétt,**vilja því Pilatus brjáli.**Hann áttar greitt,**ei skyldi neitt.**um breytt, og framur tjóði:**Hvað skrifað er,**skal standa hér.**Svo skeði af Dróttins ráði.*

3. Þar nú á krossi herrann hékk,

*hér að, min sála, gætum,**virðingartitil fagrán fékk,**með forpris sakleysis mætum,*

*) Sjá Jónas Jónsson: Passfusálmur.

að hjálparfús
 heiti Jesús
 heimsins lausnarinn góði,
 hver djöfli frá
 oss frelsa má,
 flekklaus með sinu blóði.

4. Nazarenus hann nefnist þar;
 náttúru-spilling manna
 fráskilinn einn að visu var,
 velþekta hlýðni sanna
 sýndi hann hreint.
 ljóst bæði' og leynt,
 lifandi Guði einum,
 hans tignar son,
 trúr, forsjáll þjón,
 byggur í öllum greinum.

5. Kóngur Gyðinga klár og hreinn
 í krafti guðlegum drotnar;
 sá Davíðs stól skal erfa einn;
 aldrei hans ríki þrotnar;
 Ísraels hrós,
 heiðinna ljós,
 heitinn forfeðrum lengi,
 svoddan titel:
 sómndi rétt vel,
 sál min, þína herra fengi.

6. Svoddan virðingu vildu hann
 vondir Gyðingar sneýða,
 heiftar-öfundin í þeim bránn,
 af því Pilatum beiða;
 orðtak það brátt
 á allan hátt

úr færa settum máta.
 Hann kvað við nei,
 því það vill ei
 þeim Drottinn veitast láta.

7. Dramblátum setur Drottinn skamt
 með djörfung þeirra' og hrekki,
 þeim líðst svo sem hann lofar framt,
 lengra komast þeir ekki;
 alt skal mitt traust
 efunarlaust
 á hans makt jafnan standa,
 hvað munu mér
 þá mennirner
 mega í nokkru granda.

8. Í þrenslags tungum var þetta
 því að vor herrann mildi [skráð,
 vildi sín elska, ást og náð
 allri þjóð boðast skyldi;
 hvert tungumál
 með huga' og sál
 heiðri þig, Jesú góði,
 sem kvölin þín
 og krossins þín
 keypti frá syndamóði.

9. Gefðu að móðurmálið mitt,
 minn Jesú, þess eg beiði,
 frá allri villu klárt og kvitt
 krossins orð þitt út breiði
 um landið hér
 til heiðurs þér,
 helzt mun það blessun valda,
 meðan þín náð

lætur vort láð
lýði og bygðum halda.

10. Handskrift var ein yfir höfði
hver mína sálu grætti, [mér,
önnur stóð, Jesú, yfir þér,
sem angrið míns hjarta bætti.
Jesú, þú ert
útvalinn bert;
undir kóngsstjórnan þinni
árla og síð
um alla tíð
óhætt er sálu minni. — Amen.

358.

(XXXVI.) Um skiftin á klæðunum Krists.

Lag: Hvað myndi vera hjartað mitt.

STRÍÐSMENN þá höfðu krossfest
klæðnað hans tóku snart, [Krist,
skiftu í staði fjóra fyrst,
fá skyldi hver sinn part
á kyrtil þrjónaðan ljóst með list
lögðu þeir hlutfall djarft;
fólkskuverk meðan fullgjörðist,
fólkið á horfði margt.

2. Ritning sú eina uppfyld er,
áður var þar um skráð:
Skrúða mínum þeir skiftu sér,
skýrlega svo er tjáð:
Hlutfallið yfir fat mitt fer,
fæ eg þess einnig gáð:
Set, maður, slíkt fyrir sjónir þér,
sjá Drottins miklu náð.

3. Nú máttu skilja, nakinn var ;
 negldur Drottinn á kross,
 opinbert sáu allir þar ;
 út runninn dreyra foss ;
 svoddan forsmán Guðs sonur bar
 sannlega fyrir oss,
 hér bauðst öllum án hylmingar
 hinneskt miskunnarhnoss.

4. Kalla eg merki klæðin hans
 kristnina' í heimi hér,
 um fjórar álfur foldarranns
 flokkur sá dreifði sér ;
 lífkyrtill þessi lausnarans
 líknarorð blessað er ;
 vilji því skifta skynsemd manns,
 skilning sannleiksins þver.

5. Ei lét vor Drottinn auðlegð há
 eftir í þessum heim,
 klæðin, sem hann bar holdi á,
 en hvorki gull né seim,
 þó mátti ei hans móðir fá
 hið minsta' af öllum þeim,
 illir menn hendi yfir þau slá ;
 aldrei því dæmi gleym.

6. Safna hóflega heimsins auð,
 hugsýkin sturlar geð ;
 þigg af Drötni þitt daglegt brauð,
 duga lát þér þar með ;
 holdið þá jörðin hylur rauð,
 hlotnast má ýmsum féð ;
 svo þig ei ginni girndin snauð,
 gæt vel, hvað hér er skeð.

7. Stríðsmanna heift og hardýdga
 herrans kvöl gat ei mykt,
 þó viti nóg hann særður sé,
 sinnið var ilskurikt.
 Þeir, sem fátækan fletta fé,
 fólskuverk drygja slíkt.
 Guð láti þig ei glæp þann ske,
 að gjörir annað þvilíkt.

8. Nakinn á krossi hékstu hér,
 herra minn Guð og mann,
 fullnaðar-borgun fengin er
 fyrir mig syndugan;
 þá fórn Drottinn og sál mín sér,
 sú gleðst, en bliðkast hann;
 brullaups-klæðnað til bjóstu mér
 þann bezta eg girnast kann.

9. Hentuglega féll hlutur sá,
 herra minn Jesú kær;
 þá lézt mig auman, finna og fá
 fagnaðarorð þín skær;
 heim klæðafaldi þreifa eg á,
 þegar mig hrygðin slær,
 straumur eyndanna stöðvast þá,
 styrk nýjan hjartað fær.

10. Hér þó nú skifti heimurinn
 hlægjandi auði sín,
 endar sá glaumur eitthvert sinn;
 þá æfin lífsins dvin
 láttu mér hlotnast, herra minn,
 hlutfall næst krossi þín,
 svo dýrðar fegursti dreyri þinn
 drjúpi á sálu mín. — Amen.

359.

(XXXVII.) *Annað orð Kristi á krossinum.*Lag: Ef Guð er oss el sjálfur hjá:*)
eða: Af djúpri hrygð ákalla' eg þig.

UPPREISTUM *krossi herrans hjá*
hans móðir standa náði;
 sverðið, sem fyr nam Símeon spá,
 sál og líf hennar þjáði;
 Jóhannes einnig Jesú kær
 jafnt var þar líka staddur nær;
 glögt sá að öllu gáði.

2. *Sinni móður hann segja réð :*
Son þinn litlu þar, kvinna.
Við lærisveininn líka með
lausnarinn blítt nam inna:
Sjá þú og móður þína þar:
Þaðan í frá (sem skyldugt var)
sá tók hana til sinna.

3. Sá, sem hlýðninnar setti boð
 sinni blessun réð heita
 þeim, er foreldrum styrk og stoð
 stunda með elsku' að veita;
 svoddan dygðanna dæmið hér
 Drottinn vor sjálfur gaf af sér,
 börnunum eftir að breyta.

4. Girnist þú, barn mitt, blessun fá,
 björg lífs og gæfu fina,
 foreldrum skaltu þínum þá
 þóknun og hlýðni sýna;
 ungdómshverlyndið oftast nær

*) Sjá Jónas Jónsson: Passíusálmar.

ólukku' og slys að launum fær,
hrekkvísa hefndir þína.

5. Ekkjurnar hafa einnig hér
ágætishuggun blíða;
Jesús alt þeirra angur sér,
aðstoð þeim veitir fríða,
ef þær með hreinum hug og sið
halda sér Drottins þínu við,
og hans hjálpræðis biða.

6. María, Drottins móðir kær,
merkir Guðs kristni sanna,
undir krossinum oftast nær
angur og sorg má kanna,
til hennar lítur þar herrann hýrt,
huggunarorðið sendir dýrt
og forsjón frómra manna.

7. Það reynist oft í heimi hér
hlutfall Drottins ástvina,
hörmungar sverðið sárt þá sker,
sæld lífsins gleður hina,
hverjir þó Kristum hæða mest,
hefir svo löngum viðgengest;
lítt vill því angri lina.

8. En þeir, sem Jesúm elska' af rót,
undir krossinum standa;
herrans blóðfaðmi horfa á mót,
hvern þeir líta í anda;
trúar og vonar sjónin sett
sár hans og benjar skoða rétt;
það mýki mein og vanda.

9. Jesús einnig með ást og náð

aftur til þeirra lítur,
 gefur hugsvölun, hjálp og ráð,
 harmabönd af þeim slítur,
 aðgætin föður augun klár
 öll reikna sinna barna tár,
 aðstoð þau aldrei þrýtur.

10. Jeg lít beint á þig, Jesú minn,
 jafnan þá hrygðin særir;
 í mínum krossi krossinn þinn
 kröftuglega mig nærir;
 sérhvert einasta sárið þitt
 sannlega græðir hjartað mitt
 og nýjan fögnuð færir.

11. Þá eg andvarpa, óska' og bið,
 augunum trúar minnar
 lít eg hvert einasta orðið við
 upp til krossþínu þinnar,
 strax sýna mér þín signuð sár,
 syndugum manni opinn stár
 brunnur blessunarinnar.

12. Gleðistund holds þá gefur mér
 Guð minn að vjlja sinum,
 upp á þig, Jesú, horfi eg hér
 hjartans augunum mínum;
 auðlegðar-gæðin líkamlig
 láttu þó aldrei villa mig
 frá krossins faðmi þínum.

13. Jónas sat undir einum lund,
 engra meina því kendl,
 hádegissólar hitastund
 hann ei til skaða brendi;
 Jesú kross-skugga skjólið hér

skýlir þó langtum betur mér
fyrir Guðs heiftar hendi.

14. Hvort eg sef, vaki sit eður stá,
í sælu og hættum nauða,
krossi þínum. eg held mig hjá,
horfandi' á blóð þitt rauða;
lát mig einnig, þá æfin þver,
út af sofna á fótum þér,
svo kvíði' eg sízt við dauða.—Amen.

360.

(XXXVIII.) Um háðung og brígzi, sem Kristur
leit á krossinum.

Lag: Jesús, sem að oss frelsaði;*) eða:
Sælir eru, þeim sjálfur Guð.

ÞEIR, sem að Kristi krossi senn
komu og fram hjá gengu,
hristu með háðung háfuðen,
honum til brígzlis fengu,
heitorð sín hefði hann haldið lítt,
herrans musteri að brjóta,
á þremur dögum annað nýtt
efna með bygging fljóta.

2. Tveir lugu svoddan falsmenn fyrst
fyrir Kaifas dómi,
af því hafði það út borist
eftir fjölmennis rómi;
þessir þó hafi heyrt og séð
herrans jarteiknir friðar,
lygin þeim betur gafst um geð;
gengur svo enn til víðar

3. Öldungar landsins, fólkið flest

*) Sjá Jónas Jónsson: Passusálmar.

og flokkur heiðinn stríðsmanna
 herrann vorn Jesúm hæddu mest
 með höfðingjum prestanna,
 sögðu: Ef ertu son Guðs kær,
 sá þig með krafti styður,
 kom þú hér, svo það sjáum vær,
 sjálfur af krossi niður.

4. Hann, sá er öðrum hefir hér
 hjálpað og læknað marga,
 megnar nú ekki að sönnu sér
 sjálfum úr neyð að bjarga.

Svoddan háðyrði, hróp og dár
 hlaut þá Jesús að liða;
 stóð það yfir um stundir þrjár,
 stutt var andláts að bíða.

5. Þá fram hjá Kristi krossi nú
 kallsandi held eg ganga,
 sem ekki' af hjartans ást og trú
 elska hans þínu stranga,
 heilagleik sínum hrósa fri,
 við holdsins fýsn sig binda,
 síðan falla örvaenting í
 eða forherðing synda.

6. Að þínum krossi, Kriste kær,
 kem eg sem einn framandi,
 gef þú mér leyfi' að ganga nær,
 geð mitt styrki þinn andi,
 svo eg hugleiði, hvað tít kom,
 háðung, brizglorð og þínu
 leiðstu, manngæzku mildin fróm,
 móti andláti þínu.

7. Sál mín og líf þær sæmdir hlaut,

sjálfs Guðs musteri' að heita,
 í skirninni því eg þín að naut,
 það nam Guðs andi veita;
 síðan hefir það syndin mörg
 sárlega gjört að brjóta;
 holds náttúran mjög elskar örg
 athæfið heimsins ljóta.

8. Á þremur dögum þar á mót
 því hét eg mörgu sinni,
 með iðran, trú og yfirbót
 aftur það bætast kynni.

Æ, hvað veitir slíkt erfitt hér,
 efnin og dug vill þverra,
 brizglið, sem til var búið mér,
 þar nú Jesús, minn herra.

9. Í velgengninni' eg hrósa hátt
 hraustleika trúarennar,
 í mótlætinu' hún bilar brátt,
 brest finn eg stóran hennar;
 enginn fullkominn á mér sést
 ávöxtur dygða sætur;
 þar því fyrir mig brizglið verst
 blessaður Jesús mætur.

10. Hjálpa læzt eg með heilnæm
 ráð

hinum, sem illa breyta,
 sjálfs mín lýta þó sízt fæ gáð,
 svoddan má blindni heita;
 mér var þar stærsta minkun að,
 mátti háðyrðum kvíða;
 burt tók nú Jesús bölið það,
 brizglin því vildi' hann líða.

11. Jesú, í þínu andláte
yfir þig brizglin dundu,
að svo í friði önd mín sé
á minni dauðastundu;
hæddur varstu af öllum, einn
alla frá háðung leystir;
aldrei tapast sá nokkur neinn,
sem nafn þitt upp á treystir.

12. Nær sem hrekkvisra háðung ný
hjarta mitt sárt vill stanga,
undir þinn kross eg feginn flý,
fram hjá skal eigi ganga;
þar stend eg kytr, þó kalls og spé
kveiki mér heims óbliða;
upp á þig, Jesú, einh eg sé,
alt vil eg með þér liða.

13. Fyrst þú varst hæddur, herra, þá
harmakvöl leiðstu slíka,
svo heiðri þig nú heðan í frá
himnar og jörðin líka;
allir englar og öll heims mynd
undir þitt vald sig lineigi,
og eg þar upp á, aum mannkind,
amen af hjarta segi. — *Amen.*

361.

(XXXIX.) Um ræningjans lörun.

Lag: Einn herra og bezt ættl.

ANNAR ræninginn ræddi,
sem refsað í það stund var,
herrann voru Jesúm hæddi,
hann gaf þetta andsvar:

Ef þar von er til nokkur,
að þú Guðs sonur sért,
hjálpa þér og svo okkur
úr þessum kvölum bert.

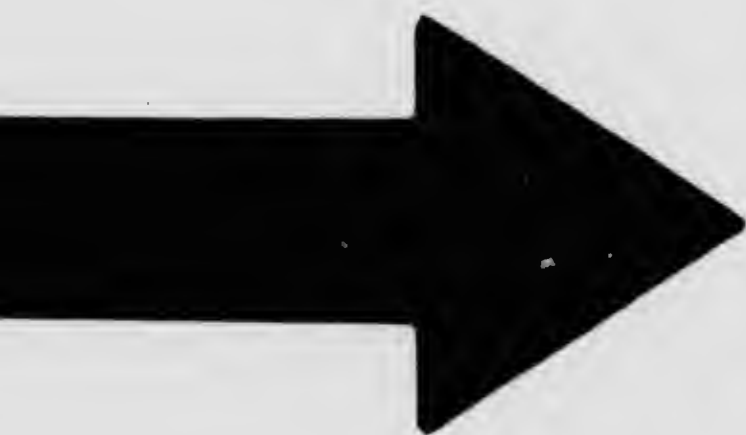
2. En hinn þar upp á gegndi:
Ekki hræðist þú Guð,
hverjum straffs heiftin hegndi,
hún var rétt forþénuð;
við megum vel meðtaka
verka betaling þann,
en þessi er alls ón saka.
Eftir það sagði hann:

3. Hugsaðu til mín, herra,
þá heldur þú ríkið þitt.
Ást Drottins ei nam þverra,
andsvar lét heyra sitt;
Sannlega þér, eg segi,
(sú er huggunin vísi),
þú skalt á þessum degi,
mér þjóna í paradís.

4. Sjá hér fyrst straffið synda,
sála mín, hryggilegt,
forherðing hjartans blinda,
þó holdið kveljist frekt.
Gefðu mér, Jesú góði,
eg gegni vel hirting þín,
með trú og tárablóði,
tjái þér brotin mín.

5. Ræningjans iðran eina
athugum líka með,
hann gjörði iðran hreina,
hataði illverk skeð.

því sagði hann væri að vonum
verðlaunin ranglætis,
ávítun veitti honum,
sem vildi' ei gæta þess.

6. Hann trúði' á himnaríki
hefði vor Jesús ráð,
þó syndugra sýndist líki,
svo treysti' upp á hans náð,
með blygðun og hreldum huga
herrann sin minnast það,
ljúflega lét sér duga,
loforð ef fengi það.

7. Hróp og háreysti gjörðu
heiðnir og Júðar þar
kringum krossinn á jörðu
með kalls, brigzl og háðungar;
svaraði' ei son Guðs neinu,
þó sjálfan það gildi hann,
en syndugs manns orði einu
án dvalar gegna vann.

8. Sætt mér fyrir sjónum skartar,
sæll Jesú, gæzkan þín,
þér gekk heldur til njarta
hans neyð en sjálfs þín þín;
sama hefir þú sinni
við syndugar skepnur hér,
því aldrei elsku þinni
aftur, minn herra, fer.

9. Illvirkinn hafði unnið
ódæðaverkin stærst,
götu glæpanna runnið

greitt fram í dauðann næst,
 en Jesús ekki vildi
 á það neitt minnast nú,
 svo var mikil hans mildi;
 mín sál, það hugleið þú.

10. Enginn örvænta skyldi,
 þó iðrast hafi seint,
 söm er Guðs sonar mildi,
 sé annars hjartað hreint,
 því hvorki við staði né stundir
 stíluð er drottins náð,
 alt fram andlátíð undir
 oss býðst hans hjálparráð.

11. En þú skalt ekki treysta
 óvissari dauðastund,
 né Guðs með glæpum freista,
 gjörandi þér í lund,
 náðartíminn sé næsta
 nógur höndum fyrer;
 slíkt er hættusemd hæsta;
 henni Guð forði mér.

12. Svo margt eg syndgað hefi,
 sorgin mig sturlat nú,
 iðran Guðs náð mér gefi,
 glóandi von og trú.
 Herra Jesú hjartkæri,
 hugsa þú til mín þá
 dapur er dauðinn nærri
 og drag mig kvölum frá. — *Amen.*

362.

(XL.) Það Þriðja orð Kristi á krossinum.

Lag: Skaparinn stjarna, herra hreinn.

UPP á ræningjans orð og bón
ansaði Guðs hinn kæri son:

Þú skalt, sannlega segi' eg þér,
sæluvist hafa' í dýrð hjá mér.

2. Sjáðu með gætni, sál mín kær,
sönn iðran hverju krafað fær;
upp á það dæmið er hér rétt
öllum til lærdóms fyrir sett.

3. Reiði Drottins þá upp egnd er
yfir ranglæti mannsins hér,
iðranin blíðkar aftur Guð,
ei verður syndin tilreiknuð.

4. Þó komi höstug hefndin bráð,
hrein iðran jafnan finnur náð,
mitt í standandi straffi því
stillist Guðs reiði upp á ný.

5. Samvizku orma sárin verst
sönn iðran jafnan græðir bezt,
hugsvalar sál og huggar geð,
heilaga engla gleður með.

6. Bæn af iðrandi hjarta hýr,
hún er fyrir Guði metin dýr,
herrann Jesús á hverri tíð
henni gaf jafnan andsvör blíð.

7. Sem Móyses með sinum staf
sætt vatn dró forðum steini af,
eins fær iðrandi andvarp heitt
út af Guðs hjarta miskunn leitf.

8. Játning mín er sú, Jesú minn,
 jeg er sem þessi spillvirkinn,
 já, engu betri fyrir augsýn þín,
 ef þú vilt reikna brotin mín.

9. Kem eg nú þínum krossi að,
 kannastu, Jesú minn, við það;
 syndanna þunginn þjakar mér,
 þrettur eg nú að mestu er.

10. Alnakinn þig á einu tré,
 út þínar hendur breiðande,
 sárin og blóðið signað þitt
 sér nú og skoðar hjartað mitt.

11. Þar við huggar mín sála sig,
 syoddan alt leiðstu fyrir mig;
 þíns hjartadreyra heilög lind
 hreinsar mig vel af allri synd.

12. Krossins burtnuminn kvölum frá,
 kóngur ríkir þú himnum á;
 herra, þá hér mig hrellir þín,
 hugsaðu í þinni dýrð til mín.

13. Segðu hvern morgun svo við mig,
 sæti Jesú, þess beiði eg þig;
 í dag þitt hold í heimi er,
 hjartað skal vera þó hjá mér.

14. Í dag (hvern morgun eg svo bið)
 aldrei lát mig þig skiljast við,
 sálin, hugur og hjartað mitt
 hugsu og stundi á ríki þitt.

15. Eins þá kemur mín andlátstíð,
 orðin lát mig þau heyra blið:

Í dag (seg þú) skal sálin þín sannlega koma' í dýrð til mín.

16. Herra minn, þú varst hulinn Guð, þá hæðni leiðst og krosins nauð, þó hafðir þú með hæstri dáð á himnaríki vald og ráð.

17. Dauðanum mót mér djörfung ný daglega vex af orði því: Í dag, þá líður ei langt um það, leidd verður önd í sælustað.

18. Ó Jesú, séu orðin þín andláts síðasta huggun mín, sál minni verði þá sælan vís með sjálfum þér í paradís. — *Amen.*

363.

(XLI.) Það fjórða orð Kristi á krossinum.

Lag: Af djúpri hrygð ákalla' og þig.

UM land gjörvalt varð yfrið myrkt
alt nær frá sjöttu stundu,
sólin þvaf ljóma sinn fékk byrgt
senn til himnar niundu.
Guð minn (Jesús svo hrópar hátt),
hvar fyrir gleymdir þú mér brátt?
Svoddan, mín sál, vel mundu.

2. Enginn skal hugsa' að herrann þá hafi með efa' og bræði hrópað þannig né horfið frá heilagri þolinmæði; syndanna kraft og kvalanna stærð

kynnir hann oss, svo verði hrærð
hjörtun frá hrekkja-æði.

3. Sólin blygðast að skína skær,
þá skapara sinn sá líða,
hún hafði' ei skuld (það vitum vær)
þess voðameinsins stríða;
ó, hvað skyldi þá skammast sín
skepnan, sem Drotni jók þá þín,
með hrygð og hjartans kvíða.

4. Aví, hvað má eg aumur þræll
angraður niður drjúpa,
þá eg heyri, minn herra sæll,
sú harma bylgjan djúpa
gekk yfir þig, þá galztu min;
gjarnan vil eg að fótum þín
feginn fram flatur krjúpa.

5. Í yztu myrkrum um eilífð er
óp og gnístran tannanna,
hefndarstraff það var maklegt mér
fyrir margfjöldann glæpanna;
frá því, Jesú, þú frelstir mig;
frekt gengu myrkrin yfir þig,
svo skyldi' eg þá kvöl ei kanna.

6. Í svörtu myrkri það sama sinn
sorgarraust léztu hljóma,
þá hrópa þir þú mig, herra, inn
í himneskan dýrðarljóma;
í því ljósi um eilíf ár
úthrópa skal mín röddin klár
lof þinna leyndardóma.

7. Synda, sorga og mótgangs með

myrkrin svo oft mig þína,
að glögt fær ekki sálin séð
sælugeislana þína;
Jesú, réttlætis-sólin sæt,
syrgjandi eg það fyrir þér gnet,
harmaraust heyr þú þá.

8. Guð minn, segi eg gjarnan hér,
geyst þó mig sorgin mæði.
Jesú, eg læri það af þér,
þau skulu mín úrræði;
gjörvöll þá heimsins gleðin dvín;
Guð minn, eg hrópa vil til þin;
Guð minn alt böll mitt græði.

9. Yfirgefinn kvað son Guðs sig,
þá særði hann kvölin meгна:
yfirgefur því aldrei mig
eillifur Guð hans vegna;
fyrir þá herrans hrygðarraust
hæstur Drottinn mun efalaust
grátbeiðni minni gegna.

10. Þá sólarbirtunni eg sviftur er,
sjón og heyrn tekur að dvína,
raust og málfærni minnar mjer,
myrkur dauðans sig syna,
í minni þér, Drottinn sæll, þá sé
sonar þíns hróp á krossins tré,
leið sál til ljóssins mína. — Amen.

364.

(XLII.) Það fimta orð Kristi á krossinum.

Lag: Eins og sitt barn, faðir ástgjarn.

Í sárri neyð,
sem Jesús leið,
sagði hann glögt: Mig þyrstir.
Svo ritning hrein
í hverri grein,
uppfyllist ein.
Um það mig ræða lystir.

2. Strax hljóp dinn að,
sem heyrði það,
hitta njarðarvött kunnig,
drap í edik.
lét á reyriprik,
með ill tilvik,
og átti í að munni.

3. Þú andrast má,
mín sál, þar á,
maðurinn, hver þess gætir,
að hann, sem ráð
hefir með dád,
á himni, og láð,
hörmung því líkri mætir.

4. Hann, sá sem vín
af valdi sín,
úr vatni sett til reiddi,
með sorgarskikk,
fékk súrt edik
fyrir svaladrykk,
þá sárt hann þorstinn neyddi.

5. Því myndi' ei hér
 til hlífðar sér
 herrann edikið líka
 sem vín ágætt
 gjöra vel sætt,
 fyrst gat það bætt
 hans guðdómsmaktin ríka?

6. Komin var tíð,
 kraftaverk^h frið
 Kristur ei gjöra skyldi;
 hin stundin þá
 fyrir hendi lá,
 hrygð, kvöl og þrá
 herrann vor líða vildi.

7. Kraftaverk hrein
 kendu þá grein,
 að Kristur Guðs sonur væri
 en kvölin hans
 sýndi til sanna,
 að syndugs manns
 sektir og gjöld hann bæri.

8. Guðs einkason
 gjörðist vor þjón,
 þá græddi' hann mein og kvíða;
 en offurlamb bezt
 hann orðinn sést
 fyrir utan brest,
 í því hann kvöl nam líða.

9. Af stríði því,
 sem stóð hann í,
 styrkleiki manns náttúru
 þreytast mjög vann,

því þyrsti hann,
þáði vökvann
þó af ediki súru.

10. Í annan stað
merk, maður, það,
og minst þess hverju sinni,
að herrann Krist
hefir mest þyrst
af ást og lyst
eftir sáluhjálpi þinni.

11. Ó maður, nú
þenk þar um þú,
þinn hugur blygðast skyldi,
Guð þyrstir hér
að hjálpa þér,
en hjarta þitt er
óþyrst eftir hans mildi.

12. Heyr þú, sál mín,
talar til þín
trygða brúðguminn góði:
Þyrstur eg er
í hrygðum hér,
svo hjálpi eg þér
úr hættu kvalanna flóði.

13. Ber honum sízt,
þess bið eg víst,
beiskan drykk hræsnis anda;
orðin hans hrein
á alla grein
fyrir utan mein
óbrjáluð láttu standa.

14. Upp á orð þín
svarar sál mín,
sorgin þó málið heftir:
Sjálfr þyrsti' eg nú,
þýði Jesú,
og það veizt þú,
þinni miskunnsemd eftir.

15. Ekki' er hjá mér
það þyrstum þér
þori' eg nú fram að bjóða,
nema fá tár,
trú veik, þó klár,
sem til þín stár,
tak það og virð til góða.

16. Lof-dýrð sé þér,
lausn fékstu mér,
og lézt þig svo miklu kosta;
hjartað á ný
huggast af því,
að eg er frí
frá eilífum kvalþörsta. — Amen.

365.

(XLIII.) Það sjötta orð Kristí á krossinum.

Lag: Allfagurt ljós oss birtist brátt;*)
eða: "Old Hundred."

EFTIR að þetta allt var skef,
edikid Jesús smakka réð,
þrótt og lífskrafta þverra fann,
það er fullkomnað, sagði hann.

*) Sjá Jónas Jónsson: Passíusálmar.

2. Orð þíns herra með ást og trú
athuga skyldir, sál mín, þú;
ef þeirra grundvöll sannan sér,
sæta huggun þau gefa þér.

3. Fyrst skaltu vita að Guð út gaf
greinilegt lögmál himnum af;
hann vill, að skuli heimi í
hver maður lifa eftir því.

4. Algjört réttlæti ljót og leynt
líkama, sál og geðið hreint,
syndalaus orð og atvik með
af oss lögmálið heimta réð.

5. Hugurinn vor og hjartað sé
í hreinni elsku rétt brennande,
fyrir utan hræsni, bræði og bann,
bæði við Guð og náungann.

6. Hver þetta gæti haldið rétt,
honum var lífið fyrir sett,
en ef í einu út af brá,
eilíf fördæming við því lá.

7. Enginn maður frá Adam fyrst,
eftir þann tíma liánn syndgædist,
fullnægju gat því gjört til sanns;
gengur það langt yfir eðli manns.

8. Óbærileg varð allra sekt,
eftir því Drottinn gekk svo frekt,
annaðhvort skyldi uppfyllt það,
eða mannkynið fortapað.

9. Jesús eymd vora alla sá,
ofan kom til vor jörðu á,
sá þá þessu þessu þessu þessu

hæðum himna upprunninn af,
undir lögmálið sig hann gaf.

10. Viljuglega í vörn stað gekk,
var sú framkvæmdin Guði þekk;
föðurnum hlýðni fyrir oss galt,
fullkomnaði svo lögmál alt.

11. En svo að synda sektin skeð
sannlega yrði forlíkt með
og bölván lögmálsins burtu máð,
beiska kvöl leið og dauðans háð.

12. Þá hann nú hafði alt upp fyllt,
sem oss var sjálfum að gjöra skylt,
og bæta öll vor brotin frí,
berlega vildi hann lýsa því.

13. Þess vegna herrann hrópa nam,
hart nær á krossi stiginn fram,
að oss í vöru andláte
öll hans verðskuldun huggun sé.

14. Svoddan aðgættu, sála mín,
sonur Guðs hrópar nú til þín,
hvað þér til frelsis þéna kann,
það er fullkomnað, segir hann.

15. Fullkomnað lögmál fyrir þig er,
fullkomnað gjald til lausnar þér,
fullkomnað alt, hvað fyrir var spáð,
fullkomna skaltu eignast náð.

16. Herra Jesú, eg þakka þér,
þvílíka huggun gafstu mér,
ófullkomleika allan minn
umbætti guðdóms kraftur þinn.

17. Hjálpa þú mér, svo hjartað mitt
hugsi jafnan um dæmið þitt,
og haldist hér í heimi nú
við hreina samvizku' og rétta trú.

18. Upp á þessi þín orðin traust
óhræddur dey eg kvíðalaust,
því sú frelsis fullkomnan þín
forlíkað hefir brotin mín. — *Amen.*

366.

(XLIV.) Það sjöunda orð Kristi á krossinum.

Lag: Herra Guð í himnaríki; eða:
Sá frjáls við lögmál fæddur er

HRÓPAÐI *Jesús hátt í stað,
holdsmegn og kraftur dýnar:
Eg fel minn anda, frelsarinn kvað,
faðir, í hendur þínar.*

2. Þú, kristinn maður, þenk upp á
þins herra beiskan dauða,
að orðum hans líka einnig gá,
eru þau lækning nauða.

3. Jesús haldinn í hæstri kvöl,
hlaðinn með eymdir allar,
dapurt þá að kom dauðans böf,
Drottinn sinn föður kallar.

4. Herrann vill kenna þar með þér,
þín ef mannraunir freista,
góðlyndur faðir Guð þinn er,
gjörir þú honum að treysta.

5. Fyrir Jesúm þú fullvel mátt
föður þinn Drottin kalla,

en þó þig krossinn þvingi þrátt,
það mykir hörmung alla.

6. Eins og faðirinn aumkar sig
yfir sitt barnið sjúka,
svo vill Guð einnig annast þig,
og að þér í miskunn hjúka.

7. Einnig sýna þér orð hans klár
ódaufleik sálarennar,
þó kroppurinn verði kaldur nár,
krenkist ei lífið hennar.

8. Hvar hún finnur sinn hvíldarstað,
herrann sýnir þér líka;
hönd Guðs þíns föður heitir það,
hugsa um ræðu slíka.

9. Viljir þú eftir endað líf
eigi þín sál þar heima,
undir hönd Drottins hér þá blíf,
hans boðorð skaltu geyma.

10. Láttu Guðs hönd þig leiða hér,
lífsreglu halt þá beztu,
blessað hans orð, sem boðast þér,
í brjósti og hjarta festu.

11. Hrind þú ei frá þér herrans hönd,
hún þótt þig typta vildi;
legg heldur bæði líf og önd
ljúflega á Drottins mildi.

12. Hér þegar mannleg hjálpin dvín,
holdið þó kveini og sýti,
upp á hönd Drottins augun þín
ætið með trúinni líti.

13. Áð morgun og kvöld minst
þess vel,

málsúpptekt láttu þína
Af hjarta' eg þér á hendur þel,
herra Guð, sálu mína.

14. Svo máttu veðalyissvapp á
vilji þér dauðinn granda,
sála þín mætir miskunn þá
millum Guðs föður handa.

15. Hún, finnur, elkhort, hryggðarstríð,
hörmung né mæðu neina;
í friði skoðar ætíð blið
ásjónu Drottins hema.

16. Estirtekt, mér þáð veinnig jók,
er eg þess græta kunni,
andlátsþæn sína sjálfur tók
son Guðs af Davíðs munni.

17. Bætt þína aldrei bygðu fast,
á brjóstvatn náttúru þinnar,
í Guðs orði skal hún grundvallast
það gefur styrk trúarinnar.

18. Vér vitum, ei, hvers þíja ber,
blindleikinn holds því veldur,
orð Guðs sýmir þann samleik þér,
sæll er sá þér við heldur.

19. Vertu, Guð faðir, faðir minn,
í frelsarans Jesú nafni,
hönd þín leiði mig út og inn,
svo allri synd eg hafni.

20. Höndin þín, Drottinn, hlífi mér,
þá heims eg aðstoð missi.

en nær sem þú mig hirtir hér,
hönd þína' eg glaður kyssi.

21. Dauðans stríð af þín heilög hönd
hjálp mér vet að þreyja;
meðtak þá, faðir, mína önd,
mun ég svo glaður deyja.

22. Minn Jesú, andláts-ordöð þitt
í mínu hjarta' eg geymi,
sé það og líka síðast mitt,
þá sofa' eg burt úr heimi. Amen.

367

(XLV.)

Lag: Faðir vor, sem á himnum er.

ÞÁ frelsarinn í föðursins hönd
fól nú blessaður sína önd,
móðir sítt höfuð áneigði fyrst
herrann, í þess hann skildi.
Drottinn vor þá þig do á er,
dásemd kunnri ei meiri ske.

2. Sankti Páll segir í sannri faun
syndarinnar sé dauðinn faun,
baniþjót hans eru brotni hjót,
boðordum Drottins gjörð á mót,
sá skaf deyja, sem syndgar hér,
svodlan úrskurður réttur er.

3. En það hét heima átti sízt,
af því Jesús er saklaus víst,
af helgum anda með hreinum síð
hann var getinn í meyjar kvíð,

straffið um eilífu, aldrei, dvin,
eilíf því var hin þyngsta þín.

9. Lögmálið hér sig forgreip fyrst,
feldi það dom yfir herrann Krist;
það bauð, að sá bólváður sé,
sem þana líður á einu tré,
djarflega eftir því dauðinn gekk,
Drottin frá lífi skilið fékk.

10. Sekt þá, sem lögmál setti mér,
sálaus borgaði: Jesús hér,
það misti sína makt í því,
mig verður nú að láta frið
dauðans broddur var brotinn, þá
bust hans fangelsi slapp eg frá.

11. Eilífur dauði deyddur er,
dauðinn Jesú það vinnur hér;
dyrt metur Drottinn dauða minn;
dauði, hvar er nú broddur þinn?
Dauðinn til lífsins nú stutt er stig,
stórlega því dauðinn batar mig.

12. Dauðinn því orkar enn til sanns
útslokna hlytur lífið manns,
Heldið legst í sinn hvíldar stað,
hans makte nær ekki lengra en það;
sálin af öllu fari frið
flutt verður himnasæli í.

13. Í þínum dauða, ó Jesú,
er mín lífgjöf og huggun trú,
dásemdærkræftir dauða þíns
dreifist nú inn til hjarta míns,
upp é það synd og ilskan þver
út af deyri þar bjósa mér.

14. Þú hneigðir þínu höfði ljóst,
 herra, þá þú á krossi dóst,
 með því henti þú mér það sinn,
 að minnast jafnan á dauða þinn;
 eins þá eg dey skulu augun mín
 upp lita, Dröttinn salk til þin.

15. Fyrir þann deyd sem heldir
 þig bið eg, Jesú, um það nú, [þú,
 að gefi mér þin þezkan blit
 góða kristins manns dauða tíð.
 Hold mitt lát hvilasé nægt í frít,
 hönd þin sálmni takk við. Amen.

368

(XLVL) Um teikni. Þess er þú teikni

Lag: Þá lagnir hér min líkams vist;*)
 sta: Tí þin, þessi heita sta.

PEGAR Kristur á krossins tre
 kannaði dauðann stíð,
 teikn og stórmerki mestu ske,
 mæli svo ritning fríða.
 Musturistjalda mjög umvent
 í miðju varð að ríðni þúvent,
 hristist jörð háku ríða.

2. Sandur klöfnuðu björgin blá,
 byrgð leiðin á þuast þóru,
 líkandi dauða blfna þá,
 (lit hér þau undin stóru)
 eftir launqarans uppis,
 inn í björgina vitjuðu.
 af sumum þar stíru þú.

*) SJA 368as þesson. Passusálmari.

12. Fólkið sem trúða krossinslovöl
 Kristó tók óska mátti,
 fann nið hús þyngta (þrjósti) bál
 beiskleg sárviztan þjáði
 Ófögnatlegan trúkurð fý,
 ef þú vilst vera af sorgum frjáls
 hatt er rasanda gráði.

13. Dauidinn þinn, Jesús Drottinn
 dýrlegan trústúð, þú seintur,
 heiðnunar máttur þú heitir þá
 hann þú Guð þú son meðkendi.
 Eg þín gezkannar geðbi þitt,
 gefðu við lifni hjartað mitt,
 að svo frá þínu vendi Amen.

(XLVII.) **Uti Kristi kunningjar, sem stóðu**
 á þessum máttum þínum

1. **KUNNINGJAR KRISTÓ ÞÚ**
 krossinum langi trú þú
 stóðu á með þungu þá,
 þessu tilbunð gegja þú

2. **Vör þárlige viðstatti með**
 að vísu margt kæn fálað,
 sár Jesú fruga þú,
 þessu sargandi háru geð

3. **Á þessu þú minni sál, þú sér**
 sannlega trú þú þú
 unnið akti þíni háru geð
 haf þú þíni trú þú þú

4. Dýttar og drögst í hlíð
 á dauð. stundum
 vinskapur, frændur, fé;
 fallvalt, hygg, eg það ef

5. Þó vilða skilner
 veita hjálpað okkra þér,
 vörn þeirra ónyt er
 enginn dauðanum ver.

6. Lífinu hjúkar hönd,
 þá herra sotta grónd,
 hjálpa þá engin önd
 upphugsuð ráðin vönd.

7. Vinskap í synda síð
 sála mín, þess eg bið
 þittu er veröld við
 viljir þú sofa í frið.

8. Hreman vinskap halt þú
 við herra þinn Jesúm nú
 í helgri hjartans tru,
 frá heimsins elsku þér snú.

9. Hann er þú hjálpa þér,
 þá hjástoð mannleg hver
 heim þig á höndum sér
 í himna sælu þer.

10. Það herra sannleik stæt,
 er donur Guðs andast,
 sorgin þá stöð mest,
 sem hann elskuhætt.

11. Krisis börn eru krössbörn,
 við Kristnam hjúgaissjóra

hætti styr þeim hjálpi og vörn,
þó hörd sé súta þvörn.

12. Þú skyldir þar að gá,
þó þeir stöðu langt frá,
allir samhriga sjáiv ód,
son Guðs kross festan á stölv.

13. Komdu svo skundur og menn,
að krossinum Jesú seinn,
þó nauðin þrengr brenn,
þar fæst nóg lækning enn.

14. Kom þú sál kristin hér,
sem kross og mannaunir þar;
settu fyrir sjónir þér
son Guðs, sem þindur er.

15. Upp á hans heilog sár
horfi þín trúin klar,
það mykir trega og tár,
temprað allt sorgarfar.

16. Sérðu syndugur mann,
særður um hyggjurann,
horftu beint upp á hann,
sem hjálpi þér á krossi fann.

17. Hver sem eif-orminn leit
af Israels manna sveit,
eitrið ei á þann beit,
öllu stíttist plagan heit.

18. Stó stór synd engin er,
að megri granda þér,
ef þú stórandi ert
í trúnni Jesú hér.

19. Sé og þig, sál Jesú,

heljar stund þu breptu fljóta
hinir tveir, sem græni eg bert,
en Jesúm léfu síns lífláts njóto,
limina hans ei fengu snert.

3. Stríðsmann einn með heiftar hóti
harðlyndur gekk krossi að,
í lausnarans síðu lagði spjóti,
lagið nam í hjarta stað,
blóð og vörn þar frá eg út fljóti,
fyrir var áður spáð um það.

4. Umhugað er einum Drotni
allra sinna barna lík,
í jörðu hér þó holdið rottni,
huggun traust mig gleður slík,
hann vill ei tynist bein né brotni;
blessuð sé sú elskan rík!

5. Guð Drottinn með gæzku ráði
gjörði Adams síðu af
fríða kvennu fyrst á laði,
fast hann þó á meðan svaf,
vaknaður þess að visu gáði
og veglegt henni nafnið gaf.

6. Sofnaður á sinni síðu
sárið Drottinn Jesús bar,
svo af vatni og blóði hans bliðu
bygðist heilög kristnin þar,
náði hún eðla nafni fríðu,
nær til himna stiginn var.

7. Skoðuðu, hvernig skirnin hreina
skiljast nú með réttu á,
að visu jafnan vatnið eina

vor líkamleg augu sjá,
en trúarsjónin, svo skal greina,
sonar Guðs blóð þar lítur á.

8. Æ, hvað má eg sælan sanna
sankti Tómas postula þinh,
þá síðu mátt' hann sár þitt kanna,
sína hönd þar lagði inn,
þú munt ei mér þjáðum banna
það að skoða Jesú minn.

9. Allar Jesú æðar stóðu
opnaðar í kvölinne,
dreyralækir dundu og flóðu
um Drottins líf og krossins tré;
nægð af lausnargjaldi góðu
Guðs son fyrir mig lét í té.

10. En svo eg skyldi sjá og játa
sanna elsku Drottins mins,
vildi hann ekki læstar láta
lífæðarnar hjarta síns,
því er, sál mín, mikil úr máta
miskunnsemi lausnara þíns.

11. Opnar dyr á arkar síðu
inn um gengu skepnurnar
sem sjálfur Drottinn bauð með blíðu
þjargast skyldu inni þar
fyrir vatnsins flóði stríðu,
frelsi og líf þeirra gefið var.

12. Lífsins dyr á síðu sinni
setur Jesús opnar hér,
svo angrub sál að stöð finni,
öll þá mandleg hjálpm þver;

hver, sem hefir þar athvarf inni,
frá eilífum dæva teysur er.

13. Nól um sinn arkarglugga
upp til hvarra stíva fólks,
haldinn dimmni á hryggarekugga,
hátt þá varð sáns slóðir gekk,
svo hann mátti í gna síðir hugga
sólarijóma hirta þekk.

14. Gegnum Jesu helgast hjarta
í himnið rapps og líta mállA .
Guðs míns ástar þinnu hjarta
bæði fawögir regna úr þjáki
hryggara ríðis sorgar sýrta
sálu minni hvítríu þáns ís ógna

15. Guðs ívör áttu gírnin þrúða,
Móises þá steininn sló,
út til allra Ísraels býða
ágætt svávatnið dró,
hresti þyrsta þjáða líða,
þeim svo nýja krafta bjóða.

16. Þá sjálfur Guð á sonarhlajni
sánum reiðispröta slór
um heimsins áttar alla þarta
út fránn svalalindin sína
sálin við þann þrúnninn hjarta
blessun og svoja krafta fan

17. Vör þingam þundinn þyrstur
inn í vör eg svá aníði
þar mun eg nýja krafta fá
í þessi inni me fylgsmin tel eg
fargar, eggin ferir mós þá

sælan mig fyrir trúna tel eg,
hún tekur svo Drottins þenjum á.

18. Hjartað mitt er, hefrann göði,
hryggilega saurgað mjög,
þvo þú það með þínu blóði,
þess af andmýkt þelst eg,
vinni mér bót á meðal og móði
miskunnsemin guðdómleg.

19. Hjartans þúðar mínar
elski, lög þú þig,
en hjartaþóð og þenjar þínar
blessi, þressi, græði mig,
hjartans þúðar þakkir þínar
þér sé, gæzkan þú þig. Amen.

371

(XLIX.) Um Kristi greitan.

Lað: Nð látum oss líkamann grafa.

JOSEF af Arimathía,
eðalborinn ráðherra sá,
Gyðinga sunk við son Guðs sked
samykt hafði þeim aldrei með.

2. Hann var lausnarans lærisveinn,
lífernisrómur dygða hreinn,
Gyðinga hræðist hefnda raun,
hélt sig að Krista því á laun.

3. Þessi um kvöldið þangað gekk,
þá af Pílats leyfi fékk,
að mætti Jesum andaðan
ofan taka og jarða hann.

4. Jósef tók strax af krossi Kristi,

keypti þó nýjan hudúk fyrsti
Nikódemus kom þegar þar,
þangað kostuleg smyrslin þar.

5. Jósef gräf eina ótti þar,
útklöppuð síð í steini var,
í aldingarði allskammt frá,
enginn fyr dæmdu í henni lá.

6. Dýrlegu smúrðu Drottins lík,
(dæmin má önnur finna slík),
byrgðu með steini búna gröf,
burt gengi strax fyrir áttunhöf.

7. María Jakóbs móðir ein,
Magdalena á sömmu græn,
Satóme einnig sát þar hjó,
sáu vors herra greftrun á.

8. Í þeirra selskáp, sál mín blið,
settu þig niður litla tíð,
greftran þins herra gæt vel að,
gagnlaust mun ekki vera það.

9. Við Jesú greftran jeg fæ séð
Jósef og Nikódemum með;
áður þorðu þeir ekki Krist
opinberlega að jata fyrst.

10. Nú fa þeir næsta nýjan dug,
nóga djörfung og styrkan hug,
augljóslega svo allir sja
elsku, sem Drottin höfðu á.

11. Rjúkandi trúar hörinn hér
helgur andi svo viðnær,
ljómandi þar af ljósið skín,
lífgar hann alt með krafti sína.

12. Huggist þeir nú, sem hjartað
hafa og trúar-megnið veikt, [deigt
biðji um styrk og stöðugt geð,
stundi og læri Guðs orð með

13. Veit mér, Jesú, að veikt trú mín
vaxi daglega og elskan þín
eflist svo með mér innvortés,
ytra góð sjáist mér þess

14. Annað líka þú minnast mátt,
mislikar Drothn á engan hátt,
þó heiðarleg se hér á jörð
holdi útvaldra líkfor gjörð.

15. Mætast Guðs anda musteri
manns var réttkristins líkami;
því má honum veitast virðing rétt,
vel með hófi og stilling sett.

16. Erfisdrykkjur og ónytt þrjá
ekki á skylt við þetta mál;
heiðingja skikkun heimskuleg
hæfir kristnum á engan veg.

17. Ætíð þá sér þú sálað hold
sett vera niður í jarðarmold,
hryggur þú vert og hugsa brátt
hér við líka þú skiljast átt.

18. Lagt þegar niður líkið sér
láttu sem dauðinn hvíski að þér;
Langt máake ekki líði um það
legg eg þig eins á slíkan stað.

19. Góð Jesú fyrir gæftran þíni
geff þá áttfor mín

verði friðsöm og farsæl mér,
frélsuð sál nái dyro hjá þér.

20. Í þriðja lagi huggun hréin
hér veitist mér á alla grein;
Guðs sonar hold því greftráð var,
greftrun minni til virðingar.

21. Helgum Guðsböðnum herrans
helgaði bæði jörð og mold; þóg hold
gröfin því er vort svefnhús sætt,
svo má ei granda reiðin þætt.

22. Svo að lifa eg sofi hægt,
svo að deyja að kvöl sé hægt,
svo að greftrast sem Guðs barn hér
gefðu, sætasti Jesu, mér. Amen.

372.

(L.) Um varðhaldsmennina.

Með sinu lagi.*)

ÖLDUNGAR, *Júða annars dags*
inn til Pilatun ganga strax,
sögðu: Herra, vér höfum mest
í huga fest,
hvað sá falsari herma best.

2. Eftir þrjá daga dít fyrir sann
upp rísa mun eg, sagði hann;
við slíkú en best að teir dags,
lát geyma strax
þessa gröf inn til þriðja dags.

3. Máske líkið með leyidun hljótt
læriveimarnir, takti um hött.

*) Jónas Jónsson: Passusálmur.

og lýðnum segi það lýga skinnblak
þá list ei kynnir þér þá list þá þú
þó verði' sú villan verri; sú þín. 10

4. Þittu smátt þeim smátt hald þítt,
vaktin stráta þú þá bláttu gætt,
gröfinni blifu herrans hjá þíttu og
og svo. 11

5. Gyðinga þetta var þíttu þetta,
hjartans þíttu og þíttu þetta,
þeim kunnir ei nægja þíttu þetta,
sem Kristur þíttu þetta,
líka þíttu þetta þíttu þetta. 12

6. Forástu svöðan þíttu þetta,
framlíðs þíttu að þetta þetta,
sá dauði þíttu þetta þetta,
hver helzt þíttu þetta,
sem þetta þetta þetta þetta. 13

7. Gyðingar vildu veita þíttu
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta. 14

8. Hefði ei vaktin þíttu þetta,
grafarinnar, sem þú var þetta,
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta. 15

9. En þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta,
þíttu þetta þetta þetta. 16

kvaldir í blygð, þú
keyptu þá til að bera lygð.

10. Öll svikráð manna og atvik ill
ónýtir Dróttinn, þá hann vill;
hans ráð um eilífð stöðugt stán
og stjórnin klár,
slægðin drambláta slétt forgár.

11. Hvíli' eg nú stöðast fugla minn,
herra Jesú, við legstað þinn;
þegar eg gæti' að greftran þin,
gleðst sála mín,
skelfing og ótti dauðans dvin.

12. Sektir minar og syndir barst
sjálfur þegar þú þindur varst,
upp á það dóstu, Dróttinn kær,
að kvittubust þær,
hjartað því nýjan fögnuð fær.

13. Þú grófst þær niður í gróf með
gafst þitt réttlæti aftur mér, [þér,
í hafsins djúp, sem fyrir spáð finst,
þeim fleygðir inst;
um eilífð verður ei á þær minst.

14. Svo er nú syndin innsigliuð,
iðrandi sala kvitt við Guð,
eillft réttlæti uppbyrjað
í annan stað,
trúuð manneskja þiggur það.

15. Dauðinn þinn, Jesú, deyði hér
dárlega holdsins girnd í mér,
gröfni þin hylji glepi mín
fyrir Guðs augnsýn,
efli mér styrk upprisan þin.

16. Steinþró míns hjarta' út-höggvin
heilagur andi yann það bezt; í ljósi,
líndúk trúar eg lét í té,
mínn lausnare,
ilmandi smyrsk iðrunin sé.

17. Svo finni' eg hæga hvíld í þér,
hvíldu, Jesú, í brjósti mér;
ímsigli heilagur andi nú
með ást og trú
hjartað mitt, svo þar hvilist þú.

18. Dyrð vald, vírðing og vegsemd
hæst,
vizka, makt, speki' og lofgjörð stærst
sé þér, ó Jesú, herra háar,
eiður klár,
amen, um eilíf ár! — Amen.

Hálfmánuður Þéttinnar

heitið

þess

holy, holy, holy, Lord God

XIII.

Enskir salmar

Public Worship

373

HOLY, Holy, Holy! Lord God Almighty!

Early in the morning our song shall rise to Thee! Holy, Holy, Holy! Merciful and Mighty! God in Three Persons, Blessed Trinity!

2. Holy, Holy, Holy! all the saints adore Thee,

Casting down their golden crowns around the glassy sea.

Cherubim and Seraphim, falling down before Thee;

Which wert, and art, and evermore shall be.

3. Holy, Holy, Holy! Though the darkness hide Thee,

Though the eyes of sinful man Thy glory may not see;

Only, Thine arm holy, there is none beside Thee,

Perfect in power, in love and purity.

4. Holy, Holy, Holy! Lord God
Almighty!

All Thy works shall praise Thy
Name in earth and sky and sea;
Holy, Holy, Holy! Merciful and
Mighty!

God in Three Persons, Blessed
Trinity!

374
LORD, with glowing heart I'd
Praise Thee

For the bliss Thy love bestows,
For the pardoning grace that saves
me,

And the peace that from it flows:
Help, O God, my weak endeavor;

This dull soul to rapture raise:
Thou must light the flame, or never
Can my love be warmed to praise.

2. Praise, my soul, the God that sought
thee,

Wretched wanderer, far astray;
Found thee lost, and kindly brought
thee

From the paths of death away.

Praise, with love's devoutest feeling,

Him who saw thy guilt-born fear,

And the light of hope revealing,

Bade the Blood-stained Cross

appear.

3. Lord, this bosom's ardent feeling
 Vainly would my lips express;
 Low before Thy footstool kneeling,
 Deign Thy suppliant's prayer to
 bless.
 Let Thy grace, my soul's chief
 treasure,
 Love's pure flame within me raise:
 And, since words can never measure,
 Let my life show forth Thy praise.

875

FEEBLE, helpless, how shall I
 Learn to live and learn to die?
 Who, O God, my guide shall be?
 Who shall lead Thy child to Thee?

2. Blessed Father, gracious One,
 Thou hast sent Thy holy Son;
 He will give the light I need,
 He my trembling steps will lead.
3. Through this world, uncertain, dim,
 Let me ever lean on Him;
 From His precepts wisdom draw,
 Make His life my solemn law.
4. Thus in deed, and thought, and word,
 Led by Jesus Christ the Lord,
 In my weakness, thou shall I
 Learn to live and learn to die.

376
 My faith looks up to Thee,
 Thou Lamb of Calvary
 Saviour divine!

Now hear me while I pray;
 Take all my guilt away;

O let me from this day
 Be wholly Thine.

2. May Thy rich grace impart
 Strength to my fainting heart,
 My zeal inspire;

As Thou hast died for me,

O, may my love to Thee

Pure, warm and changeless be,

A living life.

3. While life's dark waves I tread,
 And griefs around me spread,

Be Thou my Guide

And bid darkness turn to day,

Wipe sorrow's tears away,

And let me ever stray

From Thee aside.

4. When life's transient dream
 Has passed, and death's cold stream

Shall o'er me roll

Make me an idle soul

Blest Saviour, then, in love,

Be Thou my Guide

And let me never stray

From Thee aside.

Let us see how many of our
 Let us see how many of our
 Let us see how many of our
JESUS, still lead on
 Till our rest be won
 And although the way be cheerless,
 We will follow thee
 Guide us by thy hand
 To our Fatherland
 From sin's bondage
 If the way be drear,
 If the foe be near,
 Let not faithless fears overtake us,
 Let not faith and hope forsake us;
 For through many a foe
 To our home we go.
 3. When we seek relief
 From a long-felt pain;
 When temptations come assailing,
 Make us patient and enduring;
 Show us that bright shore
 Where we weep no more.
 4. Jesus, still lead on
 Till our rest be won
 Heavenly Leader, still direct us,
 Still support, console, protect us,
 Till we safely stand
 In our Fatherland!
 Come, see in the manger the angels
 dread King!
HOLY HOLY HOLY!
 Shine upon this heart burdened!
 O'er the shades of night
 Turn the darkness to day.

2. Let me see my Saviour's face,
 Let me all His beauties trace;
 Show those glorious truths to me,
 Which are only known to Thee.
3. Holy Ghost, with power divine,
 Cleans this guilty heart of mine:
 In Thy mercy pity me,
 From sin's bondage set me free.
4. Holy Ghost, with joy divine,
 Cheer this saddened heart of mine;
 Yield a secret, settled peace,
 Let it grow and still increase.
5. Holy Spirit, all divine,
 Dwell within this heart of mine;
 Cast down every idol throne,
 Reign supreme, and reign alone.
6. See, to Thee I yield my heart;
 Shed Thy life through every part.
 A pure temple I would be,
 Wholly dedicate to Thee.
- COME hither, ye faithful, tri-
 umphantly sing:
 Come, see in the manger the angels'
 dread King!
 To Bethlehem hasten, with joyful
 accord;
 O, come ye, come hither, to worship
 the Lord

2. True Son of the Father, He comes
 from the skies;
 To be born of a Virgin He does not
 despise:
 To Bethlehem hasten, with joyful
 accord;
 O come ye, come hither, to worship
 the Lord!
3. Hark, hark to the angels, all singing
 in heaven
 "To God in the highest all glory be
 given!"
 To Bethlehem hasten, with joyful
 accord,
 O come ye, come hither, to worship
 the Lord!
4. To Thee, then, O Jesus, this day
 of Thy birth,
 Be glory and honor through heaven
 and earth,
 True Godhead incarnate, omnipotent
 Word!
 O come, let us hasten to worship the
 Lord!

380.

I know that my Redeemer lives,
 What comfort this sweet sentence
 gives!
 He lives, He lives, who once was
 dead,
 He lives, my ever-living Head.

2. He lives to bless me with His Love,
 He lives to plead for me above,
 He lives my hungry soul to feed,
 He lives to help in time of need.
3. He lives to grant me rich supply,
 He lives to guide me with His eye,
 He lives to comfort me when faint,
 He lives to hear my soul's complaint.
4. He lives to silence all my fears,
 He lives to wipe away my tears,
 He lives to calm my troubled heart,
 He lives, all blessings to impart!
5. He lives, and grants me daily breath;
 He lives, and I shall conquer death;
 He lives, my mansions to prepare;
 He lives, to bring me safely there.
6. He lives, all glory to His Name!
 He lives, my Jesus, still the same;
 O, the sweet joy this sentence gives,
 I know that my Redeemer lives!
- Lord!

381.
082.

JESUS shall reign where'er the sun
 Does his successive journeys run,
 His kingdom stretch from shore to
 shore
 Till moons shall wax and wane no
 more.

2. For him shall endless prayer be
 made,
 And endless praises crown His head;
 His Name, like sweet perfume, shall
 rise
 With every morning sacrifice.

3. People and realms of every tongue
 Dwell on His Love with sweetest
 song,
 And infant voices shall proclaim
 Their early blessings on His Name.

4. Blessings abound where'er He reigns;
 The prisoner leaps to lose his chains;
 The weary find eternal rest,
 And all the sons of want are blest.

5. Where He displays His healing
 power
 Death and the curse are known no
 more
 In Him the tribes of Adam boast
 More blessings than their father lost.

6. Let every creature rise and bring
 Peculiar honors to our King;
 Angels descend with songs again,
 And earth repeat the loud Amen.
 382.

3. Therefore hasten we to Thee,
 O GOD: bless our native land,
 Firm may she ever stand,
 Through storm and night;

When the wild tempests rave,
 Ruler of wind and wave;
 Do Thou our country save
 By Thy great might

2. For her our prayer shall rise
 To God above the skies;
 On Him we wait;
 Thou Who art ever nigh,
 Guarding with watchful eye,
 To Thee aloud we cry,
 God save the State!

2. Baptism.

383.

BLESSED Jesus, here we stand,
 Met to do as Thou hast spoken;
 And this child, at Thy command,
 Now we bring to Thee in token
 That to Thee it here is given;
 For of such shall be Thy heaven.

2. Yes, Thy warning voice is plain,
 And we fain would keep it duly;
 "He who is not born again,
 Heart and life renewing truly,
 Born of water and of Spirit,
 Will My kingdom ne'er inherit."

3. Therefore hasten we to Thee;
 Take the pledge we bring, O take
 it!
 Let us here Thy glory see,

And in tender pity make it
 Now, Thy child, and leave it never,
 Thine on earth and Thine for ever.

4. Make it, Lord, Thy member now;
 Shepherd, take Thy lamb, and
 feed it;

Prince of peace, its peace be Thou;
 Way of life, to heaven lead it;
 Vine, this branch may nothing sever,
 Be it graft in Thee for ever.

5. Now upon Thy heart it lies,
 What our hearts so dearly treasure:
 Heavenward lead our burdened sighs,
 Pour Thy blessing without measure;
 Write the name we now have given,
 Write it in the Book of heaven.

3. Confirmation.

384.

MY GOD, accept my heart this day,
 And make it always Thine,
 That I from Thee no more may stray,
 No more from Thee decline.

2. Before the Cross of Him Who died,
 Behold, I prostrate fall;
 Let every sin be crucified.
 Let Christ be all in all!

3. Anoint me with Thy heavenly grace,
 Adopt me for Thine own;

That I may see Thy glorious face,
And worship at Thy throne!

4. May the dear Blood, once shed for
me,

My blest Atonement prove,
That I from first to last may be
The purchase of Thy Love!

5. Let every thought, and work, and
word,

To Thee be ever given:
Then life shall be Thy service, Lord,
And death the gate of heaven!

4. The Lord's Supper.

385.

O. GOD unseen, yet ever near,
Thy presence may we feel;
And thus, inspired with holy fear,
Before Thine Altar kneel.

2. Here may Thy faithful people know
The blessings of Thy Love;
The streams that through the desert
flow,

The manna from above.

3. We come, obedient to Thy Word,
To feast on heavenly food;
Our meat the body of the Lord,
Our drink His precious Blood.

4. Thus may we all Thy words obey;
 For we, O God, are Thine;
 And go rejoicing on our way,
 Renewed with strength divine.

5. Marriage.

386.

- O, Perfect Love, all human thought,
 transcending,
 Lowly we kneel in prayer before
 Thy throne,
 That theirs may be the love that
 knows no ending,
 Whom Thou for ever more dost join
 in one.
2. O Perfect Life, be Thou their full
 assurance
 Of tender charity and steadfast
 faith,
 Of patient hope, and quiet, brave
 endurance,
 With childlike trust that fears no
 pain nor death.
3. Grant them the joy which brightens
 earthly sorrow,
 Grant them the peace which calms
 all earthly strife,
 And to life's day the glorious un-
 known morrow

that dawns upon eternal love and
life.

6. Burial.

387.

MY GOD and Father, while I stray
Far from my home, in life's rough
way
O teach me from my heart to say,
"Thy will be done."

2. Though dark my path and sad my
lot,
Let me be still and murmur not,
Or breathe the prayer divinely
taught,
"Thy will be done."
3. What though in lonely grief I sigh
For friends beloved no longer nigh,
Submissive would I still reply,
"Thy will be done."
4. Though Thou hast called me to re-
sign
What most I prize, it ne'er was mine;
I only yield Thee what is Thine;
"Thy will be done."
5. Let but my fainting heart be blest
With Thy sweet Spirit for its guest,
My God, to Thee I leave the rest;
"Thy will be done."

6. Renew my will from 'ay to day,
Blend it with Thine, and take away
All that now makes it hard to say,
"Thy will be done."

7. Then, when on earth I breathe no
more
The prayer oft mixed with tears
before,
I'll sing upon a happier shore,
"Thy will be done!"

388.

ASLEEP in Jesus! blessed sleep,
From which none ever wakes to
weep:

A calm and undisturbed repose,
Unbroken by the last of foes.

2. Asleep in Jesus! O how sweet
To be for such a slumber meet;
With holy confidence to sing,
That death has lost its venom'd sting.
3. Asleep in Jesus! peaceful rest,
Whose waking is supremely blest:
No fear, nor woe, shall dim that hour
That manifests the Saviour's power.
4. Asleep in Jesus! O, for me
May such a blissful refuge be!
Securely shall my ashes lie,
And wait the summons from on high!

XIV.

Kórsöngvar.

389.

1. Te Deum.

Lag: 6. Guð vors lands.

ÞIG, Guð, vor Guð, vér göfgum þig
 með gleði þér lofsyngur himinn og jörð,
 þig vegsamar englanna sólbjarta sveit,
 öll þín serafa' og kerúba hjörð:
 Þú heilagur, heilagur, heilagur einn,
 allsherjar vor Drottinn og Guð;
 af dýrð þinni full eru haudur og höf
 og himnar, þú lifandi Guð.
 Þannig ómar alt, ótalþúsundfalt;
 og spámenn og postular prisa þig snjalt
 og þíslanna vottar, ó, Guð.

2. Öll kristnin dýr um heimsins hring
 þig himneskan föður og eilífan son
 og heilagan anda í einingu Guðs
 játar auðmjúk með lotning og von.
 Þú konungur dýrðar, þú Kristur, Guðs
 son,
 þú klæddir þig mannlegri rýrð;
 þú trúuðum opnaðir himnanna hlið;
 í ægra veg Guði nú býrð.
 Dauðans brodd þú brauzt, þeztan sigur
 hlauzt.
 Til dóms kemurðu' aftur, þú hetja Guðs
 hraust,
 í hátign og vegsemd og dýrð.

3. Þú brunnur lífs, þig biðjum vér,
er blóði þú keyptir á þíslanna kross:
Ó, varðveit þú lýð þinn, Guðs lifanda
son,

þínum ljósgeislum baða þú oss.
Á sérhverjum degi vér signum þitt nafn,
ver sífelt vort athvarf og hlíf.
Æ, miskunna' oss, Guð vor, vér grát-
bænum þig.

úr glötun og spilling oss hríf.
Lát þú öld af öld, ótalþúsundföld
þín blessunnar-hnoss veitast barnanna
fjöld
og bú oss hið eilífa líf.

390.

2. Lofsöngur.

Lagið í "Organtónar II".

ÞITT lof, ó, Drottinn vor, himnarnir
hljómi,

þitt heilagt nafnið þrísá ber.

Og jörð vor söngvana endurómi:

Þú, alheims stýrir, lof sé þér.

Hver reisti hvelfingu himinsins heima?

Hvers hönd gaf ljósið skærri sól?

Hver ekur sigrandi gegnum geima

á geislans braut að lyzta pól?

2. Sjá, maður, hin dýrðlegu dásemd-
arverkin,

er Drottins lofa máttku hönd,
alt ber í heimi um mátt hans merkin,
hið minsta og stærsta tengja bönd.

Sjá, náttúran öll að fótum hans telur
og fagnar (mót) skini af lífsins sól.
Til dýrðar skaparans söngurinn svellur
með sigurbrosi að yzta pól.

391.

3. Guð hæst í hæð.

Með sínu lagi.

GUÐ :: hæst í hæð, ::
þig himnum ofar í heiði stjarna-
mergðin lofar,
með göngu sinnar himin-hljóm;
þó sér ei meira sjónin veika,
en sjálfs þíns guðdóms skuggann bleika,
ei þig í hæstum helgidóm;
einn dropa' af dýrð, ei dýrðarhafið,
:: sér dauðlegt auga, þoku vafið. ::
Og hvað mót veru verk þitt er?
Ó, lútum guðdóms geislavaldi,
þér, Guð, vor sál í skuggsjá haldi,
sem daggtár sólar blíðmynd ber.

2. Guð :: hæst í hæð, ::
þér hörpur óma í hvössum ægigeisla
ljóma
við englaskarans sigursöng;
þar himnesk dunar hljóðstraums bára,
þú heyrir samt frá djúpi tára
hvert andvarp manns við örlög ströng.
Dýrð sé þér hátt og djúpt í geimi,
:: þú dreifir myrkrum, lýsir heimi. ::
Send vorum anda von og þrótt.
Hvað megnar allra myrkra kraftur?

Þín máttar-höndin leiðir aftur
úr sorta ljómann, sól úr nótt.

392.

4. Helgidagurinn.

HELGI Drottins dagur!
Dýrðar-sunna þín
eins og guðdóms ásján
upprennandi skín;
er sem opnist himinn,
er sem bæn og náð
mætist milli skýja,
morgunn gyllir láð;
bergmáls blið um dali
berast klukkna hljóð,
en í hæðum óma
engla sólarljóð.

393.

5. Hátíð öllum hærri stund er sú.

Með sínu lagi.

HÁTÍÐ öllum hærri stund er sú,
himna konungs fæðing oss er boðar;
fyrirheita fylling gefst oss nú,
fengið hnoss í trúnni sálin skoðar;
ljós af himni lífs upprunnið er,
ljóma dýrðar Guðs því sjáum vér;
:: komu Drottins kristnum fagna ber,
Kristur veitir sælu', :: er aldrei þver. ::
2. Englasöng vér undirtökum því;
:eðstum Guði föður lofgjörð veitum;

gjöf hans sonar gaf oss frelsi' á ný;
 glaðir hans því barnaréttar leitum;
 hverfum skjótt af hættri synda leið,
 hjálp er vís og braut til lífsins greið;
 .: hann er trúr og heldur vel sinn eið,
 huggun vor er það .: í lífi' og deyð. .: .:

394.

6. Páskamorgun.

Lag: Sál mín, bít þú.

PÁSKAMORGUN mannkynssorga,
 mannkynssorga þerrir tár,
 lífi manna ljóssins sanna
 ljóssins sanna morguns-ár.
 Páskamorgun mannkynssorga,
 mannkynssorga þerrir tár.

2. Syngja hæðir sigurkvæði,
 sigurkvæði' um fjörgjöf hans,
 hans, er dó oss, hans, er bjó oss,
 hans, er bjó oss lífsins krans.
 Syngja hæðir sigurkvæði,
 sigurkvæði' um fjörgjöf hans.

3. Brott er nauð og breytt er dauðans,
 breytt er dauðans ógn í líf;
 gröfin ljómar Guðs meðal blóma,
 Guðs meðal blóma í Jesú hlíf.
 Brott er nauð og breytt er dauðans,
 breytt er dauðans ógn í líf.

395.

7. Dýrðarsöngurinn.

(The Glory Song.)

ÞEGAR eg leystur verð þrautunum frá,
þegar eg sólfagra landinu á
lifi og verð, mínum lausnara hjá —
það verður dásamleg dýrð handa mér.
Dásöm það er dýrð handa mér,
dýrð handa mér, dýrð handa mér,
er eg skal fá Jesú auglit að sjá. —
það verður dýrð, verður dýrð
handa mér.

2. Og þegar hann, er mig elskar svo
heitt,

inndælan stað mér á himni' hefir veitt,
svo að hans ásjánu' eg augum fæ leitt—
það verður dásamleg dýrð handa mér.
Dásöm það er, o.s.frv.

3. Ástvini sé eg, sem unni eg hér,
árstraumar fagnaðar berast að mér;
blessaði frelsari, brosið frá þér
það verður dásamleg dýrð handa mér.
Dásöm það er, o.s.frv.

396.

8. **Afram, kempur kristnar!**

(Onward, Christian Soldiers.)

ÁFRAM, kempur kristnar!
kallar strðið oss;
hátt skal merkið hefja:

helgan Jesú kross.
 Kristur fylgi fær oss,
 fjendum gegn oss ver.
 Áfram! upp hans merki!
 Út í stírðið vér.
 Áfram, kempur kristnar!
 kallar stríðið oss;
 hátt skal merkið hefja:
 helgan Jesú kross.

2. Fer hans kirkja fram sem
 fari máttkur her;
 göngum, bræður, gengið
 Guðs menn hafa hér;
 deildir ei vér erum,
 einn sem maður nú;
 einum huga elskum,
 ein er von og trú.

Áfram, kempur kristnar! o.s.frv.

3. Hefjast veldi heimsins,
 hrynja þá og þá;
 en hin kristna kirkja
 kletti stendur á;
 aldrei hnekt fær henni
 hel né djöfla fans.
 Jesúm æ vér eigum
 að og loforð hans.

Áfram, kempur kristnar! o.s.frv.

4. Áfram, allur lýður!
 okkar fyllið hóp;
 hefjum huga eirum
 heilagt sigur-óp.

Kristi, konung vorum,
 kveði hátt í senn
 lof um aldir alda
 englar Guðs og menn.
 Áfram, kempur kristnar!
 kallar stríðið oss;
 hátt skal merkið hefja:
 helgan Jesú kross.

397.

9. Á kirkjuþingi.

Lag: Adams barn, synd þín svo var stór.

KRÝN blessun, Drottinn, þetta þing,
 og þjóð og kirkju' einstakling.
 Oss ver gegn öllum voða;
 oss geym frá vondum villu-straum;
 oss vek af löngum syndadraum,
 af andans deyfð og doða.
 Ó, þú, sem líðin þúsund át
 lézt þitt orð buga sérhvert fár
 í þjóðar vorrar þrautum,
 bind eining trúar tvístruð börn;
 oss tak í þína náðar vörn,
 að sigrum böls á brautum.

2. Gef kraft í sálir, hjörtum hug,
 gef höndum þrek, gef afl og dug,
 gef eldleg orðin tungum.
 Gef anda þinn í öll vor störf,
 gef orð þitt seðji trúarþörf;
 ó, gef það gömlum, ungum!
 Gjör sál og hjarta sannleiks þyrst,
 gef sanna trú á Jesúm Krist,

ást gef til Guðs og manna.
Teng bræðra hjörtun Krists við kross,
leið kirkju vora' og sjálfa oss
veg sáluhjálpar sanna.

3. Gef Lúters anda, Lúters trú,
þeim leiðsögn vora', er hafa nú,
lífs stríðið strangt að heyja.
Trú þeirra auki' og andans dug,
með afl og djörfung, þrótt og hug,
þín orð, sem aldrei deyja.
Ó, þú, sem Worms- á -þingi fyr
orð þitt og kirkju varðveittir,
ver þetta félag föllum.
Oss gegn því illa ganga ber,
ei getum annað,—stöndum hér;
Guð hjálpi' oss öllum — öllum.

398.

10. Stormurinn.

(Master, the Tempest is raging.)

HERRA, sjá bylgjurnar brotna
og beljandi stormur hvín
og himininn hulinn er skýjum,
vér hrópum í neyð til þín.
Hirðir þú ei um það, herra,
hér þó að týnumst vér?
Hvernig geturðu blundað á bárum?
vor bátur í voða er.

Kór: —

Sjá, eg hefi vald yfir vindi og sjó:
Verði ró!

Alls enginn maður né myrkravald,
ei magnþrunginn hafsjór, með öldu-
fald

fær grandað því skipi', er geymir í sér
þann Guð, sem frá upphafi var og er.
Sjá, eg hefi vald yfir vindi og sjó:

Verði ró!

2. Herra, eg andvarpa' í angist,
því anda minn skortir frið,
og hafdjúp míns hjarta er ókyrt,
um hjálp þína' og náð eg bið.
Sál mín er glötuð að sökkva
syndmyrka hylinn í.

Tak við stjórninni himneski herra!
Eg hjálparlaus til þín flý.

Kór: —

Sjá eg hefi, o.s.frv.

3. Herra nú heyrst ei andblær,
því hér er svo inndælt skjól,
nú ljómar frá heiðbjörtum himni
þín heilaga náðarsól.
Drottinn minn, far þú ei frá mér,
fyllg mér, því leið er vönd,
unz eg höfn næ og hugglaður uni
á himneskri friðarströnd.

Kór: —

Sjá eg hefi, o.s.frv.

399.

11. Himinstjörnur bjartar blika.

HIMINSTJÖRNUR bjartar blika
blárri festing á;

fær það eigi anda þínum
 öflga vakið þrá?
 Heyrirðu' engar himinraddir?
 Hlusta, sála mín!
 Skilurðu' ei, hve blítt þær benda
 börnum Drottins upp til sín?
 :: Upp til sín ::
 Skilurðu' ei, hve blítt þær benda
 börnum Drottins upp til sín.

2. Manstu ei hvað mildur Jesús
 mælti jörðu á,
 þegar föðurhúsin háu
 himni blika frá?
 Jú, þau blessuð ástarorðin
 elskar sála mín;
 og mér stjörnur bjartar benda
 beint, minn Jesús, upp til þín.
 :: Upp til þín, ::
 og mér stjörnur bjartar benda
 beint, minn Jesús, upp til þín.

3. Ljúft er sjón í hæð að hefja
 heimi spiltum frá;
 ljúft er raddir lífs að heyra
 landi dauðans á.
 Hvað mun þá, er lífs á landi
 ljóssins dýrð mér skín?
 Þá eg héðan heim er kominn,
 hjartkær Jesús, upp til þín.
 :: Upp til þín, ::
 þá eg héðan heim er kominn,
 hjartkær Jesús, upp til þín.

4. Lát mig heyra himinraddir
 hjarta mínu í,
 og úr heimi ávalt mæna
 yfir jarðnesk ský.

Gegnum dauðans dimma skugga
 dýrðar bjarmi skín;

Því eg veit, að leiðin liggur,
 lífsins herra, upp til þín.

∴ Upp til þín. ∴

Já, eg veita, að leiðin liggur,
 lífsins herra, upp til þín.

400.

12. Þakkarljóð.

Lagið í "Söngbók Good Templara", Nr. 62.

Við ryðjum og við plægjum og við
 ræktum okkar lönd,
 en uppskeruna veitir hins almáttuga
 hönd.

Hann regni' og þurki ræður, hann
 sendir skín og skúr.

Við fáum alla blessun hans föðurhendi
 úr.

Allar góðar gjafir þær eru, Guð, frá
 þér;

Því þökkum við, því trúum við og
 treystum þér.

401.

13. Til himins upp vor liggur leið.

TIL himins upp vor liggur leið,
í ljóssins fagrar hallir;
þar eftir æfi skundað skeið.
vér skulum hittast allir.

Hve ljúft að sjást í lífsins borg,
er liðin öll er þraut og sorg.

∴ þá von ∴
oss veittir þú, Guðs son.

2. Á himnum uppi engla her
um eilífð Drottin lofar.
Þar fögnuður og friður er,
Guðs festing hárrí ofar.

Hve ljúft o.s.frv.

3. Til himins upp vor hjörtu þrá
frá heimsins synd og þrautum;
um friðinn stjörnur friðar spá
á fögrum ljóssins brautum.

Hve ljúft, o.s.frv.

4. Því af oss léttum allri synd
og áfram glaðir leitum;
oss svalar Jesú líknar-lind
á lífsins dögum heitum.

Hve ljúft o.s.frv.

5. Og þótt vér liggjum lágt í mold,
er lífsins dvínar kraftur,
á degi efsta dauðlegt hold

vor Drottinn vekur aftur.
Hve ljúft o.s.frv.

6. Til himins up þá hefjumst vér
um háar ljóssins brautir.
þar synd og dauði enginn er
og engin sorg né þrautir.
Hve ljúft o.s.frv.

7. Þar munum vér um eilíf ár
með andans gleði skærri
þig lofa, Drottinn dýrðar hár;
þinn dagur oss er nærri.
Hve ljúft að sjást í lífsins borg,
er liðin öll er þraut og sorg.
∴ Þá von ∴
oss veittir þú Guðs son.

402.

14. Sjá þann hinn mikla flokk sem fjöll.

Með stnu lagi.

SJÁ þann hinn mikla flokk sem fjöll,
er fjölsett gnæfa í skróði af mjöll,
hið prúða lið, sem þannavið
fyr' hástól heldur á.

2. Það hetjuvalið hér má sjá,
er hörmunninni miklu frá
heim komið hér til herrans er,
fyr' lambsins blessað blóð.

3. Og sínum Guði sigurljóð
nú syngur þessi hirðin góð.

með hjörtun trú svo hrærð og bljúg,
í sælla engla sveim.

4. Þeir fyrirliðning hlutu' í heim;
en hér er um skift fyrir þeim.
Þeir ljóma' í sól við lambsins stól
í sælu' um eilíf ætt.

5. Æ mörg var þeirra þrenging sár,
á þrunnum augum brunnu tár.
Þau hefir nú Guðs höndin trú
af þerrað þjónum sín.

6. Í lífsins prestaskrúði skín
nú skarinn hátið aldrei dýn
í himnavist; fyr' herrann Krist
æ fjölgar helgur her.

7. Ó, mikli, fríði hetjuher,
af hjarta með þér gleðjumst vér;
þú reyndist trú og raunum úr
ert leiddur, laun að fá.

8. Guð launi þér á himni há;
þú hér á jörð með grát réðst sá
nú vitum vér þú vist upp sker
með gleði sætum söng.

9. Já, syng af megni: Leiðin löng
til lífs er stigin, hætt og þröng;
þér, líknin blíð, sem leystir lýð,
sé lofgjörð ár og síð.

403.

15. Eg þekki land.

Lagið í "Söngbók Bandalagan"
Eg þekki land,—ei það er hér á

oft þangað reynist á raustin hörð.
 Að visu land það luga enn ei sá,
 í anda' í fjarska samt það líta má.
 Það blasir við. Ó, þar, ó, þar
 vér þiggju u fylking vorrar lögunar.

2. Eg þekki veit, heit viss og
 glöggur er,

ei villist neita, er eitill er.
 En þvælar vaða þá um vegi á;
 hann þrongur er, er hann rata má.
 Hann eiðir um þá, í frið,
 og flytur oss að stóttins hægri hlið.

3. Eg þekki veit — og veginn þekkir
 hann,

á vegi þessum markað hann fann.
 Til gleði' og gegnum hrygð og
 kross

góð hirt, raustin kallar oss.
 og lauda hans hönd, hans hönd,
 raustin þess neyð mun frelsa mína
 and.

Ig þess stund, er stundlegt
 hverfur alt,

hið stóra orð: Þú héðan fara skalt.
 Þá hverfur þokan, þungu lífsins ský;
 öll þraut og hrygð þá breytist fögnuð í.
 Ó, blessuð stund, mót þér, mót þér,
 ei þekki' eg néitt, er betur svali mér.

404.

16. Drottinn, ó, Drottinn vor.

Lagið í "Söngbók Bandalaganna."

DROTTINN, ó, Drottinn vor!
 dagarnir líða,
 alt er að breytast, en aldrei þú.
 Vert þú oss veikum hjá,
 vernda þína arfleifð;
 líknandi hendi, ó, leið oss nú.

2. Drottinn, ó, Drottinn vor!

drag oss æ nær þér.
 Lífið hið eina' er hjá einum þér,
 þar veitir þú oss frið,
 þróttinn til að lifa;
 sigurvon eilífa eignumst vér.

3. Drottinn. ó, Drottinn vor!

dýrð þína' að efla,
 göfga þig einan æ gef oss náð,
 vinna þitt verk á jörð,
 vera þér til dýrðar,
 vegsama nafn þitt um lög og láð.

405.

17. Konunga konungur.

Lagið í "Söngbók Bandalaganna."

KONUNGA konungur!
 himnana átt þú og himnanna sveitir;
 herskarinn dýrðlegi lotning þér veitir,
 Kristur, þú englanna konungur,
 konungur eilífur!

2. Konunga konungur!

heiminn á krossi með kærleikans sjóði
keyptir þú, fórnandi hjarta þins blóði,
Kristur, þú, mannanna konungur,
konungur eilífur!

3. Konunga konungur!
líti þér heimur og lífsorðum þínum,
lávarði sannleikans, konungi sínum,
Kristur, þú, sannleikans konungur,
konungur eilífur.

4. Konunga konungur!
viljanum þínum skal hjarta mitt hlýða,
hneigja þér einum og fyrir þig stríða,
Kristur, þú, hjarta míns konungur,
konungur eilífur!

406.

18. Ó, dvel þegar hallar degi.

Lagið í "Söngbók Bandalaganna."

Ó, dvel, þegar hallar degi,
minn Drottinn, og leiddu mig;
þó augun þig sjái eigi,
mínn andi finnur þig.

2. Svo dauf er og grýtt mín gata,
þó glatt sé um dal og hól;
ó, hjálpa mér heim að rata,
þá hverfur dagsins sól.

3. Nú sígur á sæ og landi
hið svíplega næturtjald.
Ó, Guð, svo mér ekkert grandí,
eg grip þinn klæðafald.

4. Þó úti sé fjúk með frosti,

ó, faðir, eg skelfist ei,
og blunda sem Guðs son brosti,
þá báran huldi fley.

5. Eg veit, að ei voði haggar,
þó veröldu nisti hjarn;
sem vöggu þú henni vaggar,
sem væri nýfætt barn.

407

19. Kveðju-söngur.

(God be with you till we meet again.)

ALLIR heilir unz vér sjáumst næst!
Drottinn yður dýrstur leiði,
Drottinn allan vanda greiði;
allir heilir, unz vér sjáumst næst.

Allir vér, allir vér
hittumst þar sem herrann er;
allir vér, allir vér
hittumst þar sem herrann er.

2. Allir heilir, unz vér sjáumst næst!
Drottinn yður yfirskyggi,
allan gang og vegu tryggi;
allir heilir, unz vér sjáumst næst!

Allir vér, allir vér, o.s.frv.

3. Allir heilir, unz vér sjáumst næst!
Fram með kærleiksfánann rauða,
flýja látið smán og dauða,
allir heilir, unz vér sjáumst næst!

Allir vér, allir vér, o.s.frv.

408

20. Útgönguvers.

Lag: "Old Hundred."

LOF sé föðurnum lesið og tjáð;
lof sé vors herra Jesú náð;
lof helgum anda alla tíð;
amen, lof sé þér, þrenning blið.

II.

Guðs föður mildi, gæzka' og
náð,

Guðs sonar Jesú hjálparráð.
Guðs heilags anda hlífðin traust
há oss staðnæmist endalaust.

EFNI:

	Bls.
HELGISÍÐA-REGLUR	I.—XXXII.
1. Almenn guðspjónusta	I.
2. Skírn	XI.
3. Skemri skírn	XVI.
4. Ferming	XVII.
5. Kvöldmáltíðin.	XIX.
6. Hjónavígsla	XXIV.
7. Greftrun framliðinna. . . .	XXVIII.

SÁLMAR.

I. Almenn tilbeiðsla:	Nr.
1. Guðspjónustan	1—28
2. Lofgjörð og bæn	29—49
II. Þriðinn Guð:	
1. Sköpun og forsjón	50—58
2. Endurlausn.	59—72
3. Helgun	73—78
III. Kirkjuárið:	
1. Aðventa.	79—85
2. Jól.	86—98
3. Nýár (nafn Jesú)	99—100
4. Þrettándi	101—102
5. Fastan	103—106
6. Páskar	107—114

	Nr.
7. Hvítasunna	115—116
8. Trínitatis	117—119
9. Aðrir helgidagar.	120—171

IV. Kirkjan:

1. Almenn kirkja	172—178
2. Trúboð	179—182
3. Prestsvígsla	183—184
4. Kirkjuvígsla	185—187
5. Kirkjufundur	188—190

V. Náðarmeðulin.

1. Guðs orð	191—195
2. Skírn—Ferming	196—204
3. Kvöldmáltíðin	205—210

VI. Synd og náð

211—228

VII. Kristlegt líf

229—247

VIII. Mótlæti og huggun

248—263

IX. Dauði og eilífð:

1. Kristlegur viðbúnaður.	264—275
2. Greftranir	276—285

X. Tímaskifti:

1. Áramót	286—293
2. Vor	294—297
3. Haust	298—300
4. Morgun	301—303
5. Kvöld	304—308

XI. ÝMISKONAR EFNI:

1. Hjónavígsla	309—311
--------------------------	---------

Upphöf sálmanna.

og höfundar eða þýðendur.*)

	Nr.
Að biðja sem mér bæri. Björn Halldórsson	43
Að kveðja heim, sem kristnum ber. x Helgi Hálfðánarson	267
Að kvöldi Júðar frá eg færi. Hallgrímur Pétursson.	370
Að luktum dyrum kom lausnarinn. Valdimar Briem	140
Af heilagleik meira. x Matthías Jochumsson	78
Af helgum augum hrynja tár. x H.H.	156
Af himnum ofan boðskap ber. x Stefán Thórarensen	92
Af hjartans rót eg þakka þér. B.H.	106
Af instu rót mín önd og sál. x St.Th.	272
Aldrei mæzt í síðsta sinni. x H.H.	26
Alt eins og blómstrið eina. H.P.	276
Andinn Guðs lifanda. x St. Th.	183
Annar ræninginn ræddi. H. P.	361

*) "X" þýðir, að sálmurinn er þýddur eða annar sálmur hafður til fyrirmyndar. * þýðir, að höfundurinn er ókunnur.

	Nr.
Á einum Guði' er allt mitt traust. H.P.	255
Á eyðimörk hér erum vér. V.B...	133
Á Guð hinn góða. x H.H.	244
Á Guði traust mitt einum er. x	
St. Th.	243
Á hendur fel þú honum. x B.H...	56
Árla, sem glögt eg greina vann. H.P.	340
Á meðan engin mætir neyð. V.B...	161
Ár og síð eg er í voða. x H.H.	250
Bjargið alda, borgin mín. x M.J...	228
Blessun yfir barna hjörð. x St. Th.	202
Dauðinn dó, en lífið lifir. H. H...	108
Drottinn blessi mig og mína.. V. B.	28
Drottinn, minn Guð. þú ert bjarg	
mitt og borg. V.B.	57
Dýrð sé Guði' í hæstum hæðum.	
Þorvaldur Böðvarsson ...	88
Eftir að þetta allt var skeð. H.P...	365
Eftir þann dóm, sem allra fyrst.	
H. P.	336
Eg er Guðs og Guð er minn. x H.H.	257
Eg er skírður, huggun hæsta. x	
H. H.	196
Eg fell í auðmýkt flatur niður.	
porsteinn Þorkelsson. ...	222
Eg geng í hættu hvar eg fer. x H.H.	236
Eg gleðst af því eg Guðs son á.	
H. H.	59

Nr.

Eg heyrði Jesú himneskt orð. x	
St. Th.	167
Eg horfi yfir hafið. V. B.	273
Eg lifi', og eg veit. x St. Th.	270
Eg stend til brautar búinn. M. J.	317
Eg þrál fund þinn. Páll Jónsson.	220
Ei moldin meira hylur. x H. H.	285
Elskar þú mig? V. B.	171
Enn í trausti elsku þinnar. P. J.	61
Enn vil eg, sál mín, upp á ný. H. P.	325
Faðir andanna. M. J.	23
Faðir barnanna. V. B.	320
Faðir, sonur og friðar andi. x Magn- ús Stephensen	197
Far, veröld, þinn veg. x H. H.	242
Fólkið, sem Drottinn fylgdi út. H. P.	353
Föringjar presta fengu. H. P.	335
Frá Grænlands ísgnúp yztum. x Jón Runólfsson	179
Frá Heróde þá Kristur kom. H. P.	344
Frelsarinn hvergi flýði. H. P.	328
Fyrst boðar Guð sitt blessað náðar- orðið. M. J.	149
Fögur er foldin. x M. J.	275
Gakk inn í herrans helgidóm. V. B.	2
Gakk þú með í grasgarðinn. V. B.	103
Gef oss í dag vort daglegt brauð. V. B.	316
Gef þú, sem börn tókst þér á skaut. Guðm. Einarsson	321

	Nr.
Gegnum hættur, gegnum neyð. x	
St. Th.	245
Gjör dyrnar breiðar, hlíðið hátt.	
x H. H.	80
Gleðinnar hátíð vér höldum í dag.	
V. B.	96
Góðan ávöxt Guði berum. V.B. . .	154
Grelnir Jesús um græna tréð. H.P.	354
Guð faðir, lof og þökk sé þér. x H.H.	118
Guð faðir sé vörður og verndari þinn. V. B.	200
Guð, faðir vor, á himna hæð. V. B.	27
Guð, helgur andi, heyr oss nú. x	
H. H.	77
Guð, lát orð þitt ætíð standa. x H.H.	195
Guðs son mælti: Grát þú elgi. x H.H.	162
Guðspjallshistorían getur. H. P. . .	333
Gyðingar höfðu' af hatri fyrst. H.P.	341
Hallelúja, dýrð sé Drotni. H. H. . .	19
Hann lifir, sem til lífs mér dó. H.H.	254
Hefjum upp augu' og hjörtu með.	
V. B.	83
Heilagur, heilagur, heilagur. V. B.	29
Heims um ból. Sveinbj. Egilsson. . .	86
Herra Jesú, hjá oss vertu. Jón Þor- leifsson.	271
Herrann lifir, höldum páska. B.H.	111
Heyr börn þín, Guð faðir. H. H. . .	309
Heyr mín hljóð, himna Guð. * . .	211
Hóðan burt vér göngum glaðir. V.B.	20
Hér kem eg, seki syndarinn. H. H.	207

45
80
96
54
54
18
00
27
77
95
62
33
41
19
54
83
29
86
71
11
09
11
20
07

Nr.

Hér þá um Guðsson heyrðir H. P. 248
 Hin fegursta rósin er fundin x H.H. 90
 Hin langa þraut er hin V.B. 277
 Hin mæta morgunstundin B.H. 202
 Hin saklaugi telinn er sekun V.B. 65
 Hirðisraust þín, herra blíði. B. H. . . 63
 Hjartkæri Jesú, af hjarta eg þrái.
 x H. H. 212
 Hreint skápa hjarta. P. J. 47
 Hrópaði Jesús hátt í stað. H. P. . . . 366
 Hún er mér kær, sú blessuð bók.
 H. H. 193
 Hvað boðar nýárs blessuð sólf? M. J. 292
 Hvað hefir þú, minn hjartkær Jesú,
 brotið? x H. H. 68
 Hvað stóðar þig allt helmsins góz og
 gæði? V. B. 148
 Hvar lífs um yeg þú farinn fer. V. B. 180
 Hve dýrlegur er Drottinn V. B. . . . 52
 Hve dýrt var takn það. x V. B. 152
 Hve fagurt býmar ljósa her. V. B. 102
 Hve gott í Jesú ástarörmum. x H. H. 246
 Hve gott og fagurt og inndælt er.
 x H. H. 310
 Hvert það ríki þver og þrótnar. V. B. 132
 Hver veit, hve nærri er ætt endi?
 x H. H. 266
 Hve sálfrættisfrómun þín H. H. 201
 Hve sálfrættisfrómun þín H. H. 202
 Hve þynnslegt verði til þín x H. H. 207
 Hve þynnslegt verði til þín x H. H. 207
 Hve þynnslegt verði til þín x H. H. 207

	Nr.
Hví ertu, hallinn, í jarðneskar hugd-	100
Hví fölnar förtiminn?	101
Hví var þessi þú?	102
Hvar er þú, minn ónd?	103
Hvar er þú, minn ónd?	104
Í austri ris upp ársól skær.	109
Í Betlehem er barn oss fætt.	91
Í dag er dýrmet tíð.	216
Í dag er glatt í döprum hjörtum.	87
Í dauðans faðm nú fullið er.	279
Í Drottina helgidómi.	6
Í fornið á forðu var frækornt, sæð.	180
Í gegnum lífsins æðar allar.	35
Í Guðs húsi forðum gengu tveir.	157
Íllvirklar Jesúm eftir það.	346
Í Jesú nafni áfram enn.	290
Í Jesú nafni þyrja þer.	100
Í kirkju þína kenn þú mér.	108
Í miskunn, Guð, vor minstu nú.	181
Índælan bíðan.	185
Í sárrí neyð, sem Jesús leið.	364
Í þennan helga þerrans sal.	187
Íg	x
Jeg er Kristinn þú ertu Kristinn.	100
Jesú, blessuð. Hkvarðinn.	100
Jesús bíð og þenjlar þínar.	100
Jesú, fyrir. fætur þína.	213
Jesú, Hfs míns lífið sanna.	67

Jesú minn, Jesú minn, eg kem hér. N. S. 224
 B. H. H. H. 224
 Jesú, þú sálar sól mín kær. x N. S. 208
 Thorláksson 208
 Jesú, sem að dauðana deyðir. M. St. 210
 M. St. 210
 Jesú, þú ert yort jólahjós. Y. B. 217
 Jesús er minn hollur hirðir. Þorvald-
 ur Þóðvarsson. 227
 Jesús gekk um í grassandi þann. H. B. 224
 Jesús brætur, heilmur hvar. H. H. 255
 Jósef af Arimathía. H. B. 271
 Jódas í glæðar gæði. H. P. 288
 Kallit er komið. V. B. 278
 Kirkjan er oss kristnum mönnum. H. H. 278
 H. H. 278
 Kirkja vors Guðs er gamalt hús. x H. H. H. H. 274
 Kom, Guð andi helgi hér. x 274
 Kom, helgur andi, kom með náð. St. Th. 73
 Kom, huggari, mig hugga þú. x V. B. 261
 Kom lokt með krossins byrði. H. P. 335
 Komit er sumarið. Brynjólfur Jón-
 son. x V. B. 266
 Kominn er vetrurinn. Br. 300
 Kom, og þerðu kinnar mínar. Hallgr.
 Egisson. 263
 Kom til Jesú, sjúka sál. H. H. 217
 Komum, fögnum fyrir Drotin. H. H. 12

Kom þú, himins ástgjöf æðsta. x	
H. H.	116
Konungur lífsins. Friðrik Friðriks- son	204
Krists orð sé æ oss hjá. V. B.	319
Krýp eg nú að króssi þínum. Gunn- ar Gunnarsson.	70
Kunningjar Kristi þá. H. P.	369
Landsdómarinn þá leiddi. H. P.	347
Láusharans kerloveinar. H. P.	329
Lát el, síön, lofgjörs þresta. x H. H.	206
Látis nú, Adams börn. H. H.	112
Lát opnast augun mín. V. B.	159
Lát þennan dag, vor Drottinn nú. x	
V. B.	201
Lát þitt síki, ljóssins herra. x M. J.	182
Legg þú á djápið, M. J.	153
Lofis Guð, lofis þér Guð. V. B.	50
Lofis vorn Drottin. x H. H.	39
Lof og dyrb og þökk sé þér. x H. H.	168
Lærdómstími æfin er. H. H.	234
Meðan. Jesú minn, eg lífi. x H. H.	72
Meðan Jesús það mæla var. H. P.	327
Með þrum, súmykt, trú. P. J.	221
Með Jesú byrja jeg. x V. B.	230
Mig lát, Jesú, með þér ganga. x V. B.	239
Mín huggun og von. St. Th.	144
Mín lífslið er á fleygiferð. x Einar	265
Jónsson. H. H.	215
H. H.	19

- Nr. 169
 Minn friður er á flóttu. M. J.
 Minn Guð, á rétta lífsins leið. x H. H. 231
 Minn Guð og herra er hafið mitt. V. B. 54
 Minn Guð og herra, hjarta mitt. B. H. 8
 Minn Jesú, kunnugt það er þér. H. H. 131
 Minn sála, hverf frá helmi og synd. G. G.
 Gísl Thórarensen 105
 Mitt höfuð, Guð og áneigi. V. B. 42
 Mjög árla uppi veru. H. P. 87
 Nú árið er liðið í aldanna skaut. V. B. 286
 Nú þráðum vetrar byrja el. V. B. 299
 Nú dagur byr og nálgast nótt. Steingrímur Thorsteinsson 306
 Nú gjaldi Guði þökk. x H. H. 30
 Nú gleðifregn oss flutt er ný. x V. B. 134
 Nú héðan á burt í friði eg fer. x H. H. 288
 Nú kemur yrið kæra. x V. B. 295
 Nú legg eg aftur augun mín. x M. J. 305
 Nú legg eg augun aftur. x Sv. P. 307
 Nú ljómar áfróðardagur. V. B. 147
 Nýtt ár enn þá Guð oss gefur. P. J. 293
 Oss minni sérhver morgun á. V. B. 301
 Ó, blessa, Guð, vorri feðra fróm. Th. 220
 Ó, blessað stund. M. J. 274
 Ó, blíði Jesú, blessa þú. x V. B. 199

Nr.

- Ó, Drottinn Guð, eg man til synda
 minna. V. B. 219
- Ó, Drottinn, hóf og lífið mitt. P. J. 302
- Ó, Drottinn minnar sálar sól, x M. J. 18
- Ó, Drottinn minnar dyr. V. B. 59
- Óg faðir minn, heyr þjóninn þinn
 H. H. 166
- Ó, Guð þess helligu helligur Sigurður
 Jónsson. 298
- Ó, Guð, mervanda gefðu þess. P. J. 75
- Ó, Guðs lamb, synda sökna. x St. Th. 208
- Ó, Guð, þín kenning góða. x H. H. 130
- Ó, herra Guð, eg þakka þér. S. J. . . 294
- Ó, herra Guð, þér heilur þér. x V. B. 55
- Ó, herra Jesú, hjá oss ver. x H. H. 194
- Ó, hve dýrleg er að sjá. x St. Th. 101
- Ó, hværstu gott að ganga. x H. H. . . 122
- Ó, hværstu sæll er hópur sá. x V. B. 170
- Ó, hvert skal eg lifja. x V. B. . . . 252
- Ó, höfuð dreyra drifis. x H. H. . . 104
- Ó, Jesú, blessuð líknar lind. H. H. . . 151
- Ó, Jesú þóðir bezt. P. J. 314
- Ó, Jesú, brunnur blessunar. x H. H. 158
- Ó, Jesú, líkn og lífið mitt. H. H. . . 66
- Ó, Jesú Kristur, kom til mín. V. B. 139
- Ó, kom í hátign, herra minn. x St.
 Th. 136
- Ó, leið þú oss, Guð vor. V. B. . . . 190
- Ó, lífsins faðir, lífið krýn. H. H. 110
- Ó, lífa skaparann. V. B. 119
- Ó, lífaður, hvar er lífsarsjóti? H. H. 180
- Ó, lífið þess. V. B. x 132

	Nr.
Sérhverft ljós um míns nött.	x
Signuð skín réttleysis sólin frá Isra-	
els fjöllum. Jens Pálsson	96
Sigurhátis sæl og blíf. P. J.	107
Sjáðu, sjáðu, fábirinn fríbl.	64
Sjá, grófln hafir látið laust. B. H.	110
Sjá, himins opnast hlíf. B. H.	94
Sjá, ljós er þar yfir. x H. H.	112
Sjá, morgunstjarnan bílkar blíf. x	
H. H.	93
Sjá, nú er runnin nýárs dagur. P. J.	291
Sjá, ó, Jesú, saman vér. x H. H.	2
Sjá, vinur vor hinn blíf. x H. H.	125
Skin á himni skær og fagur. V. B.	115
Skin, ljósið náðar. x J. R.	237
Slá þú hjartans hörpustrengi. V. B.	81
Sofðu vært hinn síðsta blund. V. B.	284
Sonur Guðs vor ástvin er. x H. H.	226
Spámaður æðsti. x H. H.	15
Stríðsmenn Kristur kópunnir ferðu.	
H. P.	252
Stríðsmenn. Já höfðu krossar Kristur.	
H. P. H. H. x	252
Styk oss, Jesú. H. B.	48
Sumrudegn er ljós tökk ljós. x S. Th.	101
Sú trú, samafjöllum fligtur. H. H.	141
Svo blítt er hildis hjartad. x H. H.	141
Svo sem lifir sagt er frá. H. P.	272
Syndugt máttur sjá. x H. H.	272
Syngs Guðl dýrd. H. H.	89

	Nr.
Sæll ert þú, er saktans réðir þú Óh. In	230
Talafi Jesús tíma þann. H. P.	330
Til Hannas húsa herrann Krist. H. P.	332
Til himins upp eg augum lit. Eirík- ur Hallsson	225
Til hvers er að byggja? V. B.	313
Til þín, ó, Jesú minn, lát þú mig langa. H. H.	46
Tunga mín af hjarta hjóla.	205
Um dauðann gef þú, Drottinn mér.	264
Um land gjörvalt varð yfrið myrkt. H. P.	363
Um sólarupprás æfi þinnar. V. B.	122
Upp á ræningjans orð og bön. H. P.	362
Uppreistum krossi herrans hjá. H. P.	359
Upp, upp, mín sál. H. P.	323
Upp, gleðjast allir, gleðjast þér. H. H.	35
Upp lyftið höfðum hátt. Lárus Háldórsson	82
Upp, sál mín, lát ef minna. x H. H.	36
Upp skapað alt í helmi hér. x H. H.	51
Upp, skepna hver. x H. H.	53
Upp til þín, sem öllum hefir. P. P.	259
Úr djúpínu kalla og. V. B.	262
Úr hrygðar djúpt hátt til þín. x H. H.	218
Útskrift Pilatus eina. H. P.	357
Vænna, Síens verðir kalla. x St. Th.	79
Væknit, traust af minni hjólar. x V. B.	120

Nr.

Valtímennta dás vada' og stófa. 49

G. G. S. 49

Velkomin vertu, H. H. 84

Verð lífs, V. B. 146

Ver hjá mér, herra. x M. J. 240

Ver hjá oss, Drottinn, x H. H. 138

Vertu hjá mér, halla tekur degi, x 218

St. Th. H. H. 269

Vertu hjá mér, hirsir heztur, B. H. 45

Vertu trúr í þrautum þínum, x V. B. 238

Ver þóðjum þig, ó, Kristur kær, x 25

H. H. 25

Ver þorfum allir upp til þín, . P. J. 14

Ver kominn saman á kirkjufund, 188

V. B. 188

Ver tynum ótt Jesu, V. B. 123

Ver ungu börnin, x H. H. 98

Við ífelstingum gætt þín, x M. J. 232

Virztu, Guð, að vernda' og styrkja, 21

H. H. 21

Vor Drottinn Jesu, dýrð sé þér, x 40

H. H. 40

Vor Guð er borg á þjargi traust, x 172

H. H. 172

Vor Guð, oss lýsa lát þitt orð, x 178

H. H. 178

Vor Jesús börnin blíður, x H. H. 198

Vors herra Jesu verndin blíð, x 21

Ólafur Jónsson, 21

Vort kirkjufélag framleiðir, V. B. 182

V. B. 182

Nr.

Það er svo oft í dauðana skugga- dölum. V. B.	248
Þá dimmar hríðin dynja. V. B.	145
Þá frelsarinn í föðursins hönd. H. P.	367
Þá kvöldmálistími kominn var. Eln- ar Sigurðsson.	137
Þá lífsins kvöld var ljóð á. V. B.	287
Þá lærisveinarnir sáu þar. H. P.	331
Þá mæðubára minsta rís. V. B.	125
Þann signaða dag vér sjáum enn. x St. Th.	16
Þá syndugra manna sekt þú barst. H. H.	176
Þegar aðstoð alla prestur. Jón Þor- leifsson	247
Þegar Heródes herrann sá. H. P.	343
Þegar Kristur á krossina tré. H. P.	368
Þegar kvalarar krossinn á. H. P.	356
Þeir, sem að Kristí krossi senn. H. P.	360
Þetta ár er frá oss farið. Br. J.	288
Þetta ástvinir, eyðið þú hörmum. x St. Th.	283
Þér ljóssins englar. x (þýðandi ó- kunnur)	41
Þig Guð vor Drottinn, göfgum vér. x H. H.	117
Þig hjóðinn sálma. x H. H.	142
Þig kirkja, góði Guð. x H. H.	22
Þig minning, Jesú, mjög sæt er. x St. Th.	209
Þig miskunn, ó, Guð. x H. H.	38

	Nr.
Pinn andi, Guð, til Jesu Krists mlg kall. V. B.	76
"Pinn sonur lifir". V. B.	164
Pinn vil eg, Jesu, jafnan vera. G.H.	241
Pitt nafn er, Jesu, unun ðñ. H.H.	99
Pit nafn, ó, Dróttinn, dýrðlegt er	33
Pitt orð er, Guð, vort erfðaré. x H.H.	192
Pitt orð og andi. x M. St.	10
Pótt holdið liggir lagt. V. B.	127
Pótt tynist einn úr herrans hjörð. V. B.	150
Pótt æði stormar helms um haf. x H. H.	126
Pú einn í ljós er leiddir. P. P.	260
Pú flokkur smár. x H. H.	173
Pú græddir allá auma menn. B. H.	258
Pú, Guð, ert ellif gæzka og næð. x H. H.	37
Pú, Guð, ert mikill. x H. H.	31
Pú, Guð, ert minn. x H. H.	256
Pú, Guð mins lífs. M. J.	315
Pú, Guðs son, ellif gæzku lind. H. H.	60
Pú helmsins ljós. x V. B.	128
Pú, herra, komst úr himnadyrd. St. Th.	62
Pú, Jesús, ert vegur. H. H.	44
Pú kristin sála, þjáb og mædd. H. P.	249
Pú, lambið Guðs. x H. H.	203
Pú, ljós og dagur. x V. B.	304
Pú, melstarinn frá himnahöll. H. H.	313

Nr.

Þú, minn Drottinn byrnum krýndi.

x V. B. 71

Þú sendir, Drottinn, dög af hæðum.

V. B. 13

Æ, vissir þú, sem víðjar dregur synda

x H. H. 215

Gidungar, Jósa, annars dag. H. P. 372

Mr. Faith looks up to Three Day
Father
Mr. God and Father, while I stay.

Enskir sálmur.

Asleep in Jesus, blessed sleep. Mar-

garet McKay 388

Blessed Jesus, here we stand. Benj.

Schmolck — tr. Catharine Mink-
worth 383

Come hither, ye faithful. Tr. Ed-

ward Caswell 379

Feeble, helpless, how do I? W. H.

Furness 375

God bless our native land. Thos.

Brooks—Revised by D. Dwight 382

Holy Ghost, with light divine. And-

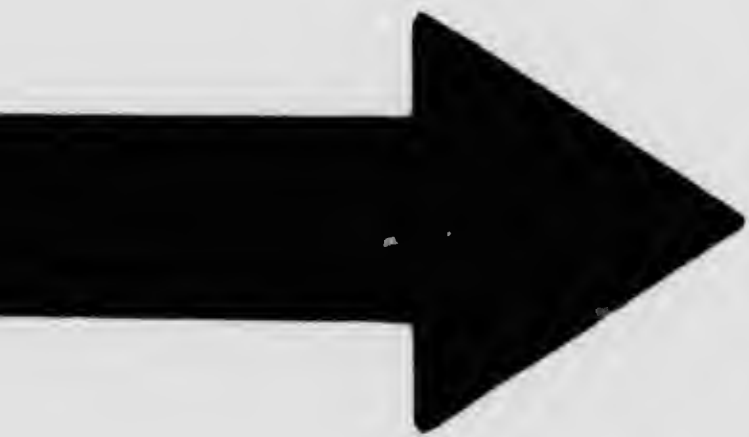
rew Reed 378

Holy, holy, Holy, Lord God Almighty

Heber 373

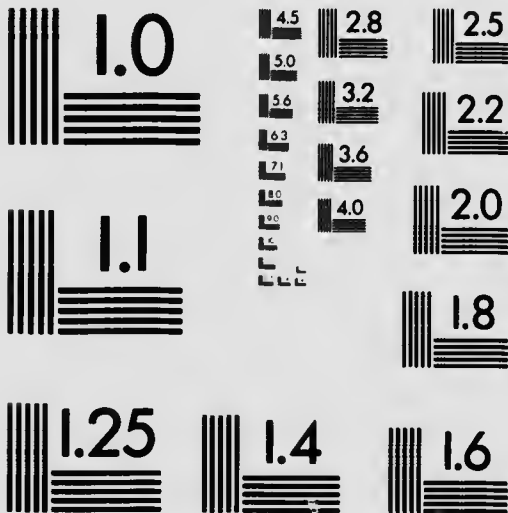
		Nr.
I know that my Redeemer lives.		380
Samuel Medley		
Jesus shall reign.	Isaac Watts	381
Jesus, still lead on.	Count Zinzendorf	387
Jane Borthwick		
Lord, with glowing heart I'd		
praise Thee.	Frances Scott Key	394
My faith looks up to Thee.	Ray Palmer	376
My God and Father, while I stray.	Charlotte Elliott	387
My God, accept my heart this day.		
Mathews Bridges		384
O, God unseen, yet ever near.	Edward Osler	385
O perfect love.	Dorothy Frances Gurney	386
KORSONGVAÐ.		
Afram, kempur kristnar.	J. R.	396
Allir Hellir		407
Drottinn, ó, Drottinn vor.	N.S.Th.	404
Eg þekki land.	Steindór Briem	403
Gud hæst	Steingr. Thórst.	391
Hátta þollum hærrí stund er		
Pétur Guðmundsson		393

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

SKRÁ UM LAGBOÐA.

Lagboðaritt flokkarrit til Dragurhátt.

um til hægðarauka þeim, sem létta

lað fleiri lögum við sama drag.

Arhætt.

1. flokkur—4 liðlínur í versl.

a) Kom, andi hellagi.

Ver Guð, mín gleðisól.

b) Eg heyrði Jesú himneskt orð.

Upp, skepna hver, og göfga glöð.

Í austri rennur signuð sól.

Í upphafi var orðið fyrst.

c) Sá frjáls, við lögmála bæddar ef.

Herra Guð í himnaríki.

Upp skapað alt í helmi hér.

Nú hvíðir klökkur hringja við ský.

Vort traust er alt á einum þér.

d) Á meðan sólin skæra skín.

Hér straumur tímans fram hjá fer.

Jesú, þín minning mjög sæt er.

Kom, skapari hellagi andi.

Minstu, ó maður, á minn deyð.

Nú látum oss líkamann grafa.

Ofan af himnum hér kom eg.

“Old Hunred.”

Ó, Guð, mér anda gefðu þinn.

Ó, Guð, þér hrós og heiður ber.

Syng Guði dýrð, hans dýrkeypt hjörð.

Vor Guð, oss lýsa lát þitt orð.

Mig hefir ljúfur lausnarinn.

"Sun of my soul."

Þú, faðir vor á himna hæð.

- e) Hin fegursta rösín er fundin.
Syrkjum ekki sáluga bræður.
- f) Guð, allur heimur, eins í háu og lágu.
Hve sælt, hyert, hús.
- g) Sælir heir, er sárt til finna.
Aldrei mæzt í sístu sinni.
Heyrið hér, sem viljið vera.
Lifðu Jesú, ekkert annað.

2. flokkur—6 ljóðlinur.

- a) Hver veit, hve nærri' er eftir endi.
Hver sem ljúfan Guð lætur ráða.
Oss frelsa, Guð frá öllu illu.
Rís upp, mín sál, og bregð nú blundi.
Sjá, nú er runninn nýársdagur.
- b) Guða son kallar: Kom þú til mín.
Sem versól lífi, er lýsir grund,
Upp, gleðiligt allir.
Að kveðja heim sem kristnum ber.
Til himna' er gott að hefja sýn.
- c) Faðir vor, sem á himnum ert,
Hann lifir, sem til lífa mér dó.
Það skyggir oft í heimi hér.
- d) Sæti Jesú, sjá oss hér,
Jesús grætur heimur hjer.
- e) Gleð þig, Guða sonar bráð.
Sé Drotni lof og dýrð.
- f) Nú fjöll og byrgir blunja.
Nú legg eg augun aftur.

g) Guð, Jehóva, þig göfgum ver.

I bæni þinni er gjörðir þótt

h) Þann signaða dag ver sjáð mitt.

Nú syngjum þú mitt í þessum dag

i) Andinn Guðs lifanda.

Gleðinnar hátíð ver höldum í dag.

j) Enn í trausti elsku þinnar.

Sá kröfðestú Kristur þinn.

Sál mín, bið þú, bið og stríð þú.

Tunga þína hjarta þínu.

Upp á fjalli þessu.

k) Sólin þína skýdd.

Kærleiksgött, er gjörðir mig.

Friður er um fjall og dal.

Þú lifir.

3. Flokkur - Nöðlur.

Heiður sé Guði himnum á.

Af djúpri hrygð ákanna eg þig.

Gjörvoð kristinn skal gleðast nú.

Heimili vort og húsin með.

Hver, sem að feisir mega bygð.

Hann ský að vagni velur sér.

Óvinum friðar blifur það.

Um dauðann ger þú, Drottinn, mér.

Hve sælir allir yðrum ver.

Hvætt og bægð, sem mættir mér.

Þá kvöldstund stóast kemtur min.

4. Flokkur - Nöðlur.

a) Alt eins og blómstríð einu.

Á hendur þess þú.

Einn herra eg þess.

Hversu þig þess.

Nú legg eg annan áttur.

Krists er koma fyrir höndum.

Mín sál, minn sáttmáli og minn hjólmí:

Ó, veif og betur gef

þá að okkum gengur.

Ó, höfuð dreyra aríftis.

Háseti fyrir herrans er.

Sál, dufti klædd, el sömir þér.

Sællr eru, þeim sjálfur Guð.

Það verði alt, sem vill minn Guð.

- c) Jesú, þínar opnu undir.
 Alt eg, Jesú, illa gjörði.
 Fögnum, bræður, frelsisdegi.
 Hjartað, þankar, hugur, sinni.
 Hér er stríð og hér er mæða.
- d) Konung Davíð, sem kendi.
 Guðs vors nú gæzku þrífum.
 Enn skín mér sönn skæra.
- e) Upp, hef eg augun mín.
 Í dag er dýrmæt tíð.
- f) Sjáðu, sjáðu, faðirinn fríði.
 Fordum þar sem herrann hreini.
 Góði Jesú, lækni líða.
 Kom þú, himins ástgjöf æðsta.
- g) Í Jesú nafni upp stá.
 Lof sé þér um ár og öld.
 Sérhvert ljós um lífsins nótt.
- h) Hvar myndi vera hjartað mitt.
 Ó, maður, hvar er hlífðarskjól.
 Tíll þín eg, Drottinn, huga hef.
- i) Svo blítt er hífðis hjartað æ.
 Ó, leið mig, Guð, á lífsins veg.

Leiðréttingar.

5. flokkur — 9. liðlinur.

Guð miskunni þú öllum oss.

Jesús Kristus að Jörðu kem.

(Miðað við "Sálmasöngabók" Bjarna Þorsteinssonar og "Viðbætur". Notað hefir verið "Registur II.")

Stjólur þarfa er hjarta
 4.888 388
 Vjat er eg veikur að tíða 327.12
URPHOT VERSA OG SALMARNA
PASSIUSALMENNUM
HATA STADID I SALMABOK
 11.21.01-7.028

01.323 10

Af því að 262

Allra síðast 266

Bæninn þú dreif þresta þig 326, 22

Eg lofa, lausnari, þig 339; 23-27

Eg var sem fjötrum 345, 4-7. 9

Ellifur dauði deydur er 367, 11. 16

Enginn 361, 10

Geðu að 361, 9

Guðs son var gripinn hönd-
 um 328, 12-13 A

Hafður 362, 1-11

Helgur Guðs börnum herr-
 ans 371, 22

Hvar sem áttur hreitt er 373, 13 A

Höndur þín, Drottinn, blífa
 mér 366, 22

Í Drotni ef 373, 5

Í þínum 373, 3 A

Jurtagráður en herrans 374

Kom 368, 11

Krossfer 373, 11

Lattu Guðs hönd þig leiða
 366, 12-14

Lausnari þínum 366, 4-7

Mig þessu líg fur 326, 22

Nú stendur yfir minn 373, 17

Ó Jesús að mér 334, 11 A

Óvinum fríðar blíður 358, 11

Sá þessu 336, 25 A

Sex Guðs certu 347, 13

Steini harðara' er hjarta

það 368, 4

Vist er eg veikur að trúa 337, 12

Þis ertu, Jesu, kóngur kjar 379, 9. 11. 13. 15

Yfir þann hvar áurinn 222, 1

siðkoma 124 1. GIGAT 262, 9. 11

Það reyntist oft í heimi hér 359, 7-10. 12. 14

Þá sólarbirtunni eg svift-

ur er 3, 10

Þá þú gengur 340, 9

Ætíð þá sér þú valað höld 273, 17-19

Öll þín lægning er úpphefð

mín 323, 23-27

72-82, 988

9. 7-4. 348

11. 11. 728

pistla, Guðspjöll og Biblíanna sálmur fyrir

Guðson var gripinn hönd

A 1. sunnudag í adventu. Pistill: Róm. 13, 11-14. Guðspjöll: Matt. 21, 1-9.

2/Luk. 4, 10-30. 3/Jon. 18, 33-38.

Sálmar: 79 80 81 349 395

A 2. sunnudag í adventu. Pistill: Róm. 15, 4-13. Guðspj.: 1/Luk. 21, 25-32.

2/Matt. 25, 1-13. 3/Luk. 3, 1-14.

Sálmar: 82 83 92 121

A 3. sunnudag í adventu. Pistill: 1. Kor. 13, 1-13. Guðspj.: 1/Matt. 11, 2-10.

2/Luk. 8, 67-76. 3/Matt. 11, 11-15.

Sálmar: 24 25 26 27 10 33 35 37

A 4. sunnudag í adventu. Pistill: Filipp. 4, 4-7. Guðspj.: 1/Jon. 1, 19-28.

2/Jon. 3, 24-36. 3/Jon. 8, 30-39.

Sálmar: 84 85

A jólfélag. Pistill: Hebr. 1, 1-5. Guðspj.: 1/Luk. 2, 1-14. 2/Jon. 1, 1-11.

Sálmar: 86 87 88

A 5. sunnudag í jóla og nýárs. Pistill: Gal. 4, 1-7. Guðspj.: 1/Luk. 2, 8-20.

Kor. 9, 24-10; 5. Gudsþj.: 17 Matt.
 26, 1-18; 2/ Matt. 26, 14-36; 3/ Matt.
 1-15. Salmar: 129, 144, 238.
 A 3. Leunnad. 1. Mikvikt föstun. Píst.: 2.
 Kor: 12, 12-19. Gudsþj.: 1/ Lúk. 18, 4-
 15; 2/ Mark. 4, 26-32; 3/ Jón. 12,
 35-42. Salmar: 151, 152, 153, 154, 155.
 A 4. 343 (256) 22-31 3. mön
 A stinnad. 1. föstunangang. 2. Píst.: 31. Pét.
 1, 18-22. Gudsþj.: 1/ Matt. 13, 13-
 17; 2/ Lúk. 18, 31-34; 3/ Lúk. 18,
 35-43. Salmar: 136, 345, 104, 346,
 122, 123, 127, 5-10, 103, 150, 151
 A 1. 9. sd. 1. föstun. Píst.: 2. Kor. 6, 1-10.
 Gudsþj.: 1/ Matt. 1, 1-11; 2/ Lúk.
 1, 22-24; 3/ Lúk. 1, 26-27, 30. —
 Salmar: 132, 327, 3, 34, 10, 333, 3,
 17, 352, 10, 338, 13-15, 359, 321
 A 2. 1. sd. 1. föstun. Píst.: 1. Pét. 4, 1-7.
 Gudsþj.: 1/ Matt. 15, 1-14; 2/ Mark.
 16, 22-28; 3/ Mark. 16, 20, 24. —
 Salmar: 131, 132, 13, 13, 344, 14-17
 A 3. 1. sd. 1. föstun. Píst.: 1. Pét. 5, 1-9.
 Gudsþj.: 1/ Lúk. 14, 28; 2/ Jón.
 18, 42-50; 3/ Lúk. 4, 31-37. Salmar:
 131, 132, 355, 10, 13, 333, 4, 7, 333,
 9, 12. —
 A 4. 1. sd. 1. föstun. Píst.: Gal. 4, 1-11; 31. —
 Gudsþj.: 1/ Jón. 6, 1-16; 2/ Jón. 6,
 18, 24, 31, 3/ Jón. 6, 52-58. Salmar:
 133, 61, 333, 3, 14, 33, 4-5, 33, 8.
 A 5. sd. 1. föstun. (Boðniard. Maríu).
 Leifad. 1. Píst.: 21, 23. Gudsþj.:
 1/ Lúk. 1, 26-38; 2/ Lúk. 1, 26-56;
 3/ Lúk. 1, 29-45. Salmar: 134, 62, 36
 250, 61, 10, 081, 13, 132, 33
 A 1. 1. sd. 1. föstun. Píst.: 1. Pét. 2, 5-11. —
 Gudsþj.: 1/ Matt. 21, 15-30; 2/ Mark.
 11, 27-33; 3/ Jón. 2, 2-10. Salmar:
 135, 136, 353, 633, 18, 34, 35, 25, 60.
 A 2. 1. sd. 1. föstun. Píst.: 1. Kor. 11, 23-29. —

A 118. sd. e. trinit. Pst: J. Kor: 14-8.

Gudspj. 1/Matt. 22, 34-45; 2/Joh. 8.

81-150 1-11 3/Mark. 10, 17-27. Salm.

81-251 44 60 151 21 347 14 256 2-7.

182-21 122 109 101 84-88

A 119. sd. e. trinit. Pst: Efes. 24, 22-28.

11- Gudspj. 1/Matt. 9, 11-8; 2/Joh. 1,

11 136-52; 2 2/Joh. 1 9-11. Salm.

119-218 -217 220 225 251 252 70 170

A 20. sd. e. trinit. Pst: Efes. 5, 15-21.

101- Gudspj. 1/Matt. 22, 11-14; 2/Matt.

7 21, 23-44; 6/Matt. 15, 1-9. Salm.

-118 263 214 246, 251 252 281 338,

7 212-15 258, 2-10. Salm.

A 21. sd. e. trinit. Pst: Efes. 6, 19-17.

10- Gudspj. 1/Joh. 4, 21-53; 2/Joh. 4,

11 136-42; 2/Luk. 11, 1-8. Salm.

-118 264 284 249 252 28 220 -127 28-10.

213 28 212-14 18 74 211 251 251 178

A 22. sd. e. trinit. Pst: Efes. 6, 19-17.

10- Gudspj. 1/Joh. 4, 21-53; 2/Joh. 4,

11 136-42; 2/Luk. 11, 1-8. Salm.

-118 264 284 249 252 28 220 -127 28-10.

213 28 212-14 18 74 211 251 251 178

A 23. sd. e. trinit. Pst: Filip. 2, 17-21.

10- Gudspj. 1/Matt. 12, 11-22; 2/Mark.

12, 1-20; 2/Mark. 2, 21-25. Salm.

101- 225 221 104 101 221 222 222 222 222 222

101- 225 221 104 101 221 222 222 222 222 222

A 24. sd. e. trinit. Pst: Filip. 2, 17-21.

10- Gudspj. 1/Matt. 12, 11-22; 2/Mark.

12, 1-20; 2/Mark. 2, 21-25. Salm.

101- 225 221 104 101 221 222 222 222 222 222

101- 225 221 104 101 221 222 222 222 222 222

A 25. sd. e. trinit. Pst: Petr. 1, 12-14.

10- Gudspj. 1/Matt. 22, 18-26; 2/Joh.

5, 17-23; 3/Luk. 20, 27-40. Salm.

101- 225 221 104 101 221 222 222 222 222 222

101- 225 221 104 101 221 222 222 222 222 222

A 26. sd. e. trinit. Pst: Petr. 1, 12-14.

10- Gudspj. 1/Matt. 24, 15-28; 2/Luk.

17, 20.-33; 3/Matt. 24, 35.-44. —

Sálmar: 82 120 121 370, 11.-14.

Á 26. sd. e. trínit. Pist.: 1. Þess. 5, 12.-23.

Guðspj. 1/Matt. 11, 25.-30; 2/Matt.

25, 31.-46; 3/Jóh. 5, 24.-29. —Sálm-

ar: 166 167 168 225 334, 27-29

369, 14-21.

Á 27. sd. e. trínit. Pistill og guðspjall

sama og á 6. sd. e. þrett. Sömmuleið-

is sálmar.

ATHUGAS.: Reynt hefir verið við til-
visunina í sálmana að taka tillit til
nýju guðspjalla-raðanna.

LEIÐRÉTTING: Lagboðinn við No. 99
hefir misprentast: **Kristur** kallar,
fyrir **Guð** son kallar o. s. frv.

17. 20-30; 2 Matt. 24. 35-44.
 Salmur: 22 120 121 370, 11-14.
 A 23: ad e. trinit. Part: 1. Pass. 5, 12-23.
 Gudsqj. 1 Matt. 11. 25-30; 2 Matt.
 25. 31-46; 3 Joh. 5. 24-29. — Salm-
 nr: 106 107 108 225 334; 27-29
 300, 14-21.

A 27 ad e. trinit. Psall og Gudsqjall
 sama og 6. ad e. part. Salmur-
 is salmar.

ATHGAS: Rónt hefr verið við til-
 visningu í salmanum að taka tillit til
 nýja Gudsqjalla-ráðanna.

LEDBRÉTING: Leðböðinn við No. 99
 hefr misþrénast: Kristur kallar,
 fyrir Gúð son kallar o. s. frv.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Leiðrétting á prentvillum, sem beðið er að laga, áður en sálmabókin er notuð:

Nr. 57: Lagboðinn, *Andinn Guðs úfandi*, hefir fallið úr. Nr. 180: Sömul. *Í úr upphafsorði sálmsins*. Nr. 274: Einnig 3. l. úr 2. v.: *og eg sé vel, að vizkan tóm og náðin*. Nr. 318 og 331: *Þ* úr upphafsorðum beggja sálmanna. Nr. 341: 3. l. í 5. v hefir snúist við. Nr. 354: Talan 6 fallið burt við 6. v.

